

A TARIM, ORMANCILIK VE BALIKÇILIK

Bu kısım, bitkisel ürünlerin yetiştirilmesi, hayvanların büyütülmesi ve beslenmesi, kerestelik ağaçların kesilmesi ve tomruk haline getirilmesi ve bir çiftlikten veya doğal ortamlarından bitkilerin, hayvanların veya hayvansal ürünlerin alınması faaliyetlerinden oluşan bitkisel ve hayvansal kaynakların işletilmesini kapsamaktadır.

01 Bitkisel ve hayvansal üretim ile avcılık ve ilgili hizmet faaliyetleri

Bu bölüm, organik tarım, genetik olarak değiştirilmiş bitkisel ürünlerin ve genetik olarak değiştirilmiş hayvanların yetiştirilmesini de içeren iki temel faaliyeti yani, bitkisel ve hayvansal ürünlerin üretimini kapsamaktadır. Ayrıca, bu bölüm seralar (örtü altı) da dahil olmak üzere, açık alanlardaki tarımsal ürünlerin yetiştirilmesini de kapsar.

Grup 01.5 (Karma çiftçilik) ana faaliyetin belirlenmesinde kullanılan geleneksel kurallara uymamaktadır. Bu yaklaşımda, işletmelerin pek çoğunda bitkisel ve hayvansal üretim değerlerinin birbirine oldukça yakın olduğu kabul edilmekte, bu nedenle de işletmelerin bu iki gruptan sadece birine dahil edilmelerinin subjektif olacağına inanılmaktadır.

Bu bölüm ayrıca, tarım, avcılık, tuzakla avlanma ve ilgili faaliyetlere ilişkin hizmet faaliyetlerini de kapsamaktadır.

Tarımsal faaliyetler, tarımsal ürünlerin ilk pazar için hazırlanması için yapılan faaliyetler dışında kalan sonraki faaliyetleri hariç tutmaktadır [Bölüm 10`da sınıflandırılan (Gıda ürünlerinin imalatı), Bölüm 11`de sınıflandırılan (İçecek imalatı) ve Bölüm 12`de sınıflandırılan (Tütün mamullerinin imalatı)]. Yani, ilk pazar için ürünlerin hazırlanması buraya dahil edilmektedir.

Bu bölüm, kısım F`de (İnşaat) sınıflandırılan arazi inşaatını (örneğin, tarımsal arazinin teraslanması, drenajı, çeltik tarlasının hazırlanması vb.) ve kısım G`de sınıflandırılan tarımsal ürünlerin pazarlanmasında faaliyet gösteren alıcıları ve kooperatif birliklerini hariç tutmaktadır. Ayrıca, Sınıf 81.30`da sınıflandırılan, peyzaj bakım ve muhafazası da hariç tutulmaktadır.

01.1 Tek yıllık (uzun ömürlü olmayan) bitkisel ürünlerin yetiştirilmesi

Bu grup, tek yıllık bitkisel ürünlerin, yani toprakta iki yetiştirme döneminden daha fazla kalmayan bitkilerin yetiştirilmesini içermektedir. Bu bitkilerin tohum üretimi amacıyla yetiştirilmesi de kapsamaktadır.

01.11 Tahılların (pirinç hariç), baklagillerin ve yağlı tohumların yetiştirilmesi

Bu sınıf, açık alanlarda tahılların, baklagillerin ve yağlı tohumların yetiştirilmesini içermektedir. Bir tarımsal işletmede, çoğunlukla, bu ürünlerin birden fazlası, bir arada yetiştirilmektedir.

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- tahılların yetiştirilmesi, örneğin;

• buğday,

• dane mısır,

• süpürge darısı,

• arpa,

• avdar,

• yulaf,

• darı,

• b.y.s. diğer tahıllar,

- baklagillerin yetiştirilmesi, örneğin;

• fasulye (taze ve kuru),

• bakla,

• nohut,

• brlce,

• mercimek,

• acı bakla,

• bezelye,

• araka,

• diğer baklagiller,

- yağlı tohumların yetiştirilmesi, örneğin;

• soya fasulyesi,

• yer fıstığı,

• kene otu tohumu (hint yağı çekirdeği),

• keten tohumu,

• hardal tohumu,

• nijer tohumu,

• kolza,

• aspir tohumu,

• susam tohumu,

• ayçiçeği tohumu,

• diğer yağlı tohumlar.

Kapsam dışı olanlar;

- Çeltik (kabuklu pirinç) yetiştirilmesi, bkz. 01.12,

- tatlı mısır yetiştirilmesi, bkz. 01.13,

- yemlik mısır yetiştirilmesi, bkz. 01.19,

- yağlı meyvelerin yetiştirilmesi, bkz. 01.26.

01.12 Çeltik (kabuklu pirinç) yetiştirilmesi

01.13 Sebze, kavun-karpuz, kök ve yumru sebzelerin yetiştirilmesi

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- yapraklı veya saplı sebzelerin yetiştirilmesi, örneğin;
  - enginar,
  - kuşkonmaz,
  - lahana,
  - karnabahar ve brokoli,
  - marul ve hindiba,
  - ıspanak,
  - diğer yapraklı veya saplı sebzeler,
- meyvesi yenen sebzelerin yetiştirilmesi, örneğin;
  - hıyar ve kornişon,
  - patlıcan,
  - domates,
  - karpuz,
  - kantalup kavunu,
  - diğer kabakgil türleri ve meyvesi tüketilen sebzeler,
- kökleri, soğanları, yumruları tüketilen sebzelerin yetiştirilmesi, örneğin;
  - havuç,
  - şalgam,
  - sarımsak,
  - soğan (arpacık soğan da dahil),
  - pırasa ve diğer benzer sebzeler (soğangil, Allium familyası),
  - kökleri, soğanları, yumruları tüketilen diğer sebzeler,
- mantar ve yer mantarı (domalan) yetiştirilmesi,
- şeker pancarı tohumları dahil, diğer pancar tohumları hariç, sebze tohumu yetiştirilmesi,
- şeker pancarı yetiştirilmesi,
- diğer sebzelerin yetiştirilmesi,
- kök ve yumruların yetiştirilmesi, örneğin;
  - patates,
  - tatlı patates,
  - manyok,
  - hint yer elması (yam),
  - diğer kök ve yumru sebzeler.

Kapsam dışı olanlar;

- acı ve küçük meyveli baharatlık biberler (capsicum çeşitleri) ve diğer baharat grubu ve aromatik (ıtırılı) bitkilerin yetiştirilmesi, bkz. 01.28,
- mantar tohumu üretimi, bkz. 01.30.

01.14 Şeker kamışı yetiştirilmesi

Kapsam dışı olanlar;

- şeker pancarı yetiştirilmesi, bkz. 01.13.

01.15 Tütün yetiştirilmesi

Kapsam dışı olanlar;

- tütün mamullerinin imalatı, bkz. 12.00.

01.16 Lifli bitkilerin yetiştirilmesi

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- pamuk yetiştirilmesi,
- jüt, kenaf ve tekstilde kullanılan diğer lifli ürünlerin yetiştirilmesi,
- keten ve kenevir yetiştirilmesi,
- sisal keneviri ve agave sınıfından diğer tekstil liflerinin yetiştirilmesi,
- abaka (kenevir muzı), rami ve diğer lifli tekstil bitkilerinin yetiştirilmesi,
- diğer lifli bitkilerin yetiştirilmesi.

01.19 Tek yıllık (uzun ömürlü olmayan) diğer bitkisel ürünlerin yetiştirilmesi

Bu sınıf, diğer tüm tek yıllık bitkisel ürünlerin yetiştirilmesini içermektedir;

- sarı şalgam, mangoldlar, yemlik kökleri, yonca, alfalfa (kabayonca), korunga, yemlik mısır ve diğer otlar, yemlik kıvırcık lahana ve benzeri yem ürünlerinin yetiştirilmesi,
- pancar tohumlarının (şeker pancarı tohumları hariç) ve yem bitkilerinin tohumlarının yetiştirilmesi
- çiçek yetiştiriciliği,
- kesme çiçek ve çiçek tomurcuğu üretimi,
- çiçek tohumlarının yetiştirilmesi.

Kapsam dışı olanlar;

- tek yıllık baharatların, aromatik (ıtır), uyuşturucu nitelikte ve eczacılıkla ilgili bitkisel ürünlerin yetiştirilmesi için, bkz. 01.28.

01.2 Çok yıllık (uzun ömürlü) bitkisel ürünlerin yetiştirilmesi

Bu grup, çokyıllık bitkilerin, yani her yetiştirme döneminden sonra toprak üstü kısımları ölüp sonraki yıl yenilenen veya devamlı olarak büyüyerek toprakta iki yetiştirme döneminden daha fazla kalan bitkilerin yetiştirilmesini içermektedir. Bu bitkilerin tohum üretimi amacıyla yetiştirilmesini de kapsamaktadır.

01.21 Üzüm yetiştirilmesi

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- üzüm bağlarında şaraplık üzüm ve sofralık üzüm yetiştirilmesi.

Kapsam dışı olanlar;

- şarap imalatı, bkz. 11.02.

01.22 Tropikal ve subtropikal meyvelerin yetiştirilmesi

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- tropikal ve subtropikal meyvelerin yetiştirilmesi;

- avokado,
- muz ve plantain (bir tür muz),
- hurma,
- incir,
- mango,
- papaya,
- ananas,
- diğer tropikal ve subtropikal meyveler.

01.23 Turunçgillerin yetiştirilmesi

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- turunçgillerin yetiştirilmesi;

- greyfurt ve pomelo,
- limon ve misket limonu,
- portakal,
- tangerin(Amerika ile Güney Afrika`da yetişen bir tür mandalina), mandalina ve klementin (Akdeniz ile güney Afrika`da yetişen bir tür mandalina),
- diğer turunçgiller.

01.24 Yumuşak çekirdekli meyvelerin ve sert çekirdekli meyvelerin yetiştirilmesi

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- yumuşak çekirdekli meyvelerin ve sert çekirdekli meyvelerin yetiştirilmesi;

- elma,
- kayısı,
- kiraz ve vişne,
- şeftali ve nektarin,
- armut ve ayva,

- erik, çakal eriği, dağ eriği,
- diğer yumuşak çekirdekli meyveler ve sert çekirdekli meyveler.

01.25 Diğer ağaç ve çalı meyvelerinin ve sert kabuklu meyvelerin yetiştirilmesi

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- üzüksü meyvelerin yetiştirilmesi;
- yaban mersini,
- kuş üzümü,
- bektaşi üzümü,
- kivi meyvesi,
- ahududu (frambuaz),
- çilek,
- diğer üzüksü meyveler,
- meyve tohumu yetiştirilmesi,
- yenilebilir sert kabuklu meyvelerin (findık, ceviz, vs) yetiştirilmesi;
- badem,
- kaju (maun cevizi, kaju cevizi, anakardiyum),
- kestane,
- findık,
- fıstık,
- ceviz,
- diğer sert kabuklu meyveler,
- diğer ağaç ve çalı meyvelerinin yetiştirilmesi,
- keçi boynuzu.

Kapsam dışı olanlar;

- hindistan cevizi yetiştirilmesi, bkz. 01.26.

01.26 Yağlı meyvelerin yetiştirilmesi

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- yağlı meyvelerin yetiştirilmesi;
- Hindistan cevizi,
- zeytin,
- hurma palmyeleri,
- diğer yağlı meyveler.

Kapsam dışı olanlar;

- soya fasulyesi, yerfıstığı ve diğer yağlı tohumların yetiştirilmesi, bkz. 01.11.

01.27 İçecek üretiminde kullanılan bitkisel ürünlerin yetiştirilmesi

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- içecek üretiminde kullanılan bitkisel ürünlerin yetiştirilmesi;
- kahve,
- ay,
- Paraguay ayı (maté),
- kakao,
- içecek üretiminde kullanılan diğeri bitkisel ürünler.

01.28 Baharatlık, aromatik (ıtırılı), uyuşturuu nitelikte ve eczacılıkla ilgili bitkisel ürünlerin yetiştirilmesi

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- tek ve çok yıllık baharatların ve aromatik (ıtırılı) bitkisel ürünlerin yetiştirilmesi;
- beyaz, kara biber (piper türü ve alt türleri),
- küçük ve acı biberler ve baharatlık diğeri biberler (capsicum türleri ve alt türleri),
- muskat (küçük Hindistan cevizi), baharat olarak kullanılan Hindistan cevizi kabuğı kurusu ve kakule,
- anason, in anasonu ve rezene,
- tarçın,
- karanfil,
- zencefil,
- vanilya,
- şerbetçiotu,
- diğeri baharatlar ve aromatik (ıtırılı) ürünler,
- ilaç ve uyuşturuu nitelikteki ürünlerin yetiştirilmesi.

01.29 Diğeri çok yıllık (uzun ömürlü) bitkisel ürünlerin yetiştirilmesi

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- lateks elde etmek için kauçuk ağıacı yetiştirilmesi,
- yılbaşı ağıacı yetiştirilmesi,
- bitki özsuuu elde etmek amacıyla ağıaç yetiştirilmesi,
- örgüde kullanılan bitkisel ürünlerin yetiştiriciliğı.

Kapsam dışı olanlar;

- Çiçeklerin toplanması, kesme iek goncası (tomurcuğı) üretimi ve iek tohumu yetiştiriciliğı, bkz. 01.19,
- yabani ortamdaki ağıaçlardan bitki özsuuu veya kauçuk benzeri sakızların (reçine) toplanması, bkz. 02.30.

01.3 Dikim için bitki yetiştirilmesi

01.30 Dikim için bitki yetiştirilmesi

Bu sınıf, doğrudan bitki çoğaltılması amacıyla kullanılan çelikler, kök sürgünleri ve fideler de dahil tüm bitkisel dikim materyalinin üretiminin yanı sıra aşı kalemlerinin üzerlerine aşılacağı anaçların (gövde ve dal) üretilmesini de kapsar.

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- dikim için bitki yetiştirilmesi,
- başka bir yere sermek için olan çimenler de dahil, dekoratif amaçlarla bitki yetiştirilmesi,
- çiçek soğanı, yumru kök ve kökler, çelikler, aşı kalemleri ve mantar tohumu için canlı bitki yetiştirilmesi,
- ağaç fidanlıklarının işletilmesi (orman fidanlıkları hariç).

Kapsam dışı olanlar;

- tohum üretimi amacıyla bitki yetiştiriciliği, bkz. 01.1, 01.2,
- orman fidanlıklarının işletilmesi, bkz. 02.10.

01.4 Hayvansal üretim

Bu grup, suda yaşayan hayvanlar hariç bütün hayvanların yetiştirilmesini (çiftçiliği) ve üretilmesini içermektedir.

Kapsam dışı olanlar;

- çiftlik hayvanlarına barınak sağlanarak bakımı ve beslenmesi, bkz. 01.62,
- kesimevlerinden kürk ve deri üretilmesi, bkz. 10.11.

01.41 Sütü sağılan büyük baş hayvan yetiştiriciliği

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- sütü sağılan büyük baş hayvan yetiştiriciliği ve üretimi,
- ineklerden veya mandalardan işlenmemiş süt üretilmesi.

Kapsam dışı olanlar;

- sütün işlenmesi, bkz. 10.51.

01.42 Diğer sığır ve manda yetiştiriciliği

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- et için sığır ve manda yetiştiriciliği ve üretilmesi,
- büyükbaş hayvanlardan sperm elde edilmesi.

01.43 At ve at benzeri diğer hayvan yetiştiriciliği

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- at, eşek, katır veya bardo yetiştiriciliği ve besiciliği

Kapsam dışı olanlar;

- yarış ve binicilik at ahırlarının işletimi, bkz. 93.19.

01.44 Deve ve devegillerin yetiştiriciliği

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- deve ve devegillerin yetiştiriciliği ve üretilmesi.

01.45 Koyun ve keçi yetiştiriciliği

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- koyun ve keçi yetiştiriciliği ve üretilmesi,
- işlenmemiş koyun ve keçi sütü üretilmesi,
- işlenmemiş yün üretilmesi (yapağı).

Kapsam dışı olanlar;

- ücret veya sözleşme temeline dayalı olarak koyunların kırılması, bkz. 01.62,
- posttan elde edilen yün üretilmesi, bkz. 10.11,
- sütün işlenmesi, bkz. 10.51.

01.46 Domuz yetiştiriciliği

01.47 Kümes hayvanları yetiştiriciliği

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- kümes hayvanlarının yetiştirilmesi ve üretilmesi;
- tavuklar, hindiler, ördekler, kazlar ve beğ tavuğu,
- kümes hayvanlarından yumurta üretilmesi,
- kümes hayvanları civciv üretme çiftliklerinin işletilmesi.

Kapsam dışı olanlar;

- kuş tüyü veya ince kuş tüyü üretilmesi, bkz. 10.12.

01.49 Diğer hayvan yetiştiriciliği

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- yarı evcilleştirilmiş veya diğer canlı hayvanların yetiştirilmesi ve üretilmesi;
- deve kuşları ve emular (Avustralya'ya özgü deve kuşları),
- diğer kuşlar (kümes hayvanları hariç),
- böcek,
- tavşanlar ve diğer kürk hayvanları,
- çiftçilik yoluyla elde edilen kürklü derilerin, sürüngen veya kuş derilerinin üretimi,
- solucan çiftliklerinin, yer yumuşakçaları çiftliklerinin, yılan çiftliklerinin vb. işletilmesi,
- ipek böceği yetiştirilmesi, ipek böceği kozası üretilmesi,
- arıcılık, bal ve balmumu üretilmesi,
- evcil hayvanların yetiştirilmesi ve üretilmesi (balık hariç);
- kediler ve köpekler,
- kuşlar, örneğin papağan vb.,
- hamsterlar vb.,
- çeşitli hayvanların yetiştirilmesi.

Kapsam dışı olanlar;

- avcılık yoluyla ve tuzak kurma ile post ve deri üretilmesi bkz. 01.70,
- kurbağa çiftliklerinin, timsah çiftliklerinin, deniz solucanı çiftliklerinin işletilmesi, bkz. 03.21 ve 03.22,
- balık çiftliklerinin işletilmesi, bkz. 03.21 ve 03.22,
- evcil hayvanların eğitilmesi ve barınak sağlanması, bkz. 96.09,
- kümes hayvanlarının yetiştirilmesi ve beslenmesi, bkz. 01.47,

01.5 Karma çiftçilik

01.50 Karma çiftçilik

Bu sınıf, bitkisel ürünler veya hayvansal üretim konusunda bir uzmanlaşma olmaksızın bu ürünlerin bir arada üretiminin yapıldığı durumları kapsamaktadır. Toplamdaki çiftçilik işinin boyutu belirleyici bir etken değildir. Eğer, bir birimde bitkisel ürün veya hayvan üretiminin herhangi biri standart brüt karın yüzde 66'sına eşit veya fazlaysa birleşik faaliyet buraya dahil edilmemeli, tarımsal ürün yetiştiriciliğine ya da hayvan çiftçiliğine dağıtılmalıdır.

Kapsam dışı olanlar;

- karma bitkisel ürün çiftçiliği, bkz. gruplar 01.1 ve 01.2,
- karma hayvan çiftçiliği, bkz. grup 01.4.

01.6 Tarımı destekleyici faaliyetler ve hasat sonrası bitkisel ürünler ile ilgili faaliyetler

Bu grup, tarımsal üretim ile ilgili faaliyetleri ve tarıma benzer olan ancak üretim amacıyla (tarımsal ürünlerin hasat edilmesi mantığıyla) gerçekleştirilmeyen, bir ücret veya sözleşme temelli

olarak gerçekleştirilen faaliyetleri içermektedir.

Ayrıca, birincil piyasalar için tarımsal ürünlerin hazırlanmasını amaçlayan hasat sonrası bitkisel ürün faaliyetlerini de içine almaktadır.

01.61 Bitkisel üretimi destekleyici faaliyetler

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- ücret veya sözleşme temeline dayalı olarak gerçekleştirilen tarım faaliyetleri;
- tarlaların hazırlanması,
- bitkisel ürünlerin ekilmesi,
- bitkisel ürünlerin iyileştirilmesi,
- havadan olanlar dahil olmak üzere bitkisel ürünlere ilaç, gübre, vb. sıkılması,
- meyve ağaçlarının ve üzüm asmalarının budanması,
- pirincin fidelenmesi, pancarın seyreltilmesi,
- hasat,
- tarımla ilgili olan zararlıların (tavşan dahil) kontrol edilmesi,
- tarımsal arazinin tarımsal ve çevresel açıdan iyi durumda korunması,
- tarımsal sulama ekipmanlarının işletilmesi,

Ayrıca bu sınıf aşağıdakileri de kapsamaktadır;

- tarımsal makinelerin operatörleri ve ekibi ile birlikte sağlanması.

Kapsam dışı olanlar;

- hasat sonrası bitkisel ürünler ile ilgili faaliyetler, bkz. 01.63,
- tarımsal alanlar için akaçlama (drenaj), bkz. 43.12,
- peyzaj mimarisi, bkz. 71.11,
- tarım uzmanlarının ve tarım ekonomistlerinin faaliyetleri, bkz. 74.90,
- peyzaj bahçeciliği, bitki dikim işleri, bkz. 81.30,
- tarımsal gösteriler, fuar organizasyonu, bkz. 82.30,

01.62 Hayvan üretimini destekleyici faaliyetler

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- bir ücret karşılığında ya da sözleşmeye dayalı olarak gerçekleştirilen tarımsal faaliyetler:
- hayvanların çoğalmalarını, büyütölmelerini ve üretimlerini arttırmak için yapılan faaliyetler
- sürü test etme (süt vb. testi) hizmetleri, sürülerin güdümesi hizmetleri, başkalarına ait hayvanların beslenmesi hizmetleri, kümes hayvanlarının semizleşmesi için kısırlaştırılması, kümeslerin temizlenmesi vb.
- yapay dölleme ile ilgili faaliyetler
- damızlık hizmetleri
- koyunların kırılması

- çiftlik hayvanlarına barınak sağlanarak bakımı ve beslenmesi

Ayrıca bu sınıf aşağıdakileri de kapsamaktadır;

- nalbant faaliyetleri

Kapsam dışı olanlar;

- sadece hayvanların bakılması için yer sağlanması, bkz. 68.20,
- veterinerlik faaliyetleri, bkz. 75.00,
- hayvanların aşılanması, bkz. 75.00,
- hayvanların kiralanması (örneğin; sürüler), bkz.77.39,
- evde beslenen hayvanların bakımı, bkz. 96.09,

01.63 Hasat sonrası bitkisel ürünler ile ilgili faaliyetler

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- birincil piyasalar için bitkisel ürünlerin hazırlanması, örneğin; temizleme, süsleme, derecelendirme, dezenfekte etme,
- pamuğun çırçırlanması,
- tütün yapraklarının hazırlanması, örneğin; kurutulması
- kakao çekirdeklerinin hazırlanması, örneğin; soyulması
- meyvelerin parafinlenmesi
- meyve ve sebzelerin güneşte kurutulması.

Kapsam dışı olanlar;

- tarım ürünlerinin üreticiler tarafından hazırlanması, 01.1, 01.2 veya 01.3 gruplarına tekabül eden sınıfa bakınız,
- tohum üretim kalitesinin geliştirilmesini amaçlayan yeni hasat faaliyetleri, bkz.01.64,
- tütünün saplarının ayrılması ve tekrar kurutulması, bkz. 12.00,
- komisyoncu tüccarlarca (özellikle tarım ürünlerinin üreticiden toplanıp merkezi pazarda satışıyla ilgilenen, komisyon karşılığı çalışan bağımsız toptancı) veya kooperatif birliklerince yerine getirilen pazarlama faaliyetleri, bkz. bölüm 46,
- tarımsal hammaddelerin toptan satışı, bkz. 46.2,

01.64 Bitkisel üretim için tohumun işlenmesi

Bu sınıf, tohumun depolanması için tohumdaki rutubetin güvenli bir seviyeye çekilmesi de dahil, tohum olmayan maddelerin, normalden daha küçük olan, mekanik olarak veya haşaratlar yüzünden hasarlı olan, olgunlaşmamış olan tohumların ayıklanması yoluyla tohumların üretim kalitesini geliştirmeyi amaçlayan hasat sonrası faaliyetlerin tamamını kapsamaktadır. Bu faaliyet, tohumlar pazarlanana kadar tohumların kurutulmasını, temizlenmesini, derecelenmesi ve tahlil edilmesini de kapsamaktadır. Genetik olarak geliştirilmiş tohumların işlenmesi de burada kapsamaktadır.

Kapsam dışı olanlar;

- tohumların yetiştirilmesi, bkz. grup 01.1 ve 01.2,
- yağ elde etmek üzere tohumların işlenmesi, bkz. 10.41,
- yeni tohum çeşitleri geliştirmek ya da belirlemek için araştırma yapılması, bkz. 72.11.

01.7 Avcılık, tuzakla avlanma ve ilgili hizmet faaliyetleri

01.70 Avcılık, tuzakla avlanma ve ilgili hizmet faaliyetleri

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- ticari amaçla avcılık yapılması ve kapan (tuzak) kurulması
- yemek için, kürkleri, derileri için veya araştırmalarda, hayvanat bahçelerinde ya da evcil hayvan olarak kullanılmak üzere hayvan yakalanması
- avcılık veya tuzak faaliyetlerinden kürklu deri, sürüngen veya kuş derisi üretilmesi

Ayrıca bu sınıf aşağıdakileri de kapsamaktadır;

- mors ve fok balığı gibi deniz memelilerinin karada yakalanması

Kapsam dışı olanlar;

- hayvan çiftçiliği faaliyetlerinden kürklu deri, sürüngen veya kuş derisi üretilmesi, bkz. grup 01.4,
- hayvan çiftçiliği faaliyetleri ile av hayvanları yetiştirilmesi, bkz. 01.49,
- balina yakalanması, bkz. 03.11,
- kesimevi, mezbaha kaynaklı hayvan derisi, postu üretimi, bkz. 10.11,
- spor amaçlı veya eğlence amaçlı yapılan avcılık ve ilgili diğer hizmet faaliyetleri, bkz. 93.19,
- avlanmayı ve tuzak kurmayı teşvik edici hizmet faaliyetleri, bkz. 94.99.

02 Ormancılık ile endüstriyel ve yakacak odun üretimi

Bu bölüm, tabii olarak yetişen odun dışı orman ürünlerinin çıkarılmasını ve toplanmasını içerdiği gibi yuvarlak odun üretimini de içermektedir. Ormancılık faaliyetleri, ağaç yetiştirilmesinin yanı sıra, yuvarlak odun (örneğin, ahşap maden direği, kağıt hamuru, vb.) ve yakacak odun ile çok az işlemden geçen odun kömürü gibi ürünlerin üretimi ile sonuçlanır. Bu faaliyetler tabii ya da suni ormanlarda gerçekleştirilebilir.

Ağaçların biçilmesi ve planyalanmasıyla başlayan daha ileriki işlemler kapsam dışıdır, bkz. bölüm 16.

02.1 Orman yetiştirme (Silvikültür) ve diğer ormancılık faaliyetleri

02.10 Orman yetiştirme (Silvikültür) ve diğer ormancılık faaliyetleri

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- orman ağağlarının yetiştirilmesi: orman ağağlarının dikimi, tamamlama dikimi, repikaj (fidanın bir yerden çıkartılıp başka bir yere dikilmesi), aralama (ağağların seyreltilmesi) ve ormanların korunması,
- baltalık olarak işletilen ormanların yetiştirilmesi (kağıtlık ve yakacak odun üretimine yönelik olanlar dahil),
- orman fidanlıklarının işletilmesi.

Bu faaliyetler tabii ya da suni ormanlarda yapılabilir.

Kapsam dışı olanlar;

- yılbaşı ağacı yetiştirilmesi, bkz. 01.29,
- ağağ fidanlıklarının işletilmesi (orman fidanlıkları hariç), bkz. 01.30,
- mantarların ve diğer tabii olarak yetişen odun dışı orman ürünlerinin toplanması, bkz. 02.30,
- odun yongası ve parçalarının üretilmesi, bkz.16.10.

02.2 Endüstriyel ve yakacak odun üretimi

02.20 Endüstriyel ve yakacak odun üretimi

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- ormana dayalı imalat sanayisi için yuvarlak odun üretimi,
- ahşap maden direği, tel direği ve elektrik/telefon direği gibi işlenmemiş bir şekilde kullanılan yuvarlak odunların üretimi,
- yakacak odunların enerji için toplanması ve üretilmesi,
- orman üretim artıklarının enerji için toplanması ve üretilmesi,
- ormanda odun kömürü üretilmesi (geleneksel yöntemler kullanılarak).

Bu faaliyetin ıktıları yuvarlak odun veya yakacak odun biçimlerini alabilmektedir.

Kapsam dışı olanlar;

- yılbaşı ağacı yetiştirilmesi, bkz. 01.29,
- orman ağağlarının yetiştirilmesi: orman ağağlarının dikimi, tamamlama dikimi, repikaj (fidanın bir yerden çıkartılıp başka bir yere dikilmesi), aralama (ağağların seyreltilmesi) ve ormanların korunması, bkz. 02.10,
- tabii olarak yetişmiş odun dışı orman ürünlerinin toplanması, bkz. 02.30,
- odun yongaları ve parçacıklarının üretilmesi, bkz. 16.10,
- ağacın damıtılması yoluyla odun kömürü üretilmesi, bkz. 20.14.

02.3 Tabii olarak yetişen odun dışı orman ürünlerinin toplanması

02.30 Tabii olarak yetişen odun dışı orman ürünlerinin toplanması

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- tabii olarak yetişen orman ürünlerinin toplanması;
- doğal mantarlar (yabani yer mantarları (domalan) dahil),
- dutsu meyveler,
- kabuklu meyveler (findık, ceviz, vb),
- balata ve diğer kauçuk tarzı sakızlar,
- mantar meşesinin kabuğu,
- lak ve reçine,
- balsamlar,
- sebze püskülleri,
- zoster a çayırı,
- meşe palamudu, at kestanesi,
- yosunlar ve likenler.

Kapsam dışı olanlar;

- yukarıdaki ürünlerin herhangi birinin planlı olarak üretilmesi (mantar meşesinin yetiştirilmesi hariç), bkz. bölüm 01.
- doğal mantarların (yabani yer mantarları (domalan) dahil) yetiştirilmesi, bkz. 01.13,
- dutsu meyvelerin veya kabuklu meyvelerin yetiştirilmesi, bkz. 01.25,
- yakacak odun toplanması, bkz. 02.20,
- odun yongası üretimi, bkz. 16.10.

02.4 Ormancılık için destekleyici faaliyetler

02.40 Ormancılık için destekleyici faaliyetler

Bu sınıf, belli bir ücret veya sözleşmeye dayalı olarak ormancılık faaliyetlerinin yürütülmesini içermektedir.

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- ormancılık hizmet faaliyetleri;
- ormancılık envanterleri,
- orman idaresi danışmanlık hizmetleri,
- yuvarlak odunların ölçülmesi,
- orman yangınları ile mücadele ve koruma,
- orman zararlılarıyla mücadele edilmesi,
- endüstriyel ve yakacak odun üretimiyle ilgili hizmet faaliyetleri;
- ormanın içinde kütüklerin taşınması.

Kapsam dışı olanlar;

- orman fidanlıklarının işletilmesi, bkz. 02.10,
- orman arazisinin drenajı, bkz 43.12,
- inşaat alanlarının temizlenmesi, bkz 43.12.

03 Balıkçılık ve su ürünleri yetiştiriciliği

Bu bölüm, balık, kabuklu su ürünleri, yumuşakçalar ve diğer deniz canlıları ile bunların ürünlerinin (su bitkileri, süngerler ve inci vb.) yakalanması veya toplanması amacıyla deniz, acı veya tatlı su kaynaklarında gerçekleştirilen balıkçılık faaliyetleri ile su ürünleri yetiştiriciliği faaliyetlerini kapsar.

Ayrıca, işletmelerin kendi üretim faaliyetleri için gerekli olan diğer çalışmaları da (inci üretimi için istiridye yavrulama gibi) kapsamaktadır. Denizlerde ve iç sularda yapılan balıkçılık faaliyetleri ile su ürünleri yetiştiriciliğine ilişkin hizmet faaliyetlerini de içine alır.

Bu bölüm gemi ve kayıkların yapımı ve onarımını (30.1, 33.15) ile spor ve eğlence amaçlı balıkçılık faaliyetlerini kapsamaz (93.19). Ayrıca, balık, kabuklu deniz hayvanları veya yumuşakçaların işlenmesi, karadaki tesislerde veya fabrika gemilerinde yapılıyorsa (10.20) bu bölüme dahil edilmez.

03.1 Balıkçılık

Bu grup, el veya daha yaygın olarak ağ, olta ipi ve sabit tuzaklar gibi çeşitli tiplerdeki balıkçılık aletleri yardımıyla, bireysel tüketim ve diğer amaçlar için okyanuslar, kıyılar veya iç denizlerden, bitkiler de dahil vahşi deniz organizmalarının (ağırlıklı olarak balık, yumuşakça ve kabuklu deniz ürünleri) canlı canlı toplanması veya çıkarılmasına yönelik avcılık, yakalama, toplama vb. balık yakalama faaliyetlerini kapsamaktadır. Bu tür faaliyetler, deniz seviyesinin en düşük olduğu kıyı çizgisinin yukarısında kalan kıyı şeridi (midye ve istiridye gibi yumuşakçaların toplanması gibi) veya kıyıda yapılan ağcılık ile ev yapımı siper ağcılık ya da daha yaygın olarak kıyıya yakın yerler, sahil veya açık denizlerde kayıkla yapılan ticari amaçlı ağcılık ile gerçekleştirilebilir. Bu tür faaliyetlere sonradan oluşturulmuş göller gibi sulardaki balıkçılık faaliyetleri de dahildir.

03.11 Deniz balıkçılığı

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- okyanus ve kıyı sularında ticarete dayalı yapılan balıkçılık,
- deniz kabukluları ile yumuşakçaların yakalanması,
- balina avcılığı,
- suda yaşayan hayvanların avlanması: kaplumbağa, deniz fiskiyesi (sea squirt), gömlekliler (tunicates), deniz kestanesi vb.

Ayrıca bu sınıf aşağıdakileri de kapsamaktadır;

- hem deniz balıkçılığı, hem de balıkların işlenmesi ve saklanması ile ilgilenen teknelerin faaliyetleri,
- diğer deniz organizmaları ile ürünlerinin toplanması: doğal inci, sünger, mercan ve deniz yosunu.

Kapsam dışı olanlar;

- balina hariç deniz memelilerinin yakalanması, örneğin; deniz aygırı (mors), fok (ayı balığı), bkz. 01.70,
- balinaların, fabrika gemilerinde işlenmesi, bkz. 10.11,
- balık, kabuklu ve yumuşakçaların bir fabrika gemisi ya da kıyıdaki fabrikalarda işlenmesi, bkz.10.20,
- deniz veya kıyı suyu ulaşımı için mürettebatı ile birlikte gezi gemisi kiralanması (örneğin; balık tutma amaçlı deniz gezintisi için), bkz. 50.10,
- balıkçılıkla ilgili, denetleme, koruma (emniyet) ve devriye faaliyetleri, bkz. 84.24,
- spor veya eğlence amaçlı yapılan balıkçılık ve ilgili hizmetler, bkz. 93.19,
- spor balıkçılığı için ayrılmış alanların işletimi, bkz. 93.19.

03.12 Tatlı su balıkçılığı

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- iç sularda yapılan ticari balıkçılık,
- tatlı sularda yetişen kabuklu ve yumuşakçaların toplanması,
- tatlı sularda yaşayan hayvanlarının toplanması.

Ayrıca bu sınıf aşağıdakileri de kapsamaktadır;

- tatlı su ürünlerinin toplanması.

Kapsam dışı olanlar;

- balık, kabuklu ve yumuşakçaların işlenmesi, bkz. 10.20,
- balıkçılıkla ilgili, denetleme, koruma (emniyet) ve devriye faaliyetleri, bkz. 84.24,
- spor veya eğlence amaçlı yapılan balıkçılık ve ilgili hizmetler, bkz. 93.19,
- spor balıkçılığı için ayrılmış alanların işletimi, bkz. 93.19.

03.2 Su ürünleri yetiştiriciliği

Bu grup, su ürünlerinin (balık, yumuşakçalar, kabuklu ve eklembacaklı su ürünleri, su bitkileri, timsahlar ve hem karada hem de suda yaşayabilen hayvanlar) üretimini veya yetiştiriciliğini de kapsayan ve çevredeki doğal kapasitesini aşacak şekilde üretimini artırıcı teknikler (yoğun stoklama, besleme ve yırtıcı hayvanlardan koruma vb.) kullanılarak gerçekleştirilen üretim faaliyetlerini kapsayan su ürünleri yetiştiricilik faaliyetlerini kapsar.

Su ürünleri yetiştiriciliği; yukarıda belirtilen organizmaların sabit koşullar altında yavru üretimini ve/veya farklı büyüklüklere kadar olan beslenmesini ifade eder.

Buna ek olarak, su ürünleri yetiştiriciliği; hasat da dahil olmak üzere su ürünlerinin üretim ve yetiştiriciliği alanında faaliyet gösteren gerçek ve tüzel kişiler ile devlet tüzel kişiliğine ait işletmeleri kapsamaktadır.

03.21 Deniz ürünleri yetiştiriciliği

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- denizlerde süs balıkları da dahil olmak üzere deniz suyunda gerçekleştirilen su ürünleri yetiştiriciliği,
- çift kabuklu su ürünleri üretimi (istiridye, midye vb.), istakoz, karides gibi eklembacaklı su ürünleri ile yavru balık üretimi,
- su bitkileri yetiştiriciliği (yenilebilen bir çeşit mor renkli deniz bitkisi (laver) ve diğer yenebilen deniz yosunlarının yetiştiriciliği vb.),
- denizlerde kabuklu, çift kabuklu, yumuşakçalar ve diğer deniz hayvanları yetiştiriciliği.

Ayrıca bu sınıf aşağıdakileri de kapsamaktadır;

- acı sularda su ürünleri yetiştiricilik (akuakültür) faaliyetleri,
- lagünler ile karada deniz suyu ile yapılan yetiştiricilik faaliyetleri,
- balık üretme ve yetiştirme çiftliği faaliyetleri (deniz),
- deniz solucanı yetiştiricilik faaliyetleri.

Kapsam dışı olanlar;

- kurbağa yetiştiriciliği, bkz. 03.22,
- spor balıkçılığı için ayrılmış alanların işletimi, bkz. 93.19.

03.22 Tatlı su ürünleri yetiştiriciliği

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- tatlı sularda süs balıkları da dahil olmak üzere yapılan su ürünleri yetiştiriciliği,
- tatlı sulardaki kabuklu, çift kabuklu ve diğer yumuşakçalar ile diğer su hayvanlarının yetiştiriciliği (kültürçülüğü) (sülük, solucan vb.),
- balık üretme ve yetiştirme çiftçiliği faaliyetleri (tatlı su),
- kurbağa yetiştiriciliği.

Kapsam dışı olanlar;

- lagünler ile karada deniz suyu ile yapılan yetiştiricilik faaliyetleri, bkz. 03.21,
- sportif balıkçılık için ayrılmış alanların işletimi, bkz. 93.19.

B MADENCİLİK VE TAŞ OCAKÇILIĞI

Madencilik ve taş ocakçılığı, katı (kömür ve maden cevherleri), sıvı (ham petrol) veya gaz (doğal gaz) olarak tabiiatta doğal halde bulunan madenlerin çıkarılmasını kapsar. Çıkarma, yer altı veya yer üstü madenciliği, kuyu (memba) işletilmesi, deniz yatağı madenciliği vb. gibi değişik yöntemler ile gerçekleştirilebilmektedir.

Bu kısım, cevherlerin ezilmesi, öğütülmesi, ayıklanması ve yıkanması, kurutulması, sınıflandırılması, konsantrasyonu, doğal gazın sıvılaştırılması, katı yakıtların topak haline getirilmesi gibi pazarlama için ham malzemenin hazırlanmasını amaçlayan destekleyici faaliyetleri içermektedir. Bu işlemler, çoğunlukla, madenin üretildiği yerdeki ve/veya yakın tesislerin yanındaki birimlerde gerçekleştirilir.

Madencilik faaliyetleri, üretilen madenin esasına göre, bölümler, gruplar ve sınıflar içerisinde sınıflandırılır. Bölüm 05 ve 06, fosil yakıtların (kömür, linyit, petrol, gaz) madenciliği ve taş ocakçılığı ile ilgilidir; bölüm 07 ve 08, metal cevherleri, çeşitli mineraller ve taş ocakçılığı ürünleri ile ilgilidir.

Özellikle hidrokarbon çıkarımı ile ilgili olarak bu kısımdaki teknik işlemlerden bazıları, bölüm 09'da belirtildiği gibi bir endüstriyel hizmet olarak uzmanlaşmış birimler tarafından üçüncü kişiler için yapılabilir.

Kapsam dışı olanlar;

- çıkarılan madenlerin işlenmesi, bkz. Kısım C (İmalat),
- inşaat amaçları için ilave bir dönüştürme yapılmaksızın çıkarılmış materyallerin kullanımı, bkz. Kısım F (İnşaat),
- kaynaklarda ve kuyularda doğal kaynak sularının ve maden sularının şişelenmesi, bkz. 11.07,
- madencilik ve taş ocakçılığı ile birlikte yapılmayan bazı toprak, kaya ve madenlerin parçalanması, ezilmesi veya başka şekilde işlenmesi, bkz. 23.9.

05 Kömür ve linyit çıkartılması

Bu bölüm, yer altı veya yer üstü madenciliği yoluyla katı mineral yakıtların çıkarımını ve pazarlanabilir ürün haline getirilmesi işlemlerini (yani, ayıklama, yıkama, sıkıştırma ve taşınması için gerekli diğer işlemler vb.) kapsar.

Kok kömürü imalatı (bkz. 19.10), kömür veya linyit madenciliği ile ilgili hizmetler veya (bkz. 09.90) kömür tozlarının sıkıştırılması ile elde edilen kömür briketlerinin imalatı (bkz. 19.20) bu bölümde kapsamaz.

05.1 Taş kömürü madenciliği

05.10 Taş kömürü madenciliği

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- taş kömürü madenciliği: sınıflandırma yöntemleriyle gerçekleştirilen madencilik de dahil, yeraltı ve yer üstü madenciliği,
- kömürün sınıflandırılması, kalitesinin artırılması veya taşımacılığının ya da depolanmasını kolaylaştırılması amacıyla ayıklanması ve yıkanması, büyüklüklerine göre ayrılması, sınıflandırılması, öğütülmesi, sıkıştırılması vb.

Ayrıca bu sınıf aşağıdakileri de kapsamaktadır;

- kömür madenlerindeki atık yığınlarından kömürün toplanması.

Kapsam dışı olanlar;

- linyit madenciliği, bkz. 05.20,
- turba (az çok kömürleşmiş bitkilerden oluşan yakıt, yer kömürü) çıkarımı, bkz. 08.92,
- taş kömürü madenciliğini destekleyici faaliyetler, bkz. 09.90,
- kömür çıkartılması amacıyla deneme sondajları yapılması, bkz. 09.90,
- katı yakıt üreten kok fırınları, bkz. 19.10,
- taş kömürü briketlerinin imalatı, bkz. 19.20,
- kömür çıkartmak amacıyla arazilerin hazırlanması ve geliştirilmesi için gerçekleştirilen çalışmalar, bkz. 43.12.

05.2 Linyit madenciliği

05.20 Linyit madenciliği

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- linyit madenciliği: sınıflandırma yöntemleriyle gerçekleştirilen madencilik de dahil, yeraltı ve yer üstü madenciliği,
- linyitin, kalitesini arttırmak, veya taşımacılığını ya da depolanmasını gerçekleştirmek üzere, yıkanması, kurutulması, öğütülmesi ve sıkıştırılması.

Kapsam dışı olanlar;

- taş kömürü madenciliği, bkz. 05.10,
- turba çıkarımı, bkz. 08.92,
- linyit madenciliğini destekleyici faaliyetler, bkz. 09.90,
- kömür çıkartılması amacıyla deneme sondajları yapılması, bkz. 09.90,
- linyit yakıt kömürü imalatı, bkz. 19.20,
- kömür çıkartmak amacıyla arazilerin hazırlanması ve geliştirilmesi için gerçekleştirilen çalışmalar, bkz. 43.12.

06 Ham petrol ve doğal gaz çıkarımı

Bu bölüm, ham petrol üretilmesini, yağlı şistler ve yağlı kumlardan petrol madenciliği yapılmasını ve petrol çıkarımını ve doğal gaz üretimi ile hidrokarbon sıvılarının geri kazanımını içermektedir. Bu bölüm, petrol ve gaz sahalarının işletim ve/veya geliştirme faaliyetlerini kapsar. Bu tür faaliyetler; sondaj yapmayı, kuyuların tamamlanmasını ve donatılmasını; ayırıcıların, emülsiyon azaltıcıların, tuz giderme ekipmanının ve ham petrol için alanda toplama hatlarının işletilmesini; üretim alanından nakil edilmesine kadar olan petrol ve gazın hazırlanmasındaki diğer faaliyetleri de içerir.

Kapsam dışı olanlar;

- bir ücret ya da sözleşmeye dayalı olarak gerçekleştirilen petrol ve gaz sahası hizmetleri, bkz. 09.10,
- petrol ve gaz kuyuları arama faaliyetleri, bkz. 09.10,
- test amaçlı sondaj ve delme, bkz. 09.10,
- petrol ürünlerinin rafine edilmesi, bkz. 19.20,
- jeofizik, jeolojik ve sismik araştırmalar, bkz. 71.12.

06.1 Ham petrol çıkarımı

06.10 Ham petrol çıkarımı

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- ham petrol yağlarının çıkarımı.

Ayrıca bu sınıf aşağıdakileri de kapsamaktadır;

- bitümlü veya petrol yağlı şist ve katranlı kum çıkarımı,
- bitümlü şist ve kumdan ham petrol üretimi,
- ham petrol elde edilmesi için yapılan işlemler: tortusunu, tuzunu, suyunu süzme, stabilize etme vs.,

Kapsam dışı olanlar;

- petrol ve doğal gaz çıkarımını destekleyici faaliyetler, bkz. 09.10,
- petrol ve gaz arama faaliyetleri, bkz. 09.10,
- rafine edilmiş petrol ürünleri imalatı, bkz. 19.20,
- petrol rafine sürecinde sıvılaştırılmış petrol gazlarının geri kazanımı, bkz. 19.20,
- boru hattının işletilmesi, bkz. 49.50.

06.2 Doğal gaz çıkarımı

06.20 Doğal gaz çıkarımı

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- ham hidrokarbon gazı (doğal gaz) çıkarımı,
- doğal gazla birlikte çıkarılan hafif petrol (kondansate) çıkarımı,
- sıvı hidrokarbonun suyunun alınması ve ayrıştırılması,
- gazın kükürttten arındırılması.

Ayrıca bu sınıf aşağıdakileri de kapsamaktadır;

- sıvılaştırma veya ısıtarak eritme (piroliz) yöntemleriyle elde edilen hidrokarbon sıvılarının çıkarımı.

Kapsam dışı olanlar;

- petrol ve doğal gaz çıkarımını destekleyici faaliyetler, bkz. 09.10,
- petrol ve gaz çıkarımı ile ilgili araştırma faaliyetleri, bkz. 09.10,
- petrol rafine sürecinde sıvılaştırılmış petrol gazlarının geri kazanımı, bkz. 19.20,
- sanayi gazı imalatı, bkz. 20.11,
- boru hattının işletilmesi, bkz. 49.50.

07 Metal cevherleri madenciliği

Bu bölüm, yer altı veya yer üstü madenciliği, deniz yatağı madenciliği vb. yoluyla yapılan metalik minerallerin (cevherlerin) madenciliğini kapsamaktadır.

Ayrıca bu bölüm aşağıdakileri de kapsamaktadır;

- cevherin ezilme, öğütülme, yıkanma, kurutulma, sinter, kalsine veya filtreden geçirilmesi gibi cevherin ambalajlanması ve iyileştirilmesine yönelik faaliyetler ile özgül ağırlık farkı ile zenginleştirme veya flotasyon faaliyetleri.

Kapsam dışı olanlar;

- demir piritlerinin kavrulması, bkz. 20.13,
- alüminyum oksit üretimi, bkz. 24.42,
- maden eritme ocaklarının (yüksek fırınların) işletilmesi, bkz. bölüm 24.

07.1 Demir cevherleri madenciliği

07.10 Demir cevherleri madenciliği

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- yüksek oranda demir içeren cevherlerin madenciliği,
- demir cevherlerinin zenginleştirilmesi ve topak haline getirilmesi.

Kapsam dışı olanlar;

- pirit ve pirotit (bronz renginde parlak bir maden) (kavurma hariç) çıkarımı ve işlenmesi, bkz. 08.91.

07.2 Demir dışı metal cevherleri madenciliği

Bu grup, demir dışı metal cevherlerinin madenciliğini kapsamaktadır.

07.21 Uranyum ve toryum cevherleri madenciliği

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- yüksek oranda uranyum ve toryum içeren cevherlerin madenciliği: uranyum oksit vb.,
- bu cevherlerin konsantrasyonu,
- sarı pasta (uranyum oksit (U₃O₈)) imalatı.

Kapsam dışı olanlar;

- uranyum ve toryum cevherlerinin zenginleştirilmesi, bkz. 20.13,
- uranyum oksit veya diğer cevherlerden uranyum metali üretilmesi, bkz. 24.46,
- uranyumun eritilmesi ve rafine edilmesi (izabesi), bkz. 24.46.

07.29 Diğer demir dışı metal cevherleri madenciliği

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- yüksek oranda demir içermeyen cevherlerin madenciliği ve hazırlanması;
- alüminyum (boksit), bakır, kurşun, çinko, kalay, manganez, krom, nikel, kobalt, molibden, tantal, vanadyum vb.,
- değerli metaller: altın, gümüş, platin.

Kapsam dışı olanlar;

- uranyum ve toryum cevheri madenciliği ve hazırlanması, bkz. 07.21,
- alüminyum oksit üretimi, bkz. 24.42,
- bakır veya nikel matları imalatı, bkz. 24.44, 24.45.

08 Diğer madencilik ve taş ocakçılığı

Bu bölüm sadece taş ocaklarındaki üretimi kapsamaz, ayrıca alüvyon çökeltilerinin taranmasını, kayaların kırılmasını, tuzları da kapsar. Bu ürünlerin önemli bir miktarı inşaat sektöründe (örneğin; kumlar, taşlar vb.), malzeme imalatında (örneğin; kil, alçıtaşı, kalsiyum gibi) ve kimyasalların vb. imalatında kullanılır.

Bu bölüm, çıkarılan madenlerin işlenmesini (ezme, öğütme, kesme, ayıklama ve yıkama, kurutma, sınıflandırma ve karıştırma hariç) kapsamaz.

08.1 Kum, kil ve taş ocakçılığı

08.11 Süsleme ve yapı taşları ile kireç taşı, alçı taşı, tebeşir ve kayağantaşı (arduvaz-kayraktaşı) ocakçılığı

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- mermer, granit, kumtaşı gibi anıt ve inşaat taşlarının çıkarımı, kabaca kırılması ve kesilmesi,
- süsleme ve yapı taşlarının kırılması ve kesilmesi,
- kireç taşının çıkarılması, parçalanması ve kırılması,
- alçı taşı ve anhidrit madenciliği,
- tebeşir ve yanmamış dolomit madenciliği.

Kapsam dışı olanlar;

- kimyasal ve gübreleme amaçlı mineral madenciliği, bkz. 08.91,
- yanmış dolomit üretimi, bkz. 23.52,
- taşın taş ocağı dışında kesilmesi, şekil verilmesi ve kullanılabilir hale getirilmesi, bkz. 23.70.

08.12 Çakıl ve kum ocaklarının faaliyetleri; kil ve kaolin çıkarımı

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- endüstriyel kumların çıkarımı ve taranması, inşaat için kum ve çakıl,
- çakıl taşının kırılması ve parçalanması,
- kum ocakçılığı,
- kil, refraktör killer ve kaolin (arı kil) madenciliği.

Kapsam dışı olanlar;

- bitümlü kumların madenciliği, bkz. 06.10.

08.9 Başka yerde sınıflandırılmamış madencilik ve taş ocakçılığı

08.91 Kimyasal ve gübreleme amaçlı mineral madenciliği

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- doğal potasyum tuzları ve doğal fosfor madenciliği,
- saf kükürt madenciliği,
- pirit ve pirotit madenciliği ve işlenmesi (kavrulması hariç),
- doğal baryum sülfat ve karbonat (barit ve baryum karbonat), doğal borlar, doğal magnezyum sülfat (kieserit) madenciliği,
- esas olarak bir çeşit kimyasal kaynak olarak değerlendirilen toprak boyalar ve fluorit madenciliği.

Ayrıca bu sınıf aşağıdakileri de kapsamaktadır;

- guano madenciliği (kuş gübresi).

Kapsam dışı olanlar;

- tuz çıkarımı, bkz. 08.93,
- demir piritin kavrulması, bkz. 20.13,
- suni gübre ve azotlu bileşiklerin imalatı, bkz. 20.15.

08.92 Turba çıkarımı

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- turba çıkarımı,
- taşımacılığını ya da depolanmasını gerçekleştirmek veya kalitesini arttırmak amacıyla turbanın hazırlanması.

Kapsam dışı olanlar;

- turba madenciliği ile ilgili hizmet faaliyetleri, bkz. 09.90,
- turba briketlerinin imalatı, bkz. 19.20,
- turba, doğal toprak, kum, kil, gübre mineralleri vb.den saksı toprağı karışımlarının imalatı, bkz. 20.15,
- turba ürünlerinin imalatı, bkz. 23.99.

08.93 Tuz çıkarımı

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- eritilerek ve pompalanarak yer altından tuz çıkarımı,
- deniz suyu veya diğer tuzlu suların buharlaştırılması yoluyla tuz üretimi,
- üretici tarafından tuzun ezilmesi, saflaştırılması ve rafine edilmesi.

Kapsam dışı olanlar;

- tuzun yemeklik tuza dönüştürülmesi, örneğin; iyotlu tuz, bkz. 10.84,
- tuzlu suların buharlaştırılması yoluyla içilebilir su üretimi, bkz. 36.00.

08.99 Başka yerde sınıflandırılmamış diğer madencilik ve taş ocakçılığı

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- çeşitli mineral ve materyallerin madenciliği ve taş ocakçılığı;
- aşındırıcı (törpüleyici) materyaller (zımpara), amyant, silisli fosil artıklar, doğal grafit, sabuntaşı (talk), feldispat vb.,
- doğal asfalt, asfaltit ve asfaltlı taş; doğal katı zift,
- kıymetli taşlar, kuvars, mika vb.

09 Madencilik destekleyici hizmet faaliyetleri

Bu bölüm, bir ücret veya sözleşmeye dayanılarak gerçekleştirilen madencilik ek olarak gerçekleştirilen uzmanlaştırılmış destek hizmetlerini kapsamaktadır. Numune almak ve jeolojik gözlemler yapmak gibi geleneksel maden arama yöntemleri yoluyla olduğu kadar petrol kuyuları, metal olan veya metal olmayan mineraller için sondajlar, sondaj denemeleri veya tekrarları yapılması yoluyla tetkik, araştırma hizmetleri gerçekleştirilmesini kapsamaktadır. Diğer benzeri hizmetler ise petrol ve gaz kuyuları tesislerinin inşa edilmesini, petrol ve gaz kuyularının kaplamalarının betonlanması, petrol ve gaz kuyularının temizlenmesi, balyalanması ve silinmesini, madenlerin boşaltılması ve pompalanmasını, madenlerdeki fazla yük yüklemeyen kaynaklanan yer değiştirme hizmetlerini vb. içermektedir.

09.1 Petrol ve doğal gaz çıkarımını destekleyici faaliyetler

09.10 Petrol ve doğal gaz çıkarımını destekleyici faaliyetler

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- bir ücret veya sözleşme esasına dayalı olarak petrol ve gaz çıkarımını hizmet faaliyetleri;
- petrol ve gaz çıkartılması ile bağlantılı olarak gerçekleştirilen tetkik (araştırma) hizmetleri, örneğin; maden çıkarılması için elverişli yerlerde jeolojik gözlemler yapmak gibi geleneksel maden arama yöntemleri,
- sondaj; boruların yerleştirilmesi, sondaj kulesinin inşası, tamiri ve sökülmesi; petrol ve gaz kuyusu borularının çimentolanması; kuyuların pompalanması; kuyuların çalıştırılması ve kapatılması vb.,
- doğal gazın nakil amacıyla sıvılaştırılması ve yeniden gaz haline dönüştürülmesi, maden ocağı civarında yapılanlar,
- bir ücret veya sözleşme esasına dayalı olarak gerçekleştirilen boşaltma ve pompalama hizmetleri,
- petrol ve gaz çıkarımını ile bağlantılı olarak gerçekleştirilen sondaj denemeleri.

Ayrıca bu sınıf aşağıdakileri de kapsamaktadır;

- petrol ve gaz sahalarında yangınla mücadele faaliyetleri.

Kapsam dışı olanlar;

- petrol ve gaz sahalarında işletmeciler tarafından gerçekleştirilen hizmet faaliyetleri, bkz. 06.10, 06.20,
- madencilik makinelerinin uzmanlaşmış tamiri, bkz. 33.12,
- doğal gazın nakil amacıyla sıvılaştırılması ve yeniden gaz haline dönüştürülmesi, maden ocağı civarı dışında yapılanlar, bkz. 52.21,
- jeofizik, jeolojik ve sismik araştırmalar, bkz. 71.12.

09.9 Madencilik ve taş ocakçılığını destekleyici diğer faaliyetler

09.90 Madencilik ve taş ocakçılığını destekleyici diğer faaliyetler

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

-05, 07 ve 08 numaralı bölümlerdeki madencilik faaliyetleri için gerekli olup bir ücret veya sözleşme esasına dayalı olarak gerçekleştirilen destekleme hizmetleri,

- tetkik (araştırma) hizmetleri, örneğin, numune alınması ve maden çıkarılması için elverişli yerlerde jeolojik gözlemler yapılması gibi, geleneksel maden arama yöntemleri,
- bir ücret veya sözleşme esasına dayalı olarak gerçekleştirilen boşaltma ve pompalama hizmetleri,
- test amaçlı sondaj ve delik açma.

Kapsam dışı olanlar;

- madenlerin ve taş ocaklarının bir ücret veya sözleşme esasına dayalı olarak işletilmesi, 05, 07 veya 08 numaralı bölümlere bakınız,
- madencilik makinelerinin uzmanlaşmış tamiri, bkz. 33.12,
- bir ücret veya sözleşme esasına dayalı olarak gerçekleştirilen jeofizik araştırma hizmetleri, bkz. 71.12.

C İMALAT

Bu bölüm, imalatın tanımlanması için tek bir evrensel kriter kullanılmamasına rağmen, imalat, maddelerin, malzemelerin veya bileşenlerin fiziksel ve/veya kimyasal işlemler sonucunda yapısının değiştirilerek yeni ürünlere dönüşümünü kapsamaktadır (atıkların işlenmesindeki açıklamaya bakınız). Dönüştürülen maddeler, malzemeler, veya bileşenler diğer imalat faaliyetlerinin ürünleri de dahil tarım, ormancılık, balıkçılık, madencilik veya taş ocağı ürünleri gibi ham maddelerdir. Malların esaslı değişimi, yenilenmesi veya yeniden yapılandırılması genellikle imalat olarak kabul edilmektedir.

Bir imalat sürecinin çıktısı kullanım veya tüketim için hazır olduğunda tamamlanmaktadır veya daha ileri bir imalat için bir girdi olarak kullanılacaksa yarı işlenmiş olmaktadır. Örneğin, alüminyum oksitin inceltilmesinin çıktısı, alüminyum hammadde üretiminde kullanılan girdidir; alüminyum hammadde alüminyum tel yapımı için girdidir; ve alüminyum tel, üretilmiş tel ürünlerin imalatı için girdidir.

Özel bileşimlerin ve makine ve teçhizatın parçaları ve aksesuarları ve eklentilerinin imalatı, genel bir kural olarak, tasarlanan parçalar ve aksesuarlara uygun makine ve teçhizatın imalatı ile aynı sınıf içerisinde sınıflandırılmaktadır. Örneğin motorlar, pistonlar, elektrikli motorlar, elektrik montaj parçaları, valfler, dişli takımları, makaralı yataklar gibi genel bileşimlerin ve makine ve teçhizat parçalarının imalatı, bu kalemlerin dahil olabileceği makine ve teçhizat düşünülmesizin uygun imalat sınıfı içerisinde sınıflandırılmaktadır. Bununla birlikte, plastik maddelerin kalıba dökülerek ve kalıptan çıkarılarak özel bileşimlerin ve parçaların yapılması grup 22.2 içerisinde

yer almaktadır.

İmal edilen ürünlerin bileşen parçalarının montajı imalat olarak kabul edilmektedir. Bu üretilen veya satın alınan bileşenlerden imal edilen ürünlerin montajını da kapsamaktadır.

Atıkların yeniden değerlendirilmesi, örneğin atıkların ikincil hammaddelere dönüştürülmesi, grup 38.3 (Maddelerin dönüştürülmesi) içerisinde sınıflandırılmaktadır. Bu fiziksel veya kimyasal dönüşümleri gerektirebilirken, Bu imalatın bir parçası olarak kabul edilmemektedir. Bu faaliyetlerin temel amacı atıkların iyileştirilmesi veya işlenmesi olarak kabul edilmektedir ve bunlar bu nedenle kısım E (Su rezervleri; kanalizasyon, atık tasarrufu ve iyileştirme faaliyetleri) içerisinde sınıflandırılmaktadırlar. Bununla birlikte, bu işlemler atığı bir girdi olarak kullanmakta iseler de, nihai yeni ürünlerin (ikincil hammaddelerin aksine) imalatı imalat içerisinde sınıflandırılmaktadır. Örneğin, film atıklarından gümüş üretimi bir imalat işlemi olarak kabul edilmektedir.

Sanayi, ticari ve benzer makine ve teçhizatın özel bakım ve onarımı, genel olarak, bölüm 33 (Makine ve teçhizatların onarım, bakım ve montajı) içerisinde sınıflandırılmaktadır.

Bununla birlikte, motorlu taşıtların onarımı bölüm 45 (motorlu taşıtların ve motosikletlerin toptan ve perakende ticareti ve tamiri) içerisinde sınıflandırılmakta iken, bilgisayarların ve kişisel ve ev eşyalarının onarımı, bölüm 95 (Bilgisayarların, kişisel eşyaların ve ev eşyalarının onarımı) içerisinde sınıflandırılmaktadır.

Uzmanlaşmış bir faaliyet olarak gerçekleştirildiğinde, makine ve donanımların kurulumu 33.20 içerisinde sınıflandırılmaktadır.

Açıklama: Sınıflandırma sisteminde imalat ve diğer sektörlerinin sınırları bir dereceye kadar bulanıktır. Genel bir kural olarak, imalat kısmı içerisindeki faaliyetler maddelerin yeni ürünlere dönüştürülmesini gerektirmektedir. Bunların çıktıları yeni birer üründür. Bununla birlikte, yeni bir ürünü neyin oluşturduğu tanımı bir dereceye kadar subjektiftir. Açıklamaya yönelik olarak, izleyen faaliyetler NACE içerisinde imalat olarak kabul edilmektedirler:

- balıkçılık teknelerinde gerçekleştirilmeyen taze balık işlemleri (istiridyenin kabuğunun çıkarılması, balıkların ayıklanması), (bkz. 10.20),
- sütlerin pastörize edilmesi ve şişelenmesi (bkz.10.51),
- deri dönüştürülmesi (bkz. 15.11),
- odunun emprenye edilmesi (bkz.16.10),
- basım ve ilgili faaliyetler (bkz. 18.1),
- araba lastiğinin kaplanması (bkz.22.11),
- hazır beton üretimi (bkz. 23.63),
- galvaniz kaplama, kaplama, metal tavlama, ve cilalama (bkz. 25.61),
- makinelerin yeniden inşa edilmesi veya yeniden üretilmesi (bkz. örneğin otomobil motorları, 29.10).

Bunun aksine, kimi zaman dönüştürme işlemleri ile ilgili olmakla birlikte, NACE`nin diğer kısımları içerisinde sınıflandırılan faaliyetler vardır (diğer bir ifadeyle, imalat olarak sınıflandırılmamaktadırlar). Bunlar aşağıdakileri kapsamaktadır:

- tomrukçuluk, kısım A`da sınıflandırılmıştır (Tarım, ormancılık ve balıkçılık);
- tarımsal ürünlerin verimliliğinin artırılması, kısım A`da sınıflandırılmıştır. (Tarım, ormancılık

ve balıkçılık);

- yemeklerin tesislerde hızlı tüketim amacıyla hazırlanması, bölüm 56`da sınıflandırılmıştır (Restoranlar ve mobil (seyyar) yemek hizmeti faaliyetleri);

- kısım B içerisinde sınıflandırılan maden cevherlerinin ve diğer minerallerin işlenmesi (Madencilik ve taş ocağı işletilmesi);

- kısım F (İnşaat) içerisinde sınıflandırılan, inşaat alanında binaların inşaatı ve üretim işlemleri;

- aynı ürünün modifiye edilmiş bir versiyonunu meydana getiren, likörler veya kimyasal maddeler gibi ürünleri yeniden paketleme, veya şişeleme dahil olmak üzere, daha küçük miktarlarda parça satışı ve yeniden dağıtım, parçaların sınıflandırılması; müşteri siparişi için boyaların karıştırılması; ve müşteri siparişi için metallerin kesilmesi faaliyetleri, kısım G (Toptan ve perakende ticaret; motorlu taşıtların ve motosikletlerin onarımı) içerisinde sınıflandırılmaktadır.

10 Gıda ürünlerinin imalatı

Bu bölüm, tarım, ormancılık ve balıkçılık faaliyetleri ile elde edilen ürünlerin işlenerek insanlar ve hayvanlar için yiyecek ve içecek haline getirilmelerini ve doğrudan yiyecek mamulü olmayan birçok değişik ara ürünün üretilmesini kapsamaktadır. Bu faaliyet genellikle daha fazla veya az değerli ilgili ürünleri ortaya çıkarır (örneğin, kesimden elde edilen deriler, veya yağ üretiminden elde edilen yağ sabunu).

Bu bölüm farklı türde ürünlerle ilgilenen faaliyetlerden oluşmaktadır: et, balık, meyve ve sebze, katı yağlar ve sıvı yağlar, süt ürünleri, tahıl (hububat) imalatı ürünleri, unlu ve nişastalı mamuller, diğer gıda ürünleri ve hayvan yemleri. Üretim kendi adına gerçekleştirilebileceği gibi, geleneksel kesimde olduğu gibi, üçüncü kişiler adına da gerçekleştirilebilir.

Bazı faaliyetler, (örneğin, kendilerine ait ürünleri satan fırınlarda, pastanelerde ve hazır et satan dükkanlarda ve benzeri yerlerde gerçekleştirilenler), ürünlerin, üreticinin kendi dükkanından perakende ticareti yapıldığı halde, imalat olarak değerlendirilirler. Ancak, işlemenin minimal olduğu ve gerçek bir dönüştürmeye yol açmadığı durumlarda, birim toptancı veya perakendeci ticarete sınıflandırılır. (Kısım G).

Yemeklerin tesislerde hızlı tüketim amacıyla hazırlanması, bölüm 56`da sınıflandırılmıştır (Restoranlar ve mobil (seyyar) yemek hizmeti faaliyetleri).

Hayvan kesimi artıklarından veya yan ürünlerinden hayvan yemi üretilmesi 10.9`da sınıflandırılmış, yiyecek ve içecek atıklarının ikincil ham maddeye dönüştürülmesi ise 38.3`de, ve yiyecek ve içecek atıklarının kullanılması 38.21`de sınıflandırılmaktadır

Bu bölüm, restoranlarda olduğu gibi, yemeklerin hızlı tüketim amacıyla hazırlanmasını kapsamaz.

10.1 Etin işlenmesi ve saklanması ile et ürünlerinin imalatı

10.11 Etin işlenmesi ve saklanması XX

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- kesim hanelerde gerçekleştirilen hayvan kesimleri etin ambalajlanması veya paketlenmesi faaliyetleri: sığır, domuz, kuzu, tavşan, koyun eti, deve, vb.,
- taze, soğutulmuş veya dondurulmuş et imalatı, karkas olarak,
- taze, soğutulmuş veya dondurulmuş et imalatı, parçalanmış.

Ayrıca bu sınıf aşağıdakileri de kapsamaktadır;

- balinaların karada ya da özel aletlerde kesilmesi ve işlenmesi,
- mezbaha kaynaklı deri ve post imalatı, post yünü dahil,
- domuz yağı ve diğer yenilebilir hayvansal yağların eritilmesi,
- hayvan sakatatının işlenmesi,
- posttan elde edilen yün üretimi.

Kapsam dışı olanlar;

- kümes hayvanlarının yağlarını sofra yağına çevirme, bkz. 10.12,
- etlerin paketlenmesi, bkz. 82.92.

10.12 Kümes hayvanları etlerinin işlenmesi ve saklanması

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- kümes hayvanlarının kesilmesi, temizlenmesi veya paketlenmesi işi ile uğraşan mezbahaların faaliyetleri,
- ayrı parçalarda taze veya dondurulmuş kümes hayvanları etlerinin imalatı,
- kümes hayvanlarının yağlarını sofra yağına çevirme.

Ayrıca bu sınıf aşağıdakileri de kapsamaktadır;

- kuş tüyü veya ince kuş tüyü üretimi.

Kapsam dışı olanlar;

- kümes hayvanı etlerinin paketlenmesi, bkz. 82.92.

10.13 Et ve kümes hayvanları etlerinden üretilen ürünlerin imalatı

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- kurutulmuş, tuzlanmış veya tütsülenmiş et imalatı,
- et ürünleri imalatı;
- sosis, salam, dizi sosis, çok baharatlı kurutulmuş domuz sosisi, sucuk, ezilmiş ya da kesilmiş çeşitli hamura sarılmış et ürünleri, jelatinli et, rillette, haşlanmış jambon (pastırma dahil).

Kapsam dışı olanlar;

- hazır donmuş et ve kümes hayvanları eti yemekleri imalatı, bkz. 10.85,
- et ihtiva eden çorba imalatı, bkz. 10.89,
- etin toptan ticaretinin yapılması, bkz. 46.32,
- etin paketlenmesi, bkz. 82.92.

10.2 Balık, kabuklu deniz hayvanları ve yumuşakçaların işlenmesi ve saklanması

10.20 Balık, kabuklu deniz hayvanları ve yumuşakçaların işlenmesi ve saklanması

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- balıkların, kabuklu deniz hayvanlarının ve yumuşakçaların hazırlanması ve saklanması: dondurulması, derin dondurulması, kurutulması, pişirilmesi, tütsülenmesi, tuzlanması, salamura edilmesi, konservelenmesi, vb.,
- balık, kabuklu deniz hayvanı ve yumuşakça ürünlerinin üretilmesi: balık filetosu, balık yumurtası, havyar, havyar yerine kullanılan ürünler, vb.,
- insan tüketimi veya hayvan yemi amacıyla balık kaba unlarının üretilmesi,
- balıklardan ve suda yetişen diğer hayvanlardan insan tüketimi için uygun olmayan kaba unların ve özlerin üretilmesi.

Ayrıca bu sınıf aşağıdakileri de kapsamaktadır;

- sadece balığın işlenmesi ve saklanmasını gerçekleştiren tekne ve gemilerin faaliyetleri,
- deniz yosununun işlenmesi.

Kapsam dışı olanlar;

- hem balığın tutulması hem de işlenmesi ve saklanmasıyla ilgili faaliyet gösteren tekne ve gemi balıkçılığı, bkz. 03.11,
- balinaların karada veya özel teknelerde işlenmesi, bkz. 10.11,
- deniz ürünlerinden sıvı ve katı yağ imalatı, bkz. 10.41,
- dondurulmuş hazır balık yemeklerinin imalatı, bkz. 10.85,
- balık çorbası imalatı, bkz. 10.89.

10.3 Sebze ve meyvelerin işlenmesi ve saklanması

10.31 Patatesin işlenmesi ve saklanması

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- patates işlenmesini ve saklanmasını;
- hazır dondurulmuş patates imalatı,
- kurutulmuş, suyu çıkartılmış ezilmiş patates imalatı,

- patates çerezi imalatı,
- patates cipsi imalatı,
- patates unu ve kaba unlarının imalatı.

Ayrıca bu sınıf aşağıdakileri de kapsamaktadır;

- sanayi amaçlı patatesin soyulması.

10.32 Sebze ve meyve suyu imalatı

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- sebze ve meyve suyu imalatı.

Ayrıca bu sınıf aşağıdakileri de kapsamaktadır;

- taze meyve ve sebzeden konsantrelerin imalatı.

10.39 Başka yerde sınıflandırılmamış meyve ve sebzelerin işlenmesi ve saklanması

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- temel olarak sebze veya meyve içeren gıdaların imalatı, dondurulmuş veya konservelenmiş şekilde olan hazır yemekler hariç,
- meyvelerin, yemişlerin veya sebzelerin saklanması: dondurma, kurutma, yağın veya sirkenin içine batırma, konserveleme vb.,
- meyve veya sebze gıda ürünlerinin imalatı,
- reçel, marmelat ve jöle imalatı (pekmez imalatı dahil),
- yemişlerin kavrulması,
- sert kabuklu yemişlerin, yiyecek ve ezmelerinin imalatı.

Ayrıca bu sınıf aşağıdakileri de kapsamaktadır;

- meyve ve sebzelerden çabuk bozulabilir hazır yemeklerin imalatı, örneğin;
- paketlenmiş salatalar,
- soyulmuş veya kesilmiş sebzeler,
- tofu (soya peyniri).

Kapsam dışı olanlar;

- sebze ve meyve suyu imalatı, bkz. 10.32,
- kurutulmuş baklagillerden un veya kaba un imalatı, bkz. 10.61,
- meyvelerin ve yemişlerin şeker içinde muhafaza edilmesi, bkz. 10.82,
- hazır sebze yemekleri imalatı, bkz. 10.85,
- yapay konsantreler imalatı, bkz. 10.89,

10.4 Bitkisel ve hayvansal sıvı ve katı yağların imalatı

Bu grup, domuz yağının ve yenebilen diğer hayvansal yağların etlerden ayrıştırılması veya rafine edilmesi hariç, bitkisel veya hayvansal ürünlerden ham veya rafine edilmiş sıvı ve katı yağ imalatını kapsamaktadır.

10.41 Sıvı ve katı yağ imalatı

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- bitkisel ham yağ imalatı: zeytin yağı, soya fasulyesi yağı, palmiye yağı, ay çiçek yağı, pamuk yağı, fındık yağı, kolza veya hardal yağı, beziryağı vb.,
- tohum, sert kabuklu yemiş ve çekirdek yağlarından elde edilen yağı alınmış küspe ve tozlar,
- rafine edilmiş sebze yağları imalatı: zeytin yağı, soya fasulyesi yağı vb.,
- sebze yağlarının işlenmesi: püskürtme, kaynatma, sulama, hidrojenleştirme vb.

Ayrıca bu sınıf aşağıdakileri de kapsamaktadır;

- yenmeyen hayvansal katı veya sıvı yağ imalatı,
- balık ve deniz memelilerinden yağ çıkarma,
- pamuk lifleri, yağı alınmış tohum kalıbı ve yağ üretiminin artık ürünlerinin üretilmesi.

Kapsam dışı olanlar;

- domuz yağı ve diğer yenilebilen hayvansal yağların sağlanması ve rafine edilmesi, bkz. 10.11,
- margarin imalatı, bkz. 10.42,
- öğütülmüş yaş mısır, bkz. 10.62,
- mısır yağı imalatı, bkz. 10.62,
- uçucu yağların imalatı, bkz. 20.53,
- kimyasal süreçler vasıtasıyla katı ve sıvı yağların arıtılması, bkz. 20.59.

10.42 Margarin ve benzeri yenilebilir katı yağların imalatı

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- margarin imalatı,
- karışık yağlar ve benzeri yağ imalatı,
- karışık yemeklik katı yağ imalatı.

10.5 Süt ürünleri imalatı

10.51 Süthane işletmeciliği ve peynir imalatı

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- taze sıvı süt imalatı, pastörize edilmiş, sterilize edilmiş, homojenize edilmiş ve/veya yüksek ısıdan geçirilmiş,

- st temelli içeceklerin imalatı,
- taze sıvı sütten krema üretimi, pastörize edilmiş, sterilize edilmiş, homojenize edilmiş,
- kurutulmuş veya konsantre edilmiş süt, tatlandırılmış veya tatlandırılmamış,
- katı halde süt (süt tozu) veya krema imalatı,
- tereyağı imalatı,
- yoğurt imalatı,
- peynir ve çökelek imalatı,
- peynir suyu imalatı,
- peynir özü (kazein) ve süt şekeri (laktoz) imalatı.

Kapsam dışı olanlar;

- ham süt üretilmesi (sığır), bkz. 01.41,
- ham süt üretilmesi (koyun, keçi, at, eşek, deve, vb.), bkz. 01.43, 01.44, 01.45,
- mandıralarda üretilmeyen süt ve peynir yerine kullanılan ürünlerin imalatı, bkz. 10.89.

10.52 Dondurma imalatı

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- dondurma ve şerbetli diğer yenebilen buzlu gıdaların imalatı.

Kapsam dışı olanlar;

- dondurma salonu faaliyetleri, bkz. 56.10.

10.6 Öğütülmüş tahıl ürünleri, nişasta ve nişastalı ürünlerin imalatı

Bu grup, hububatlardan ve sebzelerden un veya toprak imalatını, pirinç elde edilmesi gibi bu ürünlerden un karışımları veya hamur imal edilmesini de içerir.

Ayrıca, mısır ve sebzelerin yaş iken öğütülmesi, nişasta ve nişastalı ürünlerin imalatı da bu gruba dahildir.

10.61 Öğütülmüş hububat ve sebze ürünleri imalatı

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- tahılın öğütülmesi: buğday, avdar, yulaf, mısır ve diğer tahıllardan un, dövülmüş tahıl, kaba un ve pelet üretilmesi,
- pirincin öğütülmesi: kavuzundan çıkarılmış, değirmenden geçirilmiş, perdahlanmış, parlatılmış, yarım kaynatılmış ve kırık halde pirinç üretimi; pirinç unu imalatı,
- Öğütülmüş sebze: köklerden, yumrular, yenilebilen kabuklardan, ya da kurutulmuş baklagillerden, un ve kaba un imalatı,
- kahvaltılık tahıl gıdaları imalatı,
- ekmek, kek, bisküvi ya da pankek için hazırlanmış un karışımları ve hazır karıştırılmış unlar ile

hamur imalatı.

Kapsam dışı olanlar;

- patates unu ve kaba unu imalatı, bkz. 10.31,
- yaş mısırın öğütülmesi, bkz. 10.62.

10.62 Nişasta ve nişastalı ürünlerin imalatı

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- pirinç, patates, mısır vb. ürünlerden nişasta imalatı,
- yaş mısırın öğütülmesi,
- glikoz, glikoz şurubu, maltoz, inulin vb. imalatı,
- glüten imalatı,
- tapyoka ve tapyoka ürünleri imalatı,
- mısır yağı imalatı.

Kapsam dışı olanlar;

- laktoz imalatı, bkz. 10.51,
- şeker kamışı veya şeker pancarı şekeri imalatı, bkz. 10.81.

10.7 Fırın ve unlu mamuller imalatı

Bu grup, fırın ürünleri ile makarna, şehriye ve benzer ürünlerin üretilmesini kapsamaktadır.

10.71 Ekmek, taze pastane ürünleri ve taze kek imalatı

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- fırın ürünlerinin imalatı;
- her çeşit ekmek imalatı,
- pasta, kek, börek, pay, turta, waffles,vb. imalatı.

Kapsam dışı olanlar;

- kuru fırın ürünleri imalatı, bkz. 10.72,
- nişastalı ve irmikli (makarna) ürünlerin imalatı, bkz. 10.73,
- hazır tüketim için fırın ürünlerinin ısıtılması, bkz. bölüm 56.

10.72 Peksimet ve bisküvi imalatı; dayanıklı pastane ürünleri ve dayanıklı kek imalatı

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- peksimet ve bisküvi ve kuru fırın ürünleri imalatı,
- dayanıklı pastane ürünleri ve kek imalatı,
- tatlı veya tuzlu hafif ürünler imalatı (kurabiyeler, krakerler, gevrek halkalar vb.).

Kapsam dışı olanlar;
- patates çerezi imalatı, bkz. 10.31.

10.73 Makarna, şehriye, kuskus ve benzeri unlu mamullerin imalatı

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;
- makarna ve şehriye imalatı; pişirilmiş veya içi doldurulmuş olsun veya olmasın,
- kuskus imalatı,
- konservelenmiş veya içi dondurulmuş makarna ürünlerin imalatı.

Kapsam dışı olanlar;
- hazır kuskus imalatı, bkz. 10.85,
- makarna ihtiva eden çorba imalatı, bkz. 10.89.

10.8 Diğer gıda maddelerinin imalatı

Bu grup, kolay bozulabilir ve özel gıda maddeleri ile şekerlerin ve şekerlemelerin, hazır yemeklerin ve yiyeceklerin, kahve, çay ve baharatların imal edilmesini kapsamaktadır.

10.81 Şeker imalatı

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;
- kamış suyundan, pancardan, palmyeden, akça ağaçtan şeker (sakkaroz) ve şeker ürünleri imalatı veya rafine edilmesi,
- şeker şurubu imalatı,
- melas imalatı,
- akça ağacın özünden melas ve şeker üretilmesi.

Kapsam dışı olanlar;
- glikoz, glikoz şurubu, maltoz imalatı, bkz. 10.62.

10.82 Kakao, çikolata ve şekerleme imalatı

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;
- kakao, kakao yağı, kakao katı ve sıvı yağı imalatı,
- çikolata ve çikolatalı şekerlemelerin imalatı,
- şekerleme, lokum, pişmaniye ve tahin helvası imalatı: karameller, pastiller, koz helvalar, fondanlar, beyaz çikolatalar,
- çiklet imalatı,
- sert kabuklu yemişler, meyve kabuğu ve diğer bitki parçalarının şekerlemeleri,
- şekerlemelerin ve şeker pastillerinin imalatı.

Kapsam dışı olanlar;

- sakaroz şekeri imalatı, bkz. 10.81.

10.83 Kahve ve çayın işlenmesi

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- kafeinsiz ve kavrulmuş kahve
- kahve ürünleri imalatı;
- çekilmiş kahve,
- eritilebilir kahve,
- kahve konsantresi ve esansı,
- kahve yerine geçen ürünlerin imalatı,
- çay ve maténin (Paraguay çayının) harmanlanması,
- çay ve matéye (Paraguay çayına) dayanan ekstraların ve müstahzarların imalatı,
- süzme poşetler de dahil çayın paketlenmesi.

Ayrıca bu sınıf aşağıdakileri de kapsamaktadır;

- diğer bitkisel çayların imalatı (nane, yaban otu, papatya vb.).

Kapsam dışı olanlar;

- inülin imalatı, bkz. 10.62,
- alkollü içecek, bira, şarap ve alkolsüz meşrubat imalatı, bkz. bölüm 11,
- (eczacılıkla ilgili) kullanım için bitkilerden sağlanan ürünlerin hazırlanması, bkz. 21.20.

10.84 Baharat, sos, sirke ve diğer çeşni maddelerinin imalatı

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- baharat, sos ve çeşni imalatı;
- mayonez,
- hardal unu ve tozu,
- hazır hardal vb.,
- sirke imalatı.

Ayrıca bu sınıf aşağıdakileri de kapsamaktadır;

- gıda tuzu elde etmek amacıyla tuzun işlenmesi, örneğin; iyotlu tuz.

Kapsam dışı olanlar;

- baharat ürünlerinin yetiştirilmesi, bkz. 01.28.

10.85 Hazır yemeklerin imalatı

Bu sınıf, hazır yapım (yani hazır, baharatlı ve pişirilmiş) yemeklerin ve yiyeceklerin imalatını kapsamaktadır. Bu yiyecekler, bozulmadan korunmaları için dondurma ya da konserveleme benzeri işlemlere tabi tutulur ve yeniden satış için genellikle paketlenir ve damgalanırlar, yani, bu sınıf restoranlardaki gibi, yiyeceklerin anında tüketim amacıyla hazırlanmasını kapsamaz. Yemek olarak adlandırılmaları için bu gıdaların en az iki farklı yiyecek malzemesinden oluşmaları gerekir (baharatlar vb. hariç).

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- et veya kümes hayvanları etinden yemek imalatı,
- balık yemekleri imalatı, balık ve patates cipsi dahil,
- sebze yemekleri imalatı,
- dondurulmuş veya başka türlü korunmuş pizza imalatı.

Ayrıca bu sınıf aşağıdakileri de kapsamaktadır;

- yerel ve ulusal hazır yemeklerin imalatı.

Kapsam dışı olanlar;

- taze gıdalar veya ikiden daha az malzemedan oluşan gıdalar, bkz. bölüm 10`daki ilgili sınıf
- kolay bozulabilen hazır gıdaların imalatı, bkz. 10.89,
- hazır yemeklerin ve yiyeceklerin dükkanlarda perakende satışı, bkz. 47.11`e ve 47.29,
- hazır yemeklerin ve yiyeceklerin toptan ticareti, bkz. 46.38,
- yiyecek hizmet yüklenicilerinin faaliyetleri, bkz. 56.29.

10.86 Homojenize gıda müstahzarları ve diyetetik gıda imalatı

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- özellikle beslenme amaçlı gıda imalatı;
- anne sütü yerine geçen gıdalar,
- yardımcı sütlü ve diğer karışımlı gıdalar,
- bebek gıdaları,
- kilo kontrolü için tasarlanmış düşük-enerjili ve enerjisiz gıdalar,
- özel tıbbi amaçlı diyet gıdalar,
- düşük sodyum içeren yiyecekler, düşük-sodyum içeren veya hiç sodyum içermeyen diyet tuzlar,
- glüten içermeyen gıda maddeleri,
- özellikle sporcular için yoğun adale gücü harcanmasını karşılaması planlanan yemekler,
- karbonhidrat metabolizma rahatsızlığından şikayetçi (diyabeti olan) kişiler için yemekler.

10.89 Başka yerde sınıflandırılmamış diğer gıda maddelerinin imalatı

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- çorbaların ve et/balık suyu imalatı,
- suni bal ve karamela imalatı,

- kolay bozulabilen hazır gıdaların imalatı, örneğin;
- sandviç,
- taze (pişmemiş) pizza,
- başka yerde sınıflandırılmamış diğer yemek ürünleri imalatı.

Ayrıca bu sınıf aşağıdakileri de kapsamaktadır;

- maya imalatı,
- et, balık, kabuklu deniz hayvanları veya yumuşakçaların sularının ve özlerin imalatı,
- mandıralarda üretilmeyen süt ve peynir yerine kullanılan ürünlerin imalatı,
- yumurta ürünlerinin, yumurta albümininin imalatı,
- suni konsantrelerin imalatı.

Kapsam dışı olanlar;

- çabuk bozulan hazır sebze ve meyve yemekleri imalatı, bkz. 10.39,
- donmuş pizza imalatı, bkz. 10.85,
- alkollü içecek, bira, şarap, alkolsüz içki imalatı, bkz. bölüm 11.

10.9 Hazır hayvan yemleri imalatı

10.91 Çiftlik hayvanları için hazır yem imalatı

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- çiftlik hayvanları için hazır yem imalatı; hayvan yemleri konsantre hayvan yemleri ile yem takviyeleri dahil,
- çiftlik hayvanları için karma olmayan (tekil) yem imalatı.

Ayrıca bu sınıf aşağıdakileri de kapsamaktadır;

- çiftlik hayvanları yemi için kesilmiş hayvanlardan çıkan artıkların işlenmesi.

Kapsam dışı olanlar;

- hayvan yemi olarak kullanılmak üzere balık unu imalatı, bkz. 10.20,
- yağ tohumundan küspe imalatı, bkz. 10.41,
- özel bir işlem yapılmaksızın hayvan yemi olarak kullanabilen yan ürünler ile sonuçlanan faaliyetler, örneğin; yağ tohumları (bkz. 10.41), hububatların öğütülmesi sonucu oluşan tortular (bkz. 10.61) vb.

10.92 Ev hayvanları için hazır gıda imalatı

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- ev hayvanları için hazır gıda imalatı (köpekler, kediler, kuşlar, balıklar vb. dahil).

Ayrıca bu sınıf aşağıdakileri de kapsamaktadır;

- ev hayvanı yemi üretmek için kesilmiş hayvanlardan çıkan artıkların işlenmesi.

Kapsam dışı olanlar;

- hayvan yemi olarak kullanılmak üzere balık unu imalatı, bkz. 10.20,
- yağ tohumundan küspe imalatı, bkz. 10.41,
- özel bir işlem yapılmaksızın hayvan yemi olarak kullanabilen yan mamuller ile sonuçlanan faaliyetler, örneğin; yağ tohumları (bkz. 10.41), hububatların öğütülmesi sonucu oluşan tortular (bkz. 10.61), vb.

11 İçeceklerin imalatı

Bu bölüm, alkolsüz içecekler ve maden suları gibi içeceklerin imalatını, alkollü içeceklerin, temel olarak fermantasyon (mayalama) yöntemi ile şarap ve biranın imalatını ve damıtılmış alkollü içeceklerin imalatını kapsamaktadır.

Kapsam dışı olanlar;

- meyve ve sebze suları üretimi, bkz. 10.32,
- süt temelli içeceklerin imalatı, bkz. 10.51,
- kahve, çay ve Paraguay çayı ürünü imalatı, bkz. 10.83.

11.0 İçeceklerin imalatı

11.01 Alkollü içeceklerin damıtılması, arıtılması ve harmanlanması

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- damıtılmış alkollü içeceklerin imalatı: viski, brendi, cin, likör, rakı, votka vb.,
- damıtılmış alkollü içeceklerle karıştırılmış içki imalatı,
- damıtılmış ispirtonun harmanlanması,
- doğal ispirto imalatı.

Kapsam dışı olanlar;

- damıtılmamış alkollü içeceklerin imalatı, bkz. 11.02, 11.06,
- sentetik etil alkol imalatı, bkz. 20.14,
- mayalı maddelerden etil alkol üretimi, bkz. 20.14,
- sadece şişeleme ve etiketleme, bkz. 46.34 (toptancılığın bir parçası olarak gerçekleştirildiğinde) ve bkz. 82.92 (bir ücret veya sözleşme neticesinde gerçekleştirildiğinde).

11.02 Üzümünden şarap imalatı

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- şarap üretimi,

- köpüklü şarap üretimi,
- konsantre üzüm şirasından elde edilen şarap imalatı.

Ayrıca bu sınıf aşağıdakileri de kapsamaktadır;

- şarabın harmanlanması, arındırılması ve şişelenmesi,
- alkolsüz veya düşük alkol seviyeli şarap imalatı.

Kapsam dışı olanlar;

- sadece şişeleme ve etiketleme, bkz. 46.34 (toptancılığın bir parçası olarak gerçekleştirildiğinde) ve bkz. 82.92 (bir ücret veya sözleşme neticesinde gerçekleştirildiğinde).

11.03 Elma şarabı ve diğer meyve şaraplarının imalatı

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- mayalanmış fakat damıtılmamış alkollü içeceklerin imalatı: sake (pirinçten yapılan bir tür Japon rakısı), elma şarabı, armut şarabı ve diğer meyve şarapları.

Ayrıca bu sınıf aşağıdakileri de kapsamaktadır;

- mayalanmış bal ve su ile yapılan alkollü içki (bal likörü) ve meyve şarapları içeren diğer karıştırılmış içecekler.

Kapsam dışı olanlar;

- sadece şişeleme ve etiketleme, bkz.46.34 (toptancılığın bir parçası olarak gerçekleştirildiğinde) ve bkz. 82.92 (bir ücret veya sözleşme neticesinde gerçekleştirildiğinde).

11.04 Diğer damıtılmamış mayalı içeceklerin imalatı

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- vermut ve benzeri içki imalatı.

Kapsam dışı olanlar;

- sadece şişeleme ve etiketleme,bkz. 46.34 (toptancılığın bir parçası olarak gerçekleştirildiğinde) ve bkz. 82.92 (bir ücret veya sözleşme neticesinde gerçekleştirildiğinde).

11.05 Bira imalatı

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- bira, ale (bir çeşit bira), siyah bira ve stout (koyu bir bira türü) gibi malt likörlerin imalatı.

Ayrıca bu sınıf aşağıdakileri de kapsamaktadır;

- düşük alkol seviyesi içeren veya alkolsüz biraların imalatı.

11.06 Malt imalatı

11.07 Alkolsüz içeceklerin imalatı; maden sularının ve diğer şişelenmiş suların üretimi

Bu sınıf alkolsüz içeceklerin üretilmesini kapsamaktadır (alkolsüz bira ve şarap hariç):

- doğal maden suyu ve diğer şişelenmiş suların üretimi,
- alkolsüz içecek üretimi;
- aromalı ve/veya tatlandırılmış alkolsüz sular: limonata, portakal şurubu, kola, meyveli içecekler, tonik vb.

Kapsam dışı olanlar;

- meyve ve sebze suyu üretimi, bkz. 10.32,
- süt temelli içeceklerin üretimi, bkz. 10.51,
- kahve, çay ve Paraguay çayı üretimi, bkz. 10.83,
- alkol temelli içkilerin üretimi, bkz. 11.01, 11.02, 11.03, 11.04 ve 11.05
- alkolsüz şarap üretimi, bkz. 11.02,
- alkolsüz bira üretimi, bkz. 11.05,
- buz üretimi, bkz. 35.30,
- sadece şişeleme ve etiketleme, bkz. 46.34 (toptancılığın bir parçası olarak gerçekleştirildiğinde) ve bkz. 82.92 (bir ücret veya sözleşme neticesinde gerçekleştirildiğinde).

12 Tütün ürünleri imalatı

Bu bölüm, bir tarım ürününün, tütünün, işlenerek nihai tüketim için uygun bir biçime dönüştürülmesini kapsamaktadır.

12.0 Tütün ürünleri imalatı

12.00 Tütün ürünleri imalatı

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- tütün ürünlerinin ve tütün yerine ikame edilen ürünlerin imalatı: sigara, sigara tütünü, puro, puro tütünü, çiğneme tütünü, enfiye imalatı,
- homojenize edilmiş tütün veya harmanlanmış tütün imalatı,

Ayrıca bu sınıf aşağıdakileri de kapsamaktadır;

- tütünün sıkılması ve tekrar kurutulması.

Kapsam dışı olanlar;

- tütünün yetiştirilmesi veya ön hazırlık işlenmesi, bkz. 01.15, 01.63.

13 Tekstil ürünlerinin imalatı

Bu bölüm tekstilin dokunması da dahil tekstil elyafının hazırlanması ve bükülmesi; tekstil ve giyim eşyalarının aprelenmesi, boyanması vb. bitirme işlemleri ile tekstil ürünlerinin imalatını (ev tekstil ürünleri, battaniyeler, halılar, kilimler, kordon, halat, ip vb.kapsamaktadır (giyim eşyalarının imalatı hariç). Sentetik elyafın imalatı kimyasal bir işlem olduğundan sınıf 20.60 içerisinde sınıflandırılırken, lifli bitkilerin yetiştirilmesi (doğal elyaf) bölüm 01 içerisinde sınıflandırılmıştır. Giyim eşyalarının imalatı, bölüm 14 de sınıflandırılmıştır.

13.1 Tekstil elyafının hazırlanması ve bükülmesi

13.10 Tekstil elyafının hazırlanması ve bükülmesi

Bu sınıf, tekstil elyafının hazırlanma işlemlerini ve bükülmesini kapsamaktadır. Bu, ipek, yün, diğer hayvan ve bitki elyafı veya suni/sentetik elyaf, kağıt veya cam, vb. çeşitli ham maddelerden yapılabilir.

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- tekstil lifleri üzerinde yapılan hazırlayıcı faaliyetler;
- ipeğin sarılması ve yıkanması,
- yünlerin yağının giderilmesi ve karbonize edilmesi ve yün yapağının boyanması,
- her türlü hayvansal, bitkisel veya suni lifin ayıklanması ve taraklanması,
- ticaret veya daha ileri işlemler için pamuk ipliğinin veya ipliğin dokunmak (örülme) veya dikilmek üzere eğirilmesi ve imalatı,
- ketenin ditilmesi,
- sentetik veya suni filament ipliklerinin tekstüre edilmesi, bükülmesi, katlanması ve daldırılması.

Ayrıca bu sınıf aşağıdakileri de kapsamaktadır;

- kağıt ipliğinin imalatı.

Kapsam dışı olanlar;

- tarım veya çiftçilik ile bağlantılı olarak meydana getirilen hazırlık faaliyetleri, bkz. bölüm 01,
- bitkisel tekstil lifleri (jüt, keten, büyük Hindistan cevizi lifi vb.), taşıyan bitkilerin ıslatılıp yumuşatılması, bkz. 01.16,
- pamuk çırçırılama faaliyetleri, bkz. 01.63,
- sentetik veya yapay (suni) lifler ve filament demetleri imalatı, sentetik veya yapay (suni) liflerden tek katlı ipliklerin (yüksek mukavemetli iplikler ve halı iplikleri dahil) imalatı, bkz. 20.60,
- cam lifi imalatı, bkz. 23.14.

13.2 Dokuma

13.20 Dokuma

Bu grup tekstil ürünlerinin dokunmasını kapsamaktadır. Bu, ipek, yün, diğer hayvan, sebze veya suni veya sentetik lif, kağıt veya cam vb. gibi çeşitli ham maddelerden yapılabilmektedir.

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- pamuk tipi, yünlü tipi ve yün ve ipekli tipi geniş dokunmuş kumaşların imalatı, karışık, suni veya sentetik iplikler (polipropilen, vb.) dahil
- keten, hasır, kenevir, jüt, teyel lifleri ve özel iplikler kullanılarak diğer geniş yünlü kumaşların imalatı.

Ayrıca bu sınıf aşağıdakileri de kapsamaktadır;

- yün tüy veya ipek veya pamuktan yapılmış kordon (saçak) kumaşlarının, havlu, havluluk bez, tülbent vb. kumaşların imalatı,
- cam elyafından yün kumaş imalatı,
- yün karbon ve aramid iplik imalatı,
- dokuma yoluyla imitasyon kürk imalatı.

Kapsam dışı olanlar;

- örgü ve tığ işi kumaşların imalatı, bkz. 13.91,
- tekstil döşeme örtülerinin imalatı, bkz. 13.93,
- dokusuz kumaş imalatı, bkz. 13.95
- dar dokunmuş kumaşların imalatı, bkz. 13.96,
- keçe imalatı, bkz. 13.99.

13.3 Tekstil ürünlerinin bitirilmesi

13.30 Tekstil ürünlerinin bitirilmesi

Bu grup, tekstil ürünlerinin ve giyilecek diğer kıyafetlerin tamamlama faaliyetlerini kapsamaktadır örneğin; ağartma, boyama, kaplama vb.

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- tekstil elyafının, ipliklerinin, kumaşlarının ve giyim eşyaları da dahil tekstil maddelerinin ağartılması ve boyanması,
- tekstil ürünlerinin ve giyim eşyaları da dahil tekstil maddelerinin kaplanması, kurutulması, buharlanması, daraltılması, yamalanması, sanforlanması, merserize edilmesi.

Ayrıca bu sınıf aşağıdakileri de kapsamaktadır;

- kotların ağartılması,
- tekstiller üzerine plise ve benzer işler yapılması,

- satın alınan giysilerin su geçirmez hale getirilmesi, kaplanması veya empenye edilmesi.

Kapsam dışı olanlar;

- kauçuk ana unsur olduğunda, kauçuk kullanarak yapılan, kaplanan, örtülen veya lamine edilen tekstil ürünlerinin imalatı, bkz. 22.19.

13.9 Diğer tekstil ürünlerinin imalatı

Bu grup, giyim eşyaları hariç, halı, kilim, ip, dar dokunmuş kumaşlar, saçaklar vb. ürünler gibi tekstilden üretilmiş ürünlerin imalatını kapsamaktadır.

13.91 Örgü (triko) veya tığ işi (kroşe) kumaşların imalatı

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- örgü ve tığ işi kumaşların imalatı ve işlenmesi;
- havlı ve havlu kumaşlar,
- Raschel veya benzeri makineler kullanılarak örülen tüller ve perdeler,
- diğer örgü (triko) ile veya tığ işi (kroşe) dokuma ürünleri.

Ayrıca bu sınıf aşağıdakileri de kapsamaktadır;

- örme yoluyla imitasyon kürk imalatı.

Kapsam dışı olanlar;

- Raschel veya benzeri makineler kullanılarak örülen ağlar ve pencere mobilyası tipi dantelli dokumaların imalatı, bkz. 13.99,
- örgü (triko) veya tığ işi (kroşe) kıyafet imalatı, bkz. 14.39.

13.92 Giyim eşyası dışındaki tamamlanmış tekstil ürünlerinin imalatı

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- örülmüş veya tığ işi kumaşlar da dahil herhangi tekstil maddesinden yapılmış eşyaların imalatı:
  - seyahat örtüleri de dahil battaniyeler,
  - yatak, masa, tuvalet veya mutfak havlusu,
  - yorgan, çarşaf, minder, puf, yastık, uyku tulumu vb.
- konfeksiyon mefruşat (döşeme) maddelerinin imalatı:
  - perdeler, saçaklar, çekme perdeler, yatak örtüleri, mobilya veya makine örtüleri vb.,
  - bez astarlı muşambalar, tenteler, çadırlar, kamp malzemeleri, yelkenler, güneşlikler, araba kılıfları, makineler veya mobilyaları örtmede kullanılan örtüler vb.,
  - bayraklar, sancaklar, flamalar vb.,
  - toz bezleri, bulaşık bezleri ve benzer maddeler, cankurtaran yelekleri, paraşütler vb.

- Ayrıca bu sınıf aşağıdakileri de kapsamaktadır;
- elektrikli battaniyelerin tekstil kısımlarının imalatı,
  - elle dokunan resim dokumalı duvar örtüsü imalatı,

Kapsam dışı olanlar;

- teknik kullanım amacıyla tekstil maddeleri imalatı, bkz. 13.96.

13.93 Halı ve kilim imalatı

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- tekstil yer kaplamalarının imalatı:
- halılar, kilim ve hasırlar, yer döşemeleri.

Ayrıca bu sınıf aşağıdakileri de kapsamaktadır;

- iğneli dokuma tezgahlarında dokunan keçe yer kaplamaları imalatı.

Kapsam dışı olanlar;

- hasır ve örgü malzemelerinden hasır örgüsü imalatı, bkz. 16.29,
- mantar yer kaplamaları imalatı, bkz. 16.29,
- vinil, muşamba gibi esnek yer kaplamalarının imalatı, bkz. 22.23.

13.94 Halat, urgan, kınnap ve ağ imalatı

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- kauçuk veya plastik ile emdirilmiş, kaplanmış, örtülmüş veya kılıflanmış olsun ya da olmasın tekstil elyafından veya şeritten ya da benzerlerinden kalın sicim, ip, halat ve kordon imalatı,
- sicim, ip veya halattan örülmüş ağ imalatı,
- ip ve ağ ürünleri imalatı: balık ağı, gemi halatları, yük boşaltma ağları, metal halkalarla donatılmış ip veya tekstille kaplanmış kablolar, vb.

Kapsam dışı olanlar;

- saç filesi imalatı, bkz. 14.19,
- tel kablo (halat) imalatı, bkz. 25.93,
- balıkçılık sporu için gerekli olan, balık yakalamaya özgü ağ kepçeleri imalatı, bkz. 32.30.

13.95 Dokusuz kumaşların ve dokusuz kumaştan yapılan ürünlerin imalatı, giyim eşyası hariç

Bu sınıf tekstillerle veya tekstil ürünleri imalatı ile ilgili olup 13 veya 14'üncü bölümlerde özel olarak belirtilmemiş olan ve çok büyük sayıda işlem gören ve çok çeşitli üretilmiş malları içeren tüm faaliyetleri kapsamaktadır.

13.96 Diğer teknik ve endüstriyel tekstillerin imalatı

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- dar dokunan kumaşların imalatı, çözgülü kumaşlar dahil, bir yapıstırıcı ile birleştirilmiş, örülmüş kumaşlar hariç,
- etiket, rozet vb. imalatı,
- süsleme amaçlı aksesuar imalatı: kordonlar, kurdeleler, püsküller, ponponlar vb.,
- plastikle emdirilmiş kaplanmış, örtülmüş ya da preslenmiş kumaşlar imalatı,
- metalize iplik ya da metalize kalın ipliklerin, tekstil maddeleri ile kaplanmış kauçuk ipliklerin ve sicimlerin, kauçukla ya da plastikle kaplanmış, örtülmüş, emdirilmiş veya kalıplanmış tekstil ipliklerinin veya şeritlerinin imalatı,
- yüksek mukavemetli suni veya sentetik ipliklerden lastik kord bezi imalatı,
- diğer işlem görmüş ya da kaplanmış diğer kumaşların imalatı: tela ve benzer sertleştirilmiş kumaşlar, zamk veya nişastalı maddelerle kaplanmış kumaşlar
- çeşitli tekstil ürünleri imalatı: tekstil fitilleri, lüks lambası gömlekleri ile tüp şeklindeki gaz fitilleri,
- lüks lambası gömleklerinin kumaşları, tekstil malzemelerinden hortumlar, taşıma ve konveyör bantları veya kayışları (metal ile ya da diğer materyallerle güçlendirilmiş olsun ya da olmasın), elek bezi ve süzgeç bezi imalatı,
- otomobil süsleri imalatı,
- ressamların kullanımı için tuval ve çizim kumaşı imalatı.

Kapsam dışı olanlar;

- kauçuk ana unsur olduğu durumlarda kauçukla kaplanmış, emdirilmiş, kaplanmış ya da kılıflanmış dokumacılık kumaşlarından, ipliklerden ya da sicimlerden nakliyecilik ya da taşımacılık kuşaklarının imalatı, bkz. 22.19,
- yalnızca güçlendirme amacıyla gözenekli kauçukların ya da plastiklerin tekstillerle birleştirilmesinden oluşan tabaka ve levhaların imalatı, bkz. 22.19, 22.21,
- dokunmuş metal tellerden kıyafet imalatı, bkz. 25.93.

13.99 Başka yerde sınıflandırılmamış diğer tekstillerin imalatı

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- keçe imalatı,
- tüller ve diğer ağ kumaşları imalatı ile parçalar, şeritler ya da motifler halinde dantel ve nakış imalatı,
- basınçlı hassas giysi dokumaları imalatı,
- tekstilden ayakkabı bağı imalatı,
- pudra ponponu ve parmaksız eldiven imalatı.

Kapsam dışı olanlar;

- iğneli dokuma tezgahında keçeden yer kaplaması imalatı, bkz. 13.93,

- tampon nevilerinin ve tampon parçalarının imalatı: pedler, adet bezleri, tamponlar vb., bkz. 17.22.

14 Giyim eşyalarının imalatı

Bu bölüm, herhangi bir malzemeden (örneğin; deri, kumaş, örgü ve kroşe kumaşlar v.b) giysilerin (örneğin; dış giyim eşyaları, erkekler, kadınlar ve çocuklar için iç çamaşırları; iş kıyafetleri, veya günlük giysiler v.s.) ve aksesuarların dikim faaliyetlerini (hazır giyim, konfeksiyon veya ısmarlama elbise yapılması) kapsamaktadır. Yetişkinler ve çocuklar için üretilen giysiler veya modern ve geleneksel giysi üretilmesi arasında herhangi bir fark bulunmamaktadır.

14. bölüm ayrıca kürk sanayini (kürkten yapılan derileri ve giyim eşyalarını) de kapsamaktadır.

14.1 Kürk hariç, giyim eşyası imalatı

Bu grup giyim eşyası imalatını kapsamaktadır. Giyim eşyası üretilmesinde kullanılan maddeler herhangi bir çeşitte olabilir ve bu maddeler kaplanmış, emdirilmiş veya lastikle kaplanmış olabilir.

14.11 Deri giyim eşyası imalatı

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- deri ve deri karışımı giyim eşyası imalatı deriden veya deri endüstrisi çalışmaları ile üretilen aksesuarlar ve deriden kaynak önlüklerinin imalatı dahil.

Kapsam dışı olanlar;

- kürk giyim eşyası imalatı, bkz. 14.20,
- deriden spor eldivenleri ve spor başlıkları imalatı, bkz. 32.30,
- yangına dayanıklı ve koruyucu güvenlik elbiseleri imalatı, bkz. 32.99.

14.12 İş giysisi imalatı

Kapsam dışı olanlar;

- ayakkabı imalatı, bkz. 15.20,
- yangına dayanıklı ve koruyucu güvenlik elbiseleri imalatı, bkz. 32.99,
- giyim eşyası tamiratı, bkz. 95.29.

14.13 Diğer dış giyim eşyaları imalatı

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- erkek, kadın ve çocuklar için dokunmuş, örme ve kroşe örgü vb. kumaştan, dantelden yapılmış diğer dış giyim eşyası imalatı;
- kabanlar, takım elbiseler, döpiyesler, ceketler, pantolonlar, etekler vb.

Ayrıca bu sınıf aşağıdakileri de kapsamaktadır;

- terzilerin faaliyetleri (giyim eşyası tamirleri hariç),
- kabanlar, takım elbiseler, döpiyesler, ceketler, pantolonlar, etekler vb. ürünlerin parçalarının imalatı.

Kapsam dışı olanlar;

- kürkten giyim eşyalarının imalatı (baş giysileri hariç), bkz. 14.20,
- sıcak pres yöntemiyle birleştirilmiş dikişsiz lastik veya kauçuktan giyim eşyası imalatı, bkz. 22.19, 22.29,
- ateşe dayanıklı ve koruyucu güvenlik elbiseleri imalatı, bkz. 32.99,
- giyim eşyalarının tamir edilmesi, bkz. 95.29.

14.14 İç giyim eşyası imalatı

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- erkek, kadın ve çocuklar için dokunmuş, örme ve kroşe örgü vb. kumaştan, dantelden yapılmış iç giyim eşyası imalatı;
- gömlekler, tişörtler, slip, külot, pijama, gecelik, robdöşambır, sabahlık, bluz, kombinezon, sutyen, korse vb.

Kapsam dışı olanlar;

- giyim eşyası tamirati, bkz. 95.29.

14.19 Diğer giyim eşyalarının ve giysi aksesuarlarının imalatı

Bu sınıf şunları kapsamaktadır.

- bebek giysileri, sporcu antreman giysileri, kayak kıyafetleri, yüzme kıyafetleri, mayo vb. imalatı,
- şapka ve kep imalatı,
- diğer giyim aksesuarları imalatı: eldiven, kemer, şal, papyon, kravat, fular, saç fileleri vb.

Ayrıca bu sınıf aşağıdakileri de kapsamaktadır;

- kürkten başlık imalatı,
- ayakkabı pençesi vurulmamış tekstil maddelerinden ayakkabı imalatı,
- yukarıdaki ürünlerinin parçalarının imalatı.

Kapsam dışı olanlar;

- sporlarda kullanılan başlık imalatı, bkz. 32.30,
- kask imalatı (sporlarda kullanılan başlık hariç), bkz. 32.99,
- yangına dirençli ve koruyucu, güvenli kıyafetler imalatı, bkz. 32.99,
- giyim eşyası tamirati, bkz. 95.29.

14.2 Kürkten eşya imalatı

14.20 Kürkten eşya imalatı

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- Kürklü deriden yapılmış eşya imalatı;
- kürk giyim eşyası ve elbise aksesuarları,
- kürkün bir araya getirilmesi; örneğin serpm kürk, levha, keçe, şerit vb.
- kürklü deriden yapılan çeşitli ürünler: kilimler, kumaşsız puflar, endüstriyel cilalı giysiler.

Kapsam dışı olanlar;

- ham kürk imalatı, bkz. 01.4, 01.70,
- ham post ve deri imalatı, bkz. 10.11,
- imitasyon kürk imalatı (dokuma veya örme yoluyla elde edilen uzun tüylü kumaşlar), bkz.13.20, 13.91,
- kürkten şapka imalatı, bkz. 14.19,
- kürk ile süslenmiş giysi imalatı, bkz. 14.19,
- kürkün terbiye edilmesi ve boyanması, bkz. 15.11,
- kürk parçaları ihtiva eden çizme, ayakkabı botlar imalatı, bkz. 15.20.

14.3 Örne (trikotaj) ve tığ işi (kroşe) ürünlerin imalatı

14.31 Örne (trikotaj) ve tığ işi (kroşe) çorap imalatı

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- çorap imalatı; kısa çorap, tayt ve külotlu çorap dahil.

14.39 Örne (trikotaj) ve tığ işi (kroşe) diğer giyim eşyası imalatı

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- örme (trikotaj) ve tığ işi (kroşe) giyim eşyası ve diğer tamamlanmış eşyanın imalatı; kazak, hırka, jarseden giyim eşyası, ceket, yelek ve benzeri ürünler.

Kapsam dışı olanlar;

- örme (trikotaj) ve tığ işi kumaşların imalatı, bkz. 13.91.
- çorap imalatı, bkz. 14.31.

15 Deri ve ilgili ürünlerin imalatı

Bu bölüm, kürklerin boyanması ve işlenmesini, hayvan postlarının tabaklanması ve ıslah edilmesi yöntemleriyle deriye dönüştürülmesini ve derinin nihai tüketim amacıyla ürünler olarak

üretilmesini kapsamaktadır.

Bu bölüm, ayrıca diğer malzemelerden (imitasyon deriler ya da deri ikamelerinden), kauçuk ayakkabılar, dokuma kumaştan bavullar, vb. gibi ürünlerin imalatını de kapsamaktadır. Deri yerine kullanılan malzemelerden imal edilen ürünler de bu bölüme dahildir; çünkü onlar da deri ürünler ile benzer şekilde imal edilirler (örneğin; bavullar) ve genellikle aynı birim tarafından imal edilirler.

15.1 Derinin tabaklanması ve işlenmesi; bavul, el çantası, saraçlık ve koşum takımı imalatı; kürkün işlenmesi ve boyanması

Bu grup, deri, kürk ve bunlardan elde edilen ürünlerin imalatını kapsamaktadır.

15.11 Derinin tabaklanması ve işlenmesi; kürkün işlenmesi ve boyanması

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- kürkün ve derinin tabaklanması, boyanması, işlenmesi,
- elbiselik güderi, elbiselik parşömen deri, açık ve metalize deri imalatı,
- birleştirilmiş deri imalatı,
- kürklü derinin ve postların kazınarak temizlenmesi, kırılması, tüylerinin yolunması, tabaklanması, ağartılması ve boyanması.

Kapsam dışı olanlar;

- çiftçiliğin bir parçası olarak hayvan derisi ve post imalatı, bkz. 01.4,
- kesim faaliyetlerinin bir parçası olarak hayvan derisi ve post imalatı, bkz. 10.11,
- deri giyim eşyası imalatı, bkz. 14.11,
- doğal deri temelli olmayan suni (imitasyon) deri imalatı, bkz. 22.19, 22.29.

15.12 Bavul, el çantası ve benzerleri ile saraçlık ve koşum takımı imalatı (deri giyim eşyası hariç)

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- deriye uygulanan teknolojilerin aynısının uygulandığı elyaf ve karton, tekstil ürünleri plastik tabakalar gibi diğer materyaller, karma deri ve deriden bavul, el çantası ve benzeri ürünler imalatı,
- saraçlık ve koşum takımı imalatı,
- metal olmayan saat kayışı imalatı (örneğin; kumaş, deri, plastik),
- deri veya karma deriden çeşitli mamul imalatı: çark kayışı, ambalajlama ürünleri vb.,
- deriden ayakkabı bağı imalatı,
- at kamçıları ve binicilik eşyaları imalatı.

Kapsam dışı olanlar;

- deri giyim eşyası imalatı, bkz.14.11,
- deri eldiven ve şapka imalatı, bkz.14.19,

- ayakkabı imalatı, bkz. 15.20,
- bisikletler için sele imalatı, bkz. 30.92,
- değerli metallere saat kayışı imalatı, bkz. 32.12,
- değerli olmayan metallere saat kayışı imalatı, bkz. 32.13,
- demir yolu hat işçilerine emniyet kemeri ve mesleki amaçla kullanılan diğer kemerlerin imalatı, bkz. 32.99.

15.2 Ayakkabı, bot, terlik vb. imalatı

15.20 Ayakkabı, bot, terlik vb. imalatı

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- kalıplama dahil, herhangi bir işleme, herhangi bir malzemeden, ayakkabı, terlik vb. imalatı (istisnalar için aşağıya bakınız.),
- ayakkabıların deri kısımlarının imalatı: üst ve üst parçaları, dış ve iç tabanlar, topuklar vb. imalatı,
- tozluk ve benzeri ürünlerin imalatı.

Kapsam dışı olanlar;

- ayakkabı pençesi vurulmamış tekstil maddelerinden ayakkabı imalatı, bkz. 14.19,
- tahta ayakkabı parçaları imalatı (örn topuk, ökçe), bkz. 16.29,
- kauçuk bot ve ayakkabı topukları ve pençeleri ve kauçuk ayakkabıların diğer parçalarının imalatı, bkz. 22.19,
- plastik ayakkabı parçaları imalatı, bkz. 22.29,
- kayak ayakkabısı imalatı, bkz. 32.30,
- ortopedik ayakkabı imalatı, bkz. 32.50.

16 Ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç); saz, saman ve benzeri malzemelerden örülerek yapılan eşyaların imalatı

Bu bölüm, kereste, kontrplak, kaplama, ahşap konteyner, ahşap yer kaplamaları, ahşap kiriş ve prefabrik ahşap yapıların imalatını kapsamaktadır. Üretim süreci; çubuklar halinde kesilen kütüklerden ya da tornalar ya da diğer biçim verme araçları kullanılarak şekillendirilen keresteden başlayan ahşap ürünlerin, testereleme, planyalama, biçim verme, lamine etme ve birleştirilmesini içerir. Kereste ya da biçimi değiştirilen diğer ahşap ürünler, daha sonra ayrıca planyalanabilir ya da düzleştirilebilir ve ahşap sandıklar gibi nihai ürünler içinde birleştirilebilir. Kereste ve diğer biçim değiştirilmiş tahtalar sonradan rendelenebilir veya düzleştirilebilir ve nihai ürünlerle birleştirilebilir, örneğin tahta muhafazalar.

Bıçkılı atölyelerinin faaliyetleri haricinde, bu bölüm, imal ettikleri özel ürünler temeline göre alt bölümlere ayrılmıştır.

Bu bölüm, mobilya imalatını (31.0), ve ahşap tertibatların ve benzerlerinin kurulmasını (43.32, 43.33, 43.39) kapsamamaktadır.

16.1 Ağaçların biçilmesi ve planyalanması

16.10 Ağaçların biçilmesi ve planyalanması

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- ağaçların biçilmesi, planyalanması ve şekillendirilmesi,
- kütüklerin dilimlenmesi, soyulması, yontulması,
- ahşap demir yolu traversi imalatı,
- birleştirilmemiş ahşap döşemelerin imalatı,
- ağaç yünü, ağaç unu, ağaç talaşı, odun yongası ve kırıntıları imalatı.

Ayrıca bu sınıf aşağıdakileri de kapsamaktadır;

- ağacın kurutulması,
- ağacın koruyucu kimyasal maddeler, veya diğer maddeler vasıtasıyla çektirilmesi veya kimyasal işlemlere tabi tutulması.

Kapsam dışı olanlar;

- endüstriyel ve yakacak odun üretimi, bkz. 02.20,
- kontrplak, tahta ve pano yapımında kullanılmak üzere yeterince ince olan cilalanmış levhalar imalatı, bkz. 16.21,
- ahşap kiremitler ve çatı padavraları, işlemeli tahtalar ve pervazlar imalatı, bkz. 16.23.
- yakacak odun ve kütükler ile sıkıştırılmış odun imalatı, bkz. 16.29.

16.2 Ağaç, mantar, kamış ve örgü malzeme ürünü imalatı

Bu grup, birleştirilmiş olanlar da dahil, ağaç, mantar, kamış ve örgü malzeme ürünleri imalatını kapsamaktadır.

16.21 Ahşap kaplama paneli ve ağaç esaslı panel imalatı

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- kaplamada kullanılmak, kontrplak yapmak ya da diğer amaçlarla kullanılmak için yeterince ince olan kaplama levhaların imalatı;
- pürüzsüz, boyalı, kaplanmış, emdirilmiş, takviye edilmiş (kağıt ya da bez ile takviye),
- motifli ahşap plaka ve levhalar.
- kontrplak, kaplanmış pano ve benzeri tabakaları preslenmiş tahta levha imalatı,
- kontrplak yerine çatı kaplamasında kullanılan yönlendirilmiş yonga levhaların (OSB) ve diğer özel levhaların imalatı,

- kapı panelleri yapmak için üretilen bir tip tahta olan MDF`nin ve sıkıştırılmış liflerden yapılan diğer levhaların imalatı,
- sıkıştırılarak yoğunluğu artırılmış ahşap plaka ve levhaların imalatı,
- lamine edilmiş plaka ve levhaların imalatı.

16.22 Birleştirilmiş parke yer döşemelerinin imalatı

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- paneller halinde birleştirilmiş ahşap parke yer blokları, strip parkeler vb.

Kapsam dışı olanlar;

- birleştirilmemiş ahşap yer kaplamaları imalatı, bkz. 16.10.

16.23 Diğer bina doğramacılığı ve marangozluk ürünlerinin imalatı

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- temel olarak inşaat sanayinde kullanılması amaçlanan ahşap malzeme imalatı:
  - kirişler, kalaslar, payandalar,
  - tutkalla lamine edilmiş ve metal bağlantılı, prefabrik ahşap çatı kirişleri,
  - menteşe, kilit vb. gibi metal donatımlar içerip içermediklerine bakılmaksızın kapılar, pencereler, kepenkler ve onların çerçeveleri,
  - merdivenler, tırabzanlar,
  - işlemeli tahtalar, pervazlar, ahşap kiremitler ve çatı padavraları.
- prefabrik yapıların veya esas olarak tahtadan yapılmış unsurlarının imalatı, örneğin; saunalar,
- taşınabilir ahşap ev imalatı,
- ahşap bölmelerin imalatı (bağımsız olarak sabit duranlar hariç).

Kapsam dışı olanlar;

- mutfak dolapları, kitaplıklar, elbise dolapları imalatı, bkz. 31.01, 31.02, 31.09,
- bağımsız olarak sabit duran ahşap bölmelerin imalatı, bkz. 31.01, 31.02, 31.09.

16.24 Ahşap konteyner imalatı

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- kutu, sandık, fiçi, varil ve benzeri ahşap ambalaj malzemelerinin imalatı,
- paletler, kutu paletler ve ahşaptan imal edilen diğer yükleme tahtalarının imalatı,
- ahşap fiçiler, kovalar, gerdeller, fiçicilik ürünleri,
- ahşap kablo makaraları imalatı.

Kapsam dışı olanlar;

- bavul imalatı, bkz. 15.12,
- örgü örmede kullanılan maddelerin imalatı, bkz. 16.29.

16.29 Diğer ağaç ürünleri imalatı; mantardan, saz, saman ve benzeri örme malzemelerinden yapılmış ürünlerin imalatı

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- muhtelif ahşap ürünlerin imalatı:

- maşalar, saplı çalı süpürgeleri, fırçalar için tahtadan kulp ve gövdeler,
- ahşaptan bot veya ayakkabı kalıbı, elbise askıları,
- ahşap ev aletleri ve mutfak eşyaları,
- ahşaptan heykelcikler (biblolar) ve süs eşyaları, ahşaptan kakma işleri, kakmalı tahtalar,
- mücevherat, kaşık-çatal takımları ve benzer eşyalar için ahşap kasalar,
- ahşap makaralar, masuralar, bobinler, dikiş ipliği makaraları ve dönüştürülmüş ahşaptan benzeri eşyalar,
- ahşaptan yapılan diğer eşyalar.

- doğal mantarların işlenmesi, aglomera edilmiş mantar imalatı,

- doğal veya topak haline getirilmiş mantar ürünlerinin imalatı, yer döşemeleri de dahil.,

- örgüler ve örgü materyalleri ürünleri imalatı: hasırlar, hasır örgüler, perdeler, kafesler vb.,

- sepetçi eşyaları ve hasır imalatı,

- enerji için, sıkıştırılmış odundan ya da kahve ya da soya fasulyesi küspesi gibi malzemelerden yapılan yakıt kütükleri ve peletlerinin imalatı,

- tahtadan ayna ve pencere çerçevelikleri imalatı,

- tuvaller için ahşap çerçeve imalatı,

- tahtadan ayakkabı parçaları imalatı (örneğin; topuklar ve ayakkabı ökçeleri),

- şemsiyeler, bastonlar ve benzerleri için kulp imalatı,

- pipo imalatı için ahşap blokların imalatı.

Kapsam dışı olanlar;

- paspas veya tekstil ürünlerinden paspas imal edilmesi, bkz. 13.92,

- bavul imalatı, bkz. 15.12,

- tahtadan ayakkabı imalatı, bkz. 15.20,

- kibrit imalatı, bkz. 20.51,

- saat kasaları imalatı, bkz. 26.52,

- tekstil makinelerinin parçaları olan tahta makaralar ve bobinler imalatı, bkz. 28.94,

- mobilya imalatı, bkz. 31.0,

- tahtadan oyuncaklar imalatı, bkz. 32.40,

- fırçalar ve saplı çalı süpürgeleri imalatı, bkz. 32.91,

- tabut imalatı, bkz. 32.99,

- mantarlı can simidi imalatı, bkz. 32.99.

Bu bölüm, kağıt hamuru, kağıt ve dönüştürülmüş kağıt ürünleri imalatını kapsamaktadır. Bu tür ürünler dikey entegrasyon işlemi oluşturduğundan, bunların imalatı bir arada değerlendirilmiştir. Genellikle tek bir birim tarafından birden fazla faaliyet yürütülmektedir.

Buradaki temel olarak üç faaliyet; kağıt hamuru imalatı, odundan selüloz liflerinin ayrıştırılması, kullanılmış kağıdın hamurlaştırılmasını ve mürekkebinin alınması ile liflerin bağlarının güçlendirilmesi için az miktarda ayıraçlarla karıştırılmasını kapsamaktadır. Kağıt imalatı, bu liflerin kağıt tabakalara dönüştürülmesini kapsamaktadır. Dönüştürülmüş kağıt ürünleri, çeşitli tekniklerle kağıttan ve diğer materyallerden elde edilmektedir.

Asıl amaç bilginin basılması olmadığı sürece, kağıt ürünler (örneğin; duvar kağıtları, süslü hediye ambalaj kağıdı) basılı olabilirler.

Dökme kağıt hamuru, kağıt ve mukavvanın imalatı grup 17.1`de sınıflandırılırken, daha ileri seviyede işlenmiş kağıt ve kağıt ürünlerinin imalatı diğer sınıflarda yer almaktadır.

17.1 Kağıt hamuru, kağıt ve mukavva imalatı

17.11 Kağıt hamuru imalatı

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- mekanik, kimyasal (çözülmüş ya da çözülmemiş) veya yarı kimyasal işlemler ile beyazlatılmış, yarı-beyazlatılmış ya da beyazlatılmamış kağıt hamuru imalatı,
- pamuk linterinden hamur imalatı,
- atık kağıttan mürekkebin temizlenmesi ve kağıt hamuru imalatı.

17.12 Kağıt ve mukavva imalatı

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- daha ileri sanayi işlemi için kağıt ve mukavva imalatı.

Bu sınıf ayrıca şunları kapsamaktadır:

- kağıt ve mukavvanın ilave işlemlerden geçirilmesi:
  - kağıdın ve mukavvanın tabakalanması, kaplanması ve emprenye edilmesi,
  - krepon ya da kırışık kağıt imalatı,
  - kağıt ya da mukavva ile lamine edilmiş ince tabaka ve folyo imalatı (meyve suyu ve süt kutuları gibi),
- el yapımı kağıdı imalatı,
- gazete kağıdı ve diğer basım veya yazı kağıdı imalatı,
- selülozik votka (destek) ve selüloz elyaflardan tabakaların imalatı,
- karbon kağıdının veya mumlu kağıdın tomar olarak ya da büyük levhalar halinde imalatı.

Kapsam dışı olanlar;

- oluklu karton ya da mukavva imalatı, bkz. 17.21,
- daha ileri işlenmiş kağıt, mukavva ya da kağıt hamuru imalatı, bkz.17.22, 17.23, 17.24, 17.29,
- kaplama ya da emprenye maddesinin ana içerik olduğu durumda, kaplanmış veya emprenye edilmiş kağıt, bkz. kaplama veya emprenye maddesinin imalatının sınıflandırıldığı sınıf,
- cila kağıtları imalatı, bkz. 23.91.

17.2 Kağıt ve mukavva ürünleri imalatı

17.21 Oluklu kağıt ve mukavva imalatı ile kağıt ve mukavvadan yapılan muhafazaların imalatı

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- oluklu kağıt veya oluklu mukavva imalatı,
- oluklu kağıt veya oluklu mukavvadan ambalaj kutuları imalatı,
- katlanabilir (bükülebilir) mukavvadan ambalaj kutuları imalatı,
- kesintisiz, bütün mukavvadan ambalaj kutuları imalatı,
- diğer kağıt veya mukavvadan ambalaj kutuları imalatı,
- karton torba ve çanta imalatı,
- büro tipi dosya kutuları ve benzeri. eşyaların imalatı.

Kapsam dışı olanlar;

- mektup zarflarının imalatı, bkz. 17.23,
- kağıt hamurundan kalıplanmış veya preslenmiş eşya imalatı (örneğin; yumurta viyölü, kağıt hamurundan kalıplanmış tabakalar) bkz. 17.29.

17.22 Kağıttan yapılan ev eşyası, sıhhi malzemeler ve tuvalet malzemeleri imalatı

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- ev eşyası ve kişisel hijyenik kağıt ve selüloz tampon ürünleri imalatı:
  - temizlik kağıtları,
  - mendiller, havlular, sofrta peçeteleri,
  - tuvalet kağıdı,
  - adet bezleri ve tamponlar, çocuk bezleri ve bebek bez astarları,
  - kağıttan bardaklar, sofrta takımları, tepsiler
- tekstil vatkalrı (destek ve dolgu malzemeleri) ve vatkadán ürünlerin imalatı: hijyenik havlular, tamponlar vb.

Kapsam dışı olanlar;

- selüloz tampon imalatı, bkz. 17.12.

17.23 Kağıt kırtasiye ürünleri imalatı

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- kullanıma hazır basım ve yazım kağıdı imalatı,
- bilgisayar çıktısı için kullanılacak kağıt imalatı,
- kullanıma hazır kopya kağıdı imalatı,
- kullanıma hazır karbon kağıdı, mumlu teksir kağıdı imalatı,
- kullanıma hazır zamlı ya da yapışkan kağıt imalatı,
- zarf ve kartpostal imalatı,
- ana niteliği bilgi içermeyen, eğitim ve ticari kırtasiye malzemeleri (defterler, dosyalar, klasörler, kayıt defterleri, muhasebe defterleri, iş formları vb.) imalatı,
- kağıt kırtasiye ürünlerinden kutu, poşet, portföy ve bir kağıt kırtasiye ürünü içeren yazı seti imalatı.

Kapsam dışı olanlar;

- kağıt ürünleri üzerine basım, bkz. 18.1.

17.24 Duvar kağıdı imalatı

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- vinil (sentetik) kaplı duvar kağıdı ve tekstil duvar kağıdı dahil duvar kağıdı ve benzer duvar kaplayıcıların imalatı.

Kapsam dışı olanlar;

- büyük hacimlerde kağıt ve mukavva imalatı, bkz. 17.12,
- plastik duvar kağıdı imalatı, bkz. 22.29.

17.29 Kağıt ve mukavvadan diğer ürünlerin imalatı

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- basılmış olsun veya olmasın etiket imalatı,
- filtreli kağıt ve karton imalatı,
- kağıt ve karton bobinler, makaralar, masuralar vb. imalatı,
- yumurta viyölü ve diğer şekil verilmiş kağıt hamurundan ambalaj ürünleri vb. imalatı,
- kağıttan hediyelik ve süs eşyaları imalatı,
- Jakar makinelerinde kullanılmak için kağıt veya mukavva kartları imalatı.

Kapsam dışı olanlar;

- iskambil kağıdı imalatı, bkz. 32.40,
- kağıt ve mukavvadan oyun ve oyuncak imalatı, bkz. 32.40.

18 Kayıtlı medyanın basılması ve çoğaltılması

Bu bölüm, gazetelerin, kitapların, mecmuaların, iş formlarının, tebrik kartlarının, ve diğer materyallerin basılmasını ve ciltçilik, madeni baskı kalıbı yapılması ve veri görüntüleme gibi ortak destekleyici faaliyetleri kapsamaktadır. Bu bölümde kapsanan destekleyici faaliyetler basım sanayininin ayrılmaz bir parçasıdır ve basım sanayinin entegre bir parçası olan bir ürün (bir baskı levhası, kitap cildi ya da bilgisayar diski ya da dosyası) hemen hemen her zaman bu işlemler sonucunda elde edilir.

Basımda kullanılan süreçler; baskı kalıbında, ekranda, ya da bilgisayar dosyasında yer alan bir görüntünün kağıt, plastik, metal, tekstil ürünleri ya da ahşap üzerine baskısını sağlayan değişik yöntemleri içermektedir. Bu yöntemlerin en çok bilineni, görüntünün baskı kalıbından ya da ekrandan litografik baskı(taş baskı), klişe baskı, ekran baskısı, fleksografik baskı (esnek kauçuk ya da plastiğe yapılan baskı) kullanılarak bir ortama baskı yapılmasıdır. Görüntü veya elektrostatik ve diğer tiplerde teçhizatları (dijital veya vuruşsuz baskı) oluşturmak için doğrudan basım sürecininin yürütülmesinde genellikle bir bilgisayar dosyası kullanılmaktadır.

Basım ve yayım faaliyetleri aynı birim tarafından yürütülebilmesine karşın (bir gazete örneğinin) bu farklı faaliyetler aynı fiziksel ortamda yürütülmesi giderek azalmaktadır.

Bu bölüm ayrıca kompakt diskler, video kayıtları, diskler ve kasetler üzerine yapılan yazılımlar, kayıtlar vb. gibi kayıtlı medyanın çoğaltılmasını kapsamaktadır.

Bu bölüm, yayım faaliyetlerini hariç tutmaktadır (bkz. Kısım J).

18.1 Basım ve basım ile ilgili hizmet faaliyetleri

Bu grup, gazetelerin, kitapların, mecmuaların, iş formlarının, tebrik kartlarının ve diğer ürünlerin basılmasını ve ciltçilik, madeni baskı kalıbı yapılması, ve veri görüntüleme gibi ortak destekleyici faaliyetleri kapsamaktadır. Matbaacılık bir çok değişik teknik kullanılarak ve bir çok değişik malzeme üzerine yapılabilir.

18.11 Gazetelerin basımı

Ayrıca bu sınıf aşağıdakileri de kapsamaktadır;

- haftada en az dört kez yayınlanan diğer süreli yayınların basımı.

Kapsam dışı olanlar;

- basılı ürünlerin yayımlanması, bkz. 58.1,

- dokümanların fotokopilerinin çekilmesi, bkz. 82.19.

18.12 Diğer matbaacılık

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- haftada dört kereden daha az yayınlanan dergilerin ve diğer mecmuaların basılması,
- kitapların ve broşürlerin, müzik eserlerinin ve müzik el yazmalarının, haritaların, atlasların, posterlerin, reklam kataloglarının, prospektüslerin ve diğer basılı duyuruların, posta pullarının, vergi pullarının, tapu senetlerinin, çeklerin ve diğer kıymetli evrakların, akıllı kartların, albümlerin, günlüklerin, takvimlerin, iş formlarının ve diğer ticari içerikli basılmış evrakların, kişisel kırtasiye ürünleri ve diğer tipo baskı yoluyla basılan ürünlerin, ofset baskı, fotograür, fleksografik baskı, ekran baskısı ve basım için kullanılan diğer baskı aletleri, teksir makineleri, bilgisayar yazıcıları, kabartmalı baskı yapan makineler, vb. kullanılarak basılması (hızlı basım dahil),
- doğrudan tekstil ürünleri, plastik ürünler, cam, metal, ahşap ve seramik üzerine baskı yapılması.

Basılı malzeme tipik olarak telif haklarına sahiptir.

Ayrıca bu sınıf aşağıdakileri de kapsamaktadır;

- yaftaların ve etiketlerin basılması (litografik, gravür baskı, fleksografik baskı, diğer)

Kapsam dışı olanlar;

- ana unsuru bilgi içermeyen eğitim ve ticari kırtasiye malzemeleri (not defterleri, ajandalar, kayıt defterleri, muhasebe defterleri, iş formları vb.), imalatı, bkz. 17.23,
- basılı ürünlerin yayınlanması, bkz. 58.1.

18.13 Basım ve yayım öncesi hizmetler

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- tarama ve optik karakter tanımlanması, elektronik makyajlama da dahil dizgi, karakter-dizgisi, foto-karakter-dizgisi, baskı öncesi veri girişi,
- multi-medya (kağıt üzerine baskı, CD-ROM, Internet) uygulamaları için veri dosyalarının hazırlanması,
- resim yerleştirme ve tabaka yerleştirme dahil tabaka yapım hizmetleri (tipo baskı ve ofset baskı işlemleri için),
- silindirlerin hazırlanması: gravür baskı için silindirlerin kazınması veya asitle aşındırılması,
- tabakanın şekillendirilmesi: `bilgisayardan tabakaya` (CTP) (aynı zamanda foto polimeri tabakaları için de),
- rölyef mühür ve baskı için tabakalar ve kalıpların hazırlanması.
- aşağıdakilerin hazırlanması:
- ahşap blokların ve litografik taşların hazırlanması gibi, teknik özellikli sanatsal çalışmaların hazırlanması,
- sunumlar için saydamların, asetatların vb. hazırlanması,

- taslaklar, planlar, mizanpajlar, vb.nin hazırlanması,
- baskı provaları

Kapsam dışı olanlar;

- özel tasarım faaliyetleri, bkz. 74.10.

18.14 Ciltçilik ve ilgili hizmetler

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- ticari ciltçilik, model montajlama ve baskı faaliyetlerini destekleyici baskı sonrası hizmetler, örneğin; ticari kitap kapaklarının hazırlanması ve katlama, kesme ve süsleme, toplama, dikme, lif ile dikme, tutkallama, kesme ve dış kapağının koyulması, harmanlama, altın pres yapma, spiral veya plastik tel ile tutturularak kitapların, broşürlerin, dergilerin, katalogların v.s. ciltlenmesi ve tamamlanması,
- basılmış kağıtları veya basılmış mukavvaları katlama, yaldızlama, delme, zımbalama, delik açma, kabartma, yapışkan sürme, tutkallama, yaprak haline getirme yöntemleriyle ciltlenmesi ve tamamlanması,
- CD-ROM`lar için tamamlama hizmetleri,
- müşterinin tercihleri doğrultusunda katlama, desteleme, zarflama gibi posta tamamlama hizmetleri,
- kalıplama, kalıba batırma, kabartma ve Braille alfabesi (kör alfabesi) kopyalama gibi diğer tamamlama faaliyetleri.

18.2 Kayıtlı medyanın çoğaltılması

18.20 Kayıtlı medyanın çoğaltılması

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- müzikli veya diğer ses kayıtlı gramofon plaklarının, kompakt disklerin ve kasetlerin ana kopyalarından çoğaltılması,
- sinema filmi ve diğer video kayıtları içeren kompakt disklerin ve kasetlerin ana kopyalarından çoğaltılması,
- CD ve kasetlerdeki bilgisayar yazılım ve verilerin ana kopyalarından çoğaltılması.

Kapsam dışı olanlar;

- basılı ürünlerin çoğaltılması, bkz. 18.11, 18.12,
- bilgisayar yazılımının yayımlanması, bkz. 58.2,
- sinema filmlerinin, video kayıt bantları ve filmlerin DVD veya benzer aletler ile üretilmesi ve dağıtılması, bkz. 59.11, 59.12, 59.13,
- sinema filmlerinin toplu gösterim amacına yönelik olarak çoğaltılması, bkz. 59.12,
- ses kayıtları veya ses malzemeleri için ana kopyaların imalatı, bkz. 59.20.

19 Kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri imalatı

Bu bölüm, ham petrolün ve maden kömürünün kullanılabilir ürünlere dönüştürülmesini kapsamaktadır. Ana süreç, ham petrolün parçalama ve damıtma gibi teknikler vasıtasıyla olan ham petrolün bileşenlere ayrılmasını kapsayan petrolün rafine edilmesidir.

Bu bölüm, etan, propan, bütan gibi petrol rafineri ürünlerinin imalatını da kapsamaktadır.

Ayrıca bu bölüm, işleme hizmetleri de (örneğin; fason rafine) dahil kendi hesaplarına özellikli ürünlerin (örneğin; kok kömürü, bütan gazı, propan gazı, petrol, gaz yağı, fuel oil vb.) imalatını kapsamaktadır.

Rafineri dışında diğer birimlerde üretilen gazların imalatı (20.14), sanayi gazların imalatı (20.11), doğal gazın çıkarılması (metan, etan, bütan veya propan) (06.20), petrol ürünü gazları dışında ısıtmada kullanılan gazların imalatı (örneğin; havagazı, su gazı, jeneratör gazı, gazhane gazı) (35.21). Rafine edilmiş petrolden petro kimyasalların imalatı bölüm 20 de sınıflandırılmıştır.

19.1 Kok fırını ürünlerinin imalatı

19.10 Kok fırını ürünlerinin imalatı

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- kok fırınlarının işletimi,
- kok ve yarı-kok üretilmesi,
- zift ve zift koku üretilmesi,
- kok gazı üretilmesi,
- ham kömür ve linyit katranlarının üretilmesi,
- kok kömürünün topak haline getirilmesi

Kapsam dışı olanlar;

- kömür yakıtı briketlerinin imal edilmesi, bkz. 19.20.

19.2 Rafine edilmiş petrol ürünleri imalatı

19.20 Rafine edilmiş petrol ürünleri imalatı

Bu sınıf, ham petrolden, bitümlü (ziftli) minerallerden ya da ayrılmış ürünlerinden sıvı ya da gazlı yakıtların veya diğer ürünlerin imalatını kapsamaktadır. Petrolün rafine edilmesi, aşağıdaki faaliyetlerden birini veya daha fazlasını kapsamaktadır: Kısımlara ayırma; ham petrolün doğrudan damıtılması ve parçalanması.

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır

- motor yakıtı üretimi: benzin, gazyağı vb.,
- sıvı yakıt üretimi: hafif, orta ve ağır sıvı yakıtlar, etan, propan, bütan vb. rafine edilmiş gazlar,
- atık yağlardan olanlar dahil petrol temelli yağlama yağları (makine yağları) veya gres yağları imalatı,
- petrokimya sanayisi için ve yol kaplamalarının imali için ürünlerin imalatı,
- çeşitli ürünlerin imalatı: white spirit, vazelin, parafin, saf vazelin vb.,
- petrol briketlerinin imalatı
- biyoyakıtların harmanlanması, örneğin; alkollerin petrol ile harmanlanması (örneğin; biyobenzin (gasohol))

Ayrıca bu sınıf aşağıdakileri de kapsamaktadır;

- turba briketleri (linyit ve kömür tozundan basınçla elde edilen yakıt) imalatı,
- taş kömürü ve linyit kömürü briketleri (linyit ve kömür tozundan basınçla elde edilen yakıt) imalatı.

20 Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı

Bu bölüm, organik ve inorganik hammaddelerin kimyasal işlemlerle dönüştürülmesini ve ürünlerin oluşumunu kapsamaktadır. Bu durum, ilk sanayi grubundan oluşan temel kimyasalların üretimini; geri kalan faaliyet gruplarını oluşturan temel kimyasalların daha ileri işlemlerle üretilen ara ve nihai ürünlerin üretiminden ayırır.

20.1 Temel kimyasal maddelerin, kimyasal gübre ve azot bileşikleri, birincil formda plastik ve sentetik kauçuk imalatı

Bu grup, temel kimyasal maddelerin, gübrelerin ve azot bileşikleri imalatını kapsadığı gibi ilk formda plastik ve sentetik kauçukların imalatını da kapsamaktadır.

20.11 Sanayi gazları imalatı

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- sıvılaştırılmış veya sıkıştırılmış inorganik endüstriyel veya tıbbi gazların imalatı:
  - asal (temel) gazlar,
  - sıvılaştırılmış veya sıkıştırılmış hava,
  - soğutucu-dondurucu gazlar,
  - karışık endüstriyel gazlar,
  - karbondioksit gibi soy gazlar,
  - ayırıcı gazlar.

Kapsam dışı olanlar;

- metan, etan, bütan veya propan gazlarının çıkarılması, bkz. 06.20,
- petrol rafinerisinde etan, bütan veya propan gibi yakıt gazlarının imalatı, bkz. 19.20,

- kömür, atık ve benzerlerinden gaz yakıtı imalatı, bkz. 35.21.

20.12 Boya maddeleri ve pigment imalatı

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- birincil formda veya konsantre olarak herhangi bir kaynaktan boya ve pigmentlerin imalatı.

Ayrıca bu sınıf aşağıdakileri de kapsamaktadır;

- floresan maddelerin veya fosforlu boya maddelerinin imalatı.

Kapsam dışı olanlar;

- hazır boya ve pigmentlerin imalatı, bkz. 20.30.

20.13 Diğer inorganik temel kimyasal maddelerin imalatı

Bu sınıf, temel işlemleri kullanan kimyasalların imalatını kapsamaktadır. Bu işlemlerin ürünleri, genellikle birbirinden bağımsız kimyasal maddeler veya birbirinden bağımsız kimyasal olarak tanımlanabilecek bileşiklerdir.

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- kimyasal maddelerin imalatı (endüstriyel gazlar ve ana metaller hariç),
- inorganik asitlerin imalatı (nitrik asit hariç),
- alkaliler, soda kül suyu ve diğer inorganik bazların imalatı (amonyak hariç),
- diğer inorganik bileşiklerin imalatı,
- demir piritlerin kavrulması,
- damıtılmış su (saf su) imalatı.

Ayrıca bu sınıf aşağıdakileri de kapsamaktadır;

- uranyum ve toryum cevherlerinin zenginleştirilmesi.

Kapsam dışı olanlar;

- endüstriyel gazların imalatı, bkz. 20.11,
- azotlu gübrelerin ve azotlu bileşiklerin imalatı, bkz. 20.15,
- amonyak imalatı, bkz. 20.15,
- amonyum klorür imalatı, bkz. 20.15,
- nitrik asit tuzları ve potasyum nitrat imalatı, bkz. 20.15,
- amonyum karbonat imalatı, bkz. 20.15,
- aromatik damıtılmış su imalatı, bkz. 20.53,
- ana metallerin imalatı, bkz. bölüm 24.

20.14 Diğer organik temel kimyasalların imalatı

Bu sınıf ısı yoluyla parçalama, damıtma gibi temel işlemler kullanılarak kimyasalların imalatını kapsamaktadır. Bu işlemlerin ürünleri, genellikle birbirinden bağımsız kimyasal maddeler veya birbirinden bağımsız kimyasal olarak tanımlanabilecek bileşiklerdir.

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- temel organik kimyasalların imalatı:

- asiklik (tek kutuplu) hidrokarbonlar, doymuş ve doymamış,
- siklik (halkalı) hidrokarbonlar, doymuş ve doymamış,
- asiklik ve siklik alkoller,
- mono ve polikarboksilik asitler, asetik asit de dahil,
- diğer oksijen fonksiyonlu bileşikler, aldehidler, ketonlar, kinonlar ve ikili ya da poli oksijen-fonksiyonlu bileşikler,
- sentetik gliserin,
- azot fonksiyonlu organik bileşikler, amin dahil,
- şeker kamışı, mısır veya alkol ve ester üretiminde kullanılan benzer ürünlerin fermantasyonu,
- diğer organik bileşikler, ağaç damıtım ürünleri (örneğin; odun kömürü) vb. de dahil.

- sentetik aromatik ürünler imalatı,

- kömür katranının damıtılması.

Kapsam dışı olanlar;

- birincil formda plastik imalatı, bkz. 20.16,
- birincil formda sentetik kauçuk imalatı, bkz. 20.17,
- gliserin imalatı, bkz. 20.41,
- doğal eter yağı imalatı, bkz. 20.53,
- salisilik ve O-asetilsalisilik asitlerin imalatı, bkz. 21.10.

20.15 Kimyasal gübre ve azot bileşiklerinin imalatı

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- gübrelerin imalatı:

- saf ya da kompleks azotlu, fosfatlı ya da potasyumlu gübreler,
- üre, ham doğal fosfatlar ve ham doğal potasyum tuzları,

- bileşik azotlu ürünlerin imalatı:

- nitrik ve sülfonitrik asitler, amonyak, amonyum klorür, amonyum karbonat, nitritler ve potasyum nitratlar

Ayrıca bu sınıf aşağıdakileri de kapsamaktadır;

- ana bileşeni turba olan saksı toprağı imalatı,
- doğal toprak, kum, kil ve minerallerin karışımından saksı toprağı imalatı.

Kapsam dışı olanlar;

- guano madenciliğı, bkz. 08.91,
- böcek ilaçları gibi zirai

- kimyasal ürünlerin imalatı, bkz. 20.20.

20.16 Birincil formda plastik hammaddelerin imalatı

Bu sınıf, müşteri isteğine göre hazırlanmamış sentetik reçinelerin imalatı da dahil, reçineler, plastik materyaller ve vulkanize edilemez (kükürtle işlenemez) termoplastik (ısı ile yumuşayan) elastomerler (sentetik kauçuk gibi elastik maddeler), ısmarlama temeline dayalı karıştırılmış ve harmanlanmış reçine imalatını da kapsar.

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- birincil formda plastik imalatı:

- polimerler, (etilen, propilen, stiren (feniletilen), vinil klorür, vinil asetat ve akrilikler dahil),
- poliamitler,
- fenollü ve epoksit reçineler ve poliüretanlar,
- alkid ve polyester reçineler ve polieterler,
- silikonlar,
- polimerler bazlı iyon değiştiricileri.

Ayrıca bu sınıf aşağıdakileri de kapsamaktadır;

- selülöz ve kimyasal türevlerinin imalatı.

Kapsam dışı olanlar;

- suni ve sentetik elyaf, filaman ve iplik imalatı, bkz. 20.60,
- plastik atıkların parçalanması, bkz. 38.32.

20.17 Birincil formda sentetik kauçuk imalatı

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- birincil formda sentetik kauçuk imalatı:

- sentetik kauçuk,
- suni lastik.

- sentetik kauçuk ve doğal kauçuk veya kauçuk benzeri lastik (örneğin, balata) karışımların imalatı.

20.2 Haşere ilaçları ve diğer zirai-kimyasal ürünlerin imalatı

20.20 Haşere ilaçları ve diğer zirai-kimyasal ürünlerin imalatı

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- böcek ilaçları, kemirgen ilaçları, küf öldürücüler, yabancı ot ilaçları imalatı,
- çimlenmeyi engelleyen ürünler, bitki büyütme düzenleyicileri imalatı,
- dezenfektanların imalatı (tarımsal ve diğer kullanımlar için),
- başka yerde sınıflandırılmamış diğer zirai-kimyasal ürünlerin imalatı.

Kapsam dışı olanlar;

- gübreler ve azotlu bileşiklerin imalatı, bkz. 20.15.

20.3 Boya, vernik ve benzeri kaplayıcı maddeler ile matbaa mürekkebi ve macun imalatı

20.30 Boya, vernik ve benzeri kaplayıcı maddeler ile matbaa mürekkebi ve macun imalatı

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- boyalar, vernikler, mineler (emaye) veya lakların imalatı,
- hazır pigmentlerin, şeffaf veya renkli boyaların imalatı,
- cam haline getirilebilir mineler, şeffaf sırlar ve benzeri karışımların imalatı,
- macun imalatı,
- kalafat macunları ve benzeri ateşe dayanıklı olmayan dolgu veya yüzey hazırlama müstahzarları imalatı,
- organik kompozit solventler (çözücüler) ve tinerlerin (incelticilerin) imalatı,
- hazır boya ya da cila temizleyicileri ve çıkarıcıları imalatı,
- matbaa mürekkebi imalatı.

Kapsam dışı olanlar;

- boya maddeleri (konsantre olarak) ve pigmentlerin imalatı, bkz. 20.12,
- yazım ve çizim mürekkebi imalatı, bkz. 20.59.

20.4 Sabun ve deterjan, temizlik ve parlaticı maddeleri; parfüm; kozmetik ve tuvalet malzemeleri imalatı

20.41 Sabun ve deterjan ile temizlik ve parlaticı maddeler imalatı

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- organik yüzey-aktif maddelerin imalatı,
- sabunlu veya deterjanlı kağıt, vatka, keçe vb. imalatı,
- gliserin imalatı,
- sabun imalatı (kozmetik sabunlar hariç),
- yüzey-aktif müstahzarların imalatı:
  - katı veya sıvı biçimdeki çamaşır tozları ve deterjanlar,
  - bulaşık temizleme ürünleri,
  - tekstil yumuşatıcıları (çamaşır yumuşatıcıları dahil).
- temizleyici ve parlaticı ürünlerin imalatı:
  - oda parfümleri veya deodorantlar,
  - suni cilalar ve hazır cilalar,
  - deri parlaticıları ve kremleri (ayakkabı boyaları dahil),
  - ahşap parlaticıları ve kremleri,
  - araç, cam ve metaller için parlaticılar,

- temizleme pastaları ve tozları (bunlarla kaplanmış veya emdirilmiş kağıt, votka vb. ürünler dahil)

Kapsam dışı olanlar;

- kimyasal olarak tanımlanabilen bileşiklerin ayrıştırılması, bkz. 20.13, 20.14,
- petrol ürünlerinden sentezlenmiş gliserin imalatı, bkz. 20.14,
- kozmetik sabun imalatı, bkz. 20.42.

20.42 Parfümlerin, kozmetiklerin ve kişisel bakım ürünlerinin imalatı

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- parfüm ve bakım malzemelerinin imalatı:
- parfüm ve eau de toilet (losyon ve kolonya dahil),
- güzellik ve makyaj malzemeleri,
- güneş koruyucuları ve bronzlaştırıcı ürünler,
- manikür ve pedikür malzemeleri,
- şampuanlar, briyantınlar (saç parlaticılar), saç dalgalandırıcı ve düzleştirici malzemeler,
- diş macunu veya tozu ve ağız temizliği için malzemeler (protez korunmasında kullanılan malzemeler dahil),
- tıraş malzemeleri (tıraş öncesinde ve tıraş sonrasında kullanılan malzemeler dahil),
- deodorantlar ve banyo tuzları,
- tüy dökücü malzemeler,
- kozmetik sabun imalatı.

Kapsam dışı olanlar;

- doğal esansların çıkartılması ve rafine edilmesi, bkz. 20.53.

20.5 Diğer kimyasal ürünlerin imalatı

Bu grup, patlayıcıların, piroteknik (havai fişekler vb.) ürünlerinin, yapıştırıcıların, uçucu yağların ve fotoğrafçılıkta kullanılan kimyasal malzemeler (film ve fotoğraf kağıdı da dahil), teşhis malzemeleri gibi başka yerde sınıflandırılmamış kimyasal maddelerin imalatını kapsamaktadır.

20.51 Patlayıcı madde imalatı

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- itici tozların (barut vb.) imalatı,
- patlayıcılar ve piroteknik (havai fişekler vb.) ürünlerin imalatı, fişek kapsülü, fünüye, işaret fişekleri ve benzerleri dahil

Ayrıca bu sınıf aşağıdakileri de kapsamaktadır;

- kibrit imalatı.

20.52 Tutkal imalatı

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- tutkal ve hazır yapıştırıcıların imalatı, (tutkal ve kauçuk bazlı yapıştırıcılar dahil),

Kapsam dışı olanlar;

- jelatin ve türevlerinin imalatı, bkz. 20.59.

20.53 Uçucu yağların imalatı

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- doğal aromatik ürün özlerinin imalatı,
- suni reçine imalatı,
- parfümeri ya da gıda imalatı için güzel kokulu ürünlerin karışımlarının imalatı.

Kapsam dışı olanlar;

- sentetik aromatik ürünlerin imalatı, bkz. 20.14,
- parfümeri ve bakım malzemeleri imalatı, bkz. 20.42.

20.59 Başka yerde sınıflandırılmamış diğer kimyasal ürünlerin imalatı

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- fotografik levhalar, filmler, hassaslaştırılmış kağıt ve diğer hassaslaştırılmış pozsuz (boş) malzemelerin imalatı,
- fotoğrafçılıkta kullanmak için kimyasal malzemelerin imalatı,
- jelatin ve türevlerinin imalatı,
- muhtelif kimyasal ürünlerin imalatı;
- peptonlar, pepton türevleri, diğer protein maddeleri ve başka yerde sınıflandırılmamış türevleri,
- kimyasal olarak dönüştürülmüş bitkisel ve hayvansal yağlar,
- tekstil ürünlerinin ve derinin tamamlanmasında kullanılan maddeler,
- lehim, kaplama veya kaynak yaparken kullanılan tozlar ve macunlar,
- metalleri temizlemek (dekupajı için) kullanılan maddeler,
- çimentolar için hazırlanmış katkı maddeleri,
- endüstriyel kullanım için aktifleştirilmiş karbon, yağlama yağı katkı maddeleri, hazır kauçuk gaz pedalları, katalizörler ve diğer kimyasal ürünler,
- vuruntu önleyici malzemeler, antifriz ürünleri,
- hidrolik sıvılar (yağlar),
- kompozit teşhis veya laboratuvar kimyasalları.

Ayrıca bu sınıf aşağıdakileri de kapsamaktadır;

- yazım ve çizim mürekkep imalatı.

Kapsam dışı olanlar;

- kimyasal ürünlerin ambalajsız olarak imalatı, bkz. 20.13, 20.14,
- damıtılmış su (saf su) imalatı, bkz. 20.13,
- diğer temel organik kimyasalların imalatı, bkz. 20.14,
- matbaa mürekkebi imalatı, bkz. 20.30,
- asfalt-bazlı yapıştırıcıların imalatı, bkz. 23.99.

20.6 Suni veya sentetik elyaf imalatı

20.60 Suni veya sentetik elyaf imalatı

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- suni veya sentetik filaman elyafı (fitil elyafı) imalatı,
- kardelenmemiş, taranmamış veya diğer bir deyişle bükme, eğirmek için işlenmemiş sentetik veya suni filaman imalatı,
- suni veya sentetik tek kat iplik imalatı, yüksek dayanırlıktaki iplikler dahil,
- suni veya sentetik tekli filaman veya şerit imalatı

Kapsam dışı olanlar;

- suni veya sentetik elyafların eğirilmesi, bkz. 13.10,
- suni veya sentetik devamlı liflerden dikiş ipliği imalatı, bkz. 13.10.

21 Temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı

Bu bölüm, temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatını kapsamaktadır.

Bu bölüm ayrıca tıbbi kimyasalların ve botanik ürünlerinin imalatını da kapsamaktadır.

21.1 Temel eczacılık ürünleri imalatı

21.10 Temel eczacılık ürünleri imalatı

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- ilaçların imalatında farmakolojik özelliklerinden yararlanmak üzere tıbbi olarak etken maddelerin imalatı: antibiyotikler, temel vitaminler, salisilik ve O-asetil salisilik asitler, vb.
- kanın işlenmesi.

Ayrıca bu sınıf aşağıdakileri de kapsamaktadır;

- kimyasal olarak saf şeker imalatı,
- salgı bezlerinin işlenmesi ve salgı bezi ekstraktları ve benzerlerinin imalatı.

21.2 Eczacılığa ilişkin ilaçların imalatı

21.20 Eczacılığa ilişkin ilaçların imalatı

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- ilaçların imalatı:

- antiserum (panzehir) ve diğer kan fraksiyonları,
- aşılar,
- çeşitli ilaçlar, benzeri ile tedavi olunan hastalığa ait olan preparatlar dahil.
- harici kullanım için gebeliği önleyici kimyasal ürünlerin ve gebeliği önleyici hormonal ilaçların imalatı,
- tıbbi teşhise yönelik malzemelerin imalatı, gebelik testleri de dahil,
- canlılar için radyoaktif teşhise yönelik müstahzarların imalatı,
- biyoteknolojik eczacılıkla ilgili ürünlerin imalatı,

Ayrıca bu sınıf aşağıdakileri de kapsamaktadır;

- tıbbi olarak hazırlanmış pansuman pamuğu, gazlı bez, bandaj, sargı bezi ve benzerlerinin imalatı,
- eczacılıkta kullanılmak üzere botanik ürünlerin hazırlanması (öğütülmesi ve sınıflandırılması).

Kapsam dışı olanlar;

- şifalı ot karışımlarının imalatı (nane, mine çiçeği, papatya vb.), bkz. 10.83,
- dişçilikle ilgili dolgu malzemeleri imalatı, dişçilikle ilgili yapıştırıcı malzemeler imalatı, bkz. 32.50,
- kemik dolgu malzemeleri (alçı) imalatı, bkz. 32.50,
- cerrahi kumaşların imalatı, bkz. 32.50,
- eczacılıkla ilgili ürünlerin toptan ticareti, bkz. 46.46,
- eczacılıkla ilgili ürünlerin perakende ticareti, bkz. 47.73,
- eczacılıkla ilgili ürünler ve biyo teknolojik eczacılıkla ilgili ürünler için araştırma ve geliştirme faaliyetleri, bkz. 72.1,
- eczacılıkla ilgili ürünlerin paketlenmesi, bkz. 82.92.

22 Kauçuk ve plastik ürünlerin imalatı

Bu bölüm kauçuk ve plastik ürünlerin imalatını kapsamaktadır.

Bu bölüm, imalat sürecinde kullanılan ham maddelere göre karakterize edilmektedir. Bununla beraber, bu alt kısım içinde zorunlu olarak yer alan maddelerin tüm ürünlerin imalatının bu bölümde sınıflandırılacağı anlamına gelmemektedir.

22.1 Kauçuk ürünlerin imalatı

Bu grup kauçuk ürünlerin imalatını kapsamaktadır.

22.11 İç ve dış lastik imalatı; lastiğe sırt geçirilmesi ve yeniden işlenmesi

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- araçlar, donanımlar, hareketli makineler, hava taşıtları, oyuncaklar, mobilyalar ve diğer kullanımlar için tekerlek lastiği imalatı:

- pnömatik (havalı) lastikler,
- sert veya yumuşak lastikler.
- iç lastik imalatı,
- değiştirilebilir dış lastik (lastik tabanı), lastik kolonları, lastiklerin kaplanması için `sırt geçirme` şeritleri ve benzerlerinin imalatı,
- lastiğin yeniden işlenmesi ve sırt geçirilmesi.

Kapsam dışı olanlar;

- kauçuk ve lastik onarım malzemelerinin imalatı, bkz. 22.19,
- lastik ve iç lastik tamirâtı ve yerine monte edilmesi ya da değiştirilmesi, bkz. 45.20.

22.19 Diğer kauçuk ürünleri imalatı

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- doğal veya sentetik kauçuk ürünleri imalatı, (vulkanize edilmemiş, vulkanize edilmiş veya sertleştirilmiş):

- kauçuk tabakalar, levhalar, şeritler, çubuklar, profil şekiller,
- tüpler, borular, hortumlar,
- kauçuk taşıma veya kasnak bağları ya da kayışları,
- kauçuk hijyenik ürünler: gebelik önleyici prezervatifler, emzikler, sıcak su torbaları, biberonlar, vb.,
- giyim eşyalarının kauçuk parçaları (dikişsiz olarak bir araya getirilenler),
- kauçuk tabanlar ve ayakkabıların diğer kauçuk parçaları,
- kauçuk iplik ve halat,
- kauçukla kaplanmış iplik ve dokumalar
- kauçuktan halka, bağlantı parçaları ve contalar,
- kauçukla kaplanmış silindirik ürünler,
- şişme kauçuk yataklar,
- şişirilebilir kauçuk balonlar.
- kauçuktan fırçaların imalatı,
- sert kauçuktan pipo saplarının imalatı,
- sert kauçuktan tarakların, saç iğnelerinin, bigudilerin ve benzerlerinin imalatı.

Ayrıca bu sınıf aşağıdakileri de kapsamaktadır;

- kauçuk tamir malzemeleri imalatı,
- ana bileşenin kauçuk olduğu durumlarda, kauçuk ile kaplanmış, emdirilmiş ya da lamine edilmiş tekstil kumaşlarının imalatı,
- kauçuktan su yatağı şiltelerinin imalatı,
- kauçuktan bonelerin ve önlüklerin imalatı,
- kauçuktan balık adam elbiselerinin ve dalgıç elbiselerinin imalatı,
- kauçuktan seks eşyalarının imalatı.

Kapsam dışı olanlar;

- lastik kord bezi imalatı, bkz. 13.96,
- elastik giyim eşyası kumaşlarının imalatı, bkz. 14.14, 14.19,
- lastik ayakkabı imalatı, bkz. 15.20,
- kauçuk bazlı tutkalların ve yapışkanların imalatı, bkz. 20.52,
- sırt geçirme şeritleri imalatı, bkz. 22.11,
- şişirilebilir sal ve botların imalatı, bkz. 30.11, 30.12,
- kaplanmamış gözenekli kauçuktan yatakların imalatı, bkz. 31.03,
- kauçuktan spor malzemeleri imalatı, (kıyafetler hariç), bkz. 32.30,
- kauçuktan oyunların ve oyuncakların (çocuklar için küçük havuzlar, çocuklar için kauçuktan şişme botlar, kauçuktan şişme hayvanlar, toplar ve benzerleri dahil) imalatı, bkz. 32.40,
- kauçuğun yeniden kullanılabilir hale getirilmesi, bkz. 38.32.

22.2 Plastik ürünlerin imalatı

Bu grup, yeni ya da kullanılmış (örneğin; yeniden dönüştürülmüş) her hangi bir plastik maddenin işlenerek ara ürün ya da nihai ürün oluşturulmasını kapsamaktadır, kullanılan bu işlemlere örnek olarak basınç uygulayarak kalıplama; çekilerek kalıplama; içeri atılarak kalıplama; püskürtme - kalıplama; ve kalıba dökme gösterilebilir. Bunların bir çoğu için üretim süreci öyle geniştir ki birçok değişik çeşit ürün meydana getirilebilir.

22.21 Plastik tabaka, levha, tüp ve profil imalatı

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- plastikten yarı mamul ürünlerin imalatı:
  - plastik tabaka, levha, blok, film, folyo, şerit vb. (kendinden yapışkanlı olsun veya olmasın).
- mamul plastik ürünlerin imalatı:
  - plastik tüpler, borular ve hortumlar; boru ve hortum bağlantı elemanları.
  - selefyon film, şerit veya levha

Kapsam dışı olanlar;

- birincil formda plastik imalatı, bkz. 20.16,

- sentetik veya doğal kauçuk ürünleri imalatı, bkz. 22.1.

22.22 Plastik torba, çanta, poşet, çuval, kutu, damacana, şişe, makara vb. paketleme malzemelerinin imalatı

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- malların ambalajlanması için gerekli plastik malzemelerin imalatı:
- plastik torbalar, çuvallar, sandıklar, kutular, kasalar, damacaneler, şişeler vb.

Kapsam dışı olanlar;

- plastik bavul ve el çantası imalatı, bkz. 15.12.

22.23 Plastik inşaat malzemesi imalatı

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- plastik inşaat malzemesi imalatı:
- plastik kapılar, pencereler, çerçeveler, panjurlar, güneşlikler, süpürelükler (PVC`den olanlar dahil),
- plastik tanklar, rezervuarlar (depolar),
- rulo ya da karo vb. şekilde plastik zemin, duvar ya da tavan kaplamaları,
- plastikten sıhhi ürünler: plastik banyolar, duşakabinler, lavabolar, klozetler (kapakları dahil), su fişkırtan sifonlar vb.,
- vinil, muşamba gibi esnek yer kaplamalarının imalatı.
- plastik suni taş imalatı (örneğin; mermerit)

22.29 Diğer plastik ürünlerin imalatı

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- plastik sofrta takımları, mutfak takımları ve tuvalet eşyalarının imalatı,
- çeşitli plastik ürünlerin imalatı:
- plastik başlık, izolasyon bağlantı parçaları, aydınlatma malzemelerinin plastik parçaları, plastikten büro ve okul gereçleri, plastik giyim eşyaları (dikişsiz olarak bir araya getirilenler), mobilyalar için plastik parçalar, plastikten biblo, taşıyıcı bantlar ve konveyör bantları, kendinden yapışan plastik manyetik bantlar, plastik duvar kağıtları, plastik ayakkabı topukları, plastikten sigara ağızlık ve tabakaları, plastik taraklar, plastik saç bigudileri, plastik tuhafıye eşyaları vb.

Kapsam dışı olanlar;

- plastik bavul ve benzeri bagaj eşyalarının imalatı, bkz. 15.12,
- plastik ayakkabı imalatı, bkz. 15.20,
- plastik mobilya imalatı, bkz. 31.01, 31.02, 31.09,
- kaplanmamış gözenekli kauçuktan yatak imalatı, bkz. 31.03,
- plastik spor malzemelerinin imalatı, bkz. 32.30,
- plastik oyunlar ve oyuncakların imalatı, bkz. 32.40,

- tıbbi, ve dişçilikle ilgili plastik uygulama ürünlerinin imalatı, bkz. 32.50,
- göz sağlığında (oftalmoloji) kullanılan plastik maddelerin imalatı, bkz. 32.50,
- plastikten yapılmış sert şapkalar ve diğer kişisel koruyucu donanımların imalatı, bkz. 32.99.

23 Diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı

Bu bölüm, mineral kaynaklı tek bir madde ile ilgili olan imalat faaliyetlerini kapsamaktadır. Bu bölüm, cam ve cam ürünleri (örneğin; düz cam, çukur camlar, elyaf, teknik cam eşya vb.), seramik ürünleri, tuğla, kiremit ve fırınlanmış kil ürünleri ile tutkal ve sıva ürünleri gibi ham maddelerden nihai ürünler imalatını da kapsamaktadır.

Şekillendirilmiş ve kullanıma hazır hale getirilmiş taş ve diğer mineral ürünlerin imalatı da bu bölüme dahildir.

23.1 Cam ve cam ürünleri imalatı

Bu grup, her hangi bir işlem yapılmış cam ve cam eşyalarının tüm biçimlerini kapsamaktadır.

23.11 Düz cam imalatı

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- düz cam imalatı, (telli, renkli veya boyalı düz cam dahil).

23.12 Düz camın şekillendirilmesi ve işlenmesi

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- sertleştirilmiş emniyet camı ve temperli düz cam imalatı,
- cam ayna imalatı,
- çok katlı yalıtım camlarının imalatı.

23.13 Çukur cam imalatı

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- camdan veya kristalden şişe ve diğer muhafaza ürünlerinin imalatı,
- cam bardaklar, ev içinde kullanılan diğer cam eşya veya kristal eşyaların imalatı.

Kapsam dışı olanlar;

- cam oyuncakların imalatı, bkz. 32.40.

23.14 Cam elyafi imalatı

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- cam elyafı imalatı (cam yünü ve bunlardan yapılmış dokuma dışı ürünler dahil).

Kapsam dışı olanlar;

- cam elyafından dokunmuş mensucatların imalatı, bkz. 13.20,
- veri iletimi veya görüntülerin canlı olarak iletilmesi için fiber optik kabloların imalatı, bkz. 27.31.

23.19 Diğer camların imalatı ve işlenmesi (teknik amaçlı cam eşyalar dahil)

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- laboratuvarlarda, hijyenik amaçlı veya eczacılık da kullanılan cam eşyaların imalatı,
- kol saati veya duvar saati camlarının, optik camların ve optik tarzda işlenmemiş olan optik eşyaların imalatı,
- imitasyon ziynet eşyalarında kullanılan cam eşyaların imalatı,
- cam izolasyon malzemelerinin ve cam izolasyon bağlantı parçalarının imalatı,
- lambalar, kandiller, fenerler için cam muhafazaların imalatı,
- camdan yapılan heykelciklerin imalatı,
- camdan kaldırım bloklarının (tuğlalarının) imalatı,
- camdan çubuk ve tüp imalatı.

Kapsam dışı olanlar;

- optik tarzda işlenmiş optik eşyaların imalatı, bkz. 26.70,
- şırıngaların ve diğer tıbbi laboratuvar malzemelerinin imalatı, bkz. 32.50.

23.2 Ateşe dayanıklı (refrakter) ürünlerin imalatı

23.20 Ateşe dayanıklı (refrakter) ürünlerin imalatı

Bu sınıf madencilik ve taş ocakçılığındaki metalik olmayan ürünlerden ara mamul ürünlerin imalatını kapsamaktadır.

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- ateşe dayanıklı (refrakter) çamur, harç, beton vb. imalatı,
- ateşe dayanıklı (refrakter) seramik ürünlerin imalatı:
  - silisli süzme topraktan (kiselgur) ısı-yalıtımlı seramik ürünler,
  - ateşe dayanıklı (refrakter) briketler, bloklar, tuğlalar vb.
  - ateşe dayanıklı (refrakter) seramik imbikler, potalar (döküm potaları), muflar (mufl ocağı), püskürtme tüpleri, tüpler, borular vb.

Ayrıca bu sınıf aşağıdakileri de kapsamaktadır;

- magnezit, dolomit (beyaz mermer) ya da kromit içeren ateşe dayanıklı (refrakter) ürünlerin imalatı.

23.3 Kilden inşaat malzemeleri imalatı

23.31 Seramik karo ve kaldırım taşları imalatı

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- ateşe dayanıklı olmayan seramik yer karoların ya da duvar fayanslarının ve karolarının, mozaik küplerin vb.lerinin imalatı,
- ateşe dayanıklı olmayan seramik döşemelerin ve seramik kaldırım taşlarının imalatı.

Kapsam dışı olanlar;

- suni taşların imalatı (örneğin; suni mermerler), bkz. 22.23,
- ateşe dayanıklı (refrakter) seramik ürünlerin imalatı, bkz. 23.20.
- seramik tuğlalar ve kiremitlerin imalatı, bkz. 23.32.

23.32 Fırınlanmış kilden tuğla, karo ve inşaat malzemeleri imalatı

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- ateşe dayanıklı olmayan kilden inşaat malzemesi imalatı:
- seramik tuğlaların, kiremitlerin, baca tuğlalarının, borular, olukların vb.lerinin imalatı.
- pişmiş kilden döşemelik blokların imalatı.

Kapsam dışı olanlar;

- ateşe dayanıklı seramik ürünleri imalatı, bkz. 23.20,
- inşaat malzemesi ve ateşe dayanıklı olmayan seramikten ürünlerin imalatı, bkz. 23.4.

23.4 Diğer porselen ve seramik ürünlerin imalatı

Bu sınıf madencilik ve taş ocakçılığındaki metalik olmayan ürünlerden nihai ürünlerin imalatını kapsamaktadır.

23.41 Seramik ev ve süs eşyaları imalatı

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- seramik sofrta takımları ve diğer ev veya tuvalet eşyalarının imalatı,
- heykelciklerin, bibloların ve diğer dekoratif amaçlı seramik eşyaların imalatı.

Kapsam dışı olanlar;

- imitasyon (taklit) ziynet eşyaları imalatı, bkz. 32.13,
- seramik oyuncak imalatı, bkz. 32.40.

23.42 Seramik sıhhi ürünlerin imalatı

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- seramik sıhhi ürünlerin imalatı, lavabo, banyo küveti, klozet vb.,
- diğer seramik ürünlerin imalatı.

Kapsam dışı olanlar;

- ateşe dayanıklı (refrakter) seramik ürünlerin imalatı, bkz. 23.20,
- seramik inşaat malzemelerinin imalatı, bkz. 23.3.

23.43 Seramik yalıtkanların (izolatörlerin) ve yalıtkan bağlantı parçalarının imalatı

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- seramikten elektrik yalıtım malzemelerinin ve bağlantı parçalarının imalatı.

Kapsam dışı olanlar;

- ateşe dayanıklı (refrakter) seramik ürünlerin imalatı, bkz. 23.20.

23.44 Diğer teknik seramik ürünlerin imalatı

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- seramik ve ferrit mıknatıs imalatı,
- seramikten laboratuvar ürünlerinin, kimyasal ve endüstriyel ürünlerin imalatı.

Kapsam dışı olanlar;

- suni taşların imalatı (örneğin; suni mermerler), bkz. 22.23,
- ateşe dayanıklı seramik ürünlerin imalatı, bkz. 23.20,
- seramik inşaat malzemelerin imalatı, bkz. 23.3.

23.49 Başka yerde sınıflandırılmamış diğer seramik ürünlerin imalatı

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- malların taşınması ya da ambalajlanması için kullanılan seramik çömlleklerin, kavanozların ve çeşitli benzer ürünlerin imalatı,
- başka yerde sınıflandırılmamış seramik ürünlerin imalatı.

Kapsam dışı olanlar;

- seramik sıhhi ürünlerin imalatı, bkz. 23.42,
- suni diş imalatı, bkz. 32.50.

23.5 Çimento, kireç ve alçı imalatı

23.51 Çimento imalatı

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- klinker ve suya dayanıklı çimento imalatı; portland, alüminyumlu çimento (boksit çimentosu), cüruf çimento ve süper fosfat çimentolar dahil.

Kapsam dışı olanlar;

- ateşe dayanıklı harç, beton vb. imalatı, bkz. 23.20,
- hazır karışım ve kuru karışım çimentoların ve harçların imalatı, bkz. 23.63, 23.64,
- çimentodan yapılmış ürünlerin imalatı, bkz. 23.69,
- dışçilikte kullanılan çimentoların imalatı, bkz. 32.50.

23.52 Kireç ve alçı imalatı

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- sönmemiş kireç, sönmüş kireç ve suya dayanıklı kireç imalatı,
- sönmüş alçı taşından ya da sönmüş sülfattan alçı imalatı.

Ayrıca bu sınıf aşağıdakileri de kapsamaktadır;

- sönmüş dolomit (beyaz mermer) imalatı.

Kapsam dışı olanlar;

- alçı ürünleri imalatı, bkz. 23.62, 23.69.

23.6 Beton, çimento ve alçıdan yapılmış eşyaların imalatı

23.61 İnşaat amaçlı beton ürünlerin imalatı

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- inşaatta kullanılmak üzere önceden kalıba dökülmüş beton, çimento ya da suni taş mamullerinin imalatı:
  - karo, büyük ve yassı döşeme taşı, tuğla, briket, levha, panel, pano, direkler, kazıklar ve benzeri ürünler,
- çimento, beton ya da suni taştan bina ya da bina dışı inşaat amaçlı prefabrik temel yapısal elemanların imalatı.

23.62 İnşaat amaçlı alçı ürünlerin imalatı

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- inşaatta kullanıma yönelik alçı ürünleri imalatı;
  - levhalar, panolar, paneller vb.

23.63 Hazır beton imalatı

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- hazır ve kuru karma beton ve harç imalatı.

Kapsam dışı olanlar;

- ateşe dayanıklı (refrakter) çimento imalatı, bkz. 23.20.

23.64 Toz harç imalatı

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- toz harç imalatı.

Kapsam dışı olanlar;

- ateşe dayanıklı harç imalatı, bkz. 23.20.
- kuru betonların ve harçların imalatı, bkz. 23.63.

23.65 Lif ve çimento karışımli ürünlerin imalatı

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- çimento, alçı veya diğ er mineral yapıştırıcılar ile bir araya getirilmiş bitkisel maddelerden (odun yünü, saman, kamış, sazlar) yapı malzemeleri imalatı,
- asbestli çimento veya selüloz lifli çimento ya da benzerlerinden ürünlerin imalatı;
- oluklu levha, diğ er levhalar, panolar, karolar, tüpler, borular, sarnıçlar, oluklar, leğ enler, lavabolar, kavanozlar, mobilyalar, pencere çerçeveleri vb.

23.69 Beton, alçı ve çimentodan yapılmış diğ er ürünlerin imalatı

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- beton, alçı, çimento ya da suni taştan diğ er ürünlerin imalatı:
- heykel, mobilya, alçak ve yüksek kabartmalar, vazolar, çiç ek saksıları vb.

23.7 Taş ve mermerin kesilmesi, şek il verilmesi ve bitirilmesi

23.70 Taş ve mermerin kesilmesi, şek il verilmesi ve bitirilmesi

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- inşaatta, kabristanlarda, yollarda, çatı yapımında kullanılmak üzere taş ve mermerin kesilmesi, şek il verilmesi ve kullanılabilir hale getirilmesi,
- taş mobilyaların imalatı.

Kapsam dışı olanlar;

- taşocağında yapılan faaliyetler, örneğin; kaba yontulmuş taş üretimi, bkz. 08.11,
- değirmen taşları, zımpara taşları ve benzeri ürünlerin üretilmesi, bkz. 23.9.

23.9 Aşındırıcı ürünlerin ve başka yerde sınıflandırılmamış metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı

Bu grup, metalik olmayan diğer mineral ürünlerin imalatını kapsamaktadır.

23.91 Aşındırıcı ürünlerin imalatı

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- yumuşak zeminli aşındırıcı ürünler (örneğin zımpara kağıdı) dahil, değirmen taşları, bileyi veya parlatma taşları ve doğal ya da suni aşındırıcı ürünlerin imalatı.

23.99 Başka yerde sınıflandırılmamış metalik olmayan diğer mineral ürünlerin imalatı

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- mineral maddeler ya da selüloz esaslı sürtünme balatası ve bunların monte edilmemiş parçalarının imalatı,
- mineral yalıtım maddeleri imalatı:
  - cüruf yünleri, madeni yünler ve benzer mineral yünler; aşındırıcı vermikülit (pulları soyulmuş magnezyum mikaları), genleştirilmiş killer ve benzer ısı yalıtıcı, ses yalıtıcı ya da ses emici malzemeler.
- çeşitli mineral maddelerden ürünlerin imalatı:
  - işlenmiş mika ve mikadan ürünler, turbadan ürünler, grafiten ürünler (elektrikli ürünler hariç) vb.
- asfalt veya benzeri malzemelerden ürünlerin imalatı, örneğin; asfalt bazlı yapıştırıcılar, kömür katranı zifti vb.,
- karbon ve grafit elyaf ve ürünleri imalatı (elektrotlar ve elektrikli uygulamalar hariç).
- suni zımpara (korendon) imalatı

Kapsam dışı olanlar;

- cam yünlerinin ve dokunmamış cam yününden yapılan ürünlerin imalatı, bkz. 23.14,
- grafit elektrot imalatı, bkz. 27.90.
- karbon veya grafit contaların imalatı, bkz. 28.29.

24 Ana metal sanayii

Bu bölüm elektro metalürjik ve diğer metalürjik teknikleri kullanarak, maden, demir külçesi, hurdadan elde edilen demir içeren ve demir içermeyen metallerin eritilmesi ve/veya ayrıştırılması faaliyetlerini kapsamaktadır.

Bu kısım aynı zamanda diğer kimyevi elementlerin saf metallere dönüştürülmesi ile metal alaşımların ve süper alaşım imalatını da kapsamaktadır. Eritme ve ayrıştırma işlemleri sonucunda elde edilen çıktı genellikle ingot (kütük) halinde olup, levha, şerit, çubuk, bar veya tel yapmak amacıyla haddeme, haddeden çekme ve kalıptan çekme işlemlerinde kullanılırken, erimiş halde olan çıktı ise dökümler ile diğer ana metal ürünleri yapmak için kullanılır.

24.1 Ana demir ve çelik ürünleri ile ferro alaşımların imalatı

Bu grup, demir cevherinin doğrudan indirgenmesi, ergimiş veya katı formda pik demir imalatı, pik demirin çeliğe dönüştürülmesi, demir alaşımlarının imalatı gibi faaliyetleri kapsamaktadır.

24.10 Ana demir ve çelik ürünleri ile ferro alaşımların imalatı

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- yüksek fırınlar, çelik fırınları, haddehane makineleri ve bitirme haddelerinin işletilmesi,
- külçe, blok veya diğer birincil formlardaki dökme demir (pik demir) ve aynalı demir (spiegeleisen) üretimi,
- demir alaşımlarının imalatı,
- demirin ve diğer sünger demir ürünlerinin doğrudan indirgenmesi yoluyla demir çelik ürünlerinin imal edilmesi,
- elektroliz veya diğer kimyasal süreçler uygulanarak istisnai saflıkta demir üretilmesi,
- demir ya da çelik hurdaların yeniden eritilmesi,
- demir granül ve demir tozu üretilmesi
- kütük veya diğer birincil formlarda çelik üretilmesi,
- çelikten yarı mamuller üretilmesi,
- çelikten sıcak veya soğuk çekilmiş yassı hadde ürünleri,
- çelikten sıcak haddelenmiş bar ve çubukların üretilmesi,
- çelikten sıcak haddelenmiş açık profil üretilmesi,
- çelikten ve kaynaklı çelikten açık profillerin üretimi,
- demir yolu ray hattı malzemelerinin üretimi (birleştirilmemiş raylar).

Kapsam dışı olanlar;

- soğuk haddelenmiş bar imalatı, bkz. 24.31,

24.2 Çelikten tüpler, borular, içi boş profiller ve benzeri bağlantı parçalarının imalatı

24.20 Çelikten tüpler, borular, içi boş profiller ve benzeri bağlantı parçalarının imalatı

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- sıcak haddeme veya sürekli döküm yoluyla elde edilen bar veya çubuk şeklinde olabilen bir

- ara ürünün daha ileri işlemler için sıcak haddeme, sıcak ekstrüzyon veya diğer sıcak işleme yöntemleriyle dikişsiz boru, dairesel veya dairesel olmayan kesitli içi boş boru veya profil olarak imalatı,
- dairesel kesitli tüp ve boruların ileri işlemlerle, soğuk çekilmesiyle veya soğuk haddelenmesiyle ve dairesel kesitli olmayan tüpler, borular ve içi boş profillerin sadece soğuk çekilmesiyle sıcak haddelenmiş veya sıcak ekstrüzyonlanmış hassas ve hassas olmayan dikişsiz tüp ve boruların imalatı,
  - sıcak haddelenmiş ve boyuna veya spiral olarak kaynak yapılmış olan yassı ürünlerden soğuk olarak şekillendirilen, dış çapı 406,4 mm.'yi aşan kaynaklı borular ve tüplerin imalatı,
  - sıcak veya soğuk haddelenmiş, boyuna veya spiral kaynaklı yassı ürünlerin sürekli soğuk veya sıcak kalıplanmasıyla dairesel kesitli olan ve sıcak veya soğuk haddelenmiş, boyuna kaynaklı şeritlerden sıcak veya soğuk kalıplanmasıyla şekillendirilen dairesel kesitli olmayan dış çapı 406,4 mm ve daha az olan kaynaklanmış tüp ve boruların imalatı,
  - soğuk çekmeyle veya soğuk haddemeyle ya da soğuk kalıplamayla dairesel olmayan kesitli tüpler ve borular için şekillendirilmiş, kaynaklanmış veya daha ileri bir işleme tabi tutulmuş olarak dağıtılan boyuna kaynaklanmış ve sıcak veya soğuk haddelenmiş şeritlerin sıcak veya soğuk kalıplanmasıyla, dış çapı 406,4 mm veya daha az olan kaynaklanmış hassas tüplerin ve boruların imalatı,
  - sıcak haddelenmiş yassı çelik ürünlerin işlenmesi ile yassı flanşların ve döküm halkalı flanşların imalatı,
  - sıcak haddelenmiş dikişsiz çelik boruların dövülmesiyle, dirsekler ve küçültülmüş parçalar gibi, dirsekli bağlantı parçalarının imalatı,
  - çelikten yivli veya diğer tüp veya boru bağlantı parçaları.

Kapsam dışı olanlar;

- savurma döküm yöntemiyle dikişsiz çelik boruların ve tüplerin imalatı, bkz. 24.52.

24.3 Çeliğin ilk işlenmesinde elde edilen diğer ürünlerin imalatı

Bu grup, çeliğin soğuk işlenmesiyle diğer ürünlerin imal edilmesini kapsamaktadır.

24.31 Barların soğuk çekilmesi

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- soğuk çekme, taşlama veya tornalama yoluyla çelik bar ve dolu kesitli çelik profil imalatı

Kapsam dışı olanlar;

- tel çekme, bkz. 24.34.

24.32 Dar şeritlerin soğuk haddelenmesi

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- sıcak haddelenmiş yassı ürünlerin veya çelik çubukların soğuk olarak tekrar haddelenmesi yoluyla kangal veya düz olarak 600 mm`den daha az genişliğe sahip kaplanmış veya kaplanmamış, yassı olarak haddelenmiş çelik ürünlerin imalatı.

24.33 Soğuk şekillendirme veya katlama

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;
- yassı haddelenmiş çelik ürünlerin silindirik mikserde kademeli olarak soğuk şekillendirilmesi veya presle katlanması ile elde edilen açık profil imalatı.
- soğuk biçimlendirilmiş veya soğuk katlanmış oluklu levhaların ve sandviç panellerin imalatı.

24.34 Tellerin soğuk çekilmesi

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- çelik tel çubukların soğuk çekilmesi yöntemiyle çekilmiş çelik tel imalatı.

Kapsam dışı olanlar;

- barların ve dolu çelik profillerin çekilmesi, bkz. 24.31,
- soğuk çekilmiş tellerden üretilmiş ürünlerin imalatı, bkz. 25.93.

24.4 Değerli ana metaller ve diğer demir dışı metallerin imalatı

24.41 Değerli metal üretimi

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- değerli ana metallerin üretimi:
- işlenmiş veya işlenmemiş değerli metallerin üretilmesi ve rafine edilmesi: cevher veya hurdadan altın, gümüş, platin vb.,
- değerli metal alaşımların üretimi,
- yarı işlenmiş değerli metal üretimi,
- gümüşle haddelenmiş adi metal üretimi,
- altınla haddelenmiş adi metal veya gümüş üretimi,
- platin ve platin grubu metallerle haddelenmiş altın, gümüş ya da adi metal üretimi.

Ayrıca bu sınıf aşağıdakileri de kapsamaktadır;

- çekme yöntemiyle bu metallerden tel imalatı,
- değerli metallerden folyo ve varak imalatı.

Kapsam dışı olanlar;

- demir dışı metallerin dökümü, bkz. 24.53, 24.54,
- değerli metal mücevherat imalatı, bkz. 32.12.

24.42 Alüminyum üretimi

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- alüminadan (alüminyum oksitten) alüminyum üretimi,
- alüminyum döküntü ve hurdaların elektrolitik rafinesinden alüminyum üretimi,
- alüminyum alaşımlarının üretimi,
- yarı mamul alüminyum imalatı.

Ayrıca bu sınıf aşağıdakileri de kapsamaktadır;

- bu metallere çekme yoluyla tel imalatı,
- alüminyum oksit (alümin) üretimi,
- alüminyum ambalaj folyosu üretimi
- temel bileşiği alüminyum folyo olan alüminyum lamine folyo imalatı.

Kapsam dışı olanlar;

- demir dışı metallerin dökümü, bkz. 24.53, 24.54.

24.43 Kurşun, çinko ve kalay üretimi

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- cevherlerden kurşun, çinko ve kalay üretimi,
- kurşun, çinko ve kalay hurda ve döküntülerinin elektrolitik rafinesinden kurşun, çinko ve kalay üretimi,
- kurşun, çinko ve kalay alaşımları üretimi,
- yarı işlenmiş kurşun, çinko ve kalay imalatı.

Ayrıca bu sınıf aşağıdakileri de kapsamaktadır;

- bu metallere çekme yoluyla tel imalatı,
- kalay folyo üretimi.

Kapsam dışı olanlar;

- demir dışı metallerin dökümü, bkz. 24.53, 24.54.

24.44 Bakır üretimi

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- cevherlerden bakır üretimi,
- bakır hurda ve döküntülerinin elektrolitik rafinesinden bakır üretilmesi,
- bakır alaşımları üretimi,
- sigorta teli veya şerit imalatı,
- yarı mamul bakır imalatı.

Ayrıca bu sınıf aşağıdakileri de kapsamaktadır;

- bu metallere çekme yoluyla tel imalatı.

Kapsam dışı olanlar;

- demir dışı metallere dökümü, bkz. 24.53, 24.54.

24.45 Demir dışı diğer metallere üretimi

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- maden cevherlerinden veya oksitlerden krom, manganez, nikel vb. üretimi,
- krom, manganez, nikel vb. ürünlerin hurda ve döküntülerinin elektrolitik ve alümino termik rafinesinden krom, manganez, nikel vb. üretimi,
- krom, manganez, nikel vb. maden alaşımlarının imalatı,
- yarı-mamul krom, manganez, nikel vb. ürünlerin imalatı,
- nikel matları üretimi.

Ayrıca bu sınıf aşağıdakileri de kapsamaktadır;

- bu metallere çekme yoluyla tel imalatı.

Kapsam dışı olanlar;

- demir dışı metallere dökümü, bkz. 24.53, 24.54.

24.46 Nükleer yakıtların işlenmesi

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- uranyum ve radyumlu maden cevherlerinden veya diğer cevherlerden metalik uranyum üretimi,
- uranyumun ergitilmesi ve rafine edilmesi.

24.5 Metal döküm sanayii

Bu grup, yarı işlenmiş ürünlerin ve çeşitli döküm mamullerinin dökümle imalatını kapsamaktadır.

Kapsam dışı olanlar;

- aşağıdakiler gibi nihai döküm ürünlerin imalatı:
  - kazanlar (boyler) ve radyatörler, bkz. 25.21,
  - dökümden ev eşyaları, bkz. 25.99.

24.51 Demir döküm

Bu sınıf demir dökümhanelerinin faaliyetlerini kapsamaktadır.

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- yarı mamul demir ürünlerin dökümü,
- gri demir dökümü,
- küresel grafit demir dökümü,
- dövülebilir dökme demir ürünleri dökümü,
- tüpler, borular ve içi bos profiller ile dökme demirden tüp ve borular ile bunlara ait bağlantı parçalarının imalatı.

24.52 Çelik dökümü

Bu sınıf çelik dökümhanelerinin faaliyetlerini kapsamaktadır.

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- yarı mamul çelik ürünlerin dökümü,
- dökme çelik dökümü,
- dikişsiz çelik boru ve boru bağlantılarının santrifüjlü dökme yöntemi ile üretimi.
- dökme çelik tüp veya boru bağlantılarının imalatı.

24.53 Hafif metallerin dökümü

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- alüminyum, magnezyum, titanyum, çinko v.s.`den yarı mamul ürünlerin dökümü,
- dökme hafif metallerin dökümü.

24.54 Diğer demir dışı metallerin dökümü

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- dökme ağır metallerin dökümü,
- dökme değerli metallerin dökümü,
- demir dışı metallerin basınçlı dökümü.

25 Fabrikasyon metal ürünleri imalatı (makine ve teçhizat hariç)

Bu bölüm, genellikle statik, sabit bir işleve sahip "saf" metal ürünlerin (parçalar, muhafaza kapları (fıçı, varil vb.), yapılar gibi) imalatını ve takip eden 26 ile 30 arasındaki bölümlerin tersine, hareketli parçalarla çalışan, tamamıyla elektrikli, elektronik veya optik olmayan bu gibi ürünlerin (bazen diğer materyallerle) daha karmaşık birimlere dönüştürülmesine yönelik bağlantı veya montaj ürünlerinin imalatını kapsamaktadır.

Silah ve cephane imalatı da bu bölüme dahildir.

Kapsam dışı olanlar;

- uzmanlaşmış bakım ve onarım faaliyetleri, bkz. grup 33.1,
- bu bölümde üretilmiş malların binalara kurulumu (örneğin; merkezi ısıtma kazanlarının

kurulumu), bkz. 43.22.

25.1 Metal yapı malzemeleri imalatı

Bu grup, metal yapı malzemelerinin imal edilmesini kapsamaktadır. (örneğin inşaat için metal iskeletler ya da parçalar).

25.11 Metal yapı ve yapı parçaları imalatı

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- inşaat ve inşaatın parçaları için metal çatıların ya da iskeletlerin imalatı (kuleler, direkler, destekler, köprüler vb.)
- metal endüstriyel iskeletlerin imalatı (yüksek fırınlar, kaldırma teçhizatları, taşıma ekipmanları vb. için iskeletler)
- çoğunluğu metalden prefabrik yapıların imalatı:
- inşaat şantiyeleri, modüler sergi elemanları vb.

Kapsam dışı olanlar;

- gemi veya enerji kazanları için parçaların imalatı, bkz. 25.30,
- monte edilmiş demir yolu hatlarına ait tertibatların imalatı, bkz. 25.99,
- gemi kısımlarının imalatı, bkz. 30.11.

25.12 Metalden kapı ve pencere imalatı

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- metal kapıların, çelik kapıların, pencerelerin ve çerçevelerin, panjurların ve bahçe kapılarının imalatı,
- ek mekanlar için metalden oda bölmeleri

25.2 Metal tank, rezervuar ve muhafaza kapları imalatı

Bu grup tankların, merkezi ısıtma radyatörlerinin ve kazanlarının (boyler) imalatını kapsamaktadır.

25.21 Merkezi ısıtma radyatörleri (elektrikli radyatörler hariç) ve sıcak su kazanları (boylerleri) imalatı

Kapsam dışı olanlar;

- elektrikli fırınlar ve su ısıtıcıları imalatı, bkz. 27.51.

25.29 Metalden diğer tank, rezervuar ve konteynerler imalatı

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- genellikle depolamada veya imalatta kullanmak amacıyla sabit olarak kurulmuş metal rezervuar, tank ve benzeri konteynerlerin imalatı,

- sıkıştırılmış veya sıvılaştırılmış gazlar için metal konteyner imalatı.

Kapsam dışı olanlar;

- genellikle eşyaların taşınması ve paketlenmesi için kullanılan, metal varil, fiçı, teneke kutu, kova, kutu, vb. imalatı (kapasitesi 300 litreyi aşmayan), bkz. 25.91, 25.92.

- taşıma konteynerlerinin imalatı, bkz. 29.20.

- tankların (zırhlı askeri araçların) imalatı, bkz. 30.40.

25.3 Buhar jeneratörü imalatı, merkezi ısıtma sıcak su kazanları (boylerleri) hariç

Bu grup, buhar jeneratörlerinin imalatını kapsamaktadır.

25.30 Buhar jeneratörü imalatı, merkezi ısıtma sıcak su kazanları (boylerleri) hariç

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- su buharı veya diğer buhar jeneratörlerinin imalatı,

- buhar jeneratörleriyle beraber kullanmak için yardımcı ünitelerin imalatı:

• kondansatör, ekonomizör, kızdırıcı, buhar toplayıcı ve buhar akümülatörleri.

- nükleer reaktör imalatı, izotop ayırıcılar hariç,

- gemi veya enerji kazanları (boyler) için parçaların imalatı,

Ayrıca bu sınıf aşağıdakileri de kapsamaktadır;

- ilgili dizayn ve inşaat işiyle beraber genellikle basınç boruları veya boru sistemlerini yapmak için boruların daha ileri düzeyde işlemini kapsayan boru sistemi inşası.

Kapsam dışı olanlar;

- merkezi ısıtma sıcak su kazanlarının (boyler) ve radyatörlerinin imalatı, bkz. 25.21,

- kazan (boyler) türbin setlerinin imalatı, bkz. 28.11,

- izotop ayırıcıların imalatı, bkz. 28.99.

25.4 Silah ve mühimmat (cephane) imalatı

25.40 Silah ve mühimmat (cephane) imalatı

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- ağır silah imalatı (büyük toplar, savaş araçları, füze atarlar, torpil kovanları, ağır makineli tüfekler),

- küçük silahların imalatı (revolver, av tüfeği, hafif makineli tüfekler),
- havalı veya gazlı tüfeklerin ve tabancaların imalatı,
- savaş mühimmatının imalatı.

Ayrıca bu sınıf aşağıdakileri de kapsamaktadır;

- avcılık, spor veya savunma amaçlı ateşli silah ve cephane imalatı,
- bomba, mayın ve torpido gibi patlayıcı tertibatların imalatı.

Kapsam dışı olanlar;

- patlayıcı kapsül, fûnye veya işaret (uyarı) fişegi imalatı, bkz. 20.51,
- pala, kılıç, süngü vb. imalatı, bkz. 25.71,
- paraların veya değerli kıymetlerin taşınması için zırhlı araç imalatı, bkz. 29.10,
- uzay araçlarının imalatı, bkz. 30.30,
- tankların ve diğer savaş araçlarının imalatı, bkz. 30.40.

25.5 Metallerin dövülmesi, preslenmesi, baskılanması ve yuvarlanması; toz metalürjisi

Bu grup, tipik olarak bir ücret ya da sözleşmeye dayalı olarak metallerin dövülmesi veya preslenmesi gibi metallerin işlenmesi için yapılan genel faaliyetleri kapsamaktadır.

25.50 Metallerin dövülmesi, preslenmesi, baskılanması ve yuvarlanması; toz metalürjisi

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- metalin dövülmesi, preslenmesi, baskılanması ve yuvarlanması,
- toz metalürjisi: ısı işlem (sinterleme) veya basınç altında metal tozlardan doğrudan metal nesnelerin üretilmesi.

Kapsam dışı olanlar;

- metal tozu üretimi, bkz. 24.1, 24.2.

25.6 Metallerin işlenmesi ve kaplanması; makede işleme

Bu grup, madenle kaplama, astarlama, oyma, delme, parlatma, kaynak yapma gibi tipik olarak bir ücret veya sözleşmeye dayalı olarak metallerin işlenmesi için yapılan genel faaliyetleri kapsamaktadır.

25.61 Metallerin işlenmesi ve kaplanması

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- metallerin kaplanması, anotlanması, vb.,
- metallerin ısı işlemleri,
- metallerin çapaklardan arındırılması, kum püskürtülerek soyulması, yuvarlayarak cilalanması,

temizlenmesi,

- metallerin renklendirilmesi, oyulması,
- metallerin metal kullanılmaksızın kaplanması;
- metallerin plastik kaplanması, emayelenmesi, verniklenmesi, vb.
- metallerin sertleştirilmesi, yumuşak bir şeyle perdahlanması.

Kapsam dışı olanlar;

- nalbant faaliyetleri, bkz. 01.62,
- metal üzerine baskı yapılması, bkz. 18.12,
- plastiklerin metal ile kaplanması, bkz. 22.29,
- ana metaller veya diğer metallerin değerli metallerle kaplanması, bkz. 24.41, 24.42, 24.43, 24.44,
- bekleme süresi içinde sağlanan oymacılık hizmetleri, bkz. 95.29.

25.62 Metallerin makinede işlenmesi ve şekil verilmesi

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- metal parçaların delinmesi, tornalanması, frezelenmesi, aşındırılması, rendelenmesi, parlatılması, oluk açılması, düzenlenmesi, testerelemesi, perdahlanması, bilenmesi, kaynak yapılması, birleştirilmesi vb.,
- lazer ışınlarının kullanılması yoluyla metallerin kesilmesi veya üzerlerinin yazılması.

Kapsam dışı olanlar;

- nalbant faaliyetleri, bkz. 01.62.

25.7 Çatal-bıçak takımı ve diğer kesici aletler ile el aletleri ve genel hırdavat malzemeleri imalatı

Bu grup, çatal-bıçak takımının, metal el aletlerinin ve genel hırdavat malzemelerinin imalatını kapsamaktadır.

25.71 Çatal-bıçak takımları ve diğer kesici aletlerin imalatı

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- bıçak, çatal, kaşık vb. gibi sofr takımlarının imalatı
- diğer kesici aletlerin imalatı:
  - satırlar ve baltalar
  - usturalar ve tıraş bıçakları
  - makaslar ve elektriksiz saç kesme makineleri,
- pala, kılıç, kasatura vb. imalatı.

Kapsam dışı olanlar;

- metal çukur yemek takımları (kadehler, tencereler vb.), yemek takımları (kaseler, servis tabakları vb.) veya sofrta takımları (tabaklar, fincan tabakları vb.), imalatı, bkz. 25.99,
- değerli metallerden çatal-bıçak takımı imalatı, bkz. 32.12.

25.72 Kilit ve menteşe imalatı

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- asma kilitler, kilitler, anahtarlar, menteşeler ve benzerleri ile binalar, mobilyalar, taşıtlar vb. için hırdavat ürünleri imalatı.

25.73 El aletleri, takım tezgahı uçları, testere ağızları vb. imalatı

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- makineler veya mekanik cihazlar için bıçaklar ve kesici bıçak ağızlarının imalatı,
- pense, tornavida vb. gibi el aletlerinin imalatı,
- motor gücü kullanılmayan tarımsal el aletlerinin imalatı,
- dairesel testere ve zincir testere bıçakları (ağızları) dahil, testere ve testere bıçakları imalatı,
- motor gücüyle çalışsın ya da çalışmasın el aletleri veya takım tezgahları için birbiriyle değiştirilebilir aletlerin imalatı: matkap uçları, zımbalar (zımba uçları), freze bıçakları vb.,
- pres takımları
- demirci aletlerinin imalatı: demirci ocağı, örs vb.
- kalıp kutuları ve kalıp imalatı (külçe kalıpları hariç),
- mengenerler, kıskaçlar imalatı.

Kapsam dışı olanlar;

- motorlu el aletleri imalatı, bkz. 28.24,
- külçe (ingot) kalıpları imalatı, bkz. 28.91.

25.9 Diğer fabrikasyon metal ürünlerin imalatı

Bu grup, evsel ve endüstriyel kullanıma yönelik teneke kutular ve kovalar; çiviler, cıvatalar ve cıvata somunları; metal ev eşyaları; metal sabit eşyalar; gemi pervaneleri ve çapaları; birleştirilmiş demir yolu ray donanımları vb. gibi çeşitli metal ürünlerin imalatını kapsamaktadır.

25.91 Çelik varil ve benzer muhafazaların imalatı

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- kovalar, teneke kutular, variller, fiçılar ve kutuların imalatı.

Kapsam dışı olanlar;

- tankların ve rezervuarların imalatı, bkz. 25.2.

25.92 Metalden hafif paketleme malzemeleri imalatı

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- gıda ürünleri için konserve kutuları ve teneke kutular ile diş macunu, krem gibi kapaklı tüpler ve katlanabilir kutular imalatı,
- metalik kapakların imalatı.

25.93 Tel ürünleri, zincir ve yayların imalatı

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- metal kablo, örme halat ve benzeri ürünlerin imalatı,
- elektrik iletkeni olarak kullanılmayan izole edilmiş veya edilmemiş metal halat imalatı,
- kaplanmış veya nüveli teller,
- telden yapılan ürünlerin imalatı: dikenli tel, telden çit, ızgara, file, giysi vb.
- elektrik ark kaynağı için kaplanmış elektrotlar
- çivi ve iğne imalatı,
- yay imalatı (saat yayları hariç):
  - düz yaylar, helezoni yaylar, torsiyon (burulma) yayları,
  - yaylar için yapraklar.
- zincir imalatı (güç aktarım zincirleri hariç),

Kapsam dışı olanlar;

- duvar veya kol saati yayları imalatı, bkz. 26.52,
- elektrik iletimi için tel ve kablo imalatı, bkz. 27.32,
- güç aktarım zincirleri imalatı, bkz. 28.15.

25.94 Bağlantı malzemelerinin ve vida makinesi ürünlerinin imalatı

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- perçin çivilerinin, rondela, pul ve benzeri diş açılmamış ürünlerin imalatı,
- vida makinesi ürünlerinin imalatı:
- civataların, vidaların, vida somunlarının ve benzer dişli (vidalı) ürünlerin imalatı.

25.99 Başka yerde sınıflandırılmamış diğer fabrikasyon metal ürünlerin imalatı

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- metal ev eşyalarının imalatı:
  - düz tabaklar: tabaklar, fincan tabakları vb.,
  - çukur takımlar: kupalar, demlikler, çaydanlıklar vb.,

- yemek takımları: kaseler, düz tabaklar vb.,
- tencereler, tavalar ve diğer masada ya da mutfakta kullanılan ve elektrikli olmayan mutfak aletleri,
- el gücüyle çalıştırılan mutfak aletleri ve aksesuarları,
- metal bulaşık telleri,
- çinkodan yapı elemanlarının imalatı: Çatı olukları, çatı kaplamaları, küvetler, lavabolar, yıkama leğenleri ve benzer eşyalar
- bürolarda kullanılmak üzere metal eşyaların imalatı (mobilyalar hariç),
- kasaların, zırhlı kasaların, zırhlı kapıların vb. imalatı,
- metalden yapılmış çeşitli eşyaların imalatı:
- gemi pervaneleri ve bunlara ait kanatlar,
- çapalar,
- çanlar,
- monte edilmiş demir yolu hatlarına ait tertibatlar,
- klipsler, kopçalar, tokalar (kemer, çanta vb. için), çengeller ve kancalar
- metal merdivenler,
- yol işaretleri dahil metal işaretler.
- metal folyo çantaların (kutuların) imalatı,
- kalıcı metalik mıknatısların imalatı,
- metal sürahiler ve şişelerin imalatı,
- metal rozetlerin ve rütbelerin imalatı,
- metal saç bigudileri, metal şemsiye kulpları ve iskeletleri ile metal tarak imalatı.

Kapsam dışı olanlar;

- kılıçların, süngülerin, kasaturaların imalatı, bkz. 25.71,
- alışveriş arabalarının imalatı, bkz. 30.99,
- metal mobilya imalatı, bkz. 31.01, 31.02, 31.09,
- spor malzemelerinin imalatı, bkz. 32.30,
- oyunların ve oyuncakların imalatı, bkz. 32.40.

26 Bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı

Bu bölüm, bilgisayarların, bilgisayar çevre birimlerinin, iletişim teçhizatının ve benzer elektronik ürünler ile bu tür ürünlerin parçalarının imalatını kapsamaktadır. Bu bölümdeki üretim süreci, entegre devrelerin tasarımı, kullanımı ve ileri derecede özel küçültme teknolojileriyle tanımlanmaktadır.

Bu bölüm ayrıca, tüketici elektroniklerinin, ölçme, test etme, idare ve kontrol teçhizatının, ışın, elektromedikal ve elektroterapötik cihazların, optik aletlerin ve teçhizatların imalatı ile manyetik ve optik medyanın imalatını kapsamaktadır.

26.1 Elektronik bileşenlerin ve devre kartlarının imalatı

26.11 Elektronik bileşenlerin imalatı

Bu sınıf, elektronik uygulamalar için yarı iletkenlerin ve diğer bileşenlerin imalatını kapsamaktadır.

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- elektronik kondansatörlerin imalatı,
- elektronik dirençlerin imalatı,
- mikro işlemcilerin imalatı,
- elektron tüpleri imalatı,
- elektronik konnektörlerin imalatı,
- çıplak baskılı devre kartları imalatı,
- entegre devre imalatı (analog, dijital veya hibrit),
- diyotlar, transistörler ve ilgili devre cihazlarının imalatı,
- elektronik bileşen tipli indüktörlerin imalatı (örneğin; jikleler, bobinler, transformatörler),
- elektronik kristallerin ve kristal takımların imalatı,
- elektronik uygulamalar için solenoidlerin, anahtarların ve güç dönüştürücülerin imalatı,
- yarı iletken, tamamlanmış veya yarı tamamlanmış küplerin veya yonga plakaların imalatı,
- elektronik gösterge bileşenlerinin imalatı (plazma, polimer, LCD),
- ışık yayan diyotların (LED) imalatı,

Ayrıca bu sınıf aşağıdakileri de kapsamaktadır;

- yazıcı kabloları, monitör kabloları, USB kabloları, bağlayıcılar vb. imalatı.

Kapsam dışı olanlar;

- akıllı kartların basımı, bkz. 18.12,
- bilgisayar ve televizyon ekranlarının imalatı, bkz. 26.20, 26.40,
- harici modem imalatı, bkz. 26.30,
- X-ray tüpleri ve benzer ışın cihazlarının imalatı, bkz. 26.60,
- optik teçhizat ve aletlerinin imalatı, bkz. 26.70,
- elektrikli uygulamalar için benzer cihazların imalatı, bkz. bölüm 27,
- floresan balastları imalatı, bkz. 27.11,
- elektrikli röle imalatı, bkz. 27.12,
- elektrik kablolama gereçleri imalatı, bkz. 27.33,
- tamamlanmış teçhizat imalatı, başka bir yerde sınıflandırılmaktadır.

26.12 Yüklü elektronik kart imalatı

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- yüklü baskılı devre kartları imalatı,
- baskılı devre kartlarının üzerine parçaların yüklenmesi.

- ara yüz kartları imalatı (örneğin; ses, görüntü (video), denetleyiciler, ağ (network), modem kartı)

Kapsam dışı olanlar;

- akıllı kartların basımı, bkz. 18.12.
- çıplak baskılı devre kartları imalatı, bkz. 26.11.

26.2 Bilgisayar ve bilgisayar çevre birimleri imalatı

26.20 Bilgisayar ve bilgisayar çevre birimleri imalatı

Bu sınıf, elektronik bilgisayarların, örneğin ana bilgisayarların, masa üstü bilgisayarlarının, dizüstü bilgisayarların, bilgisayar sunucularının ve bellek cihazları, girdi/çıkış cihazları (yazıcılar, monitörler, klavyeler) gibi bilgisayar çevre donanımlarının imalatını ve/veya montajını kapsamaktadır. Bilgisayarlar, analog, dijital, ya da hibrit olabilir. Dijital bilgisayarlar, en yaygın tipi, aşağıdakilerin tamamını gerçekleştiren cihazlardır: (1) çalışan program ya da programları ve programın uygulanması için gerekli olan verileri barındıran; (2) kullanıcıların ihtiyaçlarına, gereksinimlerine uygun olarak serbestçe programlanabilen; (3) kullanıcılar tarafından belirlenen aritmetik hesaplamaları yapan ve (4) insan müdahalesi olmaksızın, işlem devam ederken mantıksal bir karar ile uygulamayı modifiye etmek için bu bilgisayarı gerekli kılan bir süreç programını çalıştıran aletlerdir. Analog bilgisayarlar, matematiksel modelleri uygulama kapasitesine sahiptirler ve en azından analog kontrol ve programlama elemanlarından oluşurlar. Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- masaüstü bilgisayarları imalatı,
- dizüstü bilgisayarları imalatı,
- ana bilgisayarların imalatı,
- cep veya avuç içi bilgisayarları imalatı (örneğin; PDA),
- manyetik disk sürücüler, harici sürücüler ve diğer bellek depolama cihazları imalatı,
- optik disk sürücülerin (örneğin; CD-RW, CD-ROM, DVD-ROM, DVD-RW) imalatı,
- yazıcı imalatı,
- monitör imalatı,
- klavye imalatı,
- her çeşitte fare (mouse), joystick ve iztopu aksesuarları imalatı,
- tesis edilmiş bilgisayar terminalleri (depoları) imalatı,
- bilgisayar sunucuları imalatı,
- barkotlu tarayıcılar dahil tarayıcı imalatı,
- akıllı kart okuyucuları imalatı,
- sanal gerçeklik sağlayan kasklar imalatı,
- bilgisayar projektörleri imalatı (video projektörleri).

Ayrıca bu sınıf aşağıdakileri de kapsamaktadır;

- mekanik olarak çalışmayan otomatik vezne makineleri (ATM'lerin), satış noktası terminalleri (POS) gibi bilgisayar terminallerinin imalatı,

- çıktı alma, tarama, kopyalama, faks çekme gibi iki veya daha fazla işlevi olan çok fonksiyonlu büro makinelerinin imalatı.

Kapsam dışı olanlar;

- kayıtlı medyanın çoğaltılması (bilgisayar medyası, ses, görüntü, vb.), bkz. 18.20,
- bilgisayarlarda ve bilgisayar çevre birimlerinde kullanılan elektronik bileşenlerin ve elektronik parçaların imalatı, bkz. 26.1,
- dahili/harici bilgisayar modem kartlarının imalatı, bkz. 26.12,
- arayüz kartlarının, modüllerin ve parçalarının imalatı, bkz. 26.12,
- yüklü elektronik kart imalatı, bkz. 26.12,
- harici modem imalatı, bkz. 26.30,
- dijital iletişim anahtarlarının, veri iletim teçhizatının (örneğin; köprüler, yönlendiriciler, ağ geçitleri) imalatı, bkz. 26.30,
- CD çalarlar ve DVD çalarlar gibi tüketici elektronik cihazlarının imalatı, bkz. 26.40,
- televizyon monitörlerinin ve ekranlarının imalatı, bkz. 26.40,
- video oyun konsollarının imalatı, bkz. 26.40,
- bilgisayarlar veya diğer cihazlarla kullanmak için boş optik ve manyetik medyanın (boş kaset, CD, DVD vb.) imalatı, bkz. 26.80.

26.3 İletişim ekipmanlarının imalatı

26.30 İletişim ekipmanlarının imalatı

Bu sınıf, elektronik olarak kablolar üzerinden veya radyo ve televizyon yayını ve kablosuz iletişim donanımı gibi hava aracılığı ile sinyal taşımada kullanılan telefon ve veri iletişim donanımlarının imalatını içermektedir.

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- Merkezi iletişim santral donanımları imalatı,
- kablosuz telefon imalatı,
- özel sayısal veya analog telefon santrallerinin imalatı,
- telesekreter imalatı da dahil telefon ve faks teçhizatlarının imalatı,
- ağ geçitleri, köprüleri ve yönlendiricileri gibi veri iletim donanımlarının imalatı,
- yayın alıcı ve verici anten imalatı,
- kablolu televizyon donanımlarının imalatı,
- çağrı cihazları imalatı,
- cep telefonları imalatı,
- mobil iletişim donanımları imalatı,
- radyo ve televizyon stüdyoları ve yayın teçhizatları imalatı (ticari televizyon kameraları dahil),
- harici modemler, taşıyıcı ekipmanların imalatı,
- kontrol istasyonlarına sinyal gönderen hırsız ve yangın alarm sistemleri imalatı,
- radyo ve televizyon vericilerinin imalatı,
- kızıl ötesi (enfraruj) sinyal kullanan iletişim cihazlarının imalatı (örneğin; uzaktan kumanda

cihazları).

Kapsam dışı olanlar;

- iletişim donanımlarında kullanılan elektronik parçalar ve montaj parçalarının imalatı (dahili ve harici bilgisayar modem kartları dahil), bkz. 26.1,
- yüklü elektronik kart imalatı, bkz. 26.12,
- bilgisayarların ve bilgisayar çevre donanımlarının imalatı, bkz. 26.20,
- tüketiciler için ses ve görüntü donanımı imalatı, bkz. 26.40,
- Global Konumlandırma Sistemi (GPS) cihazlarının imalatı, bkz. 26.51,
- elektronik sayı levhaları (skorbord) imalatı, bkz. 27.90,
- trafik ışıklarının imalatı, bkz. 27.90.

26.4 Tüketici elektroniği ürünlerinin imalatı

26.40 Tüketici elektroniği ürünlerinin imalatı

Bu sınıf, ev eğlence sistemleri, motorlu taşıtlar, havaalanı, alışveriş merkezi vb. yerlerdeki hoparlör sistemleri ve müzik aletleri ses yükselticileri için elektronik müzik ve görüntü donanımlarının imalatını içermektedir. Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- video kaset kayıt cihazları ve çoğaltma donanımları imalatı,
- televizyon imalatı,
- televizyon ekranları ve görüntü panelleri imalatı,
- ses kaydetme ve çoğaltma sistemleri imalatı,
- stereo teçhizatları imalatı,
- radyo imalatı,
- hoparlör sistemleri imalatı,
- ev tipi video kamera imalatı,
- parayla çalışan otomatik plakçalar imalatı,
- müzik enstrümanları ve havaalanı, alışveriş merkezi vb. yerlerdeki hoparlör sistemleri için ses yükselticisi imalatı,
- mikrofon imalatı,
- CD ve DVD çalar imalatı,
- karaoke makineleri imalatı,
- kulaklıklar (örneğin; radyo, stereo, bilgisayar) imalatı,
- video oyun konsolları imalatı.

Kapsam dışı olanlar;

- kayıtlı medyanın çoğaltılması (bilgisayar medyası, ses, video, vb), bkz. 18.2,
- bilgisayar çevre donanımları ve bilgisayar monitörleri imalatı, bkz. 26.20,
- telesekreter imalatı, bkz. 26.30,
- çağrı cihazı imalatı, bkz. 26.30,
- uzaktan kumanda aletleri (radyo ve kızılötesi (enfraruj) imalatı, bkz. 26.30,

- çoğaltma teçhizatları, yayın alıcı ve verici antenler, ticari video kameraları gibi stüdyo yayın teçhizatları imalatı, bkz. 26.30,
- anten imalatı, bkz. 26.30,
- dijital kamera imalatı, bkz. 26.70,
- sabit (değiştirilemez) yazılımlı elektronik oyun imalatı, bkz. 32.40.

26.5 Ölçme, test ve seyrüsefer amaçlı alet ve cihazlar ile saat imalatı

Bu grup, kol saatleri, masa saatleri ve benzer aletler gibi zaman bazlı ölçüm aletleri de dahil, sanayi amaçlı olsun ya da olmasın çeşitli ölçme, test ve seyrüsefer cihazlarının imalatını içermektedir.

26.51 Ölçme, test ve seyrüsefer amaçlı alet ve cihazların imalatı

Bu sınıf, araştırma, tespit, seyrüsefer, kılavuzluk, havacılık ve denizcilik ile ilgili sistem ve aletlerin imalatını içermektedir. Bunlar, ısıtma, iklimlendirme, soğutma gibi uygulamalar ve cihazlar için otomatik kontrol ediciler ile düzenleyiciler; ısı derecesi, nem, basınç, vakum, yanma, debi, seviye, kıvam, yoğunluk, asitlik, yoğunlaşma ve deviri ölçmek, göstermek, işaret etmek, kaydetmek, iletmek ve kontrol etmek için kullanılan aletler ve cihazlar; sayaçlar(örneğin; kayıt etme) ve hesaplama cihazları; elektriğin ve elektrik sinyallerinin özelliklerini ölçmek ve test etmek için kullanılan aletler; katı, sıvı, gaz, ya da bileşik materyallerin numunelerinin kimyasal ya da fiziksel bileşimi ya da konsantrasyonlarının laboratuvar analizinde kullanılan aletler ve sistemler; diğer ölçme ve test aletleri ile bunların parçalarından oluşmaktadır. Elektrikli olmayan ölçme, test ve seyrüsefer cihazları da (basit mekanik aletler hariç) burada kapsamaktadır. Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- hava taşıtı motoru ile ilgili aletlerin imalatı,
- otomotiv emisyonu test cihazlarının imalatı,
- meteoroloji aletlerinin imalatı,
- fiziksel özellikleri test etme ve inceleme cihazlarının imalatı,
- yalan makinesi imalatı,
- radyasyon belirleme ve izleme cihazlarının imalatı,
- arazi ölçme (kadaströ çalışmaları ile ilgili aletler) aletlerinin imalatı,
- cam sıvı termometreleri ve çift metal tipli olanlarının imalatı (tıbbi olanlar hariç)
- nem ayarlayıcı cihazların imalatı,
- hidronik limit kontrol aletlerinin imalatı,
- alev ve ateş kontrol cihazlarının imalatı,
- spektrometrelerin imalatı,
- hava basıncı ile çalışan göstergelerin imalatı,
- tüketim sayaçlarının imalatı (örneğin; su, gaz, elektrik),
- debi metreler (akış metreler) ve sayma aletleri imalatı,
- sayma makinelerinin imalatı,
- mayın dedektörlerinin, sinyal üreticilerin; metal detektörlerinin imalatı,

- denize atılan ve yapı itibariyle suda yüzen şamandıralara benzeyen deniz altından aldıkları sesleri antenleri aracılığıyla radyo sinyalleri olarak suyun üzerindeki araçlara ileten cihazlar (sonik şamandıralar) da dahil araştırma, belirleme, seyrüsefer, havacılık ve denizcilikle ilgili aletlerin imalatı,
- radar cihazlarının imalatı,
- Global Konumlandırma Sistemleri (GPS) cihazlarının imalatı,
- araç gereçler için çevresel ve otomatik kontrol aletlerinin imalatı,
- ölçüm ve kayıt cihazlarının imalatı (örneğin; uçuş kayıt cihazı),
- hareket dedektörlerinin imalatı,
- radar imalatı,
- laboratuvar analiz cihazlarının imalatı (örneğin; kan analiz cihazı),
- ölçme, test vb. için laboratuvar tipi tartıların, terazilerin, mikroorganizma geliştirmede kullanılan aygıtların ve diğer çeşitli laboratuvar cihazlarının imalatı.

Kapsam dışı olanlar;

- telesekreter makinelerinin imalatı, bkz. 26.30,
- ışınlama cihazlarının imalatı, bkz. 26.60,
- optik konumlandırma aletlerinin imalatı, bkz. 26.70,
- dikte (steno vb.) makinelerinin imalatı, bkz. 28.23,
- baskül (laboratuvar tartı aletleri hariç), su terazisi, şerit metre vb. aletlerin imalatı, bkz. 28.29,
- tıbbi termometrelerin imalatı, bkz. 32.50,
- sanayi işlem kontrol cihazlarının kurulumu, bkz. 33.20,
- basit mekanik ölçüm aletlerinin imalatı (örneğin; mezüre, kumpas), kullanılan temel materyale göre imalat sınıfına bakınız.

26.52 Kol saatlerinin, masa ve duvar saatlerinin ve benzerlerinin imalatı

Bu sınıf kol saatleri, masa saatleri ve duvar saatleri ile zaman mekanizmaları ile bunların parçalarının imalatını kapsamaktadır. Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- göstergeli panel saatleri de dahil her çeşit kol saati, masa saati ve duvar saatlerinin imalatı,
- değerli metal kasalar da dahil olmak üzere kol saati ve masa saati kasaları imalatı,
- zaman kaydetme donanımlarının ve zaman aralıklarını ölçmek, kaydetmek ve başka şekillerde göstermek için kullanılan saat makineli veya senkron motorlu donanımların imalatı, örneğin;
  - parkmetreler,
  - işçilerin geliş ve gidişlerini kaydeden saatler,
  - zaman/tarih damgaları,
  - süreç kronometreleri,
- saat makineli veya senkron motorlu zaman devre anahtarlarının ve diğer ayırıcıların imalatı;
  - zaman kilitleri,
- masa, duvar ve kol saatleri için parçaların imalatı;
  - her çeşit masa, duvar ve kol saatleri için makineler,
  - zemberekler, kıymetli taşlar, saat kadranları, akrep ve yelkovanlar, taban levhaları, kordon

köprüsü ve diğer parçalar,

- her tür materyalden masa ve kol saatleri için kasalar ve muhafazalar.

Kapsam dışı olanlar;

- metal olmayan saat kayışlarının imalatı (tekstil, deri, plastik), bkz. 15.12,
- değerli metallere saat kayışlarının imalatı, bkz. 32.12,
- değerli olmayan metallere saat kayışı imalatı, bkz. 32.13,

26.6 Işınlama, elektro medikal ve elektro terapi ile ilgili cihazların imalatı

26.60 Işınlama, elektro medikal ve elektro terapi ile ilgili cihazların imalatı

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- ışınlama cihazlarının ve tüplerinin imalatı (örneğin, endüstriyel, tıbbi tanı, tıbbi tedavi, araştırma, bilimsel);
- beta, gama, X-ışını veya diğer ışınlama cihazları,
- Bilgisayarlı tomografi (CT) tarayıcıları imalatı,
- PET tarayıcıları imalatı,
- manyetik rezonans görüntüleme (MRI) cihazlarının imalatı,
- tıbbi ultrason cihazlarının imalatı,
- elektrokardiyografi cihazlarının imalatı,
- elektro tıbbi endoskopik cihazların imalatı,
- tıbbi lazer cihazlarının imalatı,
- kalp atışını ayarlayan cihazların imalatı,
- işitme cihazlarının imalatı.

Ayrıca bu sınıf aşağıdakileri de kapsamaktadır;

- gıda ve sütün kalite ve güvenliği için kullanılan ışınlama cihazlarının imalatı,

Kapsam dışı olanlar;

- bronzlaşmada kullanılan cihazların imalatı, bkz. 27.90.

26.7 Optik aletlerin ve fotografik ekipmanların imalatı

26.70 Optik aletlerin ve fotografik ekipmanların imalatı

Bu sınıf, dürbünler, mikroskoplar (elektron ve proton hariç), teleskoplar, prizmalar ve lensler/mercekler (göz tedavisi ile ilgili olanlar hariç) gibi optik aletlerin ve lenslerin imalatını; lenslerin/merceklerin (göz tedavisi ile ilgili olanlar hariç) kaplanması ve parlatılmasını; lenslerin/merceklerin (göz tedavisi ile ilgili olanlar hariç) montajını ve fotoğraf makineleri ve fotometreler (ışık ölçüm cihazı) gibi fotografik aletlerin imalatını kapsamaktadır. Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- optik aynaların imalatı,
- tüfeklerin optik görüş ekipmanlarının (optik tüfek dürbünleri dahil) imalatı,
- optik konumlandırma teçhizatının imalatı,
- optik büyütme aletleri imalatı,
- optik mekanistlerin hassas aletlerinin imalatı
- optik karşılaştıcıların imalatı,
- fotoğraf makinelerinin (filmlı veya dijital) imalatı,
- sinema filmi ve slayt projektörlerinin imalatı (bilgisayar projektörleri hariç),
- tepegöz projektörlerin imalatı,
- optik ölçme ve kontrol etme cihazlarının ve aletlerinin (örneğin; yangın kontrol teçhizatı, fotoğrafik fotometre (ışık ölçüm cihazı), telemetreler) imalatı
- lens/merceklerin, optik mikroskopların, dürbünlerin ve teleskopların imalatı
- lazer tertibatlarının ve parçalarının imalatı

Kapsam dışı olanlar;

- bilgisayar projektörlerinin imalatı, bkz. 26.20,
- ticari televizyon ve video kameralarının imalatı, bkz. 26.30,
- ev tipi video kameraların imalatı, bkz. 26.40,
- lazer parçaları kullanan nihai teçhizatların imalatı, makinenin tipine göre imalat sınıfına bakınız (örneğin; medikal lazer teçhizatı için, bkz. 26.60),
- fotokopi makinelerinin imalatı, bkz. 28.23,
- göz tedavisi ile ilgili ürünlerin imalatı, bkz. 32.50.

26.8 Manyetik ve optik kaset, bant, CD, vb. ortamların imalatı

26.80 Manyetik ve optik kaset, bant, CD, vb. ortamların imalatı

Bu sınıf, manyetik ve optik kayıt gereçlerinin imalatını kapsamaktadır.

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- boş manyetik ses ve görüntü bantlarının imalatı,
- boş manyetik ses ve görüntü kasetlerinin imalatı,
- boş disketlerin imalatı,
- boş optik disklerin (CD, DVD vb.) imalatı,
- taşınabilir belleklerin (flash disk, i-pod vb.) imalatı.

Kapsam dışı olanlar,

- kayıtlı medyanın (kayıtlı kaset, CD, DVD vb.) çoğaltılması (bilgisayar ortamı, ses, görüntü, vb.), bkz. 18.2.

27 Elektrikli teçhizat imalatı

Bu bölüm, elektrik enerjisini üreten, dağıtan ve kullanan ürünlerin imalatını kapsamaktadır.

Elektrikli aydınlatma ve sinyalizasyon teçhizatı ile elektrikli ev gereçleri de bu bölüm de yer almaktadır.

Bu bölüm, elektronik ürünlerin imalatını ise hariç tutmaktadır (bkz. Bölüm 26).

27.1 Elektrik motoru, jeneratör, transformatör ile elektrik dağıtım ve kontrol cihazlarının imalatı

Bu grup, elektrik, dağıtım ve özel transformatörlerin imalatı ile elektrik motorlarının, jeneratörlerin ve motor jeneratör takımlarının imalatını kapsamaktadır.

27.11 Elektrik motorlarının, jeneratörlerin ve transformatörlerin imalatı

Bu sınıf, tüm elektrik motorları ve transformatörlerin (AC, DC ve AC/DC) imalatını kapsamaktadır.

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- elektrik motorlarının imalatı (içten yanmalı motorlardaki marş motorları hariç),
- elektrik dağıtım transformatörlerinin imalatı
- ark kaynağı transformatörlerinin imalatı
- floresan balastlarının (örneğin; transformatör) imalatı
- elektrik dağıtımı için trafo imalatı,
- iletim ve dağıtım voltaj düzenleyicilerin (regülatör) imalatı,
- elektrik jeneratörlerinin imalatı (içten yanmalı motorlar için akü/pil şarj etmekte kullanılan alternatörler hariç),
- motor jeneratör setleri imalatı (türbin jeneratör set birimleri hariç),
- bobinlerin fabrikalarda tekrar sarılması.

Kapsam dışı olanlar;

- elektronik bileşenli transformatörlerin ve anahtarların imalatı, bkz. 26.11,
- elektrikli kaynak ve lehim teçhizatlarının imalatı, bkz. 27.90,
- katı hal çeviricilerinin, düzelticilerinin ve dönüştürücülerinin imalatı, bkz. 27.90,
- türbin-jeneratör setlerinin imalatı, bkz. 28.11,
- içten yanmalı motorlar için marş motorlarının ve araç dinamolarının imalatı, bkz. 29.31.

27.12 Elektrik dağıtım ve kontrol cihazları imalatı

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- elektrik devresi kesicilerinin (şalterler) imalatı,
- aşırı gerilim koruyucusu imalatı (elektrik dağıtım voltaj seviyesi için)
- elektrik dağıtımı için kontrol panellerinin imalatı,
- elektrik rölelerinin (düzenleyicilerin) imalatı,

- elektrikli tevzi pano hatlarının imalatı,
- elektrik sigortalarının imalatı,
- devre kesici donanımların imalatı,
- elektrik dağıtım ve kontrol cihazları anahtarlarının (basma düğmesi, çıt çıt, solenoit (sarmal bobin), mandal hariç) imalatı,
- güç sağlayıcı (çevirici) jeneratör setlerinin imalatı.

Kapsam dışı olanlar;

- çevresel kontrol aletleri ve sanayi işlem kontrol aletlerinin imalatı, bkz. 26.51,
- elektrik devresi için çeşitli elektrik düğmelerinin imalatı, bkz. 27.33.

27.2 Akümülatör ve pil imalatı

27.20 Akümülatör ve pil imalatı

Bu sınıf, şarj edilebilen ve edilemeyen pil ve akümülatör imalatını kapsamaktadır.

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- pil ve batarya imalatı:
- manganez dioksit, cıva dioksit, gümüş oksit vb. içeren pil imalatı,
- akümülatör ve parçalarının imalatı,
- akümülatör separatörü, kapları ve kapakları.
- kurşun asitli pillerin imalatı,
- NiCad pillerin imalatı,
- NiMH pillerin imalatı,
- lityum pillerin imalatı,
- kuru hücreli pil ve akülerin imalatı,
- ıslak hücreli pil ve akülerin imalatı.

27.3 Kablolamada kullanılan teller ve kablolar ile gereçlerin imalatı

Bu grup, materyaline bakılmaksızın elektrik devrelerini kablolamak için akım taşıyıcı ya da taşıyıcısı kablolamada kullanılan gereçlerin imalatını kapsamaktadır.

Bu grup ayrıca, kabloların yalıtımının yapılmasını ve fiber optik kabloların imalatını da kapsamaktadır.

27.31 Fiber optik kabloların imalatı

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- veri veya görüntülerin canlı iletimi için fiber optik kablo imalatı.

Kapsam dışı olanlar;

- cam elyafı veya tellerinin imalatı, bkz. 23.14,
- bağlantı parçası olan optik kablo setleri veya parçalarının imalatı, uygulamalara bağlı olarak bakınız, örneğin; 26.11.

27.32 Diğer elektronik ve elektrik telleri ve kablolarının imalatı

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- çelik, bakır ve alüminyumdan yapılmış yalıtkan tellerin ve kabloların imalatı.

Kapsam dışı olanlar;

- tel imalatı (çekme), bkz. 24.34, 24.41, 24.42, 24.43, 24.44, 24.45,
- bilgisayar kablolarının, yazıcı kablolarının, USB kablolarının ve benzer kablo setlerinin ya da parçalarının imalatı, bkz. 26.11,
- yalıtkan telli ve bağlantı parçalı elektrik kablo setlerinin imalatı, bkz. 27.90,
- motorlu araçlar için kablo setlerinin, kablo takımlarının ve benzer kablo setlerinin ya da parçalarının imalatı, bkz. 29.31.

27.33 Kablolamada kullanılan gereçlerin imalatı

Bu sınıf, materyaline bakılmaksızın elektrik devreleri için akım taşısın ya da taşımazın

kablolamada kullanılan gereçlerin imalatını kapsamaktadır. Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- tevzi çubuklarının, elektrik iletkenlerinin (elektrik bağlantı düzeneği (şalt cihazı) tipinde olanlar hariç) imalatı,
- topraklı arıza devre kesicileri (GFCI) imalatı,
- lamba duylarının imalatı,
- paratoner ve bobin imalatı,
- elektrik tesisatları için anahtarların imalatı (örneğin; baskılı, düğmeli, çıtçıtli, mandallı şalterler (anahtarlar),
- elektrik fişlerinin ve prizlerin imalatı,
- elektrik tesisatında kullanılan kutuların (örneğin; bağlantı yeri, elektrik prizi ve panolar için olanlar) imalatı,
- elektrik tellerinin tesisatında kullanılan boruların, kanalların ve bağlantı parçalarının imalatı,
- iletim direkleri ve hatlarının donanımlarının imalatı,
- akım taşımayan kablolamada kullanılan plastik gereçlerin imalatı (plastik bağlantı kutuları, siperler ve benzerleri, plastik direk hatlarının bağlantı parçaları ve anahtar kapakları da dahil).

Kapsam dışı olanlar;

- seramik yalıtım malzemelerinin (izolatör) imalatı, bkz. 23.43,
- elektronik parça tipindeki iletkenler, prizler, duylar ve anahtarların imalatı, bkz. 26.11.

27.4 Elektrikli aydınlatma ekipmanlarının imalatı

27.40 Elektrikli aydınlatma ekipmanlarının imalatı

Bu sınıf, elektrikli aydınlatma ampulleri ve tüpleri ile bunların parçaları ve bileşenlerinin (elektrikli aydınlatma ampulleri için camlar hariç), lamba donanımları ile bunların bileşenlerinin (akım taşıyan kablolamada kullanılan gereçler hariç) imalatını kapsamaktadır. Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- deşarj lambası, elektrikli filaman lambası, floresan, ultra-viole, enfraruj (kızılötesi) vb. lambalar, lamba donanımları ve ampullerin imalatı,
- tavan aydınlatma donanımlarının imalatı,
- avizelerin (şamdanlar) imalatı,
- masa lambalarının imalatı (abajur dahil),
- yılbaşı ağacı ışıklandırma setlerinin imalatı,
- elektrikli şömine kütüğü imalatı,
- el feneri imalatı,
- elektrikli haşere lambalarının imalatı,
- fener imalatı (örneğin; karpit, elektrik, gaz, gazolin, gaz yağı ile çalışan),
- spot lambaları imalatı,
- sokak aydınlatma donanımları imalatı, (trafik ışıkları hariç),
- ulaştırma araçları için aydınlatma donanımları imalatı (örneğin; motorlu kara taşıtları, hava taşıtları, tekneler için).

Ayrıca bu sınıf aşağıdakileri de kapsamaktadır;

- elektriksiz aydınlatma donanımlarının imalatı.

Kapsam dışı olanlar;

- züccaciye ve aydınlatma donanımları için cam parçaları imalatı, bkz. 23.19,
- aydınlatma donanımları için akım taşıyan kablolamada kullanılan gereçlerin imalatı, bkz. 27.33,
- aydınlatma donanımlı tavan veya banyo vantilatörleri imalatı, bkz. 27.51,
- elektrikli sinyal donanımları imalatı (trafik ışıkları ve yayalar için sinyal donanımları dahil), bkz. 27.90,
- elektrikli işaretlerin imalatı, bkz. 27.90.

27.5 Ev aletleri imalatı

Bu grup, elektrikli küçük ev aletleri, elektrikli mutfak eşyaları, ev tipi vantilatörler, ev tipi süpürgeler, ev tipi elektrikli yer bakım makineleri, ev tipi yemek pişirme gereçleri, ev tipi çamaşır makineleri, ev tipi buzdolapları, duvar tipi ve üstten kapaklı sandık tipi dondurucular ile bulaşık makineleri, su ısıtıcıları ve çöp öğütücü birimleri gibi diğer elektrikli ya da elektriksiz ev aletleri imalatını kapsamaktadır. Bu grup, elektrik, gaz ya da diğer yakıt türleri ile çalışan aletlerin imalatını da kapsamaktadır.

27.51 Elektrikli ev aletlerinin imalatı

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- elektrikli ev aletlerinin imalatı:

- buzdolapları,
- dondurucular,
- bulaşık makineleri,
- çamaşır yıkama ve kurutma makineleri,
- elektrikli süpürgeler,
- yer silicileri/parlatıcıları,
- çöp, atık öğütücüleri,
- öğütücüler, blenderler, meyve sıkacakları,
- konserve açacakları,
- elektrikli tıraş aletleri, elektrikli diş fırçaları, ve diğer elektrikli kişisel bakım aletleri,
- bıçak bileyleme aletleri,
- davlumbaz ve aspiratörler.

- ev tipi elektro termik aletlerin imalatı:

- elektrikli su ısıtıcıları,
- elektrikli battaniyeler,
- elektrikli fön makineleri, taraklar, fırçalar, bigudiler,
- elektrikli ütüler,
- taşınabilir elektrikli radyatörler (ısıtıcılar) ve ev tipi vantilatörler,
- elektrikli fırınlar,
- mikrodalga fırınlar,
- yemek pişirme ocakları, elektrikli saclar,
- tost makineleri,
- kahve veya çay makineleri,
- elektrikli kızartma tavaları, kızartıcılar, ızgaralar, davlumbazlar,
- elektrikli ısıtma rezistansları vb.

Kapsam dışı olanlar;

- ticari ve sanayi buzdolapları ve soğutucular, oda klimaları, tavan yelpazeleri, sabit hazneli sobalar ve ticari vantilatörler ve aspiratörler, ticari tipde yemek pişirme aletleri; ticari tipte çamaşırhaneler, kuru temizleme ve presleme teçhizatı; ticari ve sanayi elektrik süpürgelerinin imalatı, bkz. bölüm 28,

- ev tipi dikiş makinelerinin imalatı, bkz. 28.94,

- merkezi elektrikli süpürge sistemlerinin kurulması, bkz. 43.29.

27.52 Elektriksiz ev aletlerinin imalatı

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- ev tipi, elektriksiz pişirme ve ısıtma aletlerinin imalatı:
- elektrikli olmayan sobalar, pişirme setleri, ocaklar, fırınlar, su ısıtıcıları, yemek pişirme aletleri, tabak ısıtıcıları.

27.9 Diğer elektrikli ekipmanların imalatı

27.90 Diğer elektrikli ekipmanların imalatı

Bu sınıf, motor, jeneratör, transformatör, pil ve akümülatör, tel ve kablolamada kullanılan gereçler, aydınlatma aletleri ya da ev aletleri dışındaki çeşitli elektrikli ekipmanların imalatını kapsamaktadır.

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- pil, akü ve batarya şarj aleti imalatı (sabit durum),
- elektrikli kapı açma ve kapama aletleri imalatı,
- elektrikli zil imalatı,
- yalıtkan elektrik tellerinden uzatma kablosu imalatı,
- ultrasonik temizleme makineleri imalatı (laboratuvar ve dişçilik hariç),
- bronzlaşmada kullanılan cihazların imalatı,
- sabit durum redresörleri, dalgalı akımı doğru akıma çeviren cihazlar, yakıt hücreleri, düzenli ve düzensiz güç kaynakları imalatı,
- kesintisiz güç kaynakları (UPS) imalatı,
- aşırı gerilim koruyucu (süpresör) imalatı (elektrik dağıtım voltaj seviyesi için olanlar hariç),
- yalıtkan telli ve bağlayıcı elemanlı cihaz kablolarının, uzatma kablolarının ve diğer elektrik kablo setlerinin imalatı,
- karbon ve grafit elektrotların, bağlantıların ve diğer elektrikli karbon ve grafit ürünlerin imalatı,
- parçacık hızlandırıcılar imalatı,
- elektrikli kondansatör, direnç, yoğunlaştırıcılar ve benzer bileşenlerin imalatı,
- elektro mıknatıs imalatı,
- siren imalatı,
- elektronik sayı levhası (skorbord) imalatı,
- elektrikli işaretlerin imalatı,
- elektrikli sinyal ekipmanları imalatı (trafik ışıkları ve yayalar için sinyal ekipmanları dahil),
- elektrik izolatörlerinin (cam ya da porselen hariç), adi metalden izolasyon borularının ve bağlantı parçalarının imalatı,
- elektrikli kaynak ve lehim teçhizatının imalatı (lehim havayaları da dahil).

Kapsam dışı olanlar;

- porselen elektrik izolatörleri imalatı, bkz. 23.43,
- karbon ve grafit tel ve ürün imalatı (elektrotlar ve elektrikli aletler hariç), bkz. 23.99,
- elektronik bileşen tipli redresörler, voltaj düzenleyici entegre devreler, enerji dönüştüren entegre devreler, elektronik kondansatörler, elektronik dirençler ve benzer aletler imalatı, bkz. 26.11,

- transformatörler, motorlar, jeneratörler, elektrik bağlantı düzeneği (şalt cihazı), röleler ve endüstriyel kumandaların imalatı, bkz. 27.1,
- pil, akü ve batarya imalatı, bkz. 27.20,
- iletişim ve enerji tellerinin, akım taşıyın ya da taşımasının kablolama gereçlerinin imalatı, bkz. 27.3,
- aydınlatma ekipmanlarının imalatı, bkz. 27.40,
- ev aletlerinin imalatı, bkz. 27.5,
- elektriksiz kaynak ve lehim aletlerinin imalatı, bkz. 28.29,
- jeneratörler, alternatörler, ateşleme bujileri, elektrikli ateşleme kablo takımları, elektrikli cam ve kapı sistemleri, voltaj regülatörleri gibi motorlu taşıtların elektrikli teçhizatlarının imalatı, bkz. 29.31.

28 Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatı

Bu bölüm, güç üreten ve uygulayan mekanik bileşenler ve herhangi bir özel amaç için imal edilmiş temel parçalar da dahil mekanik veya termal olarak materyaller üzerinde bağımsızca hareket eden ya da materyaller üzerinde (işleme, püskürtme, bastırma ve paketlenme gibi) işlemler yapan makinelerin ve teçhizatların imalatını kapsamaktadır. Bu bölüm, sanayide, bina ve bina dışı inşaat işlerinde, tarımda veya evde kullanılmak üzere tasarlanmış olsun ya da olmasın sabit ve hareketli ya da el aletleri imalatını kapsamaktadır. Yerleşke içerisinde yük ve yolcu taşımada kullanılan özel araçların imalatı da bu bölümün içindedir.

Bu bölüm, NACE`de yer alan bir sanayide veya sanayilerin küçük bir grubunda özel olarak kullanılan makineler gibi özel amaçlı makinelerin imalatı ile sanayilerin büyük bir bölümünde kullanılan makineler gibi genel amaçlı makinelerin imalatını birbirinden ayırmaktadır.

Bu bölüm ayrıca, panayır alanı eğlence teçhizatları, otomatik bowling salonu teçhizatları vb. gibi imalat sürecinde kullanılsın ya da kullanılsın başka bir yerde sınıflandırılmayan diğer özel amaçlı makinelerin imalatını da kapsamaktadır.

Genel kullanım amacıyla metal ürünlerin imalatı (bölüm 25), birleştirilmiş kontrol cihazlarının, bilgisayar donanımlarının, ölçme ve test donanımlarının, elektrik kontrol ve dağıtım cihazlarının imalatı (bölüm 26 ve 27) ve genel amaçlı motorlu taşıtların imalatı (bölüm 29 ve 30) bu bölümün kapsamı dışındadır.

28.1 Genel amaçlı makinelerin imalatı

28.11 Motor ve türbin imalatı (hava taşıtı, motorlu taşıt ve motosiklet motorları hariç)

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- içten yanmalı pistonlu motor imalatı (motorlu kara taşıtı, hava taşıtı ve motosiklet motorları hariç):

- deniz taşıtlarına ait motorlar,
- lokomotif motorları.
- tüm içten yanmalı motorlar, dizel motorlar vb.lerinde yer alan pistonların, piston sekmanlarının, karbüratörlerin imalatı,
- içten yanmalı motorlar için egzoz ve emme valflerinin imalatı,
- türbin ve türbin parçalarının imalatı:
- su buharı türbinleri ve diğer buhar türbinleri,
- hidrolik türbinler ve bunların su çarkları ve regülatörleri (düzenleyicileri),
- rüzgar türbinleri,
- gaz türbinleri (hava taşıtlarındaki turbo jetler veya turbo pervaneler hariç).
- kazan türbin setlerinin imalatı,
- türbin-jeneratör setlerinin imalatı,
- sanayiye kullanım amaçlı motor imalatı.

Kapsam dışı olanlar;

- elektrik jeneratörlerinin imalatı (türbin-jeneratör setleri hariç), bkz. 27.11,
- ilk hareket ettirici jeneratör setleri imalatı (türbin-jeneratör setleri hariç), bkz. 27.11,
- içten yanmalı motorların elektrikli donanım ve bileşenlerinin imalatı, bkz. 29.31,
- motorlu kara taşıtları, hava taşıtları veya motosikletler için tahrikli motorların imalatı, bkz. 29.10, 30.30, 30.91,
- turbo jetler veya turbo pervanelerin imalatı, bkz. 30.30.

28.12 Akışkan gücü ile çalışan ekipmanların imalatı

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- hidrolik ve pnömatik bileşenlerin imalatı (hidrolik pompalar, hidrolik motorlar, hidrolik ve pnömatik silindirler, hidrolik ve pnömatik valfler, hidrolik ve pnömatik hortumlar ve bağlantı parçaları dahil),
- pnömatik sistemlerde kullanılmak üzere hava hazırlama ekipmanı imalatı,
- akışkan güç sistemleri imalatı,
- hidrolik transmisyon donanımı imalatı,
- hidrostatik transmisyon imalatı.

Kapsam dışı olanlar;

- kompresör imalatı, bkz. 28.13,
- hidrolik olmayan uygulamalar için pompa imalatı, bkz. 28.13,
- akışkan gücü ile çalışmayan uygulamalar için valf imalatı, bkz. 28.14,
- mekanik transmisyon ekipmanı imalatı, bkz., 28.15.

28.13 Diğer pompaların ve kompresörlerin imalatı

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- havalı veya vakumlu pompaların, hava veya diğer gaz kompresörlerinin imalatı,
- herhangi bir ölçüm aleti ile donatılmış olsun ya da olmasın sıvılar için pompa imalatı,
- içten yanmalı motorlara monte etmek üzere tasarlanmış pompaların imalatı: motorlu araçlar ve benzeri için yağ pompaları, benzin pompaları, su pompaları, yakıt pompaları.

Ayrıca bu sınıf aşağıdakileri de kapsamaktadır;

- el pompalarının imalatı.

Kapsam dışı olanlar;

- hidrolik ve pnömatik donanımların imalatı, bkz. 28.12.

28.14 Diğer musluk ve valf/vana imalatı

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- ayar valfleri ve giriş muslukları dahil, sanayi musluklarının ve valflerinin/vanalarının imalatı,
- sıhhi tesisatta kullanılan musluk ve valf/vana imalatı,
- ısıtmada kullanılan musluk ve valflerin/vanaların imalatı.

Kapsam dışı olanlar;

- sertleştirilmemiş vulkanize kauçuk, cam ya da seramik malzemelerden valflerin (vanaların) imalatı, bkz. 22.19, 23.19 ya da 23.44,
- içten yanmalı motorların emme ve egzoz supaplarının imalatı, bkz. 28.11,
- hidrolik ve pnömatik valfler ile pnömatik sistemlerde kullanılmak üzere hava hazırlama donanımı imalatı, bkz. 28.12.

28.15 Rulman, dişli/dişli takımı, şanzıman ve tahrik elemanlarının imalatı

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- bilyeli veya makaralı rulman ve bunların parçalarının imalatı,
- mekanik güç aktarma donanımlarının imalatı:
  - aktarma milleri (şaftları) ve krankları: kam milleri, krank milleri, kranklar ve benzerleri,
  - rulman yatakları ve düz mil (şaft) rulmanları.
- dişliler/dişli takımlarının, şanzımanların, dişli kutularının (makineler için olanlar) ve diğer hız değiştiricileri imalatı,
- debriyaj ve mil (şaft) bağlantıları imalatı,
- volan ve kasnak imalatı,
- mafsallı bağlantı zinciri imalatı,
- güç aktarım zinciri imalatı.

Kapsam dışı olanlar;

- diğer zincirlerin imalatı, bkz. 25.93,

- hidrolik transmisyon donanımı imalatı, bkz. 28.12,
- hidrostatik transmisyon imalatı, bkz. 28.12,
- elektromanyetik debriyaj (kavrama) imalatı, bkz. 29.31,
- motorlu taşıtların ya da hava taşıtlarının parçaları olarak tanımlanabilen güç aktarım donanımına ait ara montaj ürünlerinin imalatı, bkz. bölüm 29 ve 30.

28.2 Genel amaçlı diğer makinelerin imalatı

28.21 Fırın, ocak (sanayi ocakları) ve brülör (ocak ateşleyicileri) imalatı

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır:

- Elektrikli ve diğer endüstriyel ve laboratuvar ocaklarının ve fırınlarının imalatı, çöp yakma fırınları dahil
- brülörlerin imalatı,
- sabit bir yere monte edilen elektrikli sobaların ve yüzme havuzu için elektrikli ısıtıcıların imalatı,
- sabit bir yere monte edilen güneşle ısıtma sistemleri, buharla ısıtma sistemleri, yağla ısıtma sistemleri ve benzeri ocak ve ısınma donanımları gibi elektriksiz ev tipi ısıtma donanımları imalatı,
- ev tipi elektrikli ısınma aletleri (elektrikli hava ısıtmalı ocaklar, ısı pompaları, vb.), elektriksiz ev tipi hava ısıtmalı ocakların imalatı.

Ayrıca bu sınıf aşağıdakileri de kapsamaktadır;

- mekanik kömür atıcılar (stoker), ocak ızgaraları, kül boşaltma hazneleri vb. imalatı.

Kapsam dışı olanlar;

- ev tipi fırın imalatı, bkz. 27.51,
- tarım ürünleri kurutucuları imalatı, bkz. 28.93,
- unlu mamul fırınlarının imalatı, bkz. 28.93,
- tahta, kağıt hamuru, kağıt ya da mukavva kurutucuları imalatı, bkz. 28.99,
- tıbbi, cerrahi ya da laboratuvarlara ilişkin steril cihazları imalatı, bkz. 32.50,
- laboratuvar (dişçilik için) ocakları imalatı, bkz. 32.50.

28.22 Kaldırma ve taşıma ekipmanları imalatı

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır:

- el veya motor gücü ile çalıştırılan kaldırma, taşıma, yükleme ya da boşaltma makinelerinin imalatı:
  - vinç palangası ve yük asansörleri, bocurgat ve kriko,
  - kaldırma ve taşıma kuleleri, döner vinç, hareketli kaldırma kafesleri, tekerlekli büyük taşıyıcılar vb.
  - fabrikalarda kullanılan türden küçük yük taşıtları (el arabaları; tek tekerlekli olan el arabaları vb. dahil) (kaldırma veya taşıma sistemi ya da kendinden hareketli olsun olmasın),

- kaldırma, taşıma, yükleme ya da boşaltma amacıyla özel tasarlanmış sanayi robotları ve mekanik manipülatörler.
- konveyör (taşıma bantları vb.), teleferikler vb. imalatı,
- asansörler, yürüyen merdivenler ve yürüyen yolların imalatı,
- kaldırma ve taşıma donanımları için özel parçaların imalatı.

Kapsam dışı olanlar;

- çok amaçlı kullanım için endüstriyel robotların imalatı, bkz. 28.99,
- yeraltında kullanılan devamlı hareketli asansör ve konveyör imalatı, bkz. 28.92,
- mekanik kepçelerin, ekskavatörlerin ve yükleyicilerin imalatı, bkz. 28.92,
- yüzen vinçlerin, raylı vinçlerin, vinçli kamyonların imalatı, bkz. 30.11, 30.20,
- asansörlerin ve yük asansörlerinin kurulumu, bkz. 43.29.

28.23 Büro makineleri ve ekipmanları imalatı (bilgisayarlar ve çevre birimleri hariç)

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır:

- hesap makineleri imalatı,
- basit dört işlem makinelerinin, yazarkasaların imalatı,
- elektronik olsun veya olmasın hesap makinesi imalatı,
- posta ücretlendirme makinelerinin, posta işleme makinelerinin (zarf doldurma, damgalama ve adreslendirme makineleri; açma, tasnif etme, tarama), harmanlama / birleştirme makinelerinin imalatı,
- daktilo imalatı,
- stenografi makineleri imalatı,
- büro-tipi ciltleme donanımları imalatı (örneğin; plastik veya şerit ciltleme),
- çek yazma makineleri imalatı,
- madeni para sayma ve madeni para paketleme makineleri imalatı,
- kalemtıraş imalatı,
- tel zımbalar (kırtasiyede kullanılan) ve tel zımba çıkartıcıları imalatı,
- oy kullanma makinesi imalatı,
- bant kesicileri imalatı,
- delgi aleti imalatı,
- mekanik olarak işleyen yazarkasa imalatı,
- fotokopi makineleri imalatı,
- toner kartuşları imalatı,
- yazı tahtalarının (kara tahtalar, beyaz tahtalar vb.) imalatı,
- dikte makineleri (taşınabilir, küçük ses kayıt cihazları) imalatı.

Kapsam dışı olanlar;

- bilgisayar ve çevre birimleri imalatı, bkz. 26.20.

28.24 Motorlu veya pnömatik (hava basınçlı) el aletlerinin imalatı

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- elektrik motorlu veya elektrikli olmayan motorlu veya pnömatik el aletlerinin imalatı, örneğin:
- dairesel veya ileri geri hareketli testere,
- zincir testere,
- matkaplar ve darbeli matkaplar,
- elle kullanılan zımpara makineleri,
- pnömatik çivileme aletleri,
- parlatma makinesi,
- frezeler,
- taşlama makineleri,
- zımbalama makineleri,
- pnömatik perçin tabancaları,
- elle kullanılan motorlu planyalar,
- pnömatik veya motorlu metal kesme makasları ve metal delme aletleri,
- darbeli cıvata anahtarları,
- barutlu çivi çakma makineleri.

Kapsam dışı olanlar;

- el aletleri için birbiriyle değiştirilebilir aletlerin imalatı: matkap uçları, zımbalar (zımba uçları), freze bıçakları vb., bkz. 25.73,
- lehim ve kaynak yapmada kullanılan elektrikli el aletleri, bkz. 27.90.

28.25 Soğutma ve havalandırma donanımlarının imalatı, evde kullanılanlar hariç

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- sanayi tipi soğutma veya dondurma donanımlarının imalatı, bileşenlerin montajı dahil,
- motorlu taşıtlar için olanlar da dahil iklimlendirme cihazları (klimaların) imalatı,
- vantilatörlerin imalatı (evde kullanılanlar hariç),
- ısı değiştiricilerin (eşanjörlerin) imalatı,
- hava ya da gazların sıvılaştırılmasında kullanılan makinelerin imalatı,
- çatı havalandırma pervanelerinin (çatı altındaki üç köşeli yan duvardaki havalandırmalar, çatı vantilatörleri, vb.) imalatı

Kapsam dışı olanlar;

- evde kullanılan soğutma ya da dondurma ekipmanlarının imalatı, bkz. 27.51,
- evde kullanılan vantilatörlerin imalatı, bkz. 27.51.

28.29 Başka yerde sınıflandırılmamış diğer genel amaçlı makinelerin imalatı

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır:

- tartı aletleri imalatı (laboratuvarlarda kullanılan hassas tartı aletleri hariç):
  - ev ve dükkanlarda kullanılan tartı aletleri, platformlu tartı aletleri, sürekli ölçüm için tartılar, taşıt baskülleri vb. tartı aletleri.
- sıvılar için filtreleme ya da temizleme makine ve aparatları imalatı,
- sıvı ve tozları atan, dağıtan ya da püskürten donanımların imalatı:
  - püskürtme tabancası, yangın söndürme ve kum püskürtme cihazları, buhar temizleme makineleri, vb.
- paketlenme ve ambalajlama makineleri imalatı:
  - doldurma, kapatma, mühürleme, kapsülleme ya da etiketleme aletleri, vb.
- şişe temizleme ya da kurutma makineleri ile içeceklerin gazlandırılmasında kullanılan makinelerin imalatı,
- petrol rafinerileri, kimya sanayisi, içecek sanayisi, vb. için damıtma veya rektifiye tesisleri imalatı,
- gaz jeneratörleri imalatı,
- silindirli haddeleme makineleri ya da diğer haddeleme makineler ile bunların silindirlerinin imalatı (metal ve cam için olanlar hariç),
- santrifüj imalatı (krema makinesi, çamaşır kurutma makinesi hariç),
- aynı maddenin tabakalarından ya da çeşitli maddelerin kombinasyonundan yapılmış conta ve benzeri bağlantı parçalarının imalatı,
- otomatik mal satış makineleri imalatı,
- yer terazileri, şerit metreler, mezuralar ve benzeri el aletler ile makine operatörlerinin hassas aletleri (optik olanlar hariç),
- elektrikli olmayan kaynak ve lehim aletlerinin imalatı,
- su sirkülasyonu yoluyla doğrudan soğutma için soğutma kuleleri ve benzerlerinin imalatı.

Kapsam dışı olanlar:

- hassas (laboratuvar tipi) terazilerin imalatı, bkz. 26.51,
- evlerde kullanılan soğutma ya da dondurma donanımlarının imalatı, bkz. 27.51,
- evlerde kullanılan vantilatörlerin imalatı, bkz. 27.51,
- elektrikli kaynak ve lehim cihazlarının imalatı, bkz. 27.90,
- tarımsal püskürtme makinelerinin imalatı, bkz. 28.30,
- metal ve cam haddeleme makinelerinin ve bunların silindirlerinin imalatı, bkz. 28.91, 28.99,
- tarımsal kurutma makinelerinin imalatı bkz.28.93,
- gıdaların filtrelenmesi ve temizlenmesi için makinelerin imalatı, bkz. 28.93,
- krema ayırıcıların (makinelerinin) imalatı, bkz. 28.93,
- ticari çamaşır kurutucularının imalatı, bkz. 28.94,
- tekstil baskı makinelerinin imalatı, bkz. 28.94.

28.3 Tarım ve ormancılık makinelerinin imalatı

28.30 Tarım ve ormancılık makinelerinin imalatı

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır:

- tarım ve ormancılıkta kullanılan traktörlerin imalatı,
- yaya kontrollü traktör imalatı,
- biçici makinelerin imalatı (çim biçme makineleri de dahil),
- tarımsal amaçlı kendinden yüklemeli veya kendinden boşaltmalı romörkler veya yarı römork imalatı,
- toprağın hazırlanması, ekilmesi veya gübrenmesi için tarımsal makinelerin imalatı:
  - pulluklar, gübre serpiciler, mibzerler, tırmıklar, diskarolar, tapanlar vb.
- hasat veya harman makinelerinin imalatı:
  - biçer döverler, harman dövücüler, ayıklayıcılar vb.
- süt sağma makinelerinin imalatı,
- tarımsal kullanım amacıyla püskürtme makinelerinin imalatı,
- tarımda kullanılan muhtelif makinelerin imalatı:
  - kümes hayvanları ve arıcılık makineleri ile hayvan yemleri hazırlamak için kullanılan donanımlar vb.,
  - yumurtaların, meyvelerin vb. temizlenmesi, tasnif edilmesi veya derecelendirilmesi için kullanılan makinelerin imalatı.

Kapsam dışı olanlar:

- motorsuz tarımsal el aletleri imalatı, bkz. 25.73,
- tarımda kullanılan taşıyıcıların (konveyör) imalatı, bkz. 28.22,
- motorlu tarımsal el aletlerinin imalatı, bkz. 28.24,
- krema ayırıcılarının imalatı, bkz. 28.93,
- tohumların, tanelerin ya da kuru baklagillerin temizlenmesi, tasniflenmesi ya da derecelendirilmesi için makinelerin imalatı, bkz. 28.93,
- yarı treylerler için tır çekicilerinin imalatı, bkz. 29.10,
- yol treylerlerinin ya da yarı treylerlerin imalatı, bkz. 29.20.

28.4 Metal işleme makineleri ve takım tezgahları imalatı

Bu grup, metal işleyen makinelerin ve takım tezgahlarının imalatını kapsamaktadır. Örneğin, metal ve diğer maddelerin (ahşap, kemik, sert kauçuk, sert plastik, soğuk cam vb.) işlenmesi için takım tezgahlarının imalatı, lazer ışınlarını, ultrasonik dalgaları, plazma arkı, manyetik darbe ve benzerlerini kullanan mekanizmalar dahildir.

28.41 Metal işleme makinelerinin imalatı

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- metal işleyen takım tezgahlarının imalatı (lazer ışınlarını, ultrasonik dalgaları, plazma arklarını, manyetik darbeleri ve benzerlerini kullananlar da dahil),

- tornalama, delme, öğütme, şekillendirme, planyalama, oyma, taşlama vb. için takım tezgahı imalatı,
- damga ya da pres makineleri imalatı,
- metal işlemede kullanılan delgi preslerinin, hidrolik preslerin, hidrolik frenlerin, şahmerdanların (elektrikli çekiçlerin), demir dövme makinelerinin vb. imalatı,
- hadde tezgahları, diş haddesi veya tel işleme makineleri imalatı.

Kapsam dışı olanlar;

- birbiriyle değiştirilebilir aletlerin imalatı, bkz. 25.73.
- elektrikli kaynak ve lehim makineleri imalatı bkz.27.90.

28.49 Diğer takım tezgahlarının imalatı

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- ahşap, kemik, taş, sert kauçuk (ebonit), sert plastik, soğuk cam vb. işlemek için takım tezgahlarının imalatı (lazer ışınları, ultrasonik dalgalar, plazma arkları, manyetik darbeleri ve benzerlerini kullananlarda dahil).
- takım tezgahları için taşıyıcı yüzey imalatı,
- takım tezgahları için bölme başlıkları ve diğer özel ek parçaların imalatı,
- ahşap, mantar, kemik, sert kauçuk ya da plastik vb.nin çivilenmesi, zımbalanması, yapıştırılması ya da başka şekilde birleştirilmesi için sabit makinelerin imalatı,
- sabit rotatif veya rotatif darbeli matkaplarının, eğeleme makinelerinin, perçinleme makinelerinin, metal levha kesme makinelerinin vb. imalatı,
- ince elyafli sunta levhaların ve benzerlerinin imalatında kullanılan pres makinelerinin imalatı
- elektriksiz kaplama tezgahlarının imalatı

Ayrıca bu sınıf aşağıdakileri de kapsamaktadır;

- yukarıda yer alan takım tezgahlarının aksesuar ve parçalarının imalatı.

Kapsam dışı olanlar;

- takım tezgahları için birbiriyle değiştirilebilir aletlerin imalatı (matkaplar, delgeçler, delgiler, tıkaçlar, frezeler, dönen aletler, bıçkı ağızları, kesme bıçakları vb.), bkz. 25.73,
- elle kullanılan elektrikli lehim havyası ve lehim tabancalarının imalatı, bkz. 27.90,
- motorlu el aletlerinin imalatı, bkz. 28.24,
- metal haddeleme ve dökümünde kullanılan makinelerin imalatı, bkz. 28.91,
- madencilik ve taşocakçılığı için makinelerin imalatı, bkz. 28.92.

28.9 Diğer özel amaçlı makinelerin imalatı

Bu grup, NACE`de yer alan bir sanayide veya sanayilerin küçük bir grubunda özel olarak kullanılan makineler gibi özel amaçlı makinelerin imalatını kapsamaktadır.

Bunların çoğu, gıda imalatı veya tekstil imalatı gibi diğer imalat süreçlerinde kullanılırken, bu grup ayrıca, hava taşıtı kalkış ve iniş tertibatının veya eğlence parkı donanımları gibi diğer (imalat dışı sanayilerde kullanılan) özel makinelerin imalatını da kapsamaktadır.

28.91 Metalürji makineleri imalatı

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır:

- sıcak metallerin işlenmesine yönelik makine ve donanımların imalatı:
- konvertörler (matalürji), külçe kalıpları (ingot kalıpları), döküm kepçeleri, döküm makineleri.
- metal hadde makineleri ve bunlar için silindir imalatı.

Kapsam dışı olanlar;

- hadde tezgahı imalatı, bkz. 28.41,
- kalıp kutularının ve kalıpların (külçe kalıplar hariç) imalatı, bkz. 25.73,
- döküm kalıbı şekillendirme makinelerinin imalatı, bkz. 28.99.

28.92 Maden, taş ocağı ve inşaat makineleri imalatı

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- yeraltı kullanımı için sürekli hareketli asansör ve konveyör imalatı,
- delme, kesme, sondaj, kuyu açma ve tünel açma makineleri (yeraltı kullanım için olsun ya da olmasın) imalatı,
- eleme, tasnif etme, ayırma, yıkama, kırma ve benzeri yollarla minerallerin işlemde geçirilmesi için kullanılan makinelerin imalatı,
- beton ve harç karıştırıcıları (mikserleri) imalatı,
- harfîyat makinelerinin imalatı:
- buldozer, angledozer, greyder, kazıyıcı, düzleyici, mekanik kepçe, kepçeli yükleyici vb.,
- temel kazığı çakma ve sökme makineleri, harç yayıcılar, zift (bitüm) ve asfalt yayıcılar, beton kaplama makineleri vb. imalatı,
- inşaatta veya madencilikte kullanılan traktörler ile paletli traktörlerin imalatı,
- buldozer ve angledozer bıçaklarının imalatı,
- kara yolu dışında kullanılan damperli yük kamyonlarının imalatı.

Kapsam dışı olanlar;

- kaldırma ve taşıma donanımlarının imalatı, bkz. 28.22,
- diğer traktörlerin imalatı, bkz. 28.30, 29.10,
- taşların işlenmesi için takım tezgahları imalatı (taşların parçalanması ve temizlenmesinde kullanılan makineler dahil), bkz. 28.49,
- beton karıştırıcılığı (mikserli) kamyonların imalatı, bkz. 29.10.

28.93 Gıda, içecek ve tütün işleme makineleri imalatı

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- tarımsal kurutma makinelerinin imalatı,
- süt ürünleri sanayisi için makine imalatı:
  - krema ayırıcıları
  - süt işleme makineleri (örneğin; homojenleştirme),
  - süt dönüştürme makineleri (örneğin; tereyağı topakları, tereyağı işleme ve kalıplama makineleri),
  - peynir makineleri, (örneğin; homojenleştirme, kalıplama, presleme) vb.
- değirmencilik sanayi için makine imalatı:
  - tohumların, tanelerin ya da kuru baklagillerin temizlenmesi, tasniflenmesi ya da derecelendirilmesi için makineler (buğday savurucu, elek kayışları, ayırıcılar, hububat polisaj makineleri vb.)
  - un ve kaba un vb. üretmek için kullanılan makineler (öğütme değirmenleri, işlenecek malzemeyi makineye veren cihaz, elekler, kepek temizleyiciler, karıştırıcılar, çeltik soyma makineleri, bezelye kırma makineleri).
- şarap, elma şarabı, meyve suları vb. yapımında kullanılan pres, ezici vb. imalatı,
- unlu ürünler sanayi için ya da makarna, spagetti ya da benzer ürünleri yapmak için kullanılan makinelerin imalatı:
  - ekmek fırını, hamur karıştırıcı, hamur ayırıcı, hamur kalıplama, hamur kesme, pasta makineleri vb.
  - çeşitli gıdaların işlenmesi için kullanılan makine ve donanım imalatı:
  - şekerleme, kakao ya da çikolata yapımında kullanılan makineler; şeker imalatında kullanılan makineler; bira makineleri; et ya da kümes hayvanı etlerinin işlenmesinde kullanılan makineler, meyve, kabuklu yemiş ve sebze hazırlanmasında kullanılan makineler; balıkların, kabuklu deniz hayvanlarının ya da yenebilen diğer deniz ürünlerinin hazırlanmasında kullanılan makineler,
  - filtreleme ya da temizlemede kullanılan makineler,
  - gıda ve içeceklerin endüstriyel olarak hazırlanmasında ve imalatında kullanılan diğer makinelerin imalatı.
- hayvansal ya da bitkisel katı ya da sıvı yağların hazırlanması ya da çıkarılmasına özgü makinelerin imalatı,
- tütünün hazırlanmasında ve sigara, puro ve pipo tütünü imalinde veya çiğneme tütünleri ya da enfiye imalatında kullanılan makinelerin imalatı,
- otel ve lokantalarda yiyeceklerin hazırlanmasına özgü makinelerin imalatı.

Kapsam dışı olanlar;

- süt ve diğer gıda maddelerinin ışınlama donanımlarının imalatı, bkz. 26.60,
- paketleme, ambalajlama ve tartma cihazları imalatı, bkz. 28.29,
- yumurtaların, meyvelerin ve diğer mahsullerin (tohumlar, taneler ve kuru baklagiller sebzeleri hariç) temizlenmesi, tasnif edilmesi veya derecelendirilmesi için kullanılan makinelerin imalatı, bkz. 28.30.

28.94 Tekstil, giyim eşyası ve deri üretiminde kullanılan makinelerin imalatı

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- tekstil makineleri imalatı:

- suni veya sentetik tekstil elyafı, malzemesi ya da ipliklerinin hazırlanması, üretilmesi, ekstrüzyonu, çekilmesi, dokunması ya da kesilmesi için makineler,
- tekstil elyafı hazırlanması için makineler: çırçır makineleri, balya açıcılar, tarak ve kardeleme makineleri, pamuk yayıcılar, yün temizleyiciler, yün karbonlaştırıcılar, büküm tezgahları vb.
- büküm makineleri,
- tekstil ipliği hazırlanması için makineler: çile sarıcılar, çözgü tezgahları ve ilgili makineler,
- dokuma makineleri (el dokuma tezgahları dahil),
- örgü makineleri,
- örme ağ, tül, dantel, kurdela vb. yapmak için makineler.

- tekstil makineleri için yardımcı makine veya donanımların imalatı:

- armür makineleri, jakarlar, otomatik durdurma tertibatı, mekik değiştirme mekanizmaları, iğler ve iğ mekikleri vb.

- tekstil baskı makinelerinin imalatı,

- kumaş işleme makineleri imalatı:

- tekstil kumaşlarını yıkama, ağartma, boyama, apreleme, bitirme, kaplama veya emdirme (emprenye etme) makineleri imalatı,
- tekstil kumaşları için sarma, çözme, katlama, kesme veya sürfile makinelerinin imalatı.

- çamaşırhane makinelerinin imalatı:

- ütüleme makineleri (pres ütüler dahil),
- çamaşırhane tipi yıkama ve kurutma makineleri,
- kuru temizleme makineleri.

- dikiş makineleri, dikiş makineleri başları ve dikiş makineleri iğneleri (evde kullanım için olsun ya da olmasın) imalatı,

- keçe ya da dokuma olmayan kumaşların üretilmesi ya da bitirilmesi için makinelerin imalatı,

- deri makineleri imalatı;

- postların veya derilerin hazırlanması, tabaklanması veya işlenmesi için makineler,
- post, deri ya da kürklü derilerden ayakkabı veya diğer eşyaların yapımı veya tamiri için kullanılan makineler.

Kapsam dışı olanlar;

- jakar makinelerinde kullanılan kağıt ve mukavva kartları imalatı, bkz. 17.29,

- ev tipi çamaşır yıkama ve kurutma makineleri imalatı, bkz. 27.51,

- silindirli haddeleme makineleri imalatı, bkz. 28.29,

- ciltlemede kullanılan makinelerin imalatı, bkz. 28.99.

28.95 Kağıt ve mukavva üretiminde kullanılan makinelerin imalatı

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- kağıt hamuru yapımında kullanılan makine imalatı,
- kağıt ve mukavva makinelerinin imalatı,
- kağıt ve mukavva eşyaların üretiminde kullanılan makinelerin imalatı

28.96 Plastik ve kauçuk makinelerinin imalatı

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- yumuşak kauçuk ya da plastiğin işlenmesinde, kauçuk ve plastik ürünlerin imalatında kullanılan makinelerin imalatı:
- ekstrüderler, kalıp makineleri, pnömatik tekerlek yapımında ya da lastiğe sırt geçirmede kullanılan makineler ile özel kauçuk veya plastik ürünlerin yapımı için diğer makineler.

28.99 Başka yerde sınıflandırılmamış diğer özel amaçlı makinelerin imalatı

Bu sınıf başka yerde sınıflandırılmamış olan özel amaçlı makinelerin imalatını kapsamaktadır. Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- ahşap, kağıt hamuru, kağıt veya karton ile diğer malzemeler için kurutucuların imalatı (tarımsal ürünler ve tekstil için olanlar hariç),
- basım ve ciltleme makineleri ile çeşitli materyaller üzerine basımı destekleyici faaliyetler için kullanılan makinelerin imalatı,
- kiremit, briket, şekilli seramik hamuru, boru, grafit elektrotu, yazı tahtası tebeşiri vb.lerinin üretilmesi için makine imalatı,
- yarı iletken imalat makinelerinin imalatı,
- özel amaçlar için çoklu görevlerde kullanılabilen endüstriyel robotların imalatı,
- çeşitli özel amaçlı makineler ve donanımların imalatı:
- elektrikli veya elektronik lamba, tüp (valfler) ya da ampullerin montajı için kullanılan makineler,
- cam veya cam eşya, cam elyafi veya ipinin üretimi ya da sıcak işlenmesi için makineler,
- izotopik ayırma için makine veya cihazlar,
- lastik tekerlerin hizalanmasında ve balansında kullanılan donanımların imalatı (jant balansında kullanılanlar hariç),
- merkezi yağlama sistemlerinin imalatı,
- hava taşıtı fırlatma donanımlarının, uçak gemilerinde kullanılan katapultların (kısa mesafede hava taşıtlarının havalanmasını sağlayan mekanizma) ve ilgili donanımların imalatı,
- otomatik bowling salonu donanımlarının (örneğin; labut dizici) imalatı,
- dönme dolapların, salıncakların, poligonların ve diğer panayır alanı eğlence donanımlarının imalatı.

Kapsam dışı olanlar;

- ev aletleri imalatı, bkz. 27.5,
- fotokopi makineleri vb. imalatı, bkz. 28.23,

- sert kauçuk, sert plastik ya da soğuk cam işleyen makine ya da donanımların imalatı, bkz. 28.49,
- külçe kalıplarının imalatı, bkz. 28.91.

29 Motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı

Bu bölüm, yolcuların ya da yüklerin taşınması amacıyla motorlu kara taşıtlarının imalatını kapsamaktadır. Treyler ve yarı treylerlerin imalatı dahil motorlu kara taşıtlarına ait çeşitli parça ve aksesuarların imalatı da bu bölümde kapsamaktadır.

Bu bölümde üretilen araçların bakım ve onarımı, 45.20`de sınıflandırılmıştır.

29.1 Motorlu kara taşıtlarının imalatı

29.10 Motorlu kara taşıtlarının imalatı

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- binek otomobillerin imalatı,
- ticari kara taşıtlarının imalatı:
  - kamyonetler, kamyonlar ile yarı römorklar için çekiciler vb.
- otobüs ve trolleybüs (çift katlı, körüklü vb. otobüsler) imalatı,
- motorlu kara taşıtları motorlarının imalatı,
- motorlu kara taşıtları için şasi imalatı,
- diğer motorlu kara taşıtlarının imalatı :
  - kar motosikletleri, golf arabaları, hem karada hem suda hareket edebilen (amfibi) araçlar,
  - itfaiye arabaları, yol temizleme araçları, gezici kütüphaneler, zırhlı otomobiller vb.
  - beton karıştırıcılı (mikserli) kamyonlar,
- ATV motosikletleri (dört tekerlekli motosiklet), go-kart arabaları ve benzeri (yarış arabaları dahil)

Ayrıca bu sınıf aşağıdakileri de kapsamaktadır;

- motorlu kara taşıtları motorlarının fabrikada yeniden yapımı.

Kapsam dışı olanlar;

- elektrikli motorların imalatı (marş motoru hariç), bkz. 27.11,
- motorlu kara taşıtları için aydınlatma ekipmanlarının imalatı, bkz. 27.40,
- pistonların, sekmanların ve karbüratörlerin imalatı, bkz. 28.11,
- tarımda kullanılan traktörlerin imalatı, bkz. 28.30,
- inşaatta veya madencilikte kullanılan traktörlerin imalatı, bkz. 28.92,
- Kara yolu dışında kullanılan damperli yük kamyonların imalatı, bkz. 28.92,
- motorlu kara taşıtları karoseri (kaporta) imalatı, bkz. 29.20,
- motorlu kara taşıtlarının elektrikli parçalarının imalatı, bkz. 29.31,
- motorlu kara taşıtları için parça ve aksesuar imalatı, bkz. 29.32,

- askeri tankların ve diğer askeri savaş araçlarının imalatı, bkz. 30.40,
- motorlu kara taşıtlarının bakım, onarım ve parçalarının değiştirilmesi, bkz.45.20.

29.2 Motorlu kara taşıtları karoseri (kaporta) imalatı; treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı

29.20 Motorlu kara taşıtları karoseri (kaporta) imalatı; treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- karoser (kaporta) imalatı (motorlu kara taşıtları için kabin imalatı da dahil),
- her çeşit motorlu araç, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) donatımı,
- treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı:
  - tankerler, ayrılabilir treylerler (römork) vb.
  - motorsuz karavanlar vb.
- bir veya daha fazla taşıma çeşidine göre tasarlanmış konteynerlerin imalatı.

Kapsam dışı olanlar;

- özellikle tarımda kullanmak için tasarlanmış römork ve yarı-römork imalatı, bkz. 28.30,
- motorlu kara taşıt karoserlerinin (kaporta) parça ve aksesuarlarının imalatı, bkz. 29.32,
- hayvanlar tarafından çekilen arabaların (at arabası, fayton vb.) imalatı, bkz. 30.99.

29.3 Motorlu kara taşıtları için parça ve aksesuar imalatı

29.31 Motorlu kara taşıtları için elektrik ve elektronik donanımların imalatı

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- motorlu kara taşıtları için dinamolar, alternatörler, bujiler, ateşlemede kullanılan elektrik tesisatı takımları, elektrikli cam ve kapı sistemleri, göstergelerin gösterge paneline montajı, voltaj regülatörleri vb. gibi elektrikli donanımların imalatı.

Kapsam dışı olanlar;

- motorlu kara taşıtları için akümülatör imalatı, bkz. 27.20,
- motorlu kara taşıtları için aydınlatma donanımı imalatı, bkz. 27.40,
- motorlu kara taşıtları ve motorları için pompa imalatı, bkz. 28.13.

29.32 Motorlu kara taşıtları için diğer parça ve aksesuarların imalatı

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- motorlu kara taşıtları için çeşitli parça ve aksesuarların imalatı:
  - frenler, vites kutuları, şanzımanlar, dingiller, jantlar, süspansiyonlu amortisörler, radyatörler, susturucular, egzoz boruları, katalitik konvertör, debriyajlar (clutches), direksiyon simitleri, direksiyon milleri ve direksiyon kutuları,
- motorlu kara taşıtları için karoser (kaporta) parça ve aksesuarlarının imalatı:

- emniyet kemerleri, hava yastıkları, kapılar, tamponlar.
- araba koltuklarının imalatı.

Kapsam dışı olanlar;

- lastik tekerlek imalatı, bkz. 22.11,
- kauçuk hortumlar ve kemerler ile diğer kauçuk ürünlerin imalatı, bkz. 22.19,
- pistonların, piston sekmanlarının ve karbüratörlerin imalatı, bkz. 28.11,
- motorlu taşıtların bakımı, onarımı ve parçalarının değiştirilmesi, bkz. 45.20.

30 Diğer ulaşım araçlarının imalatı

Bu bölüm, gemi yapımı ve tekne imalatı, demir yolu için demir yolu vagonlarının ve lokomotiflerin imalatı, uçakların ve uzay gemilerinin ve bunların parçalarının imalatı gibi ulaşım araçlarının imalatını kapsamaktadır.

30.1 Gemi ve tekne yapımı

Bu grup, ulaştırma ve diğer ticari amaçlar için gemilerin, teknelerin ve diğer yüzen yapıların inşasını kapsamaktadır (spor ve eğlence amaçlı olanlar da dahil).

30.11 Gemilerin ve yüzen yapıların inşası

Bu sınıf gemilerin yapımını (spor ve eğlence amacıyla kullanılan tekneler hariç) ve yüzen yapıların inşa edilmesini kapsamaktadır

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- ticari gemilerin yapılması:
- yolcu gemileri, feribotlar, yük gemileri (şilepler), tankerler, romorkörler vb.
- savaş gemilerinin yapımı,
- balıkçı teknelerinin ve balık işleme gemilerinin yapımı.

Ayrıca bu sınıf aşağıdakileri de kapsamaktadır;

- hover kraftların (tazikli hava üzerinde, denizde ve karada gidebilen hava taşıtı) inşası (eğlence amaçlı hoverkraftlar hariç),
- yüzen ve su altında kalabilen sondaj platformlarının inşası,
- yüzen yapıların inşası:
- yüzen rıhtımlar, dubalar, koferdamlar, yüzen iskeleler, şamandıralar, yüzen tanklar, mavnalar, salapuryalar, yüzen vinçler, eğlence amaçlı olmayan şişme botlar vb.
- gemiler ve yüzen yapılar için bölmelerin imalatı.

Kapsam dışı olanlar;

- gemi ve tekne parçaları imalatı (gemi ve teknelere ait büyük parçalar hariç):
- yelken imalatı, bkz. 13.92,

- deniz taşıtlarının pervanelerinin imalatı, bkz. 25.99,
- demir veya çelik çapaların imalatı, bkz. 25.99,
- deniz taşıtlarında kullanılan motorların imalatı, bkz. 28.11,
- seyirüsefer aletlerinin imalatı, bkz. 26.51,
- deniz taşıtları için aydınlatma donanımı imalatı, bkz. 27.40,
- hem suda hem de karada gidebilen (amfibi) motorlu kara taşıtlarının imalatı, bkz. 29.10,
- eğlence amaçlı şişirilebilir motorlu veya motorsuz botların imalatı, bkz. 30.12,
- gemilerin ve yüzen yapıların uzmanlık gerektiren bakım ve onarımı, bkz. 33.15,
- gemilerin sökülmesi, bkz. 38.31,
- teknelerin iç kısımlarının kurulumu, bkz. 43.3.

30.12 Eğlence ve spor amaçlı teknelerin yapımı

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- şişirilebilen motorlu ve motorsuz botların imalatı,
- motorlu veya motorsuz yelkenli teknelerin yapımı,
- motorlu teknelerin yapımı,
- eğlence amaçlı hoverkraftların yapımı,
- kişisel su araçlarının (jet ski dahil) imalatı
- diğer eğlence ve sportif amaçlı teknelerin imalatı:
- kanolar, sandallar, kayıklar

Kapsam dışı olanlar;

- eğlence ve spor amaçlı tekne parçalarının imalatı:
- yelken imalatı, bkz. 13.92,
- demir ve çelik çapaların imalatı, bkz. 25.99,
- deniz taşıtlarında kullanılan motorların imalatı, bkz. 28.11,
- yelkenli sörflerin, sörf tahtalarının imalatı, bkz. 32.30,
- eğlence botlarının bakım ve onarımı, bkz. 33.15.

30.2 Demir yolu lokomotifleri ve vagonlarının imalatı

30.20 Demir yolu lokomotifleri ve vagonlarının imalatı

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- elektrikli, dizel, buharlı ve diğer demir yolu lokomotiflerinin imalatı
- kendinden tahrikli demir yolu araçları veya tramvaylar ile bakım veya hizmet araçlarının imalatı
- kendinden tahrikli olmayan demir yolu ve tramvay vagonlarının imalatı
- yolcu vagonları, yük vagonları, tank vagonları, kendinden boşaltma tertibatlı vagonlar, özel amaçlı demir yolu vagonları, vinç vagonları, tender (lokomotife bağlı kömür ve su taşıyan vagon) vb.
- demir yolu veya tramvay lokomotiflerinin veya vagonlarının özel parçalarının imalatı:

- alt düzenler, dingiller ve tekerler, frenler ve fren parçaları; kancalar ve bağlama tertibatları, tamponlar ve tampon parçaları; amortisörler; vagon ve lokomotif iskeletleri; karoserleri; koridor bağlantıları vb.

Ayrıca bu sınıf aşağıdakileri de kapsamaktadır;

- madencilikte kullanılan lokomotiflerin ve vagonların imalatı
- demir yolları, tramvay hatları, iç su yolları, kara yolları, park tesisleri, hava alanları vb. için mekanik ve elektro mekanik sinyalizasyon, güvenlik ve trafik kontrol donanımlarının imalatı,
- raylı sistem taşıtları için koltuk imalatı.

Kapsam dışı olanlar;

- birleştirilmemiş rayların imalatı, bkz. 24.10,
- monte edilmiş demir yolu hatlarına ait tertibatların imalatı, bkz. 25.99,
- elektrik motorları imalatı, bkz. 27.11,
- elektrikli sinyalizasyon, güvenlik veya trafik kontrol donanımlarının imalatı, bkz. 27.90,
- motorların ve türbinlerin imalatı, bkz. 28.11.

30.3 Hava taşıtları ve uzay araçları ile bunlarla ilgili makinelerin imalatı

30.30 Hava taşıtları ve uzay araçları ile bunlarla ilgili makinelerin imalatı

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- yük ve yolcu taşımacılığı için, hava kuvvetleri tarafından ya da spor ve diğer amaçlar için kullanılmak üzere uçakların imalatı,
- helikopter imalatı,
- planörlerin, delta kanatlı planörlerin imalatı,
- zeplinlerin ve sıcak hava balonlarının imalatı,
- bu sınıfta yer alan hava taşıtları parçaları ve aksesuarlarının imalatı:
  - uçak gövdesi, kanatları, kapıları, kumanda yüzeyleri, iniş takımları, yakıt tankları, motor yerleri vb. gibi ana montaj parçaları,
  - pervaneler, helikopter rotorları ve pervane kanatları,
  - hava taşıtlarında bulunan çeşitli tipteki motorlar ve makineler,
  - hava taşıtları için turbo jetlerin ve pervaneli türbin motorlarının parçaları
- yerde uçuş eğitimi yapmaya özgül cihazlar ve tertibatların imalatı,
- uzay aracı ve fırlatma araçları, uydular, uzay roketleri, yörünge istasyonları, uzay mekiklerinin imalatı,
- kıtalararası balistik füzelerin (ICBM) imalatı.

Ayrıca bu sınıf aşağıdakileri de kapsamaktadır;

- hava taşıtlarının veya hava taşıtı motorlarının büyük çaplı revizyonu ve değiştirilmesi,
- hava taşıtı koltuklarının imalatı.

Kapsam dışı olanlar;

- paraşüt imalatı, bkz. 13.92,
- askeri savaş gereçleri ve mühimmat imalatı, bkz. 25.40,
- uydular için telekomünikasyon donanımlarının imalatı, bkz. 26.30,
- hava taşıtları ve havacılık aletlerinin imalatı, bkz. 26.51,
- hava seyrüsefer sistemlerinin imalatı, bkz. 26.51,
- hava taşıtları için aydınlatma donanımları imalatı, bkz. 27.40,
- içten yanmalı motorlar için ateşleme parçalarının ve diğer elektrikli parçaların imalatı, bkz. 27.90,
- pistonların, piston sekmanlarının ve karbüratörlerin imalatı, bkz. 28.11,
- hava taşıtı fırlatma donanımlarının, uçak gemilerinde kullanılan katapultların (kısa mesafede hava taşıtlarının havalanmasını sağlayan mekanizma) ve ilgili donanımların imalatı, bkz. 28.99.

30.4 Askeri savaş araçlarının imalatı

30.40 Askeri savaş araçlarının imalatı

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- tankların imalatı,
- zırhlı amfibi (hem suda hem de karada hareket edebilen) askeri araçların imalatı,
- diğer askeri savaş araçlarının imalatı.

Kapsam dışı olanlar;

- silah ve mühimmatın imalatı, bkz. 25.40.

30.9 Başka yerde sınıflandırılmamış ulaşım araçlarının imalatı

Bu grup motorlu kara taşıtları ve demir yolu, su, hava veya uzay taşımacılığında kullanılan araçlar ile askeri araçlar dışındaki taşımacılıkta kullanılan diğer taşıtların imalatını kapsamaktadır.

30.91 Motosiklet imalatı

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- motosiklet, moped ve motorlu bisiklet (bir yardımcı motoru bulunan bisikletler) imalatı,
- motosiklet motorlarının imalatı,
- motosikletlere takılıp yanda oturmayı sağlayan sepetlerin imalatı,
- motosikletler için parçalar ve aksesuarların imalatı.

Kapsam dışı olanlar;

- bisiklet imalatı, bkz. 30.92,
- engelli araçlarının (tekerlekli sandalye vb.) imalatı, bkz. 30.92.

30.92 Bisiklet ve engelli aracı imalatı

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- motorsuz bisiklet ve diğer bisikletlerin imalatı (üç tekerlekli servis bisikletleri, iki ya da daha fazla kişilik bisikletler, çocuklar için iki ve üç tekerlekli bisikletler dahil)
- bisiklet parça ve aksesuarlarının imalatı,
- motorlu olsun veya olmasın engelli araçlarının imalatı,
- engelli araçlarının parça ve aksesuarlarının imalatı,
- bebek arabası imalatı.

Kapsam dışı olanlar;

- motorlu bisiklet (bir yardımcı motoru bulunan bisikletler) imalatı, bkz. 30.91,
- binilmek üzere tasarlanmış tekerlekli oyuncakların imalatı (plastik iki ve üç tekerlekli bisikletler dahil), bkz. 32.40.

30.99 Başka yerde sınıflandırılmamış diğer ulaşım ekipmanlarının imalatı

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- elle itilen araçların imalatı: bagaj arabaları, çekçek türü el arabaları, kızaklar, alışveriş arabaları vb.
- hayvanlar tarafından çekilen araçların imalatı: iki tekerlekli at arabaları, eşekler tarafından çekilen arabalar, atların çektiği cenaze arabaları vb.

Kapsam dışı olanlar;

- fabrikalarda kullanılan türden küçük yük taşıtları (el arabaları; tek tekerlekli olan el arabaları vb. dahil) kaldırma veya taşıma sistemi olsun olmasın ya da kendinden tahrikli olsun olmasın, bkz. 28.22,
- lokantalarda kullanılan dekoratif servis arabaları (tatlı servisinde kullanılan el arabaları, üzerinde yiyecek taşınan küçük el arabaları vb.), bkz. 31.01.

31 Mobilya imalatı

Bu bölüm, taş, beton ve seramik dışında herhangi bir maddeden yapılan mobilya ve ilgili ürünlerin imalatını kapsar. Mobilya imalatında kullanılan yöntemler kesme, biçimlendirme ve lamine etme de dahil standart materyal biçimlendirme ve parçaları birleştirme yöntemleridir. Maddenin hem estetik hem de işlevsel niteliği göz önüne alınarak tasarlanması, üretim sürecinin önemli bir yanını oluşturur. Mobilya imalatında kullanılan bazı yöntemler, imalat sanayinin diğer bölümlerinde kullanılan işlemlerle benzerdir. Örneğin kesme ve montaj işlemleri, 16. bölümde (Ağaç ve ağaç ürünleri imalatı) sınıflandırılmış olan kereste kırımlarının üretimi sırasında ortaya çıkmaktadır. Ancak, çoklu işlemler ahşap mobilya imalatını, ahşap ürünlerin imalatından ayırmaktadır. Benzer bir şekilde, metal mobilya imalatında, 25. bölümde (Fabrikasyon metal

ürünleri imalatı) sınıflandırılan haddeme ile biçimlendirilerek üretilen ürünlerin imalatında da yer alan teknikler kullanılmaktadır. Plastik mobilyalar için kalıplama işlemi diğer plastik ürünlerin şekillendirilmesi ile benzerdir. Ancak, plastik mobilyaların imalatı uzmanlaşmış bir faaliyete dönüşmektedir.

31.0 Mobilya imalatı

31.01 Büro ve mağaza mobilyaları imalatı

Bu sınıf çeşitli yer ve değişik amaçlara göre, her tip ve her tür maddeden (taş, beton veya seramik hariç) mobilya imalatını kapsamaktadır.

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- bürolar, çalışma odaları, oteller, lokantalar ve halka açık kapalı alanlar için sandalye ve koltuk imalatı,
- sinema, tiyatro ve benzerleri için sandalye ve koltuk imalatı,
- dükkanlar için özel mobilya imalatı: tezgahlar, vitrinler, raflar vb.
- büro mobilyası imalatı,
- laboratuvar sıraları, tabureleri ve diğer laboratuvar oturakları, laboratuvar mobilyaları (örneğin; dolaplar ve masalar) imalatı,
- dini binalar, okullar, lokantalar için mobilya imalatı.

Ayrıca bu sınıf aşağıdakileri de kapsamaktadır;

- lokantalarda kullanılan dekoratif servis arabaları (tatlı servisinde kullanılan el arabaları, üzerinde yiyecek taşınan küçük el arabaları vb.).

Kapsam dışı olanlar;

- yazı tahtası imalatı, bkz. 28.23,
- araba koltuklarının imalatı, bkz. 29.32,
- raylı sistem taşıtları için (tren vb.) koltuk imalatı, bkz. 30.20,
- hava ve uzay taşıtları için koltuk imalatı, bkz. 30.30.
- tıbbi, cerrahi, diş hekimliği veya veterinerlikle ilgili mobilyaların imalatı, bkz. 32.50,
- modüler mobilyaların birleştirilmesi ve kurulumu, parçaların bir araya getirilmesi, laboratuvar ekipmanı olarak kullanılan mobilyaların kurulumu, bkz. 43.32,

31.02 Mutfak mobilyalarının imalatı

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- mutfak mobilyalarının imalatı.

31.03 Yatak imalatı

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- yatak imalatı:
- yaylı veya dolgulu yataklar ya da içten destekleyici maddelerle yapılmış yataklar,
- kaplanmamış sünger veya plastikten yataklar.
- yatak desteklerinin imalatı

Kapsam dışı olanlar;

- şişme yatak imalatı (kauçuk), bkz. 22.19,
- kauçuk su yatağı imalatı, bkz. 22.19.

31.09 Diğer mobilyaların imalatı

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- kanepeler, divanlar, çek yat ve koltuk takımlarının imalatı,
- bahçe sandalyeleri, koltukları vb. imalatı,
- yatak odaları, oturma odaları, bahçeler vb. için mobilya imalatı,
- dikiş makineleri, televizyonlar vb. için dolap ve sehpa imalatı.

Ayrıca bu sınıf aşağıdakileri de kapsamaktadır;

- sandalye ve koltukların döşenmesi gibi tamamlayıcı işlerinin yapılması,
- mobilyaların püskürtme, boyama, gomalak cilalama ve döşeme gibi tamamlayıcı işlerinin yapılması.

Kapsam dışı olanlar;

- yastık, puf, minder, örtü ve yorganların imalatı, bkz. 13.92,
- seramik, beton ve taştan mobilya imalatı, bkz. 23.42, 23.69, 23.70,
- aydınlatma tesisatlarının bağlantı parçaları veya lambaların imalatı, bkz. 27.40,
- araba koltuklarının imalatı, bkz. 29.32,
- raylı sistem taşıtları için koltuk imalatı, bkz. 30.20,
- hava ve uzay taşıtları için koltuk imalatı, bkz. 30.30,
- mobilyaların yeniden kaplanması ve yenilenmesi, bkz. 95.24,

32 Diğer imalatlar

Bu bölüm, sınıflamanın diğer bölümlerinde kapsanmamış olan çeşitli malların imalatını kapsamaktadır. Bu bölüm arta kalanlardan oluşan bir bölüm olduğundan, üretim süreçleri, girdi olarak kullanılan materyaller ve üretilen malların kullanım alanları çok geniş bir aralıkta değişmektedir ve genellikle bölümleri sınıflara gruplamakta kullanılan ölçütler burada uygulanamamıştır.

32.1 Mücevherat, bijuteri eşyaları ve ilgili ürünlerin imalatı

Bu grup mücevherat ile imitasyon (taklit süs eşyalarının) takıların imalatını kapsamaktadır.

32.11 Madeni para basımı

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- değerli metallere yapılmış olsun veya olmasın, yasal olarak geçerli paralar dahil, madeni para imalatı.

32.12 Mücevher ve benzeri eşyaların imalatı

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- işlenmiş inci üretimi,
- işlenmiş durumdaki değerli ve yarı değerli taşların üretimi, (sanayide kullanılan nitelikli taşların ve sentetik veya yeniden oluşturulmuş değerli veya yarı değerli taşların işlenmesi dahil),
- elmasların işlenmesi,
- değerli metallere, değerli metallerle baskı, yapıştırma vb. yöntemlerle giydirilmiş (clad with) adi metallere ya da değerli veya yarı değerli taşlardan mücevher imalatı, ayrıca, değerli metallerin kombinasyonundan, değerli veya yarı değerli taşların veya diğer materyallerin kombinasyonundan mücevher imalatı,
- değerli metallere ya da değerli metallerle baskı, yapıştırma vb. yöntemlerle giydirilmiş (clad with) adi metallere kuyumculuk ürünlerinin imalatı:
  - yemek takımları, çatal bıçak takımları, değerli metallere kap veya kaseler, tuvalet malzemeleri, büro ya da masa malzemeleri, dini amaçlı kullanılan eşyalar vb.,
- değerli metallere teknik eşyalar ya da laboratuvar eşyalarının imalatı (donanımları ve bunların parçaları hariç): değerli metallere maden eritme kapları, spatulalar, elektrolitik kaplama anotlar vb.,
- değerli metallere saat bandı, bileklik, saat kayışı ve sigaralık imalatı.

Ayrıca bu sınıf aşağıdakileri de kapsamaktadır;

- değerli olsun olmasın metalden imal edilmiş kişisel eşyalar üzerine yapılan kabartmacılık

Kapsam dışı olanlar;

- metal olmayan saat bandı imalatı (kumaş, deri, plastik vb.), bkz.15.12,
- değerli metallerle elektroliz, daldırma vb. yöntemlerle kaplanmış (plated) adi metallere yapılmış eşyaların üretimi (imitasyon takılar hariç), bkz. bölüm 25,
- saat kasalarının imalatı, bkz. 26.52,
- metalden (değerli olmayan) saat bantı imalatı, bkz. 32.13,
- imitasyon takıların imalatı, bkz. 32.13,
- mücevheratın onarılması (imitasyon olanlar dahil), bkz. 95.25.

32.13 İmitasyon (taklit) takılar ve ilgili eşyaların imalatı

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- imitasyon takıların imalatı:

- yüzükler, bilezikler, gerdanlıklar ve değerli metallere elektroliz, daldırma vb. yöntemlerle kaplanmış (plated) adi metallere yapılmış benzer takılar,
  - imitasyon değerli taşlar, imitasyon pırlantalar ve benzerleri gibi imitasyon taşları içeren takılar,
- metal saat bantlarının imalatı (değerli metaller hariç).

Kapsam dışı olanlar;

- değerli metallere veya değerli metallere baskı, yapıştırma vb. yöntemlerle giydirilmiş (clad with) adi metallere yapılmış mücevher imalatı, bkz. 32.12,
- hakiki değerli taşları içeren mücevher imalatı, bkz. 32.12,
- değerli metallere saat bantlarının imalatı, bkz. 32.12.

32.2 Müzik aletleri imalatı

32.20 Müzik aletleri imalatı

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- telli müzik aletlerinin imalatı,
- otomatik piyanolar da dahil klavyeli telli müzik aletlerinin imalatı,
- armonyumlar ve benzer serbest metal dilli klavyeli müzik aletleri de dahil klavyeli borulu orgların imalatı,
- ağız mızıkası da dahil akordiyon ve benzer müzik aletlerinin imalatı,
- üflemeli (nefesli) müzik aletlerinin imalatı,
- vurmali müzik aletlerinin imalatı,
- elektronik müzik aletlerinin imalatı (sesleri elektronik olarak üreten müzik aletleri),
- müzik kutularının, panayır yeri orglarının, çoğunlukla sirklerde kullanılan ve buhar ile çalınan orgların vb. imalatı,
- müzik aletlerinin parçalarının ve aksesuarlarının imalatı:
- metronomlar, akort çatalları, akort düdüklere, otomatik çalışan müzik aletleri için kart ve diskler vb.

Ayrıca bu sınıf aşağıdakileri de kapsamaktadır;

- düdüklere, çağrı borularının ve diğer üflemeli ses çıkaran sinyal aletlerinin imalatı.

Kapsam dışı olanlar;

- daha önceden kaydedilmiş orijinal ses ve video teyplerin, CD'lerin ve DVD'lerin çoğaltılması, bkz. 18.2,
- mikrofonların, amfilerin, hoparlörlerin, kulaklıkların ve benzer parçaların imalatı, bkz. 26.40,
- pikapların, ses kaydetme cihazlarının ve benzerlerinin imalatı, bkz. 26.40,

- oyuncak müzik aletlerinin imalatı, bkz. 32.40,
- orgların ve diğer tarihi müzik aletlerinin onarımı, bkz. 33.19,
- önceden kaydedilmiş ses ve video teyplerinin, CD'lerin ve DVD'lerin yayımlanması, bkz. 59.20,
- piyano akordu, bkz. 95.29.

32.3 Spor malzemeleri imalatı

32.30 Spor malzemeleri imalatı

Bu sınıf spor ve atletizm ile ilgili malzemelerin imalatını kapsamaktadır (giyim eşyaları ve ayakkabılar hariç). Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- kapalı ve açık alanlarda yapılan sporlar için herhangi bir malzemedan aletlerin ve donanımların imalatı:

- sert, yumuşak ve şişirilebilir toplar,
- raketler, beysbol ve kriket gibi oyunlarda kullanılan sopalar ve golf sopaları,
- kayaklar, kayak bağlama gereçleri ve batonlar,
- kayak ayakkabıları,
- rüzgar sörfü ve sörf tahtaları
- balık yakalamaya özgü ağ kepçeleri dahil, balıkçılık sporu için gerekli malzemeler,
- avcılık, dağcılık vb. için gerekli malzemeler,
- deri spor eldivenleri ve spor kaskları (başlıkları),
- yüzmeye havuzları, şişirilebilir çocuk havuzları vb.,
- buz patenleri, tekerlekli patenler vb.
- yaylar ve tatar yayları (arbaletler),
- spor salonu, form tutma merkezi veya atletizm ekipmanı

Kapsam dışı olanlar;

- yelkenli teknelerin imalatı, bkz. 13.92,
- spor giysilerinin imalatı, bkz. 14.19,
- saraçlık ve koşum takımı imalatı, bkz. 15.12,
- kırbaç ile binicilikte kullanılan ürünlerin imalatı, bkz. 15.12,
- spor ayakkabıları imalatı, bkz. 15.20,
- spor amaçlı silah ve cephanes imalatı, bkz. 25.40,
- halter sporunda ve ağırlık kaldırmada kullanılan metal ağırlıkların imalatı, bkz. 25.99,
- spor taşıtlarının imalatı (kızak ve benzerleri hariç), bkz. bölüm 29 ve 30,
- tekne imalatı, bkz. 30.12,
- bilardo masaları imalatı, bkz. 32.40,
- kulak ve burun tıkaçlarının imalatı (örneğin; yüzmeye ve burnun korunması amacıyla), bkz. 32.99,
- spor malzemelerinin onarımı, bkz. 95.29.

32.4 Oyun ve oyuncak imalatı

32.40 Oyun ve oyuncak imalatı

Bu sınıf, oyuncak bebekler, oyuncaklar, oyunlar (elektronik olanlar dahil), ölçekli modeller ve oyuncak arabaların (metal olan bisikletler ve üç tekerlekli bisikletler hariç) imalatını kapsamaktadır.

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- oyuncak bebeklerin, oyuncak bebek elbiseleri, parça ve aksesuarlarının imalatı,
- hareket ettirilebilen oyuncak bebeklerin imalatı,
- oyuncak hayvanların imalatı,
- oyuncak müzik aletlerinin imalatı,
- oyun kartlarının imalatı,
- oyun tahtaları (satranç, dart, tavla tahtaları vb.) ile benzer oyunların imalatı,
- elektronik oyunların imalatı: satranç vb.,
- elektrikli trenlerin, inşaat setlerinin vb.nin küçültülmüş boyutlu (ölçekli) modellerinin ve benzer eğlence kabilinden modellerin imalatı,
- bozuk para ya da jeton ile çalışan oyun masaları, bilardo masaları, kumarhaneler için özel olarak tasarlanmış oyun masaları ve benzerlerinin imalatı,
- lunapark, masa ve salon oyunları için gereçlerin imalatı,
- binmek için tasarlanmış tekerlekli oyuncakların imalatı (plastik bisikletler ve üç tekerlekli bisikletler dahil)
- yap boz (puzzle) ve benzeri ürünlerin imalatı.

Kapsam dışı olanlar;

- video oyun konsollarının imalatı, bkz. 26.40,
- bisikletlerin imalatı, bkz. 30.92,
- şaka ve benzeri eşyaların imalatı, bkz. 32.99,
- video oyunu konsolları için program yazılması ve yayınlanması, bkz. 58.21, 62.01.

32.5 Tıbbi ve dişçilik ile ilgili araç ve gereçlerin imalatı

32.50 Tıbbi ve dişçilik ile ilgili araç ve gereçlerin imalatı

Bu sınıf, laboratuvar aletleri, tıbbi ve cerrahi aletler, cerrahi araç ve gereçler, dişçilikle ilgili araç ve gereçler, ortodonti ürünleri, takma dişler (protezler) ve ortodonti aletlerinin imalatını kapsamaktadır. Hidrolik işlevi olan dişçilik koltukları gibi spesifik amaçlı tıbbi, dişçilik ve benzer mobilyaların imalatı da bu sınıfta kapsamaktadır.

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- cerrahi kumaş ile steril iplik ve bez imalatı,
- dişçilikte kullanılan dolguların ve çimentoların (diş tedavisinde kullanılan tutkallar hariç), dişçilik mumlarının ve diş tedavisinde kullanılan diğer alçıların imalatı,
- kemik çimentosu imalatı,

- dişçilik laboratuvar fırınlarının imalatı,
- laboratuvar ultrasonik temizleme makinelerinin imalatı,
- laboratuvar steril cihazları imalatı,
- laboratuvar tipi damıtma aletleri, laboratuvar santrifüj makinelerinin imalatı,
- tıbbi, cerrahi, dişçilik veya veterinerlikte kullanılan mobilyaların imalatı
- ameliyat masaları
- tetkik masaları
- mekanik ayarlanabilen hastane yatakları
- dişçi koltukları
- kemik destekleyicileri ve vidaları, şırıngalar, iğneler sondalar, kanül (vücuttan su çekmeye ya da vücuda ilaç zerk etmeye yarayan tüp ve borular) vb. imalatı,
- dişçilik aletlerinin imalatı (dişçilik donanımı ile birleştirilmiş dişçi koltukları dahil),
- diş laboratuvarlarında yapılan protez dişlerin, köprülerin vb. imalatı,
- ortopedik ürünlerin ve protezlerin imalatı,
- gözlük camlarının imalatı,
- tıbbi termometrelerin imalatı,
- göz tedavisi ile ilgili eşyaların, gözlüklerin, güneş gözlüklerinin, dereceli lenslerin, kontak lenslerin, dayanıklı camdan spor, koruma vb. gözlüklerin imalatı.

Kapsam dışı olanlar;

- dişçilikte kullanılan yapıştırıcıların imalatı, bkz. 20.42,
- tıbbi olarak hazırlanmış pansuman pamuğu, sargı bezi ve benzerlerinin imalatı, bkz. 21.20,
- elektro medikal ve elektroterapik donanımların imalatı, bkz. 26.60,
- tekerlekli sandalyelerin imalatı, bkz. 30.92,
- gözlükçülerin faaliyetleri, bkz. 47.78

32.9 Başka yerde sınıflandırılmamış imalatlar

32.91 Süpürge ve fırça imalatı

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- makine aksamalarını oluşturan fırçalar, elle çalışan mekanik yer temizleyicileri, iplik veya bez parçalarından ya da tüylerden yapılmış ve sırtıya bağlanmış temizlik araçları, boyama fırçaları, boyama yastık ve ruloları, kenarı lastikli silecekler ve diğer fırçalar, süpürgeler, yer silicileri ve benzerleri dahil süpürge ve fırça imalatı,
- ayakkabı ve elbise fırçalarının imalatı.

32.99 Başka yerde sınıflandırılmamış diğer imalatlar

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır:

- koruyucu güvenlik malzemelerinin imalatı:
- ateşe dayanıklı ve koruyucu güvenlik kıyafetlerinin imalatı,

- telgraf, demir yolu, vb. hat işçilerinin emniyet kemerleri ve mesleki kullanım için diğer emniyet kemerlerinin imalatı,
- mantarlı can simitlerinin imalatı,
- plastikten sert şapkaların (baret) ve plastikten diğer kişisel güvenlik gereçlerinin (örneğin; spor amaçlı kasklar vb.) imalatı,
- yangından koruyucu elbiselerin imalatı,
- metal güvenlik başlıkları ve diğer kişisel metal güvenlik tertibatlarının imalatı,
- kulak ve burun tıkaçları (örneğin; yüzme ve gürültüden korunma amaçlı olanlar) imalatı,
- gaz maskelerinin imalatı.
- mekanik olsun veya olmasın, her çeşit tükenmez ve kurşun kalem imalatı,
- kurşun kalem içlerinin imalatı,
- tarih verme, mühürleme veya numara verme kaşeleri, elle çalışan basım aletleri, kabartma etiketleri, el baskı setleri, hazır daktilo şeritleri ve ıstampaların imalatı
- küre imalatı,
- şemsiye, güneş şemsiyeleri, baston ve koltuklu bastonların imalatı,
- düğmeler, kot vb. baskı düğmeleri, çıtçıtlar, fermuarlar vb. imalatı,
- çakmak imalatı,
- kişisel kullanıma yönelik eşyaların imalatı (pipolar, kokulu püskürtücüleri, kişisel ve evde kullanıma yönelik vakumlu termoslar ve diğer vakumlu kaplar, peruk, takma sakal, takma kaş),
- çeşitli eşyaların imalatı (mumlar, ince mumlar ve benzerleri, yapma çiçek, meyve ve bitkiler, şaka ve benzeri eşyaların, el kalbur ve elekleri; terziler için mankenler, tabutlar vb.),
- çiçek sepetleri, çiçek buketleri, çelenkler ve benzeri eşyaların imalatı
- hayvan postu doldurma faaliyetleri.

Kapsam dışı olanlar:

- lamba fitillerinin imalatı, bkz. 13.99,
- iş ve hizmet kıyafetleri imalatı (örneğin; laboratuvar elbiseleri, iş önlükleri, uniformalar), bkz. 14.12,
- kağıttan yapılmış küçük malzemelerin imalatı, bkz. 17.29.

33 Makine ve ekipmanların kurulumu ve onarımı

Bu bölüm, makine, donanım ve çalışır durumda olan diğer ürünlerin yenilenmesi amacıyla imalat sektöründe üretilmiş malların uzmanlaşmış onarımını kapsamaktadır. Bu ürünlerin daha etkin çalışmalarını sağlamak ve bozulmalarını önlemek amacıyla yapılan genel veya rutin bakımlar da (örneğin; müşteriye hizmet) bu gruba dahildir.

Bu bölüm, sadece uzmanlaşmış bakım ve onarım faaliyetlerini kapsamaktadır. Onarımın önemli bölümü, makine, teçhizat ve diğer malların imalatçıları tarafından da yapılır; bu durumda bunların bakım ve onarımını yapan birimlerin sınıflandırılması, malın imalatı ile birleşik olan bu faaliyetlerin, çoğunlukla katma değer prensibine göre payının belirlenmesiyle yapılır. Aynı ilke, birleşik ticaret ve onarım için de uygulanır.

Makine ve donanımların yeniden yapılandırılmaları veya yeniden üretilmeleri bir imalat faaliyeti

olarak değerlendirilmekte olup, bu kısımda yer alan diğer bölümlerde kapsamıştır. Tüketici mallarında olduğu gibi sermaye malları olarak kullanılan malların bakım ve onarımı, hane halkı mallarının bakım ve onarımı gibi sınıflandırılır (Örneğin; büro ve hane halkı mobilyalarının onarımı, bkz. 95.24).

Ayrıca, bu bölüm makinelerin özel montajını da kapsamaktadır. Fakat, elektrik kablolarının döşenmesi, yürüyen merdivenlerin montajı, iklimlendirme sistemlerinin montajı gibi, binaların veya benzer yapıların entegre bir parçasını oluşturan donanımların montajı, inşaat kısmında sınıflandırılır.

Kapsam dışı olanlar;

- sanayi makinelerinin temizlenmesi, bkz. 81.22,
- bilgisayar ve iletişim ekipmanlarının bakım ve onarımı, bkz. 95.1,
- ev eşyalarının bakım ve onarımı, bkz. 95.2.

33.1 Fabrikasyon metal ürünlerin, makinelerin ve ekipmanların onarımı

Bu grup, metal ürünlerin, makinelerin, donanımların ve çalışır durumda olan diğer ürünlerin yenilenmesi amacıyla imalat sektöründe üretilmiş malların uzmanlaşmış onarımını kapsamaktadır. Bu ürünlerin daha etkin çalışmalarını sağlamak ve bozulmalarını önlemek amacıyla yapılan genel veya rutin bakımlar da (örneğin; müşteriye hizmet) bu gruba dahildir.

Kapsam dışı olanlar:

- makine ve ekipmanların yeniden yapılandırılması veya yeniden üretilmesi, bkz. bölüm 25-31,
- sanayi makinelerinin temizlenmesi, bkz. 81.22,
- bilgisayar ve iletişim donanımlarının bakım ve onarımı, bkz. 95.1,
- ev eşyalarının bakım ve onarımı, bkz. 95.2.

33.11 Fabrikasyon metal ürünlerin onarımı

Bu sınıf 25. bölümde üretilmiş fabrikasyon metal ürünlerin bakım ve onarımını kapsamaktadır. Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır:

- metal tankların, rezervuarların ve muhafaza kapları (konteynerler dahil) onarımı,
- boru ve boru hatlarının bakım ve onarımı,
- onarım amaçlı seyyar kaynak hizmetleri,
- çelik gemi bölümlerinin onarımı,
- buhar kazanları veya buhar jeneratörlerinin bakım ve onarımı,
- buhar jeneratörleriyle beraber kullanılmak için yardımcı ünitelerin bakım ve onarımı:
  - kondansatör, ekonomizör, kızdırıcı, buhar toplayıcı ve buhar akümülatörler
- nükleer reaktörlerin bakım ve onarımı (izotop ayırıcılar hariç),
- gemi kazan veya güç kazan parçalarının bakım ve onarımı,
- merkezi ısıtma kazanları ve radyatörlerin onarımı,

- ateşli silahların ve savaş gereçlerinin bakım ve onarımı (spor ve eğlence amaçlı silahların onarımı dahil).

Kapsam dışı olanlar:

- bıçak ağızlarının ve testerelerin bilenmesi, bkz. 33.12,
- merkezi ısıtma sistemleri vb.nin onarımı, bkz. 43.22,
- mekanik kilitleme düzenekleri, kasalar vb.nin onarımı, bkz. 80.20.

33.12 Makinelerin onarımı

Bu sınıf, bölüm 28`deki makine ve donanımlar da dahil, ticari ve endüstriyel makinelerin bıçak ağızlarının ve testerelerinin bilenmesi ya da kurulması; kaynağın onarım hizmetleri, tarımda kullanılan makine ve aletler ile diğer ağır ve endüstriyel makine ve aletlerin (örneğin; forkliftler ve diğer malzeme taşıma donanımları, takım tezgahları, ticari soğutma donanımları, inşaat araç ve gereçleri ile madencilik makineleri) onarılması gibi endüstriyel makine ve aletlerin bakım ve onarımı kapsamaktadır. Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır:

- motorlu araç motorları dışındaki motorların bakım ve onarımı,
- pompalar, kompresörler ve ilgili ekipmanların bakım ve onarımı,
- akışkan gücü ile çalışan makinelerin bakım ve onarımı,
- valflerin/vanaların onarımı,
- dişli takımları ve tahrik tertibatlarının onarımı,
- sanayi ocakların bakım ve onarımı,
- malzeme kaldırma ve taşıma donanımlarının bakım ve onarımı, (kaldırıcılar, hareketli yürüyen yollar dahil),
- sanayi tipi soğutma ve hava temizleme ekipmanlarının bakım ve onarımı,
- ticari tip genel amaçlı makinelerin bakım ve onarımı,
- elektrik ile çalışan el aletlerinin onarımı,
- metallerin kesilmesinde ve şekillendirilmesinde kullanılan takım tezgahları ve aksesuarlarının bakım ve onarımı,
- diğer takım tezgahlarının bakım ve onarımı,
- tarımsal traktörlerin bakım ve onarımı,
- tarım, ormancılık ve tomrukçuluk makinelerinin bakım ve onarımı,
- metalürji makinelerinin bakım ve onarımı,
- madencilik, inşaat, petrol ve gaz sahalarında kullanılan makinelerin bakım ve onarımı,
- gıda, içecek ve tütün işleme makinelerinin bakım ve onarımı,
- tekstil giyim eşyaları ve deri üretim makinelerinin bakım ve onarımı,
- kağıt yapma makinelerinin bakım ve onarımı,
- plastik ve kauçuk makinelerinin bakım ve onarımı,
- bölüm 28`de yer alan diğer özel amaçlı makinelerin bakım ve onarımı,
- tartı aletlerinin bakım ve onarımı,
- otomatik satış makinelerinin bakım ve onarımı,
- yazarkasaların bakım ve onarımı,

- fotokopi makinelerinin bakım ve onarımı,
- elektronik olsun veya olmasın hesap makinelerinin onarımı,
- daktiloların onarımı,

Kapsam dışı olanlar:

- sanayi ocaklarının ve diğer ısıtma donanımlarının bakım ve onarımı, bkz. 43.22,
- asansörlerin ve yürüyen merdivenlerin kurulumu, bakımı ve onarımı, bkz. 43.29
- bilgisayarların onarımı, bkz. 95.11.

33.13 Elektronik veya optik ekipmanların onarımı

Bu sınıf, 26.5, 26.6 ve 26.7 gruplarında üretilen malların bakım ve onarımını kapsamaktadır (hane halkı malları olarak değerlendirilenler hariç).

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- grup 26.5`teki ölçme, test, seyrüsefer ve kontrol donanımlarının bakım ve onarımını kapsamaktadır, örneğin;

- uçak motoru ile ilgili aletler (göstergeler vb.) bakım ve onarımı,
- otomotiv emisyonu test donanımlarının bakım ve onarımı,
- meteoroloji aletlerinin bakım ve onarımı,
- fiziksel, elektriksel ve kimyasal özellikleri test ve muayene eden donanımların bakım ve onarımı,
- arazi ölçme aletlerinin bakım ve onarımı (seyrüsefer için olanlar da dahil),
- radyasyon belirleme ve izleme donanımının bakım ve onarımı.

- ayrıca bu sınıf, sınıf 26.60`ta yer alan ışınlama, elektro medikal ve elektrikle tedavi cihazlarının bakım ve onarımı, örneğin:

- manyetik rezonans görüntüleme cihazlarının bakım ve onarımı,
- medikal ultrason cihazının bakım ve onarımı,
- kalp atış hızını ayarlayan cihazların bakım ve onarımı,
- işitme cihazlarının bakım ve onarımı,
- elektrokardiyografi cihazlarının bakım ve onarımı,
- elektro medikal endoskopi cihazının bakım ve onarımı,
- ışınlama cihazlarının bakım ve onarımı.

- ayrıca bu sınıf, sınıf 26.70`te yer alan optik araç ve gereçlerin bakım ve onarımı: (eğer bunlar esas olarak ticari amaçla kullanılıyorsa) örneğin:

- dürbünlerin bakım ve onarımı,
- mikroskopların bakım ve onarımı (proton ve elektron mikroskoplar hariç),
- teleskopların bakım ve onarımı,
- prizmalar ve lenslerin (göz tedavisi ile ilgili olanlar hariç) bakım ve onarımı,
- fotografik ekipmanların bakım ve onarımı.

Kapsam dışı olanlar:

- fotokopi makinelerinin bakım ve onarımı, bkz. 33.12,

- bilgisayar ve çevre birimlerinin bakım ve onarımı, bkz. 95.11,
- bilgisayar projektörlerinin bakım ve onarımı, bkz. 95.11,
- iletişim donanımlarının bakım ve onarımı, bkz. 95.12,
- ticari TV ve video kameralarının bakım ve onarımı, bkz. 95.12,
- ev tipi video kameralarının onarımı, bkz. 95.21,
- kol, duvar ve masa saatlerinin onarımı, bkz. 95.25.

33.14 Elektrikli ekipmanların onarımı

Bu sınıf, bölüm 27 deki ürünlerin (grup 27.5 altındaki sınıflarda yer alanlar (ev aletleri) hariç) bakım ve onarımını kapsamaktadır.

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır:

- güç transformatörleri, dağıtım transformatörleri ve özel transformatörlerin bakım ve onarımı,
- elektrik motorları, jeneratörler ve motor jeneratör setlerinin bakım ve onarımı,
- elektrik bağlantı düzeneği (şalt cihazı) ve elektrikli kumanda panosu cihazlarının bakım ve onarımı,
- röle (konvertisör) ve sanayi kontrol cihazlarının bakım ve onarımı,
- pil, bataryan ve akümülatörlerin bakım ve onarımı,
- elektrikli aydınlatma donanımlarının bakım ve onarımı,
- elektrikli kablolama devreleri için akım taşıyıcı ya da taşıyıcısı kablolamada kullanılan cihazların bakım ve onarımı.

Kapsam dışı olanlar:

- bilgisayar ve çevre birimlerinin bakım ve onarımı, bkz. 95.11,
- telekomünikasyon cihazlarının bakım ve onarımı, bkz. 95.12,
- tüketici elektroniklerinin bakım ve onarımı, bkz. 95.21,
- kol, duvar ve masa saatlerinin onarımı, bkz. 95.25.

33.15 Gemilerin ve teknelerin bakım ve onarımı

Bu sınıf gemi ve teknelerin bakım ve onarımını kapsamaktadır. Bununla birlikte, gemilerin fabrikalarda yeniden inşa edilmesi ve büyük çaplı revizyonu bölüm 30`da sınıflandırılmıştır.

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır:

- gemilerin onarımı ve rutin bakımları
- eğlence teknelerinin bakım ve onarımı.

Kapsam dışı olanlar:

- gemilerin fabrikalarda yeniden inşa edilmesi, bkz. 30.1,
- gemi ve tekne motorlarının onarımı, bkz. 33.12,
- gemilerin parçalanması, sökülmesi, bkz. 38.31.

33.16 Hava taşıtlarının ve uzay araçlarının bakım ve onarımı

Bu sınıf hava ve uzay araçlarının bakım ve onarımını kapsamaktadır.

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır:

- hava taşıtlarının bakım ve onarımı (fabrikalarda yapılan dönüştürme, büyük çaplı revizyon ve yeniden üretme hariç),
- hava taşıtı motorlarının bakım ve onarımı.

Kapsam dışı olanlar:

- hava taşıtlarının fabrikalarda büyük çaplı revizyonu ve yeniden inşa edilmesi, bkz. 30.30.

33.17 Diğer ulaşım ekipmanlarının bakım ve onarımı

Bu sınıf, bölüm 30'daki diğer ulaşım araçlarının bakım ve onarımını kapsamaktadır (motosikletler ve bisikletler hariç).

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- lokomotifler ve vagonlarının bakım ve onarımı (fabrikalarda yapılan dönüştürme ve yeniden inşa etme hariç),
- at arabaları ve dört tekerlekli yük arabalarının bakım ve onarımı,

Kapsam dışı olanlar:

- lokomotiflerin ve vagonların fabrikalarda büyük çaplı revizyonu ve yeniden inşa edilmesi, bkz. 30.20,
- askeri savaş araçlarının bakım ve onarımı bkz.30.40,
- demir yolu araç motorlarının bakım ve onarımı, bkz. 33.12,
- motosikletlerin bakım ve onarımı, bkz. 45.40,
- bisikletlerin onarımı, bkz. 95.29.

33.19 Diğer ekipmanların onarımı

Bu sınıf, bu bölümün diğer gruplarında kapsanmayan ekipmanların bakım ve onarımını kapsamaktadır.

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- balıkçılık ağlarının onarımı (örülmesi de dahil),
- halatlar, gemi çarlık ve halatları ile yelken bezleri ve bez astarlı muşambaların onarılması,
- gübre ve kimyasal maddeler için kullanılan çuvalların onarımı,
- ahşap paletler, gemi fiçı veya varilleri ile benzer maddelerin onarımı ve yenilenmesi,
- tilt oyunu makineleri ve madeni para ile çalışan diğer oyun makinelerinin onarımı,
- orgların ve diğer tarihi müzik aletlerinin onarımı.

Kapsam dışı olanlar:

- ev ve büro tipi mobilyaların onarımı, mobilya restorasyonu, bkz. 95.24,

- bisikletlerin onarımı, bkz. 95.29,
- giysilerin onarımı ve yenilenmesi, bkz. 95.29.

33.2 Sanayi makine ve ekipmanlarının kurulumu

33.20 Sanayi makine ve ekipmanlarının kurulumu

Bu sınıf, makinelerin özel montajını da kapsamaktadır. Fakat, elektrik kablolarının döşenmesi, yürüyen merdivenlerin montajı, hırsızlık alarm sistemlerinin ve iklimlendirme sistemlerinin montajı gibi, binaların veya benzer yapıların entegre bir parçasını oluşturan donanımların montajı, inşaat kısmında sınıflandırılır.

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır:

- sanayi tesislerinde sanayi makinelerinin kurulumu,
- sanayi işlem kontrol ekipmanlarının montajı,
- diğer sanayi donanımlarının kurulumu, örneğin;
- iletişim donanımları,
- ana bilgisayar ve benzeri bilgisayarlar
- ışınlama ve elektro medikal cihazlar vb.,
- büyük boyuttaki makine ve donanımların sökülmesi,
- değirmencilikte kullanılan makinelerin kurulumu,
- makine montajı,
- bowling salonu ekipmanlarının kurulumu

Kapsam dışı olanlar:

- asansörler, yürüyen merdivenler, otomatik kapılar, elektrikli süpürge sistemleri ve benzerlerinin kurulumu, bkz. 43.29,
- kapılar, merdivenler, dükkan tertibatları, mobilyalar ve benzerlerinin kurulumu, bkz. 43.32,
- kişisel bilgisayarların kurulumu bkz. 62.09.

D ELEKTRİK, GAZ, BUHAR VE İKLİMLENDİRME ÜRETİMİ VE DAĞITIMI

Bu kısım, elektrik, doğal gaz, buhar, sıcak su ve benzerlerinin borular, ana borular ve hatlardan oluşan kalıcı altyapı sistemleri (şebekeleri) aracılığıyla sağlanması faaliyetlerini kapsamaktadır. Şebekenin boyutları kesin değildir; bunlara elektrik, gaz, buhar, sıcak su ve benzerlerinin sanayi bölgelerine veya konut amaçlı binalara dağıtımını da dahildir.

Bu kısım, bu nedenle, elektrik ve gaz üreten, kontrol eden ve dağıtan elektrik ve gaz tesislerinin faaliyetlerini de kapsamaktadır.

Buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımını da bu kısma dahildir.

Bu kısım, su ve kanalizasyon tesislerinin işletimini hariç tutmaktadır. bkz. 36, 37. Bu kısım, ayrıca boru hatları kullanılarak (uzak mesafelere) gaz taşımacılığını da hariç tutmaktadır.

35 Elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemi üretim ve dağıtım

35.1 Elektrik enerjisinin üretimi, iletimi ve dağıtım

Bu grup, elektrik enerjisinin üretilmesini, üretim kaynaklarından dağıtım merkezlerine iletilmesini ve nihai kullanıcılara dağıtılmasını kapsamaktadır.

35.11 Elektrik enerjisi üretimi

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır:

- termal, nükleer, hidroelektrik, gaz türbini, dizel ve yenilenebilir enerji de dahil, elektrik enerjisi üretim tesislerinin işletilmesi.

Kapsam dışı olanlar:

- atıkların yakılması yoluyla elektrik üretilmesi, bkz. 38.2,

35.12 Elektrik enerjisinin iletimi

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır:

- elektrik enerjisini üretim kaynağından dağıtım sistemine aktaran iletim sistemlerinin işletilmesi.

35.13 Elektrik enerjisinin dağıtım

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır:

- üretim kaynağından veya son kullanıcıya iletim sistemiyle taşınan elektrik enerjisi dağıtım sisteminin (örneğin; elektrik hatları, elektrik direkleri, sayaçlar ve elektrik tesisatlarının oluşturulması) işletilmesi.

35.14 Elektrik enerjisinin ticareti

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır:

- kullanıcılara elektrik satışı

- diğer işletmeler tarafından işletilen güç dağıtım sistemleri aracılığı ile elektrik satışını düzenleyen elektrik komisyoncuları ve acentelerinin faaliyetleri,

- elektrik için elektrik ve iletim kapasitesi değiştirme faaliyetleri.

35.2 Gaz imalatı; ana şebeke üzerinden gaz yakıtların dağıtım

Bu grup, gazın üretimi ve ana borular aracılığıyla tüketicilere doğal veya sentetik gaz dağıtımını içermektedir. Diğer işletmeler tarafından işletilen dağıtım sistemlerini kullanarak doğal gaz satışı gerçekleştiren gaz pazarlayıcı ve komisyoncuları da bu gruba dahildir.

Tipik olarak uzak yerlere gerçekleştirilen ve gaz dağıtıcıları ile üreticileri veya kentleri birbirine bağlayan gaz boru hatlarının bağımsız faaliyetleri bu gruptan hariç tutulmakta ve diğer boru hattı dağıtım faaliyetlerinin içinde yer almaktadır.

35.21 Gaz imalatı

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır:

- kömürün karbonlaştırılması, tarımsal yan ürünler veya atıklardan gaz üretimi
- doğal gaz dahil, çeşitli türdeki gazlardan arındırma, karıştırma ve diğer işlemlerle belirli kalorifik değerde gazlı yakıtların imalatı.

Kapsam dışı olanlar:

- ham doğal gaz üretimi, bkz. 06.20
- kok kömürü fırınlarının işletilmesi, bkz. 19.10
- rafine petrol ürünleri imalatı, bkz. 19.20
- endüstriyel gazların imalatı, bkz. 20.11

35.22 Ana şebeke üzerinden gaz yakıtların dağıtımı

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır:

- her çeşit gaz yakıtın, ana boru sistemiyle dağıtım ve temini

Kapsam dışı olanlar:

- gazların boru hatları ile (uzak yerlere) taşınması, bkz. 49.50

35.23 Ana şebeke üzerinden gaz ticareti

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır:

- ana borularla kullanıcılara gaz satışı
- diğer işletmeler tarafından işletilen gaz dağıtım sistemleri aracılığıyla, gaz satışını düzenleyen gaz komisyoncuları veya acentelerinin faaliyetleri
- gazlı yakıtlar için mal ve ulaşım kapasitesinin değiştirilmesi.

Kapsam dışı olanlar:

- gaz yakıtların toptan satışı, bkz. 46.71
- şişelenmiş gazın perakende satışı, bkz. 47.78
- doğrudan yakıt satışı, bkz 47.99.

35.3 Buhar ve iklimlendirme temini

35.30 Buhar ve iklimlendirme temini

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır:

- ısınma, güç ve diğer amaçlar için su buharı ve sıcak suların üretimi, toplanması ve dağıtılması
- soğutulmuş havanın üretimi ve dağıtımı
- soğutma amaçlı soğuk su üretimi ve dağıtımı
- buz üretimi, yemek amacıyla olsun olmasın (soğutma vb.)

E SU TEMİNİ; KANALİZASYON, ATIK YÖNETİMİ VE İYİLEŞTİRME FAALİYETLERİ

Bu kısım, katı ya da katı olmayan endüstriyel veya evsel atıklar gibi muhtelif atıkların (toplanması, arıtılması ve bertarafı dahil olmak üzere) ve kirletilmiş alanların yönetimi ile ilgili faaliyetleri kapsamaktadır. Atık veya atık su arıtma işlemlerinin çıktıları ya bertaraf edilebilir ya da başka üretim süreçlerinin girdisi olarak kullanılabilir.

Su temini faaliyetleri, genellikle atık su arıtımıyla bağlantılı olarak veya atık su arıtımında kullanılan birimler tarafından yürütüldüğünden, bu kısma dahil edilmiştir.

36 Suyun toplanması, arıtılması ve dağıtılması

Bu bölüm, suyun evsel ve endüstriyel ihtiyaçlar doğrultusunda toplanmasını, arıtılmasını ve dağıtımını kapsamaktadır. Suyun çeşitli kaynaklardan toplanmasının yanı sıra çeşitli yöntemlerle dağıtılması da bu bölüme dahildir.

36.0 Suyun toplanması, arıtılması ve dağıtılması

36.00 Suyun toplanması, arıtılması ve dağıtılması

Bu sınıf, suyun evsel ve endüstriyel ihtiyaçlar doğrultusunda toplanmasını, arıtılmasını ve dağıtımını kapsamaktadır.

Suyun çeşitli kaynaklardan toplanmasının yanı sıra çeşitli yöntemlerle dağıtılması da bu sınıfa dahildir. Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır:

- ırmaklardan, göllerden, su kuyularından vb. kaynaklardan su toplanması
- yağmur sularının toplanması
- su temini amacıyla suyun arıtılması
- suyun endüstriyel ve diğer amaçlar için arıtılması
- deniz ya da yer altı suyunu tuzdan arındırarak ihtiyaç duyulan suyun üretilmesi
- suyun şebekeler, tankerler ya da diğer araçlar vasıtasıyla dağıtımı
- sulama kanallarının işletilmesi

Sulama kanallarının işletilmesi de bu sınıfa dahildir, ancak yağmurlama vb. sulama hizmetleri ve benzeri tarımsal destek hizmetleri dahil edilmemiştir.

Kapsam dışı olanlar:

- tarımsal amaçlı sulama ekipmanlarının işletilmesi, bkz. 01.61
- kirliliği önlemek için atıksuların arıtılması, bkz. 37.00
- suyun, su boruları aracılığıyla (uzak mesafelere) nakledilmesi, bkz. 49.50

37 Kanalizasyon

Bu bölüm atık suyu toplayan, arıtan ve bertaraf eden kanalizasyon sistemleri ve atık su arıtma tesislerinin işletimini kapsamaktadır.

37.0 Kanalizasyon

37.00 Kanalizasyon

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır:

- kanalizasyon sistemlerinin veya atık su arıtma tesislerinin işletimi
- kanalizasyon şebekeleri, kollektörler, tanklar ve diğer nakliye araçları (vidanjör vb.) aracılığı ile bir veya daha fazla kullanıcıdan kaynaklanan endüstriyel ya da evsel atık suların ve yağmur sularının toplanması ve taşınması
- fosseptiklerin, septik tankların, havuzların ve çukurların boşaltılması ve temizlenmesi, seyyar (portatif) tuvalet hizmetleri
- atık suların (evsel ya da endüstriyel atık sular ile yüzme havuzlarının suları vb.)seyreltme, çökeltme, filtreleme, sedimantasyon vb. gibi fiziksel, kimyasal ve biyolojik işlemler aracılığıyla arıtılması
- kanalizasyon ve pis su kanallarının bakımı ve temizlenmesi, kanallarda biriken yağ ve kumun boşaltılması dahil.

Kapsam dışı olanlar:

- yüzey ve yeraltı sularının kirliliğin olduğu yerde arındırılması, bkz. 39.00
- binalardaki drenaj borularının temizlenmesi ve tıkanıklığın giderilmesi, bkz. 43.22

38 Atığın toplanması, ıslahı ve bertarafı faaliyetleri; maddelerin geri kazanımı

Bu bölüm atık maddelerin toplanması, ıslah ve bertarafını kapsamaktadır.

Bu bölüm ayrıca atıkların yerel taşımacılığını ve geri kazanım tesislerinin (atıkların türlerine göre tasnif ederek geri kazanılabilir maddeleri ayrıştıran tesislerin) işletilmesini de kapsamaktadır.

38.1 Atıkların toplanması

Bu grup, çöplerin hane ve işyerlerinden, çöp tenekeleri, tekerlekli bidon, konteyner vb. vasıtalarla toplanmasını kapsamaktadır. Hanelerden gelen atıklar, kullanılmış piller, kullanılmış yemeklik sıvı yağlar ve katı yağlar, gemilerden gelen atık yağlar ve yağ değişim servislerinden alınan kullanılmış yağlar ile inşaat ve yıkım atıkları gibi tehlikeli ve tehlikesiz atıkların toplanmasını içermektedir.

38.11 Tehlikesiz atıkların toplanması

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır:

- tehlikesiz katı atıkların (çöplerin) hane ve işyerlerinden çöp tenekesi, tekerlekli bidon, konteyner v.b yöntemlerle toplanması (geri kazanılabilir maddeler karışık halde bulunabilir).
- geri dönüştürülebilir maddelerin toplanması
- halka açık yerlerde bulunan çöp kutularındaki çöplerin toplanması

Ayrıca bu sınıf aşağıdakileri de kapsamaktadır:

- inşaat ve yıkım atıklarının toplanması
- çalı, çırpı ve moloz gibi enkazların toplanması ve kaldırılması
- tekstil fabrikalarından çıkan atıkların toplanması
- tehlikesiz atık transfer istasyonlarının işletilmesi

Kapsam dışı olanlar:

- tehlikeli atıkların toplanması, bkz. 38.12
- tehlikesiz atıkların bertarafı için depolama alanlarının işletilmesi, bkz. 38.21
- kağıt, plastik v.s. gibi karışık geri kazanılabilir maddelerin ayrıştırıldığı tesislerin işletilmesi, bkz. 38.32, bkz. 38.32

38.12 Tehlikeli atıkların toplanması

Bu sınıf, patlayıcı, oksitleyici, yanıcı, zehirli, tahriş edici, zararlı, kanserojen, aşındırıcı, bulaşıcı veya çevre ve insan sağlığı için zararlı diğer maddeler ve preparatlar gibi katı olan-olmayan tehlikeli atıkların toplanmasını kapsamaktadır. Ayrıca, atıkların taşınması için tanımlanması, ıslah edilmesi, paketlenmesi ve etiketlenmesi faaliyetleri de dahildir.

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır:

- tehlikeli atıkların toplanması, örneğin:
  - nakliye gemileri veya yağ değişim servislerinden kaynaklanan kullanılmış yağlar
  - biyo-tehlikeli atıklar
  - nükleer atıklar
  - kullanılmış piller vb.
- tehlikeli atık transfer istasyonlarının işletilmesi

Kapsam dışı olanlar:

- kirlenmiş binaların, maden sahalarının, toprak ve yeraltı sularının iyileştirilmesi ve

temizlenmesi, örneğin; Asbest temizliği, bkz. 39.00.

38.2 Atıkların ıslahı ve bertarafı

Bu grup, çeşitli yöntemlerle farklı hallerdeki atıkların bertarafını ve bertarafından önce gerçekleştirilen ıslah işlemlerini içermektedir. Örneğin; organik atıkların bertaraf amaçlı ıslahı, enfekte olmuş canlı veya ölü hayvanlar ile diğer kontamine olmuş atıkların bertarafı ve ıslahı, hastanelerden v.s. kaynaklanan geçiş radyoaktif atıkların ıslahı ve bertarafı, atığın araziye veya suya boşaltımı, atığın gömülmesi, zararlı atıkları bertaraf etmek amacı ile kullanılmış ürünlerin (örneğin buzdolabı) bertarafı, atığın özel yakma yöntemleri ile bertarafı. Atık yakma proseslerinden kaynaklanan enerji geri kazanımı da bu bölüme dahildir.

Kapsam dışı olanlar:

- atık suların arıtılması ve bertarafı, bkz.37.00,
- maddelerin geri kazanımı, bkz. 38.3

38.21 Tehlikesiz atıkların ıslahı ve bertaraf edilmesi

Bu sınıf, katı halde olan ya da olmayan tehlikesiz atıkların bertarafını ya da bertaraf işlemlerinden önce ıslahını kapsamaktadır:

- tehlikesiz atıkların bertarafı için depolama alanlarının işletilmesi
- tehlikesiz atıkların, elektrik veya buhar, kompost gübre, ikame yakıt, biyogaz, kül veya ileride kullanılması mümkün diğer yan ürünlerin üretimi ile sonuçlansın ya da sonuçlanmasın özel yakma fırınlarında veya diğer yöntemlerle bertaraf edilmesi
- bertaraf amacıyla organik atıkların ıslahı

Kapsam dışı olanlar:

- tehlikeli atıkların özel atık yakma fırınlarında yakılması, bkz. 38.22
- karışık geri kazanılabilir maddelerin örneğin; kağıt, plastik, kullanılmış içecek kutuları ve metallerin tasnif edildiği yani ayrıştırıldığı tesislerin işletilmesi, bkz. 38.32
- kirliliği önleme, toprak ve suyun temizlenmesi; zehirli maddeleri azaltma, bkz. 39.00

38.22 Tehlikeli atıkların ıslahı ve bertaraf edilmesi

Bu sınıf, patlayıcı, oksitleyici, yanıcı, zehirli, tahriş edici, kanserojen, aşındırıcı, bulaşıcı, insan sağlığı ve çevre için zararlı olan diğer madde ve preparat atıklarını içeren katı halde olan veya olmayan tehlikeli atıkların bertaraf öncesi ıslahını ve bertarafını kapsamaktadır.

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır:

- tehlikeli atıkların ıslahını yapan tesislerin işletilmesi,
- canlı ya da ölü enfekte olmuş hayvanların ve diğer kontamine olmuş atıkların ıslahı ve bertarafı,
- tehlikeli atıkların özel yakma fırınlarında yakılması,
- zararlı atıklarının yok edilmesi amacı ile kullanılmış malların (örneğin buzdolabı) bertarafı,

- radyoaktif nükleer atıkların ıslahı, bertarafı ve depolanması:
- geçişli radyoaktif atıkların arıtımı ve bertarafı, örneğin hastanelerden alınan ve taşınma süresi içinde bozulanlar
- depolama amacıyla nükleer atıkların kapsüllenmesi, hazırlanması ve diğer ıslah faaliyetleri.

Kapsam dışı olanlar:

- nükleer yakıtların yeniden işleme tabi tutulması, bkz. 20.13
- tehlikesiz atıkların yakılması, bkz. 38.21.
- kirliliği önleme, toprak ve suyun temizlenmesi; zehirli maddeleri azaltma, bkz. 39.00

38.3 Materyallerin geri kazanımı

38.31 Hurdaların parçalara ayrılması

Bu sınıf, her çeşit hurda haline gelmiş olan maddelerin (otomobil, gemi, bilgisayar, televizyon ve diğer donanımlar), materyallerin geri kazanımı amacıyla parçalara ayrılmasını kapsamaktadır.

Kapsam dışı olanlar:

- zararlı atıklarının yok edilmesi amacı ile kullanılmış malların (örneğin buzdolabı) bertarafı, bkz. 38.22
- satmak için kullanılabilir parçalar oluşturmak amacıyla otomobil, gemi, bilgisayar, televizyon ve diğer donanımların sökülmesi, bkz. kısım G

38.32 Tasnif edilmiş materyallerin geri kazanımı

Bu sınıf metal veya metal olmayan atıklar, hurdalar ve diğer parçaların, genellikle mekanik veya kimyasal değişim işlemleri ile, ikincil hammaddelere dönüştürülmesi işlemlerini kapsamaktadır. Mekanik veya kimyasal dönüştürme işlemleri için örnekler şu şekildedir:

- kullanılmış arabalar, çamaşır makineleri, bisikletler ve benzeri metal atıkların mekanik olarak ezilmesi
- tren vagonları gibi büyük demir parçaların mekanik olarak ufaltılması
- metal atıkların, kullanım süresi dolmuş araçların vb. parçalanması
- hacmi azaltmak için yapılan kesme, presleme gibi diğer mekanik işlemler
- sabitleştirme solüsyonu ya da fotoğrafik filmler ve kağıtlar gibi fotoğrafçılığa ait atıklarda bulunan metallerin işlenmesi
- ikincil hammadde üretmek için kullanılmış tekerlek gibi lastik maddelerin işlenmesi
- hortum, çiçek saksısı, palet ve benzerleri için ikincil hammadde üretmek üzere plastiklerin sınıflandırılması ve toprak haline getirilmesi
- plastik ve lastik atıkların granüllere dönüştürülmesi (temizleme, eritme, öğütme)
- camın sıkıştırılarak ezilmesi, temizlenmesi ve ayrıştırılması
- ikincil hammadde elde etmek üzere yıkım atığı gibi diğer atıkların sıkıştırılarak ezilmesi, temizlenmesi ve ayrıştırılması

- kullanılmış yemelik sıvı ve katı yağların ikincil hammaddelere dönüştürülmesi işlemleri
- diğer yiyecek, içecek ve tütün mamulleri atıklarının ve artık maddelerinin ikincil hammaddelere dönüştürülmesi işlemleri

Ayrıca bu sınıfa, (1) tehlikesiz atıkların içinden (rneğin; çöp kutularından) yeniden kazanılabilir maddelerin ayrıştırılarak ve tasnif edilerek ya da (2) kağıt, plastik, kullanılmış teneke içecek kutuları ile metaller gibi karışık halde olan geri kazanılabilir maddelerin, sınıflarına göre ayrıştırılarak ve tasnif edilerek geri kazanımı dahildir.

Kapsam dışı olanlar:

- ikincil hammaddelerden yeni ürün üretimi (kendi imalatı olsun veya olmasın); örneğin tarak makinesinden artan ipliğin eğirilmesi, kağıt atıklarından kağıt hamuru yapılması, lastik tekerleklere kaplama yapmak ya da metal hurdalardan metal üretilmesi gibi, kısım C'de (İmalat) bunlara karşılık gelen sınıflara bakınız,
- nükleer yakıtların tekrar işlenmesi, bkz. 20.13,
- demir atıklar ile demir hurdaların yeniden eritilmesi, bkz. 24.10,
- atıkların özel fırınlarda yakılması sürecinde, maddelerin geri kazanımı, bkz. 38.2,
- tehlikesiz atıkların bertarafı ve ıslahı, bkz. 38.21,
- kompost üretimini de kapsamak üzere bertaraf amacıyla organik atıkların ıslahı, bkz. 38.21,
- tehlikesiz atıkların yakılması sürecinde enerji geri kazanımı, bkz. 38.21,
- hastaneler v.s.den kaynaklı geçişli radyoaktif atıkların bertarafı ve ıslahı, bkz. 38.22,
- kontamine olmuş, zehirli atığın bertarafı ve ıslahı, bkz. 38.22,
- geri kazanılabilen maddelerin toptan satılması, bkz. 46.77

39 İyileştirme faaliyetleri ve diğer atık yönetimi hizmetleri

Bu bölüm, iyileştirme hizmetlerini kapsamaktadır, örneğin; kontamine olmuş binaların, alanların, toprak, yüzey ve yeraltı sularının temizlenmesi.

39.0 İyileştirme faaliyetleri ve diğer atık yönetimi hizmetleri

39.00 İyileştirme faaliyetleri ve diğer atık yönetimi hizmetleri

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır:

- mekanik, kimyasal veya biyolojik vb. yöntemler kullanılarak, kirletilmiş toprak ve yeraltı sularının yerinde ya da başka yerde temizlenmesi,
- nükleer binalar ve alanlar da dahil, sanayi tesisleri ve alanlarının temizlenmesi,
- kaza sonucu kirletilmiş yüzey sularının kirliliğinin, kirletici maddelerin toplanması veya kimyasal maddelerin uygulanması gibi yöntemler ile giderilmesi ve temizlenmesi,
- kıyı bölgeleri de dahil, toprak, yüzey suları, okyanus ve denizlerde olan petrol döküntülerinin ve diğer kirleticilerin temizlenmesi,
- asbest, kurşun boyalar ve diğer zehirli maddelerin azaltılması,

- kara mayınlarının ve benzerlerinin temizlenmesi (patlatma dahil),
- diğerk uzmanlık gerektiren kirlilik kontrol faaliyetleri.

Kapsam dışı olanlar:

- tarımla ilgili zararlıların kontrolü, bkz. 01.61,
- su temini amacıyla suyun arıtılması, bkz. 36.00,
- tehlikesiz atıkların ıslah ve bertaraf edilmesi, bkz. 38.21,
- tehlikeli atıkların ıslah ve bertaraf edilmesi, bkz. 38.22,
- sokakların süpürülmesi ve yıkanması, bkz. 81.29

F İNŞAAT

Bu kısım, bina ve bina dışı inşaat işleri için genel inşaat işleri ile özel uzmanlık gerektiren inşaat faaliyetlerini kapsar. Bunlar; yeni iş, onarım, ilave ve değişiklikler, prefabrik binaların veya yapıların montajı ve geçici yapıların inşaatlarını da kapsar.

Genel inşaatlar, konutların tamamı, ofis binaları, mağazalar ve diğerk halka açık binalar ile hizmet binaları, tarımsal amaçlı binalar vb. veya otoyollar, şehir içi yollar, köprüler, tüneller, demir yolları ve diğerk raylı yollar, havaalanları, limanlar ve diğerk su projeleri, sulama sistemleri, kanalizasyon sistemleri, sanayi tesisleri, boru hatları ve elektrik hatları, spor tesisleri vb. bina dışı inşaatları kapsar.

Bu faaliyetler, kendi hesabına veya bir ücret ya da anlaşmaya dayalı olarak yürütülebilir. Yapılan işin bölümleri veya bazen tamamı taşeronlara yaptırılabilir. Bir inşaat projesinin tüm sorumluluğunu üstlenen bir birim burada sınıflandırılır.

Ayrıca binaların ve bina dışı inşaatların onarımını da bu kısma dahildir.

Bu kısım, sadece inşaat sürecinin bir parçası olarak yapıldığı durumlarda (bölüm 43), özel inşaat faaliyetlerinin yanı sıra binaların tamamının inşaatını (bölüm 41), bina dışı yapıların tamamının inşaatını (bölüm 42) kapsamaktadır.

İnşaat araç ve gereçlerinin operatör ile beraber kiralanması, bu araç ve gereçler ile gerçekleştirilen özel inşaat faaliyeti ile birlikte sınıflandırılmaktadır.

Bu bölüm daha sonraki satışlar için inşaat projelerini gerçekleştirmeyi amaçlayan mali, teknik ve fiziksel araçları beraberinde getiren bina ve bina dışı inşaat işleri için inşaat projelerinin gelişimini de ayrıca kapsamaktadır.

Eğer bu faaliyetler inşaat projelerinin daha sonraki satışı amacıyla değil de, işleyişi için gerçekleştiriliyor ise (örneğin bu binalarda yer kiralanması, bu fabrikalardaki imalat faaliyetleri) bu birim burada sınıflandırılmayıp, faaliyetine göre olması gerektiği yerde sınıflandırılacaktır

(gayrimenkul, imalat vb.).

41 Bina inşaatı

Bu bölüm, genel bina inşaatlarının tüm çeşitlerini kapsamaktadır. Yeni bina, onarım, ilaveler ve değişiklikler için gerekli inşaatın yanı sıra prefabrikler ile şantiye binalarının montajını da kapsamaktadır. Konutların komple inşaatı, ofis binaları, dükkanlar ve diğer kamu ve kamu kurumu binaları, çiftlik binaları ve benzeri de burada kapsamaktadır.

41.1 İnşaat projelerinin geliştirilmesi

41.10 İnşaat projelerinin geliştirilmesi

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- daha sonra satışa yönelik olarak bina projelerinin gerçekleştirilmesi amacıyla mali, teknik ve fiziksel araçların bir araya getirilmesi suretiyle konut veya diğer amaçlı kullanıma yönelik bina projelerinin geliştirilmesi.

Kapsam dışı olanlar;

- bina inşaatı, bkz. 41.20
- mimarlık ve mühendislik faaliyetleri, bkz. 71.1,
- bina projeleri ile bağlantılı proje yönetimi hizmetleri, bkz. 71.1.

41.2 İkamet amaçlı olan veya ikamet amaçlı olmayan binaların inşaatı

Bu grup, kendi adına satış veya bir ücret ya da sözleşmeye dayalı olarak, ikamet amaçlı olan veya ikamet amaçlı olmayan binaların tamamının inşaatını kapsamaktadır. Kısımların veya tüm inşaat işleminin taşeronlara yaptırılması mümkündür. Eğer inşaat sürecinin yalnızca uzmanlaşmış kısımları yürütülüyorsa bu faaliyet, bölüm 43 içerisinde sınıflandırılmaktadır.

41.20 İkamet amaçlı olan veya ikamet amaçlı olmayan binaların inşaatı

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- ikamet amaçlı her çeşit binanın inşaatı:
  - müstakil konutlar,
  - birden çok ailenin oturduğu binalar, gökdelenler dahil.
- ikamet amaçlı olmayan kullanıma yönelik her çeşit binanın inşaatı:
  - fabrikalar, atölyeler, montaj fabrikaları vb. sanayi üretimini amaçlayan binalar,
  - hastaneler, okullar, iş hanları
  - oteller, mağazalar, alışveriş merkezleri, lokantalar,
  - havaalanı binaları,
  - kapalı spor tesisleri,

- yeraltı otoparkları da dahil olmak üzere, otoparklar,
  - depolar,
  - dini yapılar.
- prefabrik inşaatların alanda birleştirilmesi ve kurulması.

Ayrıca bu sınıf aşağıdakileri de kapsamaktadır;

- mevcut konut amaçlı kullanılan yapıların yeniden düzenlenmesi veya yenilenmesi.

Kapsam dışı olanlar;

- binalar hariç olmak üzere, sanayi tesislerinin inşaatı, bkz. 42.99,
- mimarlık ve mühendislik faaliyetleri, bkz. 71.1,
- inşaat için proje yönetimi, bkz. 71.1.

42 Bina dışı yapıların inşaatı

Bu bölüm bina dışı yapıların inşaatı hedeflerine yönelik olarak genel inşaatı kapsamaktadır. Yeni çalışma, onarım, eklentiler ve değişiklikler, prefabrik yapıların alanda kurulumu ve geçici türdeki inşaatı da kapsamaktadır.

Otoyollar, caddeler, köprüler, tüneller, demir yolları, havaalanları, limanlar ve diğer su projeleri, sulama sistemleri, kanalizasyon sistemleri, sanayi tesisleri, boru hatları ve elektrik hatları, açık hava spor tesisleri vb. gibi ağır inşaatlar da buna dahil olmaktadır. Bu çalışma kendi hesabına, bir ücret karşılığında veya bir sözleşme temelinde gerçekleştirebilir. İşin bazı kısımları ve bazen tamamı taşeronlukla yürütülebilir.

42.1 Kara ve demir yollarının inşaatı

42.11 Kara yolları ve otoyolların inşaatı

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- otoyollar, şehir içi yollar ve kara yolları, ile diğer taşıt ve yaya yollarının inşaatı,
- şehir içi yollar, kara yolları, otobanlar, köprüler ve tünellerdeki yüzey işleri:
- yolların asfaltlanması,
  - yolların boyanması ve diğer işaretlemeler,
  - yol kenarlarındaki koruyucu bariyerler, trafik işaret ve levhalarının ve benzerlerinin kurulumu,
- havaalanı pisti inşaatı.

Kapsam dışı olanlar;

- sokak aydınlatmasının ve elektrikli sinyalizasyon sistemlerinin kurulumu, bkz. 43.21,
- mimarlık ve mühendislik faaliyetleri, bkz. 71.1,
- inşaatın proje yönetimi, bkz. 71.1.

42.12 Demir yolları ve metroların inşaatı

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;
- demir yolları ve metroların inşaatı.

Kapsam dışı olanlar;

- aydınlatma ve elektrikli sinyalizasyon sistemlerinin kurulumu, bkz. 43.21,
- mimarlık ve mühendislik faaliyetleri, bkz. 71.1,
- inşaatın proje yönetimi, bkz. 71.1.

42.13 Köprüler ve tünellerin inşaatı

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;
- farklı seviyeli yollar dahil köprülerin inşaatı,
- tünellerin inşaatı.

Kapsam dışı olanlar;

- aydınlatma ve elektrikli sinyalizasyon sistemlerinin tesisatı, bkz. 43.21,
- mimarlık ve mühendislik faaliyetleri, bkz. 71.1,
- inşaatın proje yönetimi, bkz. 71.1.

42.2 Hizmet projelerinin inşaatı

42.21 Akışkanlar için hizmet projelerinin inşaatı

Bu sınıf, akışkanların taşınması için dağıtım hatlarının ve bu sistemlerin bütünleşik parçaları olan binaların ve yapıların inşaatını kapsamaktadır. Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- aşağıdakiler için bina dışı yapıların inşaatı:
  - uzun mesafeli ve kentsel boru hatları,
  - ana su borusu ve hattı inşaatı,
  - sulama sistemleri (kanallar),
  - su depoları (rezervuarlar).
- aşağıdakilerin inşaatı:
  - onarım dahil kanalizasyon sistemleri,
  - kanalizasyon bertaraf tesisleri,
  - pompa istasyonları.

Ayrıca bu sınıf aşağıdakileri de kapsamaktadır;
- su kuyusu kazılması.

Kapsam dışı olanlar;

- bina dışı yapıların inşaat işleri ile ilgili proje yönetimi faaliyetleri, bkz. 71.12

42.22 Elektrik ve telekomünikasyon için hizmet projelerinin inşaatı

Bu sınıf, elektrik ve telekomünikasyon ile bu sistemlerin gerekli parçaları olan bunlarla ilgili inşaat ve yapılar için dağıtım hatlarının inşasını kapsamaktadır.

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- Aşağıdakiler için bina dışı yapıların inşaatı:
- uzun mesafeli ve kentsel haberleşme ve yüksek gerilim hatları,
- elektrik santralleri.

Kapsam dışı olanlar;

- bina dışı yapıların inşaat işleri ile ilgili proje yönetimi faaliyetleri, bkz. 71.12

42.9 Bina dışı diğer yapılara ait projelerin inşaatı

42.91 Su projeleri inşaatı

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- aşağıdakilerin inşaatı:
- su yolları, liman ve ırmak işleri, kıyı düzenlemeleri, yat limanları, barınaklar, havuzlar, vb.,
- barajlar ve bentlerin inşaatı,
- su ve su zemininin taranması ve temizlenmesi (deniz, nehir, göl vb.).

Kapsam dışı olanlar;

- bina dışı yapıların inşaat işleri ile ilgili proje yönetimi faaliyetleri, bkz. 71.12

42.99 Başka yerde sınıflandırılmamış bina dışı diğer yapılara ait projelerin inşaatı

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- aşağıdakiler gibi sanayi tesislerinin inşaatı, binalar hariç:
- rafineriler,
- kimyasal tesisler,
- aşağıdakiler gibi, binalar dışındaki inşaat işleri:
- açık spor tesisleri.

Ayrıca bu sınıf aşağıdakileri de kapsamaktadır;

- arazi iyileştirilmesi ile birlikte arazinin parsellenmesi (örneğin yol, kamusal altyapı tesisleri vb. eklenmesi).

Kapsam dışı olanlar;

- endüstriyel makine ve gereçlerin kurulması, bkz. 33.20,
- arazi iyileştirilmesi yapılmaksızın parselleme, bkz. 68.10,

- bina dışı yapıların inşaat işleri ile ilgili proje yönetimi faaliyetleri, bkz. 71.12

43 Özel inşaat faaliyetleri

Bu bölüm özel uzmanlık gerektiren inşaat faaliyetlerini kapsamaktadır (özel inşaatçılık), binaların ve bina dışı inşaat işlerinin bölümlerinin veya inşaatlarını bu amaç için yapılan hazırlıkları kapsar. Bu faaliyetler genellikle kazık çakılması, temel, çatı ve beton işleri ile duvarcılık, taş döşeme, yapı iskelesi kurma, çatı kaplama vb. gibi, özel yetenek ve donanım gerektiren, farklı yapıları ortak bir paydada sınıflandırmıştır. Çelik yapıların kurulumu, parçaların aynı birim tarafından üretilmemesi koşuluyla buraya dahildir. Özel uzmanlık gerektiren inşaat faaliyetleri genellikle taşeronluk sözleşmesine göre yapılmaktadır, ancak özellikle onarım inşaatlarında bu doğrudan mülk sahibinin yönlendirmesi ile yapılmaktadır.

İnşaatın ince işleri ve diğer tamamlama faaliyetleri de buna dahildir.

Bu sınıfla inşaatı işlevsel kılan her türlü tesisatın kurulumunu kapsar. Bu faaliyetler, İşin bölümleri her ne kadar özel bir atölyede yürütülse de, genellikle inşaat alanında gerçekleştirilmektedir. Boru tesisatı, ısıtma ve havalandırma sistemlerinin tesisatı, antenler, alarm sistemleri ve diğer elektrik işleri, otomatik yangın söndürme sistemleri, asansörler ve yürüyen merdivenlerin kurulumu, vb. gibi faaliyetleri kapsar. Yalıtım işi (su, ısı, ses), metal plaka işi, ticari soğutma tesisatı işi ile yollar, demir yolu ve diğer raylı yollar, havaalanı, limanlar ve benzeri için aydınlatma ve buralardaki trafiği düzenleyen ışıklı sistem tesisatlarını da kapsar. Yukarıda ifade edilen faaliyetlerle ilgili onarım işlerini de kapsar. Bina tamamlama faaliyetleri cam takma, sıvama, boyama, zemin veya duvar döşemesi veya parke, halı, duvar kağıdı, vb. diğer malzemelerle kaplama, zımparalama, doğramacılık, akustik işi, dış cephe temizlemesi gibi bir inşaatın tamamlanmasına yardımcı olan faaliyetleri kapsamaktadır. Yukarıda ifade edilen faaliyetlerle ilgili onarım işlerini de kapsar. Operatör ile birlikte araç ve gereçlerin kiralanması, ilgili inşaat faaliyeti içerisinde sınıflandırılmaktadır.

43.1 Yıkım ve şantiyenin hazırlanması

Bu grup, daha önce mevcut olan yapıların kaldırılması dahil, sonraki inşaat faaliyetleri için şantiyenin hazırlanması faaliyetlerini kapsamaktadır.

43.11 Yıkım

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- binaların ve diğer yapıların yıkılması ve sökülmesi.

43.12 Şantiyenin hazırlanması

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- inşaat alanının temizlenmesi,

- hafriyat işleri, inşaat alanının bölümlere ayrılması ve kazı, toprak doldurma, düzleme ve inşaat

alanlarının düzenlenmesi, hendek kazma, kayaların uzaklaştırılması, patlatma işleri vb. gibi,
- madencilik için şantiye alanının hazırlanması:
• ağır yükün taşınması ile diğer imar ve maden ve inşaat alanlarının (petrol ve gaz alanları hariç) hazırlanması.

Ayrıca bu sınıf aşağıdakileri de kapsamaktadır;

- inşaat alanının suyunun akıtılması (drenajı),
- tarımsal ve ormanlık alanların drenajı,

Kapsam dışı olanlar;

- petrol ve gaz kuyularının açılması, bkz. 06.10, 06.20,
- toprağın zehirden arındırılması, bkz. 39.00,
- su kuyusu kazılması, bkz. 42.21,
- düşey galeri ve kuyu açma (depolama, madencilik tüneli vb.), bkz. 43.99.

43.13 Test sondajı ve delme

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- inşaat, jeofizik, jeolojik veya benzer amaçlar için test sondajı ve test delme ile örnekleme sondajı.

Kapsam dışı olanlar;

- petrol veya gaz kuyularının kazılması, bkz. 06.10, 06.20,
- madencilik faaliyetleri boyunca test olarak delme ve sondaj çukuru açmayı destekleyici hizmetler, bkz. 09.90,
- su kuyusu kazılması, bkz. 42.21,
- düşey galeri ve kuyu açma (depolama, madencilik tüneli vb.), bkz. 43.99,
- petrol ve gaz alanlarının tetkiki, jeofizik, yer bilimsel (jeolojik) ve deprem ile ilgili (sismik) araştırmalar yapılması, bkz. 71.12.

43.2 Elektrik tesisatı, sıhhi tesisat ve diğer inşaat tesisatı faaliyetleri

Bu grup, bir binanın işleyişini destekleyen elektrik, boruların tesisatı (su, gaz ve kanalizasyon), ısıtma ve iklimlendirme, asansör vb. sistemlerin kurulum faaliyetlerini kapsamaktadır.

43.21 Elektrik tesisatı

Bu sınıf her çeşit binanın elektrik tesisatı ile bina dışı inşaatların elektrik tesisatlarının kurulumunu kapsamaktadır:

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- aşağıdakilerin kurulumu;
- elektrik tesisatı ve bağlantı parçaları,

- haberleşme kablolarının döşenmesi,
- fiber optik dahil, kablolu televizyon ve bilgisayar ağı tesisatı,
- uydu çanakları,
- aydınlatma sistemleri,
- yangın alarmları,
- hırsız alarm sistemleri,
- cadde aydınlatması ve elektrik işaretler,
- havaalanı pisti aydınlatması,
- elektrikli güneş enerjisi kolektörleri.

Ayrıca bu sınıf aşağıdakileri de kapsamaktadır;

- duvar dibi ısıtma sistemleri de dahil, elektrikli aletler ve ev teçhizatının bağlanması.

Kapsam dışı olanlar;

- haberleşme ve yüksek gerilim hatlarının kurulumu, bkz. 42.22,
- tesisatın kurulum ve bakımı dahil olmak üzere, hırsız ve yangın alarmları gibi, elektronik güvenlik sistemlerinin izlenmesi veya uzaktan kontrol edilmesi, bkz.80.20.

43.22 Sıhhi tesisat, ısıtma ve iklimlendirme tesisatı

Bu sınıf ilaveler, değişiklikler, bakım ve onarım dahil, sıhhi tesisat ile ısıtma ve havalandırma sistemlerini kapsar. Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- binalar veya diğer inşaat projelerinde tesisat:
  - ısıtma sistemleri (elektrik, gaz ve petrol),
  - sıcak hava cihazları, soğutma kuleleri,
  - elektriksiz güneş enerjisi kolektörleri,
  - boru ve sıhhi tesisat ekipmanı,
  - havalandırma ve iklimlendirme teçhizat ve kanalları,
  - gaz tesisatı,
  - buhar boruları tesisatı,
  - yangın söndürme sistemleri,
  - çim sulama sistemleri,
- boru tesisatı.

Kapsam dışı olanlar;

- duvar dibi elektrikli ısıtma sistemlerinin tesisatı, bkz. 43.21.

43.29 Diğer inşaat tesisatı

Bu sınıf binalar ve bina dışı inşaat işlerinde kullanılan, elektrik, boru, ısıtma ve iklimlendirme sistemleri veya endüstri makinelerinin haricindeki cihazların kurulumunu kapsamaktadır.

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- binalar veya diğer inşaat projelerindeki tesisat işleri:
- asansörler, yürüyen merdivenler (bakım ve onarım dahil),
- otomatik ve döner kapılar,
- paratoner tesisatı,
- vakumlu temizleme sistemleri,
- ısı, ses veya titreşim yalıtımı.

Kapsam dışı olanlar;

- sanayi makinelerinin tesisatı, bkz. 33.20.

43.3 Binanın tamamlanması ve bitirilmesi

43.31 Sıva işleri

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- binalarda veya diğer inşaat projelerinde, ilgili kaplama malzemeleri de dahil, iç ve dış sıva veya alçı işleri

43.32 Doğrama tesisatı

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- ahşap veya diğer malzemeden yapılan kapılar (otomatik ve döner kapılar hariç), pencereler, kapı ve pencere çerçeveleri, vb. gibi tesisat işleri,
- hazır mutfaklar, gömme dolaplar, merdivenler, dükkan tertibatı ve benzerlerinin kurulumu,
- tavan, seyyar bölmeler gibi iç tamamlama işleri.

Kapsam dışı olanlar;

- otomatik ve döner kapıların kurulumu, bkz. 43.29.

43.33 Yer ve duvar kaplama

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- aşağıdaki malzemelerin bina veya diğer inşaat projelerinde döşenmesi, kaplanması, asma tavan inşası veya montajı:
- seramik, beton veya yontma taş duvar veya zemin karoları, seramik fırını donanımı,
- parke ve diğer ahşap zemin döşemeleri, ahşap duvar döşemeleri,
- kauçuk veya plastik dahil, halı ve taban muşambası döşeme,
- dökme mozaik, mermer, granit veya taş döşeme veya duvar kaplama,
- duvar kağıdı.

43.34 Boya ve cam işleri

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- binaların iç ve dış boyama işleri,
- bina dışı yapıların boyama işleri,
- cam, ayna vb.nin tesisat işleri.

Kapsam dışı olanlar;

- pencerelerin tesisatı, bkz. 43.32.

43.39 İnşaatlardaki diğer bütünleyici ve tamamlayıcı işler

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- yeni binaların, inşaat sonrası temizliği,
- inşaatlardaki diğer bütünleyici ve tamamlayıcı işler, b.y.s.

Kapsam dışı olanlar;

- iç dekorasyon tasarımcılarının faaliyetleri, bkz. 74.10,
- bina ve diğer yapıların genel iç temizliği, bkz. 81.21,
- binaların iç ve dış özel temizliği, bkz. 81.22.

43.9 Diğer özel inşaat faaliyetleri

43.91 Çatı işleri

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- çatı yapımı,
- çatı kaplama.

Kapsam dışı olanlar;

- operatörsüz inşaat makine ve teçhizatının kiralanması, bkz. 77.32.

43.99 Başka yerde sınıflandırılmamış diğer özel inşaat faaliyetleri

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- özel ustalık ve teçhizat gerektiren, farklı yapı tiplerinde yaygın olan bir durum için özelleşmiş inşaat faaliyetleri:
  - kazık çakma dahil, temel inşaatı,
  - nem ve su yalıtımı işleri,
  - binalardaki nem gidermeye yönelik işlemler,
  - düşey galeri ve kuyu açma (depolama, madencilik tüneli, vb.),
  - çelik elemanların kurulması,
  - çelik bükme,

- duvar örme ve taş döşeme,
- inşaat iskelesinin ve çalışma platformunun kurma ve sökme işleri (inşaat iskelesi ve platformun kiralanması hariç),
- baca ve sanayi fırınlarının kurulması,
- tırmanma yeteneği ve ilgili ekipmanı kullanmayı gerektiren koşullarda yetkili uzmanla çalışma, örneğin yüksek yapılarda çalışma gibi,
- yer altı çalışmaları,
- açık yüzme havuzlarının inşaatı,
- yapı dış cepheleri için buharlı temizleme, kum püskürtme ve benzeri faaliyetler,
- özel bir inşaat çeşidinde yer almayan, vinç ve benzeri diğer inşaat ekipmanlarının, operatörü ile birlikte kiralanması.

Kapsam dışı olanlar;

- inşaat makine ve ekipmanlarının operatörsüz olarak kiralanması, bkz. 77.32.

G TOPTAN VE PERAKENDE TİCARET; MOTORLU KARA TAŞITLARININ VE MOTOSİKLETLERİN ONARIMI

Bu kısım her çeşit malın toptan ve perakende satışını (yani, üzerinde değişiklik yapılmadan satışını) ve ticari malların satışı ile ilgili olan küçük hizmetlerin verilmesini kapsamaktadır. Toptan ve perakende satış ticari malların dağıtımındaki son aşamalardır. Ayrıca, motorlu araçların ve motosikletlerin onarımı da bu kısımda kapsamıştır.

Üzerinde değişiklik yapılmadan yapılan satışın ticaretle ilgili olağan işleri (malların sınıflandırılması, derecelendirilmesi ve montajının yapılması, ürünlerin (örneğin kum) karıştırılması (harmanlanması), ürünlerin daha küçük miktarlarda dağıtımı için şişelenmesi (öncesinde şişe temizlemesi yapılmış olsun ya da olmasın), paketlenmesi, küçük hacimlere ayrılması ve yeniden paketlenmesi, depolanması (dondurulmuş veya soğutulmuş olsun veya olmasın)) kapsadığı düşünülür.

Bölüm 46 ve 47 diğer tüm satış faaliyetlerini kapsarken bölüm 45 motorlu araçların ve motosikletlerin satışı ve onarımı ile ilgili tüm faaliyetleri kapsamaktadır. Bölüm 46 (toptan ticaret) ve 47 (perakende ticaret) arasındaki ayrım ağırlıklı müşteri tipine dayalıdır.

Toptan ticaret, yeni veya kullanılmış malların perakendecilere, endüstriyel, ticari, kurumsal veya profesyonel kullanıcılara veya diğer toptancılara satışlarını (üzerinde değişiklik yapılmadan satışını), ya da ticari malları bu gibi kişi veya şirketler için satın alan veya satan, bir aracı ya da komisyoncu sıfatıyla hareket eden kişilerin faaliyetlerinden oluşur.

Kapsanan işlerin esasını, toptancı, tüccarların faaliyetleri oluşturmaktadır. Örneğin, toptancı tüccar veya toptan dağıtıcı, sanayi ürünleri dağıtımçıları, ihracatçı, ithalatçı, kendi ürünlerini pazarlamak amacıyla kendi fabrikaları ve madenlerinden ayrı olarak başka üretim veya madencilikle uğrasan birimlere bağlı ve fabrikalar veya madenlerden doğrudan sipariş almayan kooperatif türü satın alma birlikleri, satış şubeleri ve satış büroları (ancak perakende dükkanlar veya mağazalar hariç) gibi sattıkları mallara göre unvan alan toptancılar burada sınıflandırılmaktadır. Ayrıca, ticari eşya ve mal simsarları, komisyoncu tüccarlar, acenteler ve

montajcılar, alıcılar ve çiftlik ürünlerini pazarlamakla uğrasan kooperatif birlikleri de burada kapsamaktadır. Toptancılar fiziksel olarak çoğu zaman toplama, düzenleme ve büyük miktarlarda malları sınıflara ve çeşitlere ayırma, ambalajlama, eczai ürünlerde olduğu gibi küçük miktarlarda dağıtma, depolama, soğutma, mal teslimatı ve kurulumu, müşteriler için satış promosyonu düzenleme ve etiketleme gibi birçok faaliyeti de birlikte yapmaktadırlar. Perakende satış, yeni ve kullanılmış malların kişisel veya hane halkı tüketimi ya da kullanımı için; dükkan ve mağazalar, küçük satış yerleri, posta ile ticaret yapan firmalar, kapı kapı dolasan satış personeli, işportacılar, tüketici kooperatifleri, açık artırma salonları ve benzerleri tarafından halka satışlarını (üzerinde değişiklik yapılmadan satışı) kapsamaktadır. Perakendecilerin çoğu, sattıkları mallara göre bir unvan alırlar, ancak bazıları acente sıfatıyla hareket ederler. Bunlar, ya konsinye ya da komisyon esasına göre satış yaparlar.

45 Motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin toptan ve perakende ticareti ile onarımı

Bu bölüm kamyon ve kamyonetler dahil olmak üzere motorlu taşıtlar ve motosikletlerle ilgili (üretim ve kiralama dışındaki) yeni ve ikinci el taşıtların toptan ve perakende satışı, taşıtların onarımı ve bakımı ve motorlu taşıtlar ve motosikletlerin parça ve aksesuarlarının toptan ve perakende satışı ile ilgili tüm faaliyetleri kapsamaktadır. Ayrıca, arabalar için düzenlenen açık artırma ve internet üzerinden yapılan toptan ticaret ile, taşıtların toptan ve perakende satışlarının da dahil olduğu komisyoncuların faaliyetleri de burada kapsamaktadır.

Bu bölüm aynı zamanda taşıtların yıkanması, cilalanması ve benzeri faaliyetleri de kapsamaktadır.

Bu bölüm otomotiv yakıtı ve yağlama yağları veya soğutma ürünlerinin perakende satışını veya motorlu taşıtlar ve motosikletlerin kiralınmasını hariç tutmaktadır.

45.1 Motorlu kara taşıtlarının ticareti

45.11 Otomobillerin ve hafif motorlu kara taşıtlarının ticareti

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- yeni veya kullanılmış taşıtların toptan ve perakende satışı:
- ambulans ve minibüs benzeri motorlu yolcu taşıtları dahil olmak üzere, motorlu yolcu taşıtları (3,5 tondan daha az).

Ayrıca bu sınıf aşağıdakileri de kapsamaktadır;

- cip ve benzeri motorlu arazi araçlarının toptan ve perakende satışı (3.5 tondan daha az).

Kapsam dışı olanlar;

- motorlu taşıt parçaları ve aksesuarlarının toptan ve perakende satışı, bkz. 45.3,
- motorlu taşıtların sürücüsü ile birlikte kiralınması, bkz. bölüm 49,
- motorlu taşıtların sürücüsüz olarak kiralınması, bkz. 77.1

45.19 Diğer motorlu kara taşıtlarının ticareti

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- yeni veya kullanılmış taşıtların toptan ve perakende satışı:
- kamyonlar, otobüsler, römorklar ve yarı römorklar,
- karavanlar ve motorlu karavanlar.

Ayrıca bu sınıf aşağıdakileri de kapsamaktadır;

- motorlu arazi araçlarının toptan ve perakende satışı (3,5 tondan ağır olanlar).

Kapsam dışı olanlar;

- motorlu taşıt parçaları ve aksesuarlarının toptan ve perakende satışı, bkz. 45.3,
- kamyonların sürücüsü ile birlikte kiralanması, bkz. 49.41,
- kamyonların sürücü olmaksızın kiralanması, bkz. 77.12.

45.2 Motorlu kara taşıtlarının bakım ve onarımı

45.20 Motorlu kara taşıtlarının bakım ve onarımı

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- motorlu kara taşıtlarının bakım ve onarımı:
- mekanik onarımlar,
- elektrik onarımları,
- elektronik enjeksiyon sistemi onarımı,
- olağan servis bakımı,
- karoser onarımı,
- motorlu kara taşıtlarına ait parçaların onarımı,
- yıkama, cilalama ve benzeri,
- püskürtme ve boyama,
- cam ve pencere onarımı,
- motorlu kara taşıtlarına ait koltukların onarımı,
- lastik onarımı, takma veya değiştirme,
- paslanmaya karşı bakım,
- imalat sürecinin bir parçası olmamak kaydıyla parçaların ve aksesuarların kurulumu.

Kapsam dışı olanlar;

- otomobil lastiklerinin yeniden kaplanması ve yeniden yerleştirilmesi, bkz. 22.11.

45.3 Motorlu kara taşıtlarının parça ve aksesuarlarının ticareti

Bu grup aşağıdakiler gibi, her çeşit motorlu taşıt parça, bölüm, teçhizat, alet ve aksesuarlarının toptan ve perakende satışını kapsar:

- lastik tekerlekler için kauçuk otomobil lastikleri ve otomobilin iç lastikleri,
- ateşleme bujileri, bataryalar, aydınlatma teçhizatı ve elektrik bölmeleri.

45.31 Motorlu kara taşıtlarının parça ve aksesuarlarının toptan ticareti

45.32 Motorlu kara taşıtlarının parça ve aksesuarlarının perakende ticareti

Kapsam dışı olanlar;

- perakende yakıt satışı, bkz. 47.30.

45.4 Motosiklet ve ilgili parça ve aksesuarların ticareti, bakımı ve onarımı

45.40 Motosiklet ve ilgili parça ve aksesuarların ticareti, bakımı ve onarımı

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- küçük motorlu bisikletler dahil, motosikletlerin toptan ve perakende satışı,
- motosikletlerin parçaları ve aksesuarlarının toptan ve perakende satışı (komisyoncular ve posta ile satış yapan mağazalar dahil),
- motosikletlerin bakım ve onarımı.

Kapsam dışı olanlar;

- bisikletlerin ve ilgili parçalarının ve aksesuarlarının toptan ticareti, bkz. 46.49,
- bisikletlerin ve ilgili parçalarının ve aksesuarlarının perakende satışı, bkz. 47.64,
- motosikletlerin kiralanması, bkz. 77.39,
- bisikletlerin bakım ve onarımı, bkz. 95.29.

46 Toptan ticaret (Motorlu kara taşıtları ve motosikletler hariç)

Bu bölüm, uluslararası toptan ticaret (ithalat/ihracat) de dahil ülke içi toptan ticaret ile ilgili kendi hesabına veya bir ücret veya sözleşmeye dayalı olarak (komisyon ticareti) yapılan toptan ticareti kapsamaktadır.

Kapsam dışı olanlar;

- motorlu taşıtların, karavanların ve motosikletlerin toptan ticareti, bkz. 45.1, 45.4,
- motorlu taşıt aksesuarlarının toptan ticareti, bkz. 45.31, 45.40,
- malların kiralanması veya leasingi, bkz. Bölüm 77,
- katı malların paketlenmesi ve sıvı veya gazlı malların şişelenmesi (üçüncü kişiler için harmanlanması ve süzülmesi dahil), bkz. 82.92.

46.1 Bir ücret veya sözleşmeye dayalı olarak yapılan toptan ticaret

Bu grup aşağıdakileri kapsamaktadır:

- kendi hesabına ve diğerlerinin adına ticaret yapan komisyoncuların, mal simsarlarının ve diğer tüm toptancıların faaliyetleri,
- internet üzerinden olanlar da dahil olmak üzere, satıcıları ve alıcıları bir araya getirenlerin veya işverenlerin adına ticari işleri yürütenlerin faaliyetleri.

Ayrıca bu grup aşağıdakileri de kapsamaktadır;

- toptancı müzayede evlerinin ticari faaliyetleri (internetteki toptan satışı müzayedeler dahil).

46.11 Tarımsal hammaddelerin, canlı hayvanların, tekstil hammaddelerinin ve yarı mamul malların satışı ile ilgili araçlar

Kapsam dışı olanlar;

- kendi adına toptan ticaret, bkz. 46.2'den 46.9'a kadar,
- mağaza dışında komisyoncular tarafından yapılan perakende satış, bkz. 47.99.

46.12 Yakıtların, maden cevherlerinin, metallerin ve endüstriyel kimyasalların satışı ile ilgili araçlar

Bu sınıf şunların satışında yer alan acenteleri kapsamaktadır:

- yakıtlar, maden cevherleri, metaller ve endüstriyel kimyasallar (gübreler dahil).

Kapsam dışı olanlar;

- kendi adına toptan ticaret, bkz. 46.2'den 46.9'a kadar,
- mağaza dışında komisyoncular tarafından yapılan perakende satış, bkz. 47.99.

46.13 Kereste ve inşaat malzemelerinin satışı ile ilgili araçlar

Kapsam dışı olanlar;

- kendi adına toptan ticaret, bkz. 46.2'den 46.9'a kadar,
- mağaza dışında komisyoncular tarafından yapılan perakende satış, bkz. 47.99.

46.14 Makine, sanayi araç ve gereçleri ile deniz ve hava taşıtlarının satışı ile ilgili araçlar

Bu sınıf aşağıdakilerin satışı ile ilgili araçları kapsamaktadır:

- ofis makineleri ve bilgisayarlar da dahil olmak üzere, makine, sanayi araç ve gereçleri ile deniz ve hava taşıtları

Kapsam dışı olanlar;

- motorlu taşıtlar için komisyoncularının faaliyetleri, bkz. 45.1,
- motorlu taşıtlar müzayedesini, bkz. 45.1,

- kendi adına toptan ticaret, bkz. 46.2`den 46.9`a kadar,
- mağaza dışında komisyoncular tarafından yapılan perakende satış, bkz. 47.99.

46.15 Mobilya, ev eşyaları, madeni eşyalar ve hırdavatların satışı ile ilgili araçlar

Kapsam dışı olanlar;

- kendi adına toptan ticaret, bkz. 46.2'den 46.9'a kadar,
- mağaza dışında komisyoncular tarafından yapılan perakende satış, bkz. 47.99.

46.16 Tekstil, giysi, kürk, ayakkabı ve deri eşyaların satışı ile ilgili araçlar

Kapsam dışı olanlar;

- kendi adına toptan ticaret, bkz. 46.2`den 46.9`a kadar.
- mağaza dışında komisyoncular tarafından yapılan perakende satış, bkz. 47.99.

46.17 Gıda, içecek ve tütün satışı ile ilgili araçlar

Kapsam dışı olanlar;

- kendi adına toptan ticaret, bkz. 46.2'den 46.9'a kadar,
- mağaza dışında komisyoncular tarafından yapılan perakende satış, bkz. 47.99.

46.18 Belirli diğer ürünlerin satışı ile ilgili uzmanlaşmış araçlar

Kapsam dışı olanlar;

- kendi adına toptan ticaret, bkz. 46.2`den 46.9`a kadar,
- mağaza dışında komisyoncular tarafından yapılan perakende satış, bkz. 47.99,
- sigorta acentelerinin faaliyetleri, bkz. 66.22,
- emlakçılarının faaliyetleri, bkz. 68.31.

46.19 Çeşitli malların satışı ile ilgili araçlar

Kapsam dışı olanlar;

- kendi adına toptan ticaret, bkz. 46.2'den 46.9'a kadar,
- mağaza dışında komisyoncular tarafından yapılan perakende satış, bkz. 47.99.

46.2 Tarımsal hammadde ve canlı hayvanların toptan ticareti

46.21 Tahıl, işlenmemiş tütün, tohum ve hayvan yemi toptan ticareti

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- tahılların ve tohumların toptan ticareti,
- yağlı tohumların toptan ticareti,

- işlenmemiş tütünün toptan ticareti,
- hayvan yemlerinin ve başka yerde sınıflandırılmamış tarımsal ham maddelerin toptan ticareti.

Kapsam dışı olanlar;

- tekstil elyafı toptan ticareti, bkz. 46.76.

46.22 Çiçeklerin ve bitkilerin toptan ticareti

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- çiçeklerin, bitkilerin ve çiçek soğanlarının toptan ticareti.

46.23 Canlı hayvanların toptan ticareti

46.24 Ham deri, post ve deri toptan ticareti

46.3 Gıda, içecek ve tütün toptan ticareti

46.31 Meyve ve sebzelerin toptan ticareti

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- meyve ve sebzelerin toptan ticareti,
- korunmuş meyve ve sebzelerin toptan ticareti.

46.32 Et ve et ürünlerinin toptan ticareti

46.33 Süt ürünleri, yumurta ve yenilebilir sıvı ve katı yağların toptan ticareti

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- süt ürünlerinin toptan ticareti,
- yumurtalar ve yumurta ürünlerinin toptan ticareti,
- hayvan veya bitkisel kaynaklı yenilebilir sıvı ve katı yağların toptan ticareti.

46.34 İçecek toptan ticareti

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- alkollü içeceklerin toptan ticareti,
- alkollü olmayan içeceklerin toptan ticareti.

Ayrıca bu sınıf aşağıdakileri de kapsamaktadır;

- dökme olarak (paketlenmemiş) şarabın satın alınması ve üzerinde hiçbir değişiklik yapılmaksızın şişelenmesi.

Kapsam dışı olanlar;

- şarap veya damıtılmış alkollü içeceklerin harmanlanması, bkz. 11.01, 11.02.

46.35 Tütün ürünlerinin toptan ticareti

46.36 Şeker, çikolata ve şekerleme toptan ticareti

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- şeker ve çikolata ile şekerlemelerin toptan ticareti,
- fırıncılık mamullerinin toptan ticareti.

46.37 Kahve, çay, kakao ve baharat toptan ticareti

46.38 Balık, kabuklular ve yumuşakçalar da dahil diğer gıda maddelerinin toptan ticareti

Ayrıca bu sınıf aşağıdakileri de kapsamaktadır;

- ev hayvanları için olan yemlerin veya yiyeceklerin toptan ticareti.

46.39 Belirli bir mala tahsis edilmemiş mağazalardaki gıda, içecek ve tütün toptan ticareti

46.4 Ev eşyalarının toptan ticareti

Bu grup, tekstil ürünleri de dahil, ev eşyalarının toptan ticaretini kapsamaktadır.

46.41 Tekstil ürünlerinin toptan ticareti

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- iplik toptan ticareti,
- kumaş toptan ticareti,
- ev tekstili gibi ürünlerin toptan ticareti,
- manifatura ürünleri toptan ticareti: iğneler, dikiş ipliği vb.

Kapsam dışı olanlar;

- tekstil elyafı toptan ticareti, bkz. 46.76.

46.42 Giysi ve ayakkabı toptan ticareti

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- giysi toptan ticareti (spor giysileri dahil),
- eldivenler, kravatlar ve pantolon askıları gibi giysi aksesuarlarının toptan ticareti,
- ayakkabı toptan ticareti,

- kürklü eşyaların toptan ticareti
- Őemsiyelerin toptan ticareti,

Kapsam dışı olanlar;

- mücevher toptan ticareti, bkz. 46.48,
- deri eşyaların toptan ticareti, bkz. 46.49,
- kayak botları gibi özel spor ekipman ayakkabılarının toptan ticareti, bkz. 46.49.

46.43 Elektrikli ev aletleri toptan ticareti

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- elektrikli ev aletlerinin toptan ticareti,
- radyo ve televizyon toptan ticareti,
- fotoğraf malzemeleri ile optik malzemelerin toptan ticareti,
- elektrikli ısıtma cihazlarının toptan ticareti,
- kayıtlı ses ve video kasetler, CD`ler ve DVD`lerin toptan ticareti.

Kapsam dışı olanlar;

- boş ses ve video kasetler, CD`ler ve DVD`lerin toptan ticareti, bkz. 46.52,
- dikiş makinelerinin toptan ticareti, bkz. 46.64.

46.44 Porselen ve cam eşya ile temizlik maddelerinin toptan ticareti

Bu bölüm aşağıdakileri kapsamaktadır;

- porselen ve cam eşya toptan ticareti,
- temizleme maddelerinin toptan ticareti.

46.45 Parfüm ve kozmetik ürünlerinin toptan ticareti

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- parfümlerin, kozmetik ürünlerin ve sabunların toptan ticareti.

46.46 Eczacılık rnlerinin toptan ticareti

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- ecza ve tıbbi ürünlerin toptan ticareti.

46.47 Mobilya, halı ve aydınlatma ekipmanlarının toptan ticareti

Bu bölüm aşağıdakileri kapsamaktadır;

- ev mobilyalarının toptan ticareti,
- halı toptan ticareti,

- aydınlatma ekipmanlarının toptan ticareti.

Kapsam dışı olanlar;

- ofis mobilyalarının toptan ticareti, bkz. 46.65.

46.48 Saat ve mücevher toptan ticareti

46.49 Diğer ev eşyalarının toptan ticareti

Bu bölüm aşağıdakileri kapsamaktadır;

- ahşap eşyalar, hasır eşyalar, mantar eşyalar ve benzeri eşyaların toptan ticareti,
- bisikletler ve bisiklet parçaları ile aksesuarlarının toptan ticareti,
- kırtasiye malzemeleri, kitaplar, dergiler ve gazetelerin toptan ticareti,
- deri eşyalarının ve seyahat eşyalarının toptan ticareti,
- müzik enstrümanlarının toptan ticareti,
- oyunlar ve oyuncakların toptan ticareti,
- kayak botları gibi özel spor ayakkabıları da dahil, spor eşyalarının toptan ticareti.

46.5 Bilgi ve iletişim teknolojisi ekipmanlarının toptan ticareti

Bu grup, bilgisayarlar, telekomünikasyon teçhizatı ve parçaları gibi bilgi ve iletişim teknolojisi teçhizatının toptan ticaretini kapsamaktadır.

46.51 Bilgisayar, bilgisayar çevre birimleri ve yazılım toptan ticareti

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- bilgisayarların ve bilgisayar çevre birimlerinin toptan ticareti,
- bilgisayar yazılımının toptan ticareti.

Kapsam dışı olanlar;

- elektronik parçaların toptan ticareti, bkz. 46.52,
- büro makine ve teçhizatlarının toptan ticareti, (bilgisayarlar ve çevre birimleri hariç), bkz. 46.66.

46.52 Elektronik ve telekomünikasyon ekipmanlarının ve parçalarının toptan ticareti

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- elektronik valflerin ve tüplerin toptan ticareti,
- yarı iletken cihazların toptan ticareti,
- mikroçiplerin ve entegre devrelerin toptan ticareti,
- baskılı devrelerin toptan ticareti,
- boş ses ve video kasetler ile disketlerin, manyetik ve optik disklerin (CD'ler, DVD'ler) toptan ticareti,

- telefon ve iletişim ekipmanlarının toptan ticareti.

Kapsam dışı olanlar;

- kayıtlı ses ve video kasetlerin, CD'lerin, DVD'lerin toptan ticareti, bkz. 46.43,
- bilgisayarların ve bilgisayar çevre birimlerinin toptan ticareti, bkz. 46.51.

46.6 Diğer makine, ekipman, aksam ve parçaları ile büro mobilyalarının toptan ticareti

Bu grup, her çeşit endüstri ve genel amaçlı makineler için özel makine, ekipman, aksam ve parçalarının toptan ticaretini kapsamaktadır.

46.61 Tarımsal amaçlı makine ve ekipmanlar ile aksam ve parçalarının toptan ticareti

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- tarımsal makine ve ekipmanın toptan ticareti:
- pulluklar, gübre dağıtıcı makineler, tohum ekme aletleri,
- biçerdöverler,
- harman dövme makineleri,
- süt sağma makineleri,
- kümes hayvanları makineleri, arıcılık makineleri,
- tarım ve ormancılıkta kullanılan traktörler.

Ayrıca bu sınıf aşağıdakileri de kapsamaktadır;

- nasıl çalışırsa çalışsın çim biçme makineleri.

46.62 Takım tezgahlarının toptan ticareti

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- her tür materyal için takım tezgahlarının toptan ticareti.

Ayrıca bu sınıf aşağıdakileri de kapsamaktadır;

- bilgisayar kontrollü takım tezgahlarının toptan ticareti.

46.63 Madencilik, bina ve bina dışı inşaat makinelerinin toptan ticareti

46.64 Tekstil endüstrisi makineleri ile dikiş ve örgü makinelerinin toptan ticareti

Ayrıca bu sınıf aşağıdakileri de kapsamaktadır;

- tekstil endüstrisi için bilgisayar kontrollü makineler ile bilgisayar kontrollü dikiş ve örgü makinelerinin toptan ticareti.

46.65 Büro mobilyalarının toptan ticareti

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- toptan ticaret ile ilgili aşağıdaki hizmetler;
- 31.01`de (Büro ve mağaza mobilyalarının imalatı) sınıflandırılan mallar.

46.66 Diğer büro makine ve ekipmanlarının toptan ticareti

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- büro makine ve ekipmanının toptan ticareti (bilgisayarlar ve bilgisayar çevre birimleri hariç).

Kapsam dışı olanlar;

- bilgisayar ve bilgisayar çevre birimleri toptan ticareti, bkz. 46.51,
- elektronik parçalar ile telefonun ve iletişim ekipmanının toptan ticareti, bkz. 46.52.

46.69 Diğer makine ve ekipmanların toptan ticareti

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- ulaştırma ekipmanlarının toptan ticareti, (motorlu taşıtlar, motosikletler ve bisikletler hariç)
- üretim hattı robotlarının toptan ticareti,
- endüstriyel kullanım için kablolar ve elektrik anahtarları ile diğer kurulum ekipmanlarının toptan ticareti,
- elektrik motorları, trafolar gibi diğer elektrikli materyallerin toptan ticareti,
- endüstride, ticarete, denizcilikte ve diğer hizmetlerde (madencilik, inşaat, inşaat mühendisliği ve tekstil endüstrisi hariç) kullanılan diğer makinelerin toptan ticareti.

Ayrıca bu sınıf aşağıdakileri de kapsamaktadır;

- ölçüm aletlerinin ve ekipmanlarının toptan ticareti.

Kapsam dışı olanlar;

- motorlu taşıtların, römorkların ve karavanların toptan ticareti, bkz. 45.1,
- motorlu taşıt parçalarının toptan ticareti, bkz. 45.31,
- motosikletlerin toptan ticareti, bkz. 45.40,
- bisikletlerin toptan ticareti, bkz. 46.49.

46.7 Belirli bir mala tahsis edilmiş mağazalardaki diğer toptan ticaret

Bu grup, bu bölümün diğer gruplarında sınıflandırılmayan belirli bir mala tahsis edilmiş mağazalardaki diğer toptan ticaret faaliyetlerini kapsamaktadır. Burada, tarımsal ürünler hariç, tipik olarak evde kullanım için olmayan ara ürünlerin toptan ticareti kapsamaktadır.

46.71 Katı, sıvı ve gazlı yakıtlar ile bunlarla ilgili ürünlerin toptan ticareti

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- akaryakıt, gres yağı, motor yağları, madeni yağlar vb. toptan ticareti, örneğin:
- odun kömürü, kömür, kok kömürü, yakacak odun, nafta,
- ham petrol, ham yağ, mazot, benzin, fuel oil, kalorifer yağı, gazyağı,
- sıvı petrol gazları, bütan ve propan gazı,
- madeni yağlar ve gres yağları, rafine edilmiş petrol ürünleri.

46.72 Metallerin ve metal cevherlerinin toptan ticareti

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- demir içeren ve demir içermeyen maden cevherlerinin toptan ticareti,
- birincil formdaki demir içeren ve demir içermeyen metallerin toptan ticareti,
- başka yerde sınıflandırılmamış demir içeren ve demir içermeyen yarı işlenmiş metal ürünlerin toptan ticareti,
- altın ve diğer değerli metallerin toptan ticareti.

Kapsam dışı olanlar;

- metal atıkların toptan ticareti, bkz. 46.77.

46.73 Ağaç, inşaat malzemesi ve sıhhi teçhizat toptan ticareti

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- ham halde ağaç toptan ticareti,
- ağacın ilk işlenmesinden elde edilen ürünlerin toptan ticareti,
- boya ve vernik toptan ticareti,
- inşaat malzemelerinin toptan ticareti:
- kum, çakıl,
- duvar kağıdı ve yer döşemelerinin toptan ticareti,
- düz cam toptan ticareti,
- sıhhi teçhizatın toptan ticareti:
- banyolar, lavabolar, tuvaletler ve diğer sıhhi porselenler,
- prefabrik yapıların toptan ticareti.

46.74 Hırdavat, sıhhi tesisat ve ısıtma tesisatı malzemelerinin toptan ticareti

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- hırdavat ve kilitlerin toptan ticareti,
- armatürler (bağlantı parçaları) ve aparatların toptan ticareti,
- sıcak su ısıtıcılarının toptan ticareti,
- sıhhi tesisat malzemelerinin toptan ticareti:

- tüpler, borular, armatürler (bağlantı parçaları), musluklar, T-parçaları, bağlantılar, kauçuk borular ve benzeri,
- çekiçler, testereleler, tornavidalar ve diğer el aletlerinin toptan ticareti.

46.75 Kimyasal ürünlerin toptan ticareti

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- endüstriyel kimyasal ürünlerin toptan ticareti:
- anilin, matbaa mürekkebi, uçucu yağlar, endüstriyel gazlar, kimyasal yapıştırıcılar, boyama maddeleri, sentetik reçine, metil alkol, parafin, esanslar ve tatlandırıcılar, soda, sanayi tuzu, asitler ve sülfürler, kola türevleri vb.
- gübreler ve tarım ilaçlarının toptan ticareti.

46.76 Diğer ara ürünlerin toptan ticareti

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- birincil formda plastik maddelerin toptan ticareti,
- kauçuk toptan ticareti,
- tekstil elyafı vb. toptan ticareti,
- dökme halde kağıt satışı,
- değerli taşların toptan ticareti.

46.77 Atık ve hurda toptan ticareti

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- toplama, sıralama, ayırma, tekrar kullanılabilir kısımları elde etmek amacıyla arabalar gibi kullanılmış malları sökme, paketlenme ve tekrar paketlenme, depolama ve dağıtma (burada, gerçek bir dönüştürme işlemi yoktur) dahil, metal ve metal olmayan atık ve hurdalar ile yeniden dönüştürülebilir malzemelerin toptan ticareti. Ayrıca, satın alınan ve satılan atıklar kalıcı bir değere sahiptir.

Ayrıca bu sınıf aşağıdakileri de kapsamaktadır;

- kullanılabilir parçalar elde etmek veya yeniden satmak için otomobillerin, bilgisayarların, televizyonların ve diğer ekipmanın sökülmesi (demontajı).

Kapsam dışı olanlar;

- ev ve endüstri atıklarının toplanması, bkz. 38.1,
- bir endüstriyel imalat işleminde daha ileri bir kullanım amacıyla yapılmayan, fakat bertaraf amacıyla yapılan atıkların işlenmesi, bkz. 38.2,
- gerçek bir dönüşüm işleminin gerekmesi durumunda atık ve hurdalar ile diğer malzemelerin ikincil hammaddeye dönüştürülmesi (İkincil hammadde olarak ortaya çıkarılan bu ürünler, bir sanayi imalat işleminde direk kullanım için uygundur, fakat, nihai yeni bir ürün değildir), bkz.

38.3,

- eşyaların yenilenmesi için, otomobillerin, bilgisayarların, televizyonların ve diğer ekipmanın sökülmesi, bkz. 38.31,
- gemi sökümü, bkz. 38.31,
- bir mekanik işlem yardımıyla araçların parçalanması, bkz. 38.32,
- ikinci el eşyaların perakende satışı, bkz. 47.79.

46.9 Belirli bir mala tahsis edilmemiş mağazalardaki toptan ticaret

46.90 Belirli bir mala tahsis edilmemiş mağazalardaki toptan ticaret

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- belirli bir uzmanlaşma olmaksızın çeşitli malların toptan ticareti.

47 Perakende ticaret (Motorlu kara taşıtları ve motosikletler hariç)

Bu bölüm, dükkanlar, büyük mağazalar, tezgahlar, posta ile satış yapan dükkanlar, kapıdan kapıya satış yapan kişiler, gezgin satıcılar, sokak satıcıları, tüketici kooperatifleri ve benzerleri tarafından kişisel olarak veya evde tüketimi veya faydası için genel kamuya yeni ve kullanılmış malların perakende satışını (üzerinde değişiklik yapılmadan satış) kapsamaktadır.

Perakende ticaret, ilk olarak satış yerinin türüne göre sınıflandırılmaktadır (mağazalardaki perakende ticaret: 47.1`den 47.7`ye kadar olan gruplar; mağaza dışında yapılan perakende ticaret: Gruplar 47.8 ve 47.9). Mağazalardaki perakende ticaret, kullanılmış malların perakende satışını kapsamaktadır (sınıf 47.79). Mağazalardaki perakende satış için, belirli bir mala tahsis edilmiş yerlerdeki perakende satış (47.2`den 47.7`ye kadar olan gruplar) ve belirli bir mala tahsis edilmemiş yerlerdeki perakende satış (grup 47.1) arasında daha ileri bir ayırım söz konusudur. Yukarıdaki gruplar, satılan ürünlerin çeşitliliğine göre daha fazla alt bölüme ayrılmaktadır.

Mağazalar vasıtasıyla yapılmayan satış, ticaret tiplerine göre, örneğin tezgahlar ve pazar yerleri vasıtasıyla (47.8) ve posta siparişi, kapıdan kapıya, satış makineleri ile (grup 47.9) yapılan diğer mağaza dışı perakende satış vasıtasıyla yapılan perakende satış gibi, alt bölümlere ayrılmaktadır. Bu bölümde satılan mallar, genellikle tüketici malları veya perakende ticaret malları olarak belirtilen mallarla sınırlıdır. Bu nedenle normal olarak perakende ticarete girmeyen, tahıllar, cevherler, endüstri makineleri vb. gibi mallar hariç tutulmaktadır.

Bu bölüm ayrıca, vitrin mallarının, kişisel bilgisayarlar, kırtasiye malzemesi, boya veya kereste gibi ürünlerin temel olarak genel halka satışıyla uğraşan birimleri (bu ürünler kişisel olarak veya evde kullanıma yönelik olmamasına rağmen) kapsamaktadır. Ticarete alışlagelmiş olan bazı malların işlenmesi, ticareti yapılan malın temel niteliğini etkilemez, bu yüzden, örneğin, sıralama, ayırma, karıştırma ve paketleme buraya dahil edilebilir.

Bu bölüm, aynı zamanda komisyoncular tarafından yapılan perakende satışı ve perakende müzayede salonlarının faaliyetlerini de kapsamaktadır.

Kapsam dışı olanlar;

- çiftçiler tarafından çiftlik ürünlerinin satışı, bkz. bölüm 01,
- genellikle 10-32 bölümlerindeki imalatçılık olarak sınıflandırılan malların üretimi ve satışı,
- motorlu taşıtların, motosikletlerin ve bunların parçalarının satışı, bkz. bölüm 45,
- tahıllar, cevherler, ham petrol, sanayi kimyasalları, demir ve çelik ile sanayi makineleri ve teçhizatı ticareti, bkz. bölüm 46,
- işyerinde tüketime yönelik yiyecek ve içeceklerin satışı ve gıdaların ayak üstü alınıp tüketildiği yerlerdeki gıdaların satışı, bkz. bölüm 56,
- kişisel ve ev eşyalarının genel halka kiralanması, bkz. grup 77.2.

47.1 Belirli bir mala tahsis edilmemiş mağazalardaki perakende ticaret

Bu grup, süper marketler veya büyük mağazalar gibi, aynı birim içerisinde (belirli bir mala tahsis edilmemiş mağazalar) çeşitli ürün reyonlarının olduğu yerlerdeki perakende ticareti kapsamaktadır.

47.11 Belirli bir mala tahsis edilmemiş mağazalarda gıda, içecek veya tütün ağırlıklı perakende ticaret

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- gıda ürünleri, içecek veya tütün ağırlıklı çeşitli malların perakende ticareti:
- gıda ürünleri, içecek veya tütün ana satışları olmak üzere giyim eşyası, mobilya, cihazlar, hırdavat, kozmetikler vb. diğer çeşitli ticari eşyaların reyonlarına sahip olan genel mağazaların faaliyetleri.

47.19 Belirli bir mala tahsis edilmemiş mağazalarda yapılan diğer perakende ticaret

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- gıda ürünleri, içecek veya tütün ürünlerinin ağırlıklı olmadığı çok çeşitli malların perakende ticareti,
- giyim eşyası, mobilya, cihaz, hırdavat, kozmetik, mücevher, oyuncak, spor eşyaları vb. dahil olmak üzere, ticari eşya reyonları olan bölümlü mağazaların faaliyetleri.

47.2 Belirli bir mala tahsis edilmiş mağazalarda gıda, içecek ve tütün perakende ticareti

47.21 Belirli bir mala tahsis edilmiş mağazalardaki meyve ve sebze perakende ticareti

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- taze meyve ve sebzelerin perakende satışı,
- hazır ve korunmuş meyve ve sebzelerin perakende satışı.

47.22 Belirli bir mala tahsis edilmiş mağazalardaki et ve et ürünlerinin perakende ticareti

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- et ve et ürünlerinin perakende satışı (kümes hayvanları dahil).

47.23 Belirli bir mala tahsis edilmiş mağazalardaki balık, kabuklu hayvanlar ve yumuşakçaların perakende ticareti

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- balık, diğer yenilebilen deniz ürünleri ve bunlardan yapılan ürünlerin perakende satışı.

47.24 Belirli bir mala tahsis edilmiş mağazalardaki ekmek, pastalar, unlu mamuller ve şekerli ürünlerin perakende ticareti

47.25 Belirli bir mala tahsis edilmiş mağazalardaki içeceklerin perakende ticareti

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- içeceklerin perakende satışı:

- alkollü içecekler,
- alkolsüz içecekler.

47.26 Belirli bir mala tahsis edilmiş mağazalardaki tütün ürünlerinin perakende ticareti

Bu sınıf aşağıdakilerin perakende satışını kapsamaktadır;

- tütün perakende satışı,
- tütün ürünlerinin perakende satışı.

47.29 Belirli bir mala tahsis edilmiş mağazalardaki diğer gıda ürünlerinin perakende ticareti

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- süt ürünleri ve yumurtaların perakende satışı,
- başka yerde sınıflandırılmamış diğer gıda ürünlerinin perakende satışı.

47.3 Belirli bir mala tahsis edilmiş mağazalarda otomotiv yakıtının perakende ticareti

47.30 Belirli bir mala tahsis edilmiş mağazalarda otomotiv yakıtının perakende ticareti

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- motorlu taşıt ve motosiklet yakıtının perakende ticareti.

Ayrıca bu sınıf aşağıdakileri de kapsamaktadır;

- motorlu taşıtlar için yağ ürünlerinin ve soğutma ürünlerinin perakende ticareti.

Kapsam dışı olanlar;

- yakıtların toptan ticareti, bkz. 46.71,
- yemek pişirme ve ısınma amaçlı sıvılaştırılmış petrol gazının perakende ticareti, bkz. 47.78.

47.4 Belirli bir mala tahsis edilmiş mağazalarda bilgi ve iletişim teknolojisi (ICT) teçhizatının perakende ticareti

Bu grup, belirli bir mala tahsis edilmiş mağazalar tarafından bilgisayarlar ve çevre donanımları, iletişim donanımları ve tüketim malları gibi bilgi ve iletişim teknolojisi (ICT) teçhizatının perakende ticaretini kapsamaktadır.

47.41 Belirli bir mala tahsis edilmiş mağazalarda bilgisayarların, çevre donanımlarının ve yazılım programlarının perakende ticareti

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- bilgisayarların perakende ticareti,
- bilgisayar çevre donanımlarının perakende ticareti,
- video oyun konsollarının perakende ticareti,
- kişiye özel olmayan yazılım programlarının (video oyunları dahil) perakende ticareti.

Kapsam dışı olanlar;

- boş kasetlerin ve disklerin perakende ticareti, bkz. 47.63,

47.42 Belirli bir mala tahsis edilmiş mağazalarda telekomünikasyon teçhizatının perakende ticareti

47.43 Belirli bir mala tahsis edilmiş mağazalarda ses ve görüntü cihazlarının perakende ticareti

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- radyo ve televizyon perakende ticareti,
- ses ve video teçhizatın perakende ticareti,
- CD, DVD, MP3 vb. çalarlar ve kaydedicilerin perakende ticareti.

47.5 Belirli bir mala tahsis edilmiş mağazalarda diğer ev eşyalarının perakende ticareti

Bu grup, belirli bir mala tahsis edilmiş mağazalarda tekstil, hırdavat, halı, elektrikli cihazlar veya mobilyaların perakende ticaretini kapsamaktadır.

47.51 Belirli bir mala tahsis edilmiş mağazalarda tekstil ürünleri perakende ticareti

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- kumaş perakende ticareti,

- örgü ipliği perakende ticareti,
- halı, goblen veya nakış yapımı için temel materyallerin perakende ticareti,
- tekstil perakende ticareti,
- tuhafiyeye ürünlerinin perakende ticareti: iğneler, dikiş ipliği vb.

Kapsam dışı olanlar;

- giysilerin perakende ticareti, bkz. 47.71.

47.52 Belirli bir mala tahsis edilmiş mağazalarda hırdavat, boya ve cam perakende ticareti

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- hırdavat perakende ticareti,
- boyaların, cilaların ve verniklerin perakende ticareti,
- düz cam perakende ticareti,
- tuğla, tahta, sıhhi ürünler (küvet, lavabo, vs) gibi diğer yapı materyallerinin perakende ticareti,
- kendin yap türünden malzeme ve teçhizatın perakende ticareti.

Ayrıca bu sınıf aşağıdakileri de kapsamaktadır;

- nasıl çalıştırılırsa çalıştırılsın çim biçme makinelerinin perakende ticareti,
- sauna perakende ticareti.

47.53 Belirli bir mala tahsis edilmiş mağazalarda halı, kilim, duvar ve yer kaplamalarının perakende ticareti

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- halı ve kilimlerin perakende ticareti,
- perdeler ve tül perdelerin perakende ticareti,
- duvar kağıdı ve yer döşemelerinin perakende ticareti.

Kapsam dışı olanlar;

- mantar yer karolarının perakende ticareti, bkz. 47.52.

47.54 Belirli bir mala tahsis edilmiş mağazalarda elektrikli ev aletlerinin perakende ticareti

Kapsam dışı olanlar;

- ses ve video ekipmanının perakende ticareti, bkz. 47.43.

47.59 Belirli bir mala tahsis edilmiş mağazalarda mobilya, aydınlatma teçhizatı ve diğer ev eşyalarının perakende ticareti

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- ev mobilyalarının perakende ticareti,
- aydınlatma gereçlerinin perakende ticareti,

- ev aletleri ve çatal-bıçak takımı, tabak-çanak, cam eşyalar, porselen ve çömlek ürünlerinin perakende ticareti,
- ahşap, mantar ve hasır ürünlerinin perakende ticareti,
- elektrikli olmayan ev aletlerinin perakende ticareti,
- müzik enstrümanlarının ve eserlerinin perakende ticareti,
- kilitleme cihazları, kasalar ve kasa daireleri gibi elektrikli güvenlik alarm sistemlerinin perakende ticareti (kurulum ve bakım hizmeti hariç),
- ev aletleri ve teçhizatının perakende ticareti.

Kapsam dışı olanlar;

- antikaların perakende ticareti, bkz. 47.79.

47.6 Belirli bir mala tahsis edilmiş mağazalarda kültür ve eğlence mallarının perakende ticareti

Bu grup, belirli mala tahsis edilmiş mağazalarda kitaplar, gazeteler, müzik ve video kayıtları, spor aletleri, oyunlar ve oyuncaklar gibi kültürel ve eğlence mallarının perakende ticaretini kapsamaktadır.

47.61 Belirli bir mala tahsis edilmiş mağazalarda kitapların perakende ticareti

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- her çeşit kitabın perakende ticareti.

Kapsam dışı olanlar;

- ikinci el veya antika kitapların perakende ticareti, bkz. 47.79.

47.62 Belirli bir mala tahsis edilmiş mağazalarda gazeteler ve kırtasiye ürünlerinin perakende ticareti

Ayrıca bu sınıf aşağıdakileri de kapsamaktadır;

- kalem, kurşun kalem, kağıt vb. büro malzemelerinin perakende ticareti.

47.63 Belirli bir mala tahsis edilmiş mağazalarda müzik ve video kayıtlarının perakende ticareti

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- müzik kayıtlarının, ses bantlarının, kompakt disklerin ve kasetlerin perakende ticareti,
- video kasetlerin ve DVD`lerin perakende ticareti.

Ayrıca bu sınıf aşağıdakileri de kapsamaktadır;

- boş bant ve disklerin perakende ticareti.

47.64 Belirli bir mala tahsis edilmiş mağazalarda spor malzemelerinin perakende ticareti

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- spor malzemeleri, balık avlama teçhizatı, kamp eşyaları, botlar ve bisikletlerin perakende ticareti.

47.65 Belirli bir mala tahsis edilmiş mağazalarda oyunlar ve oyuncakların perakende ticareti

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- her türlü materyalden yapılan, oyunlar ve oyuncakların perakende ticareti.

Kapsam dışı olanlar;

- video oyunları konsollarının perakende ticareti, bkz. 47.41,
- kişiye özel olmayan yazılım programlarının (video oyunları dahil) perakende ticareti, bkz. 47.41.

47.7 Belirli bir mala tahsis edilmiş mağazalarda diğer malların perakende ticareti

Bu grup, giyim eşyası, ayakkabı ve deri eşyalar ile eczacılık ürünleri ve tıbbi ürünler, saatler, hatıra eşyalar, temizleme maddeleri, silahlar, çiçekler ve ev hayvanları ve diğer ürünler gibi bu sınıflamanın diğer bölümlerine dahil edilmemiş ürünlerin belirli bir mala tahsis edilmiş mağazalardaki satışını kapsamaktadır.

Ayrıca, belirli bir mala tahsis edilmiş mağazalardaki kullanılmış malların perakende satışı da burada kapsamaktadır.

47.71 Belirli bir mala tahsis edilmiş mağazalarda giyim eşyalarının perakende ticareti

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- giyim eşyalarının perakende ticareti,
- kürklü eşyaların perakende ticareti,
- eldivenler, kravatlar, pantolon askıları vb. gibi giysi aksesuarlarının perakende ticareti.

Kapsam dışı olanlar;

- tekstil perakende ticareti, bkz. 47.51.

47.72 Belirli bir mala tahsis edilmiş mağazalarda ayakkabı ve deri eşyaların perakende ticareti

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- ayakkabı perakende ticareti,
- deri eşyaların perakende ticareti,
- deri ve deri ikameli seyahat aksesuarlarının perakende ticareti.

Kapsam dışı olanlar;

- kayak botları gibi özel spor ekipman ayakkabılarının perakende ticareti, bkz. 47.64.

47.73 Belirli bir mala tahsis edilmiş mağazalarda eczacılık ürünlerinin perakende ticareti

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- eczacılık ürünlerinin perakende satışı.

47.74 Belirli bir mala tahsis edilmiş mağazalarda tıbbi ve ortopedik ürünlerin perakende ticareti

47.75 Belirli bir mala tahsis edilmiş mağazalarda kozmetik ve kişisel bakım malzemelerinin perakende ticareti

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- parfüm, kozmetik ve kişisel bakım malzemelerinin perakende ticareti.

47.76 Belirli bir mala tahsis edilmiş mağazalarda çiçek, bitki, tohum, gübre, ev hayvanları ve ev hayvanları yemleri perakende ticareti

47.77 Belirli bir mala tahsis edilmiş mağazalarda saat ve mücevher perakende ticareti

47.78 Belirli bir mala tahsis edilmiş mağazalarda diğer yeni malların perakende ticareti

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- fotoğrafik, optik ve hassas aletlerin perakende ticareti,
- gözlükçülerin faaliyetleri,
- hediyelik eşyalar, elişî ürünler ve dini eşyaların perakende ticareti,
- ticari sanat galerileri faaliyetleri,
- evde kullanılan fuel oil, tüp gaz, kömür ve yakacak odun perakende ticareti,
- silahlar ve mühimmat perakende ticareti,
- pullar ve jetonların perakende ticareti,
- ticari sanat galerileri perakende ticaret hizmetleri,
- başka yerde sınıflandırılmamış gıda dışı ürünlerin perakende ticareti.

47.79 Kullanılmış malların satıldığı mağazalardaki perakende ticaret

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- ikinci el kitapların perakende ticareti,
- diğer ikinci el malların perakende ticareti,
- antika eşyaların perakende ticareti,
- müzayede salonlarının faaliyetleri (perakende).

Kapsam dışı olanlar;

- ikinci el motorlu taşıtların perakende ticareti, bkz. 45.1,
- internet müzayedeleri ve diğer mağaza dışı müzayedelerin faaliyetleri (perakende), bkz. 47.91, 47.99,
- rehin karşılığında borç para verilmesi (rehinciler), bkz. 64.92.

47.8 Tezgahlar ve pazar yerleri vasıtasıyla yapılan perakende ticaret

Bu grup, bir yol boyunca ya da sabit bir pazarda genellikle taşınabilen bir tezgahta her çeşit yeni veya ikinci el ürünlerin perakende ticaretini kapsamaktadır.

47.81 Tezgahlar ve pazar yerleri vasıtasıyla gıda, içecek ve tütün ürünleri perakende ticareti

Kapsam dışı olanlar;

- hemen tüketilmeye yönelik hazır gıdaların perakende ticareti (seyyar yiyecek satıcıları), bkz. 56.10.

47.82 Tezgahlar ve pazar yerleri vasıtasıyla tekstil, giyim eşyası ve ayakkabı perakende ticareti

47.89 Tezgahlar ve pazar yerleri vasıtasıyla diğer malların perakende ticareti

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- tezgahlar ve pazar yerleri vasıtasıyla aşağıdakiler gibi diğer malların perakende ticareti:
  - halı ve kilimler,
  - kitaplar,
  - oyunlar ve oyuncaklar,
  - ev aletleri ve elektronik aletler,
  - müzik ve video bantları.

47.9 Mağazalar, tezgahlar ve pazar yerleri dışında yapılan perakende ticaret

Bu grup posta yoluyla, internet üzerinden, kapı kapı dolaşarak, otomatik satış makineleri vasıtasıyla yapılan perakende ticaret faaliyetlerini kapsamaktadır.

47.91 Posta yoluyla veya internet üzerinden yapılan perakende ticaret

Bu sınıf, posta ile satış yapan evler veya internet yoluyla perakende satış faaliyetlerini, yani alıcının reklamlara, kataloglara, bir web sitesinden sağlanan bilgiye, modellere ve diğer reklam araçlarına dayalı olarak seçimini yaptığı ve siparişini posta, telefon veya internet üzerinden (genellikle bir web sitesi tarafından sağlanan özel araçlar vasıtasıyla) verdiği perakende satış faaliyetlerini kapsamaktadır. Satın alınan ürünler ya doğrudan internetten yüklenebilmekte ya da

fiziki olarak müşteriye ulaştırılmaktadır.

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- posta siparişi yoluyla her çeşit ürünün perakende ticareti,
- internet üzerinden her çeşit ürünün perakende ticareti.

Ayrıca bu sınıf aşağıdakileri de kapsamaktadır;

- televizyon, radyo ve telefon yoluyla doğrudan satış,
- internet üzerinden perakende müzayedeler.

Kapsam dışı olanlar;

- internet üzerinden motorlu taşıtların ve motorlu taşıt parçalarının ve aksesuarlarının perakende satışı, bkz. Grup 45.1 ve Grup 45.3,
- internet üzerinden motosikletlerin ve motosiklet parçalarının ve aksesuarlarının perakende satışı, bkz. 45.40.

47.99 Mağazalar, tezgahlar ve pazar yerleri dışında yapılan diğer perakende ticaret

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- önceki sınıflarda hiçbir şekilde dahil edilmemiş olan her çeşit ürünün perakende ticareti:
- doğrudan satışlar veya kapı kapı dolaşarak yapılan satışlar,
- otomatik satış makineleri vb. aracılığıyla yapılan satış,
- müşterinin istediği yere ulaştırılarak yapılan doğrudan yakıt satışı, (kalorifer yakıtı, yakacak odun vb.)
- mağaza dışı müzayede faaliyetleri (perakende, internet hariç),
- komisyoncular tarafından yapılan (mağaza dışı) perakende satış.

H ULAŞTIRMA VE DEPOLAMA

Bu kısım tarifeli olsun ya da olmasın, demir yolu, boru hattı, kara yolu, su veya hava yolu vasıtasıyla ve terminal, park alanları, kargo yükleme-boşaltma hizmetleri, depolama vb. destekleyici faaliyetlerle yolcu ve eşyaların taşınmasını kapsamaktadır. Sürücü veya operatör ile birlikte taşıma araçlarının kiralanması bu kısma dahildir. Ayrıca, posta ve kuryecilik faaliyetleri de burada kapsanmaktadır.

Kapsam dışı olanlar;

- taşıma araçlarının büyük onarımı veya değişimi (motorlu taşıtlar hariç), bkz. grup 33.1,
- kara yollarının, demir yollarının, limanların, havaalanlarının inşaatı, bakımı ve onarımı, bkz. bölüm 42,
- motorlu taşıtların bakım ve onarımı, bkz. 45.20,
- sürücüsüz veya operatörsüz olarak taşıma araçlarının kiralanması, bkz. 77.1, 77.3.

49 Kara taşımacılığı ve boru hattı taşımacılığı

Bu bölüm, boru hatları vasıtasıyla yük taşınması dahil kara yolu ve demir yolu vasıtasıyla yük ve yolcuların taşınmasını kapsamaktadır.

49.1 Demir yolu ile şehirler arası yolcu taşımacılığı

49.10 Demir yolu ile şehirler arası yolcu taşımacılığı

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- geniş bir alana yayılı, ana şebekeler üzerinde demir yolu taşıtlarının kullanılması suretiyle yolcu taşımacılığı,
- şehirler arası demir yolları ile yolcu taşıma,
- demir yolu şirketlerinin bütünleşik bir uygulaması olarak yataklı ve yemekli vagonların işletilmesi.

Kapsam dışı olanlar;

- şehir içi ve banliyö transit sistemleri ile yolcu taşımacılığı, bkz. 49.31,
- yolcu terminali faaliyetleri, bkz. 52.21,
- demir yolu altyapısının işletilmesi; makas değiştirme ve manevra gibi ilgili faaliyetler, bkz. 52.21,
- yataklı veya yemekli vagonların ayrı birimler tarafından işletilmesi, bkz 55.90, 56.10.

49.2 Demir yolu ile yük taşımacılığı

49.20 Demir yolu ile yük taşımacılığı

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- kısa mesafeli demir yolu yük taşımacılığının yanı sıra ana demir yolu şebekeleri üzerindeki yük taşımacılığı.

Kapsam dışı olanlar;

- depolama ve ambarlama, bkz. 52.10,
- yük terminali faaliyetleri, bkz. 52.21,
- demir yolu altyapısının işletilmesi; makaslama ve manevra gibi ilgili faaliyetler, bkz. 52.21,
- kargo yükleme-boşaltma hizmetleri, bkz. 52.24.

49.3 Kara taşımacılığı ile yapılan diğer yolcu taşımacılığı

Bu grup, demir yolu taşımacılığından ziyade tüm kara taşımacılığı temelli yolcu taşıma faaliyetlerini kapsamaktadır. Bununla birlikte, şehir içi ve banliyö taşımacılık sistemlerinin parçası olarak demir yolu taşımacılığı buraya dahildir.

49.31 Kara taşımacılığı ile yapılan şehir içi ve banliyö yolcu taşımacılığı

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- şehir içi veya banliyö taşıma sistemleriyle yapılan yolcu taşıma faaliyetleri. Bu, otobüs, tramvay, metro, trolleybüs, yer altı ve yükseltilmiş demir yolları, vb. gibi farklı kara taşımacılığı çeşitlerini kapsayabilir. Taşıma, olağan olarak belirli duraklarda yolcu bindirilmesi ve indirilmesi zorunluluğunu getiren belirli bir zaman çizelgesine göre tarifeli güzergahlar üzerinden gerçekleştirilmektedir.

Ayrıca bu sınıf aşağıdakileri de kapsamaktadır;

- şehir merkezinden havaalanına veya şehir merkezinden diğer istasyonlara olan hatlar,
- şehir içi veya banliyö transit sistemlerinin parçası olmak koşuluyla, föniküler hatlarının, havai kablolu hatların, vb. işletilmesi.

Kapsam dışı olanlar;

- şehirlerarası demir yolları ile yolcu taşınması, bkz. 49.10.

49.32 Taksi taşımacılığı

Ayrıca bu sınıf aşağıdakileri de kapsamaktadır;

- sürücü ile birlikte diğer özel araçların kiralanması.

49.39 Başka yerde sınıflandırılmamış kara taşımacılığı ile yapılan diğer yolcu taşımacılığı

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- diğer kara yolu yolcu taşımacılığı:

- uzun mesafe tarifeli otobüs servisleri,
- ucuz tarifeli otobüs servisleri, geziler ve diğer istisnai yolcu otobüs servisleri,
- havaalanı taşıma servisleri,

- şehir içi veya banliyö transit sistemlerinin parçası olmamak koşuluyla, teleferiklerin, fönikülerlerin, telesiyejlerin asansörlerin işletilmesi.

Ayrıca bu sınıf aşağıdakileri de kapsamaktadır;

- okul otobüslerinin ve çalışanların taşınması için otobüslerin işletilmesi,
- insanlar veya hayvanlar tarafından çekilen araçlarla yolcu taşımacılığı,

Kapsam dışı olanlar;

- ambulans ile yapılan taşımacılık, bkz. 86.90.

49.4 Kara yolu ile yük taşımacılığı ve taşımacılık hizmetleri

Bu grup, demir yolu yük taşımacılığında ziyade tüm kara yolu yük taşıma faaliyetlerini kapsamaktadır.

49.41 Kara yolu ile yük taşımacılığı

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- kara yolu ile tüm yük taşıma işlemleri:

- tomruk taşınması,
- canlı hayvan taşınması,
- dondurulmuş ürünlerin taşınması,
- ağır yük taşınması,
- çiftliklerde süt toplamayı da içeren tanker kamyonlar içinde yük taşınması da dahil dökme yük taşımacılığı,
- otomobillerin taşınması,
- toplanmaksızın ve bertaraf edilmeksizin, atıkların ve atık maddelerinin taşınması.

Ayrıca bu sınıf aşağıdakileri de kapsamaktadır;

- sürücü ile birlikte kamyonların kiralanması,
- insanlar veya hayvanlar tarafından çekilen taşıtlarla yük taşınması.

Kapsam dışı olanlar;

- ağaç kesme işlemlerinin parçası olarak, orman içerisinde ağaç taşınması, bkz. 02.40,
- kamyonlarla su dağıtımı, bkz. 36.00,
- yüklerin boşaltılması ve yüklenmesi ile ilgili terminal tesislerinin işletilmesi, bkz. 52.21,
- taşıma için kasalara yerleştirme ve paketleme faaliyetleri, bkz. 52.29,
- posta ve kuryecilik faaliyetleri, bkz. 53.10, 53.20,
- atık toplama faaliyetlerinin bütünsel bir parçası olarak atıkların taşınması, bkz. 38.11, 38.12.

49.42 Ev ve iş yerlerine verilen taşımacılık hizmetleri

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- kara yolu taşımacılığı ile evlere ve iş yerlerine verilen taşımacılık hizmetleri.

49.5 Boru hattı taşımacılığı

49.50 Boru hattı taşımacılığı

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- gazların, sıvıların, suyun, sulandırılmış katı karışımların ve diğer malların boru hatları vasıtasıyla taşınması.

Ayrıca bu sınıf aşağıdakileri de kapsamaktadır;

- pompa istasyonlarının işletilmesi.

Kapsam dışı olanlar;

- doğal veya işlenmiş gaz, buhar veya suyun dağıtımı, bkz. 35.22, 35.30, 36.00,

- sıvıların kamyonlarla taşınması, bkz. 49.41.

50 Su yolu taşımacılığı

Bu bölüm, tarifeli olsun veya olmasın, su üzerinde yolcu ve yük taşınmasını kapsamaktadır. Çekici ve itici botlar, gezi, seyahat veya tur botları, araba vapurları, deniz otobüsleri ve benzerlerinin işletilmesi de burada kapsamaktadır. Yer, deniz ve iç su taşımacılığı arasındaki ayrım için bir gösterge olmasına rağmen, belirleyici etken kullanılan taşıma aracının türüdür. Denizde kullanılan gemi ya da teknelerle yapılan taşımacılık Gruplar 50.1 ve 50.2'de sınıflandırılırken, diğer gemilerle yapılan taşımacılık Gruplar 50.3 ve 50.4'de sınıflandırılmaktadır.

Bu bölüm, eğer ayrı birimler tarafından işletiliyorlar ise gemilerdeki restoran ve bar faaliyetlerini hariç tutmaktadır (bkz. 56.10 ve 56.30).

50.1 Deniz ve kıyı sularında yolcu taşımacılığı

Bu grup, deniz veya kıyı sularında işletilmek için tasarlanmış gemilerle yapılan yolcu taşımacılığını kapsamaktadır.

Ayrıca, benzer gemilerin kullanılması halinde büyük göller vb. yerlerdeki yolcu taşımacılığı da bu kapsama dahildir.

50.10 Deniz ve kıyı sularında yolcu taşımacılığı

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- tarifeli olsun veya olmasın, deniz ve kıyı sularında yolcuların taşınması,

- gezi, seyahat veya tur botlarının işletilmesi,
- feribotlar, deniz otobüsleri ve benzerlerinin işletilmesi.

Ayrıca bu sınıf aşağıdakileri de kapsamaktadır;

- deniz ve sahil sularında taşımacılık için mürettebatla birlikte gezinti gemilerinin kiralanması (örneğin eğlence amaçlı balıkçılık teknelerinin kiralanması).

Kapsam dışı olanlar;

- ayrı birimler tarafından gerçekleştirildiğinde gemilerde restoran ve bar faaliyetleri, bkz. 56.10,

56.30,

- gezinti teknelerinin ve yatların mürettebatsız olarak kiralanması, bkz. 77.21,
- ticari gemilerin veya botların mürettebatsız olarak kiralanması, bkz. 77.34,
- yüzer kumarhanelerin işletilmesi, bkz 92.00.

50.2 Deniz ve kıyı sularında yük taşımacılığı

Bu grup deniz veya kıyı sularında işletilmek için tasarlanan gemilerle yapılan yük taşımacılığını kapsamaktadır.

Ayrıca, benzer gemilerin kullanılması halinde büyük göller vb. yerlerdeki yük taşımacılığı da bu kapsama dahildir.

50.20 Deniz ve kıyı sularında yük taşımacılığı

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- tarifeli olsun ya da olmasın, deniz ve kıyı sularında yük taşınması,
- mavnalar, petrol kuleleri, vb.nin çekme ve itme yöntemi ile taşınması

Ayrıca bu sınıf aşağıdakileri de kapsamaktadır;

- deniz ve kıyı sularında yük taşımacılığı amacıyla teknelerin mürettebatıyla beraber kiralanması

Kapsam dışı olanlar;

- yükün depolanması, bkz. 52.10,
- liman işletimi ve geminin havuzlanması, kılavuzluk, boşaltma, layterle taşıma, gemi kurtarma gibi diğer yardımcı faaliyetler, bkz. 52.22,
- kargo yükleme boşaltma hizmetleri, bkz. 52.24,
- ticari gemilerin veya botların mürettebatsız olarak kiralanması, bkz. 77.34.

50.3 İç sularda yolcu taşımacılığı

Bu grup, deniz taşımacılığı için uygun olmayan gemilerin kullanıldığı iç sulardaki yolcu taşımacılığını kapsamaktadır.

50.30 İç sularda yolcu taşımacılığı

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- iç limanlar ve iskeleler de dahil olmak üzere, nehirler, kanallar, göller ve diğer iç sular vasıtasıyla yapılan yolcu taşımacılığı.

Ayrıca bu sınıf aşağıdakileri de kapsamaktadır;

- iç su taşımacılığı için mürettebatı ile birlikte gezinti teknelerinin kiralanması.

Kapsam dışı olanlar;

- gezinti teknelerinin ve yatların mürettebatsız olarak kiralanması, bkz. 77.21.

50.4 İç sularda yük taşımacılığı

Bu grup, deniz taşımacılığı için uygun olmayan gemilerin kullanıldığı, iç sulardaki yük taşımacılığını kapsamaktadır.

50.40 İç sularda yük taşımacılığı

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- iç limanlar ve iskeleler de dahil olmak üzere, nehirler, kanallar, göller ve diğer iç sular vasıtasıyla yapılan yük taşımacılığı.

Ayrıca bu sınıf aşağıdakileri de kapsamaktadır;

- iç sularda yük taşımacılığı amacıyla teknelerin mürettebatıyla beraber kiralanması

Kapsam dışı olanlar;

- kargo yükleme boşaltma hizmetleri, bkz. 52.24,
- ticari gemilerin veya botların mürettebatsız olarak kiralanması, bkz. 77.34.

51 Hava yolu taşımacılığı

Bu bölüm hava veya uzay yoluyla yolcu veya yük taşımacılığını kapsamaktadır.

Kapsam dışı olanlar;

- ürünlerin havadan ilaçlanması, bkz. 01.61,
- uçak ve uçak motorlarının büyük çaplı revizyonu, bkz. 30.30,
- havalimanlarının işletilmesi, bkz. 52.23,
- hava araçları kullanılarak yapılan reklamcılık (gökyüzüne uçakla yazı yazılması), bkz. 73.11,
- havadan fotoğraf çekilmesi, bkz. 74.20.

51.1 Hava yolu ile yolcu taşımacılığı

51.10 Hava yolu ile yolcu taşımacılığı

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- belirli rotalar üzerinden ve belirli tarifelere göre hava yolu ile yolcu taşımacılığı,
- yolcular için charter seferleri,
- turistik ve gezi uçuşları.

Ayrıca bu sınıf aşağıdakileri de kapsamaktadır;

- yolcu taşımacılığı için operatör ile birlikte hava yolu taşımacılığına ait araçların kiralanması.
- aşağıdakiler gibi, genel havacılık faaliyetleri:
- havacılık kulüpleri tarafından eğitim veya eğlence amaçlı olarak yapılan yolcu taşımacılığı.

Kapsam dışı olanlar;

- operatörsüz olarak hava taşımacılığına ait araçların kiralanması, bkz. 77.35.

51.2 Hava yolu ile yük taşımacılığı ve uzay taşımacılığı

51.21 Hava yolu ile yük taşımacılığı

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- belirli rotalar üzerinden ve belirli tarifelere göre hava yolu ile yük taşımacılığı,
- hava yolu ile tarifeli olmayan yük taşımacılığı.

Ayrıca bu sınıf aşağıdakileri de kapsamaktadır;

- yük taşımacılığı için operatörüyle birlikte hava yolu taşımacılığına ait araçların kiralanması.

51.22 Uzay taşımacılığı

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- uyduların ve uzay taşıtlarının fırlatılması,
- yük ve yolcuların uzay taşımacılığı.

52 Taşımacılık için depolama ve destekleyici faaliyetler

Bu bölüm, taşımacılık altyapı tesislerinin işletilmesi (örneğin havaalanları, limanlar, tüneller, köprüler, vb.), taşımacılık acenteleri ve kargo yükleme boşaltma faaliyetleri gibi taşımacılık için depolama ve destekleyici faaliyetleri kapsamaktadır.

52.1 Depolama ve ambarlama

52.10 Depolama ve ambarlama

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- her tür mal için depolama ve ambarlama tesislerinin işletilmesi:
- hububat silolarının, genel mal ambarlarının, soğuk hava depolarının, depolama tanklarının vb.nin işletilmesi.

Ayrıca bu sınıf aşağıdakileri de kapsamaktadır;
- dış ticaret bölgelerinde malların depolanması,
- şok dondurma hizmetleri.

Kapsam dışı olanlar;

- motorlu kara taşıtları için park tesisleri, bkz. 52.21,
- kendine ait depolama tesislerinin işletilmesi, bkz. 68.20,
- boş alanların kiralanması, bkz. 68.20.

52.2 Taşımacılık için destekleyici faaliyetler

Bu grup, taşımacılık altyapı tesislerinin işletilmesi veya taşıma öncesinde ve sonrasında veya taşıma evreleri arasında gecikmeksizin yükün yüklenmesi ve boşaltılması faaliyetleri gibi yolcu veya yük taşımacılığını destekleyen faaliyetleri kapsamaktadır. Tüm taşımacılık tesislerinin işletilmesi ve bakımı da buna dahildir.

52.21 Kara taşımacılığını destekleyici hizmet faaliyetleri

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- karada yolcu, hayvan veya yük taşımacılığına ilişkin faaliyetler:

- demir yolu istasyonları, otobüs durakları, malların yüklenip boşaltılması istasyonları gibi terminal tesislerinin işletilmesi,
- demir yolları altyapı tesislerinin işletilmesi,
- yolların, köprülerin, tünellerin, otoparkların veya garajların, bisiklet parklarının işletilmesi, karavanların kışın muhafaza edilmesi,
- makaslama ve manevra,
- çekme ve yol yardımı hizmetleri,

Ayrıca bu sınıf aşağıdakileri de kapsamaktadır;

- taşıma amacıyla gazların sıvılaştırılması.

Kapsam dışı olanlar;

- kargo yükleme boşaltma hizmetleri, bkz. 52.24.

52.22 Su yolu taşımacılığını destekleyici hizmet faaliyetleri

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- su yolunda yolcu, hayvan veya yük taşımacılığına ilişkin faaliyetler:

- limanlar ve iskeleler gibi terminal tesislerinin işletilmesi,
- su yolu havuzlarının vb.nin işletilmesi,
- seyrüsefer, kılavuzluk yapma ve rıhtıma yanaşma faaliyetleri,
- layterle taşıma, kurtarma faaliyetleri,

- deniz feneri faaliyetleri.

Kapsam dışı olanlar;

- kargo yükleme boşaltma hizmetleri, bkz. 52.24,
- yat limanlarının işletilmesi, bkz. 93.29.

52.23 Hava yolu taşımacılığını destekleyici hizmet faaliyetleri

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- hava yolunda yolcu, hayvan ve yük taşımacılığına ilişkin faaliyetler:
- hava yolu terminalleri vb. gibi terminal tesislerinin işletilmesi,
- havaalanı ve hava trafiği kontrol faaliyetleri,
- havaalanları vb. yerlerde yer hizmeti faaliyetleri.

Ayrıca bu sınıf aşağıdakileri de kapsamaktadır;

- havaalanlarında yangın söndürme ve yangın önleme hizmetleri.

Kapsam dışı olanlar;

- kargo yükleme boşaltma hizmetleri, bkz. 52.24,
- uçuş okullarının işletilmesi, bkz. 85.32, 85.53.

52.24 Kargo yükleme boşaltma hizmetleri

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- taşımacılık için kullanılan taşıma tarzına bakılmaksızın malların veya yolcu bagajlarının yüklenmesi ve boşaltılması,
- limanda yükleme ve boşaltma hizmetleri,
- yük tren vagonlarının yüklenmesi ve boşaltılması.

Kapsam dışı olanlar;

- terminal tesislerinin işletilmesi, bkz. 52.21, 52.22 ve 52.23.

52.29 Taşımacılığı destekleyici diğer faaliyetler

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- yükün sevk edilmesi,
- demir yolu, kara yolu, deniz ve hava yolu ile taşımacılık işlerinin düzenlenmesi ve organizasyonu,
- grup halindeki veya ayrı haldeki konsinye malların düzenlenmesi (malların toplanması ve dağıtımı ile konsinye malların gruplanması dahil),
- taşıma belgelerinin ve irsaliyelerin düzenlenmesi ve tedariki,
- gümrük bürolarının faaliyetleri,

- deniz yük sevkiyatçılarının ve hava kargo acentelerinin faaliyetleri,
- gemi ve uzay gemisi komisyonculuğu,
- malların taşınması ile ilgili hizmetler, örneğin malların taşınması sırasında korunması amacıyla geçici olarak kasalara ve benzerlerine yerleştirilmesi, malların kasalardan, sandıklardan ve benzerlerinden çıkarılması, numune alınması, ağırlıklarının tartılması.

Kapsam dışı olanlar;

- kurye faaliyetleri, bkz. 53.20,
- motorlu taşıt, denizcilik, havacılık ve taşıma sigortasının yapılması, bkz. 65.12,
- seyahat acentelerinin faaliyetleri, bkz. 79.11,
- tur operatörlerinin faaliyetleri, bkz. 79.12,
- turist yardım faaliyetleri, bkz. 79.90.

53 Posta ve kurye faaliyetleri

Bu bölüm, çeşitli düzenlemeler altında mektuplar ve paketlerin toplanması, taşınması ve dağıtımı gibi, postacılık ve kuryecilik faaliyetlerini kapsamaktadır.

Yerel teslimat ve ulak hizmetleri de bu kapsama dahildir.

53.1 Evrensel hizmet yükümlülüğü altında postacılık faaliyetleri

53.10 Evrensel hizmet yükümlülüğü altında postacılık faaliyetleri

Bu sınıf, bir veya daha fazla dünya çapında hizmet sağlayıcıları tarafından evrensel bir hizmet yükümlülüğü altında yürütülen postacılık hizmetleri faaliyetlerini kapsamaktadır. Bu faaliyetler, mektupların toplanması ve dağıtımı için satış yerleri, sınıflandırma ve işleme tesisleri ile taşıma güzergahları da dahil olmak üzere dünya çapında hizmet altyapısının kullanımını kapsamaktadır. Dağıtım, mektuplar, posta kartları, basılı kağıtlar (gazeteler, dergiler, reklam malzemeleri vb.), küçük paketler, mallar ve dokümanlar gibi postaları kapsamaktadır. Dünya çapındaki hizmet yükümlülüğünü desteklemek için diğer gerekli hizmetler de buna dahildir. Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- evrensel bir hizmet yükümlülüğü altında yürütülen posta hizmetleriyle posta mektupları ve paketlerin ve kolilerin (posta tipi) toplanması, sınıflandırılması, taşınması ve dağıtımı (yerel veya uluslararası). Taşıma bir veya birden fazla şekilde olabilmekte ve faaliyet özel taşımacılık veya kamu taşımacılığı vasıtasıyla gerçekleştirilebilmektedir.
- genel posta kutularından veya postanelerden mektup ve paketlerin toplanması.

Kapsam dışı olanlar;

- posta havalesi, posta tasarruf ve para havale faaliyetleri, bkz. 64.19.

53.2 Diğer posta ve kurye faaliyetleri

53.20 Diğer posta ve kurye faaliyetleri

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- mektup ve paketler ile kolilerin (posta türünde) evrensel bir hizmet yükümlülüğü kapsamı dışında çalışan firmalarca toplanması, sınıflandırılması, taşınması ve (ülke içi ve uluslararası) dağıtımı. Taşımacılığın bir veya birkaç türü buna dahil olabilmektedir ve faaliyet özel taşımacılık ile veya kamu taşımacılığı ile gerçekleştirilebilmektedir.

Ayrıca bu sınıf aşağıdakileri de kapsamaktadır;

- evlere dağıtım hizmetleri.

Kapsam dışı olanlar;

- yük taşımacılığı, (taşıma türüne göre) bkz. 49.20, 49.41, 50.20, 50.40, 51.21, 51.22.

I KONAKLAMA VE YİYECEK HİZMETİ FAALİYETLERİ

Bu kısım, ziyaretçiler ve diğer yolcular için kısa süreli konaklama hizmeti sağlanmasını ve hemen tüketime uygun yemeklerin ve içeceklerin sağlanması hizmetlerini kapsamaktadır. Bu kısımda sağlanan tamamlayıcı hizmetlerin miktarı ve çeşidi geniş bir yelpazede değişiklik gösterebilir. Bu kısım, gayrimenkul faaliyetleri (kısım L) içerisinde sınıflandırılan daimi ikametgah olarak uzun süreli konaklama sağlanmasını kapsam dışı tutmaktadır. Ayrıca, hemen tüketime uygun olmayan ya da bağımsız dağıtım kanalları aracılığıyla, örneğin toptan ve perakende ticaret faaliyetleri aracılığıyla, satılan yiyecek ve içeceklerin hazırlanması da buraya dahil değildir. Bu yiyeceklerin hazırlanması, imalat (Kısım C) içerisinde sınıflandırılmaktadır.

55 Konaklama

Bu bölüm, ziyaretçiler ve diğer yolcular için kısa süreli konaklama hizmeti sağlanmasını kapsamaktadır.

Bunun yanında öğrenciler, işçiler ve benzeri kişiler için uzun süreli konaklama hizmeti sağlanmasını da kapsamaktadır. Diğer birimler, konaklama, yemek ve/veya dinlenme olanakları sağlarken bazı birimler sadece konaklama hizmeti sağlamaktadır.

Bu bölüm, Gayrimenkul kısmında (L Kısımı) sınıflandırılan tipik olarak bir aylığına veya yıllık olarak kiralanılan apartman daireleri gibi tesislerde uzun süreli ikamet sağlanması ile ilgili faaliyetleri kapsamamaktadır.

55.1 Oteller ve benzeri konaklama yerleri

55.10 Oteller ve benzeri konaklama yerleri

Bu sınıf, temel olarak ziyaretçilerin kısa süreli kalmaları için, tipik olarak günlük veya haftalık konaklamanın sağlanmasını kapsamaktadır. Bu sınıf, misafir odaları ve suitlerde, mobilyalı konaklama sağlanmasını kapsamaktadır. Hizmetler, günlük temizlik ve yatak yapmayı kapsar. Konferans ve toplantı olanağı yanında, yiyecek ve içecek hizmetleri, park, çamaşırhane hizmetleri, yüzme havuzları ve egzersiz odaları ile eğlence olanakları gibi bir dizi ilave hizmetler de sunulmaktadır.

Bu sınıf aşağıdakiler tarafından sağlanan konaklama hizmetlerini kapsamaktadır;

- oteller,
- resort oteller,
- suit / apart oteller,
- moteller,

Kapsam dışı olanlar;

- tipik olarak bir aylık veya yıllık bazda, daha uzun süreli kullanım için evlerin ve mobilyalı veya mobilyasız dairelerin veya odaların sağlanması, bkz. bölüm 68

55.2 Tatil ve diğer kısa süreli konaklama yerleri

55.20 Tatil ve diğer kısa süreli konaklama yerleri

Bu sınıf, tipik olarak günlük veya haftalık temelde, ziyaretçilerin çoğunlukla kısa süreli kaldıkları, içerisinde yemek pişirme olanakları veya tam mutfak teçhizatı olan, mobilyalı odalar veya ikamet etmek/yemek yemek ve uyumak için müstakil alanlara sahip oldukları yerlerdeki konaklama hizmetinin sağlanmasını kapsamaktadır. Bunlar, apartmanlar veya çok katlı binalardaki bağımsız küçük daireleri veya bina topluluklarını veya tek katlı bungalovları, dağ evlerini veya kır evlerini ve kulübeleri de kapsamaktadır. Buralarda çok düşük düzeyde ek hizmet de sunulabilir.

Bu sınıf aşağıdakiler tarafından sağlanan konaklamayı kapsamaktadır;

- çocuk evleri veya diğer tatil evlerinde,
- apart oteller ve bungalovlarda,
- ev işleri hizmetleri olmaksızın yazlık evler ve kulübelerde,
- gençlik hostelleri ve dağ evlerinde.

Kapsam dışı olanlar;

- günlük temizlik, yatak yapımı, yiyecek ve içecek hizmetleri ile birlikte kısa süreli mobilyalı kalacak yer sağlanması, bkz. 55.10,
- tipik olarak aylık veya yıllık bir temelde sürekli bir şekilde kullanım için, evlerin ve mobilyalı veya mobilyasız dairelerin veya apartman dairelerinin sağlanması, bkz. bölüm 68.

55.3 Kamp alanları, motorlu karavan ve karavan tipi treyler (römork) park hizmetleri

55.30 Kamp alanları, motorlu karavan ve karavan tipi treyler (römork) park hizmetleri

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- kısa süreli ziyaretçiler için kamp alanları, karavan tipi treyler (römork) parkları, motorlu karavan kampları ile balıkçılık ve avcılık kamplarında konaklama hizmeti sağlanması,
- motorlu karavanlar için alan ve tesislerin sağlanması.

Ayrıca bu sınıf aşağıdakiler tarafından sağlanan konaklamayı da kapsamaktadır;

- çadır ve/veya uyku tulumu ile kamp kurma amaçlı açık hava tesisleri ya da koruyucu barınaklar.

Kapsam dışı olanlar;

- dağ evleri, kulübeler ve gençlik hostelleri, bkz. 55.20.

55.9 Diğer konaklama yerleri

55.90 Diğer konaklama yerleri

Bu sınıf, öğrenciler, göçmen işçiler (mevsimlik) ve diğer kişiler için tek kişilik veya birden fazla kişinin paylaştığı odalarda veya öğrenci yurtlarında geçici veya uzun süreli konaklama hizmetinin sağlanmasını kapsamaktadır. Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- öğrencilerin kaldıkları yerler,
- okul yurtları,
- işçi yurtları,
- pansiyon ve odaları kiralanmış evler,
- yataklı vagonlar (ulaştırmayı sağlayan birimden başka bir birim tarafından işletildiğinde).

56 Yiyecek ve içecek hizmeti faaliyetleri

Bu bölüm, ya geleneksel restoranlarda ya da self servis veya al götür türünden restoranlarda, ayrıca devamlı veya geçici stantları ile oturma yeri olan veya olmayan yerler tarafından hemen tüketime uygun olan tüm yemek ve içeceklerin sunulması faaliyetlerini kapsamaktadır. Burada önemli olan, yemekleri sunan tesisin çeşidi değil, anında tüketime uygun olan yemeklerin müşterilere sunuluyor olmasıdır.

Hemen tüketime uygun olmayan veya hemen tüketilmesi planlanmayan yemeklerin veya bir yemek olarak düşünülmemiş hazır yiyeceklerin imalatı bu kapsama dahil değildir (bkz. bölüm 10: gıda ürünlerinin imalatı ve bölüm 11: içeceklerin imalatı). Ayrıca, bir yemek olarak düşünülmemiş ve kendi imalatı olmayan gıdaların veya hemen tüketim için uygun olmayan yemeklerin satışı kapsam dışı tutulmuştur (Bakınız Kısım G: Toptan ve perakende ticaret).

56.1 Lokantalar ve seyyar yemek hizmeti faaliyetleri

56.10 Lokantalar ve seyyar yemek hizmeti faaliyetleri

Bu sınıf, müşterilere yiyecek hizmetleri sağlanmasını kapsamaktadır. Bu sınıfta, müşteri otururken servis yapılması veya müşterinin kendi kendisine servis yapması (self servis) ya da hazır yemeğin tesislerde yenmesi, paketlenerek verilmesi veya siparişle adrese bırakılması yoluyla gerçekleştirilen tüm lokanta ve seyyar yemek hizmeti faaliyetleri kapsamaktadır. Bu, motorlu veya motorsuz taşıtlarla hemen tüketim için yemeklerin hazırlanması ve servis edilmesini kapsamaktadır.

Bu sınıf aşağıdaki faaliyetleri kapsamaktadır;

- restoranlar,
- kafeteryalar,
- fast-food restoranları,
- al götür türünden yemek yeme yerleri,
- araba ile dondurma satanlar,
- seyyar yiyecek arabaları,
- pazar tezgahlarında yiyecek hazırlanması.

Ayrıca bu sınıf aşağıdakileri de kapsamaktadır;

- ayrı birimler tarafından gerçekleştirildiğinde, ulaştırıcılık ile ilgili restoran ve bar faaliyetleri.

Kapsam dışı olanlar;

- otomatik makineler ile yiyecek perakende satışı, bkz. 47.99,
- spor ve benzer tesislerdeki yemek yiyecek satış yerlerinin işletilmesi, bkz. 56.29.

56.2 Dışarıya yemek hizmeti sunan işletmelerin (catering) faaliyetleri ve diğer yiyecek hizmetleri faaliyetleri

Bu grup, bireysel etkinlikler için veya belirli bir zaman sürecinde dışarıya yemek hizmeti sunulması faaliyetlerini ve spor ve benzer tesislerde olanlar gibi, yiyecek satış yerlerinin işletilmesini kapsamaktadır.

56.21 Özel günlerde dışarıya yemek hizmeti sunan işletmelerin faaliyetleri

Bu sınıf, belirli bir etkinlik için müşteriler tarafından belirlenen yerlerde, müşteriler ile yapılan sözleşmedeki düzenlemelere dayalı olarak yiyecek hizmetleri sağlanmasını kapsamaktadır.

Kapsam dışı olanlar;

- tekrar satış için bozulabilir yiyecek maddelerinin imalatı, bkz. 10.89,
- bozulabilir yiyecek maddelerin perakende satışı, bkz. bölüm 47.

56.29 Diğer yiyecek hizmeti faaliyetleri

Bu sınıf belirli bir zaman süreci içinde, müşteriler ile yapılan sözleşmedeki düzenlemelere dayalı olarak yiyecek hizmetlerinin sağlanması gibi endüstriyel çapta dışarıya yemek hizmeti sunma faaliyetlerini kapsamaktadır.

Spor ve benzeri tesislerde yiyecek satış yerlerinin işletilmesi de bu kapsama dahil olmaktadır. Yiyecekler, genellikle merkezi bir birim dahilinde hazırlanmaktadır.

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- yemek hizmeti sunan taşeronların faaliyetleri (örneğin, ulaştırma şirketleri için),
- spor ve benzeri tesislerde yiyecek satış yerlerinin işletilmesi,
- bir bayilik temeline dayalı olarak kantinlerin ve kafeteryaların işletilmesi (örneğin fabrikalar, bürolar, hastaneler veya okullar için).

Kapsam dışı olanlar;

- tekrar satış için bozulabilir yiyecek maddelerinin imalatı, bkz. 10.89,
- bozulabilir yiyecek maddelerinin perakende satışı, bkz. bölüm 47.

56.3 İçecek sunum hizmetleri

56.30 İçecek sunum hizmetleri

Bu sınıf, tesislerde hemen tüketim için içeceklerin hazırlanması ve servis yapılmasını kapsamaktadır.

Bu sınıf aşağıdaki faaliyetleri kapsamaktadır;

- barlar,
- tavernalar,
- kokteyl salonları,
- diskotekler (çoğunlukla içecek hizmeti yapılan),
- birahaneler,
- kahve salonları,
- meyve suyu barları,
- seyyar içecek satıcıları.

Kapsam dışı olanlar;

- paketlenmiş/hazır içeceklerin yeniden satılması, bkz. 47,
- otomatik satış makineleri yoluyla içeceklerin perakende satışı, bkz. 47.99,
- içecek servisi olmaksızın diskotekler ve dans pistlerinin işletilmesi, bkz. 93.29.

J BİLGİ VE İLETİŞİM

Bu kısım, bilgi ve kültürel ürünlerin üretimini veya dağıtımını, veri veya haberleşme de dahil bu ürünleri göndermek veya dağıtmak için gerekli aletlerin sağlanmasını, bilgi teknoloji faaliyetlerini, veri işlemeyi ve diğer bilişim hizmet faaliyetlerini kapsamaktadır.

Bu kısmın temel unsurları, yazılım programlarının yayımlanması da dahil yayımlama faaliyetleri (bölüm 58), sinema filmi ve ses kayıt faaliyetleri (bölüm 59), radyo ve televizyon yayını ve programları faaliyetleri (bölüm 60), telekomünikasyon faaliyetleri (bölüm 61), bilgi teknolojisi faaliyetleri (bölüm 62) ve diğer bilişim hizmeti faaliyetleridir (bölüm 63).

Yayıncılık, içeriğe (bilişim ürünleri) ilişkin telif haklarının elde edilmesini, bu içeriğin değişik biçimlerde çoğaltılması ve dağıtımı ile uğraşarak veya bu işleri organize ederek kamu kullanımına uygun hale getirilmesini içerir. Tüm olası yayımlama şekilleri (basılı, elektronik veya ses kaydı, internet üzerinden, CD-ROM gibi multimedia ürünler, referans kitapçıkları gibi) bu kısmın kapsamına girmektedir.

TV programlarının yapılması ve dağıtılmasına ilişkin faaliyetler, bu süreç içerisindeki farklı aşamaları yansıtan 59., 60. ve 61. bölümlerde yer almaktadır. Filmler, televizyon dizileri vb. bağımsız programlar 59. bölümde yer alan faaliyetler sonucunda üretilirken, bu programlardan veya diğer programlardan (canlı haber programları gibi) oluşan televizyon kanalı programlarının tümünün yaratılması 60. bölümde kapsamaktadır. Bölüm 60, yapımcı tarafından programın yayını da kapsamaktadır. Örneğin, içeriğinde herhangi bir değişiklik yapılmaksızın üçüncü kişiler tarafından tüm televizyon programının dağıtılması, 61. bölüm içerisinde yer almaktadır. 61. bölümdeki bu dağıtım, yayın, uydu veya kablolu sistemler aracılığıyla yapılabilmektedir.

58 Yayıncılık faaliyetleri

Bu bölüm, kitaplar, broşürler, kitapçıklar, sözlükler, ansiklopediler, atlaslar, haritalar ve grafiklerin yayımlanmasını; gazeteler, dergiler ve süreli yayınların; yazılım programlarının yanı sıra rehber ve posta adres listesi ve diğer yayınların yayımlanmasını kapsamaktadır. Yayımlama, içeriği ile ilgili telif hakkının elde edilmesini ve bu içeriğin değişik şekillerde çoğaltılmasını ve dağıtımını organize ederek kamuya sunulmasını kapsamaktadır. Tüm olası yayımlama şekilleri (basılı, elektronik veya ses kaydı, internet üzerinden, CD-ROM gibi multimedia ürünler, referans kitapları gibi), sinema filmi hariç olmak üzere bu bölümün kapsamına girmektedir.

Bu bölüm, sinema filmlerinin, video kasetlerin ve DVD veya benzer medya (bölüm 59) üzerinden filmlerin yayınlanmasını ve kasetler ve ses materyalleri (bölüm 59) için asıl (master) kopyaların üretimini hariç tutmaktadır. Ayrıca, kayıtlı medyanın çoğaltılması (bkz. 18.20) ve basılmasını (bkz. 18.11, 18.12) hariç tutmaktadır.

58.1 Kitapların, süreli yayınların yayımlanması ve diğer yayıncılık faaliyetleri

Bu grup, kitaplar, gazeteler, dergiler ve diğer süreli yayınların, rehber ve posta adres listelerinin yayınlanması faaliyetlerini ve fotoğraflar, gravürler, posta kartları, tarife çizelgeleri, formlar, posterler ve sanat çalışmalarının çoğaltılması gibi diğer çalışmaları kapsamaktadır. Bu çalışmalar,

geliştirilmeleri için gerekli olan zihinsel yaratıcılıkla karakterize edilmektedir ve genellikle telif hakkı ile korunmaktadır.

58.11 Kitap yayımı

Bu sınıf, basılı veya elektronik ortamda (CD, elektronik görüntü gibi) ya da sesli formda veya internette kitapların yayımlanması faaliyetlerini kapsamaktadır. Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- kitapların, broşürlerin, kitapçıkların ve benzeri yayınların yayımlanması (sözlükler ve ansiklopedilerin yayımlanması dahil)
- atlaslar, haritalar ve grafiklerin yayımlanması,
- işitsel kitapların yayımlanması,
- CD-ROM vb. üzerinden ansiklopedilerin yayımlanması.

Kapsam dışı olanlar;

- küre (dünya) üretimi, bkz. 32.99,
- reklam materyallerinin yayımlanması, bkz. 58.19,
- müzik ve nota kitaplarının yayımlanması, bkz. 59.20,
- serbest yazarların faaliyetleri, bkz. 90.03.

58.12 Rehberlerin ve posta adres listelerinin yayımlanması

Bu sınıf, içerik itibariyle değil şekil itibariyle hukuken koruma altına alınmış gerçek olay veya bilgi (veri tabanı) içeren derlemelerin yayımlanmasını kapsamaktadır. Bu listeler basılı veya elektronik formda yayımlanabilmektedir. Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- posta adres listelerinin yayımlanması,
- telefon rehberlerinin yayımlanması,
- içtihat hukuku ve eczacılığa ilişkin özet bilgi vb. gibi diğer dizin ve derlemelerin yayımlanması.

58.13 Gazetelerin yayımlanması

Bu sınıf, reklam gazeteleri dahil olmak üzere, bir haftada en az dört kez çıkarılan gazete yayıncılığını kapsar. Yayıncılık, internet dahil olmak üzere, basılı veya elektronik ortamda gerçekleştirilebilmektedir.

Kapsam dışı olanlar;

- haber ajansı faaliyetleri, bkz. 63.91.

58.14 Dergi ve süreli yayınların yayımlanması

Bu sınıf, bir haftada dörtten az çıkarılan süreli yayınların ve diğer dergilerin yayıncılığını kapsamaktadır. Yayıncılık, internet dahil olmak üzere, basılı veya elektronik ortamda

gerçekleştirilebilmektedir. Radyo ve televizyon program listelerinin yayınlanması da buraya dahildir.

58.19 Diğer yayıncılık faaliyetleri

Bu sınıf şunları kapsamaktadır;

- aşağıdakilerin (çevrimiçi dahil) yayınlanması:
  - kataloglar,
  - fotoğraflar, gravürler ve posta kartları,
  - tebrik kartları,
  - formlar,
  - posterler, sanat çalışmalarının çoğaltılması,
  - reklam materyalleri,
  - diğer basılı maddeler
- istatistiklerin ve diğer bilgilerin çevrim içi yayımlanması.

Kapsam dışı olanlar;

- reklam gazetelerinin yayınlanması, bkz. 58.13,
- çevrim içi yazılım sağlanması (uygulama barındırma ve uygulama hizmeti sağlanması), bkz. 63.11.

58.2 Yazılım programlarının yayımlanması

58.21 Bilgisayar oyunlarının yayımlanması

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- tüm platformlar için bilgisayar oyunlarının yayımlanması.

58.29 Diğer yazılım programlarının yayımlanması

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- kendi hesabına özel bir pazar için siparişe dayalı olmayan yazılımların dönüştürülmesi ve adaptasyonu dahil hazır (kişiye özel olmayan) yazılım programlarının yayımlanması:
  - işletim sistemleri,
  - iş uygulamaları ve diğer uygulamalar.

Kapsam dışı olanlar;

- yazılım programlarının çoğaltılması, bkz. 18.20,
- kişiye özel olmayan yazılım programlarının perakende satışı, bkz. 47.41,
- bir ücret veya sözleşme esasına dayalı olarak belirli bir pazar için kişiye özel olmayan yazılımların çevirisinin yapılması veya uyarlanması dahil olmak üzere yayımcılığa ilişkin olmayan yazılımların üretilmesi, bkz. 62.01,

- çevrim içi yazılım sağlanması (barındırma uygulaması ve uygulama hizmeti sağlanması), bkz. 63.11.

59 Sinema filmi, video ve televizyon programları yapımcılığı, ses kaydı ve müzik yayımlama faaliyetleri

Bu bölüm, doğrudan sinemada gösterilmek veya televizyonda yayınlamak için film, video kaseti ya da diskte bulunan vizyonda gösterim amaçlı olsun veya olmasın sinema filmlerinin yapımcılığını; filmin redaksiyonu, kesilmesi ve dublajı gibi destekleyici faaliyetleri; sinema filmlerinin ve diğer film yapımlarının diğer endüstrilere dağıtımını; sinema filmlerinin ve diğer film yapımlarının gösterimini kapsamaktadır. Sinema filmlerinin veya diğer film yapımlarının dağıtım hakkının alınması ve satılması da bu kapsama dahildir.

Bu bölüm, aynı zamanda ses kayıt faaliyetlerini, yani orijinal asıl (master) ses kayıtlarının üretilmesini, yayınlanmasını, tanıtımını ve dağıtımını, bir stüdyoda veya diğer herhangi bir yerde ses kayıt hizmet faaliyetlerinin yanı sıra müzik kayıtlarının yayınlanması faaliyetlerini kapsamaktadır.

59.1 Sinema filmi, video ve televizyon programı faaliyetleri

Bu grup, doğrudan sinemada gösterilmek veya televizyonda yayınlamak için dijital olarak dağıtımını da dahil olmak üzere film, video kaseti, DVD veya diğer ortamlarda bulunan vizyonda gösterim amaçlı olsun veya olmasın sinema filmlerinin yapımcılığını; filmin redaksiyonu, kesilmesi ve dublajı gibi destekleyici faaliyetleri; sinema filmlerinin ve diğer film yapımları projelerinin yanı sıra sinema filmlerinin ve diğer film yapımlarının (video kasetleri, DVD'ler vb.) diğer endüstrilere dağıtımını da kapsamaktadır.

Sinema filmlerinin ve diğer film yapımlarının dağıtım hakkının alınması ve satılması da bu kapsama dahildir.

59.11 Sinema filmi, video ve televizyon programları yapım faaliyetleri

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- sinema filmleri, videolar, televizyon programları (televizyon dizileri, belgeseller vb.) veya televizyon reklamlarının yapımı.

Kapsam dışı olanlar;

- asıl (master) kopyalarından ses ve video kaseti, CD veya DVD çoğaltılması da dahil (vizyonda gösterim amaçlı dağıtım için sinema filmlerinin çoğaltılması hariç) filmlerin çoğaltılması, bkz. 18.20,

- kayıtlı video kasetlerin, CD ve DVD'lerin toptan ticareti, bkz. 46.43,

- boş video kasetlerin, CD'lerin toptan ticareti, bkz. 46.52,

- video kasetlerin, CD`lerin, DVD`lerin perakende ticareti, bkz. 47.63,
- çekim sonrası (kayıt sonrasındaki teknik düzenlemeler) faaliyetler, bkz. 59.12,
- ses kaydı ve kitapların kasetlere kaydedilmesi, bkz. 59.20,
- televizyon yayıncılığı, bkz. 60.2,
- bir televizyon kanalına ait programların hazırlanması, bkz. 60.2,
- film endüstrisi için olanlar haricinde sinema filmlerinin işlenmesi, bkz. 74.20,
- kişisel tiyatro veya sanat ajanslarının veya acentelerinin faaliyetleri, bkz. 74.90,
- video kasetlerin, DVD`lerin hanehalklarına kiralanması, bkz. 77.22,
- canlı televizyon gösterilerine veya toplantı ve konferanslara eş zamanlı olarak alt yazı desteği, bkz. 82.99,
- aktörlerin, karikatüristlerin, yönetmenlerin, sahne tasarımcılarının ve teknik uzmanların kendi hesaplarına gerçekleştirdikleri faaliyetler, bkz. 90.0.

59.12 Sinema filmi, video ve televizyon programları çekim sonrası faaliyetleri

Bu sınıf, sinema film laboratuvarlarının faaliyetleri ve animasyon filmleri için özel laboratuvarların faaliyetleri de dahil, redaksiyon, film/kaset aktarımı, başlıklandırma, alt başlıklandırma, jenerik, alt yazı verilmesi, bilgisayar ile üretilen grafikler, animasyon ve özel efektler, sinema filmlerinin banyo edilmesi ve işlenmesi gibi, çekim sonrası faaliyetleri de kapsamaktadır.

Ayrıca bu sınıf aşağıdakileri de kapsamaktadır;

- arşiv film kütüphaneleri vb.nin faaliyetleri.

Kapsam dışı olanlar;

- asıl (master) kopyalarından ses ve video kaseti, CD veya DVD çoğaltılması da dahil (vizyonda gösterim amaçlı dağıtım için sinema filmlerinin çoğaltılması hariç) filmlerin çoğaltılması, bkz. 18.20,
- kayıtlı video kasetlerin, CD`lerin, DVD`lerin toptan ticareti, bkz. 46.43,
- boş video kasetlerin, CD`lerin toptan ticareti, bkz. 46.52,
- video kasetlerin, CD`lerin, DVD`lerin perakende ticareti, bkz. 47.63,
- film endüstrisi için olanlar haricinde sinema filmlerinin işlenmesi, bkz. 74.20,
- video kasetlerin, DVD`lerin hanehalklarına kiralanması, bkz. 77.22,
- aktörlerin, karikatüristlerin, yönetmenlerin, sahne tasarımcılarının ve teknik uzmanların kendi hesaplarına gerçekleştirdikleri faaliyetler, bkz. 90.0.

59.13 Sinema filmi, video ve televizyon programları dağıtım faaliyetleri

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- film, video bantları, DVD`ler ve benzeri ürünlerin sinemalara, televizyon şebekeleri ve istasyonlarına ve sinema sahiplerine dağıtılması.

Ayrıca bu sınıf aşağıdakileri de kapsamaktadır;

- film, video bantları ve DVD`lerin dağıtım haklarının elde edilmesi.

Kapsam dışı olanlar;

- ses ve video kasetleri, CD veya DVD`lerin asıl (master) kopyalarından çoğaltılması da dahil filmlerin çoğaltılması, bkz. 18.20,
- kayıtlı video kasetlerinin ve DVD`lerin toptan satışı, bkz. 46.43,
- kayıtlı video kasetlerinin ve DVD`lerin perakende satışı, bkz. 47.63.

59.14 Sinema filmi gösterim faaliyetleri

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- sinema filmleri veya video bantlarının sinemalarda, açık havada veya diğer gösterim tesislerinde oynatılması faaliyetleri,
- sinema kulüplerinin faaliyetleri.

59.2 Ses kaydı ve müzik yayıncılığı faaliyetleri

59.20 Ses kaydı ve müzik yayıncılığı faaliyetleri

Bu sınıf, kasetler, CD`ler gibi asıl (master) ses kayıtlarının üretilmesi faaliyetlerini; ses kayıtlarının toptancılara, perakende satıcılara ve doğrudan kamuya sunulması, satışının artırılması ve dağıtımını kapsamaktadır. Bu faaliyetler, aynı birim içerisinde asıl kayıtların üretilmesiyle bütünleşik olabilir veya olmayabilir. Eğer bütünleşik değilse bu faaliyetleri gerçekleştiren birim, asıl (master) kayıtları çoğaltma ve dağıtım haklarını elde etmelidir.

Bu sınıf ayrıca, banttan yapılan radyo programlarının (örneğin canlı olmayan) üretimi de dahil bir stüdyo veya diğer herhangi bir yerdeki ses kayıt hizmet faaliyetlerini de kapsamaktadır.

Bu sınıf ayrıca, müzik bestelerinin telif haklarının elde edilmesi ve tescil edilmesi faaliyetleri, bu bestelerin kayıtlarda, radyoda, televizyonda, sinema filmlerinde, canlı performanslarda, yazılı ve diğer medya aletlerinde satışının artırılması, kullanılması ve kullanılmasına izin verilmesi gibi müzik yayıncılığı faaliyetlerini de kapsamaktadır. Bu faaliyetler ile uğraşan birimler, telif haklarına sahip olabilirler ya da telif hakkı sahibi adına müzik telif haklarının işleticisi olarak hareket edebilirler. Müzik ve nota kitaplarının yayımlanması da bu kapsama dahildir.

60 Programcılık ve yayıncılık faaliyetleri

Bu bölüm, eğlence, haber, sohbet ve benzeri radyo, televizyon ve veri programları gibi içeriklerin oluşturulması veya içeriğin dağıtımını için telif hakkının elde edilmesi ve sonrasında bunların yayınlanması gibi faaliyetleri kapsamaktadır. Ayrıca, tipik olarak radyo ve televizyon yayıncılığı

ile entegre edilen veri yayını da bu kapsama dahildir. Yayıncılık, havadan, uydu, bir kablo ağı aracılığıyla veya internet gibi farklı teknolojilerin kullanılması ile yapılabilmektedir.

Bu bölüm ayrıca, üçüncü bir kişi için doğası gereği tipik olarak bir abonelik veya ücret temelinde daha sınırlı bir kesime hitap eden (sınırlı formatta, haber, spor, eğitim, gençlere yönelik programcılık gibi), sonrasında kamuya yayın yapılması için, programların yapımını da kapsamaktadır.

Bu bölüm, kablolu yayınların ve diğer abonelik temeline dayalı programların dağıtımını hariç tutmaktadır (bkz. bölüm 61).

60.1 Radyo yayıncılığı

60.10 Radyo yayıncılığı

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- işitsel programların iletimi için radyo yayın stüdyoları ve tesisleri vasıtasıyla kamuya, üyelere ve abonelere ses sinyallerinin yayınlanması faaliyetleri.

Ayrıca bu sınıf aşağıdakileri de kapsamaktadır;

- üyeler ve aboneler için işitsel programların hava üzerinden, kablo veya uydu vasıtasıyla, bir araya getirilmesi ve aktarımı gibi radyo şebekeleri faaliyetleri,
- internet üzerinden gerçekleştirilen (internet radyo istasyonları) radyo yayıncılığı faaliyetleri,
- radyo yayıncılığı ile bütünleşik veri yayıncılığı.

Kapsam dışı olanlar;

- banda kayıtlı radyo (canlı olmayan) programlarının yapımı, bkz. 59.20.

60.2 Televizyon programcılığı ve yayıncılığı faaliyetleri

60.20 Televizyon programcılığı ve yayıncılığı faaliyetleri

Bu sınıf, satın alınan program içeriklerinden (örneğin filmler, belgeseller ve benzeri), o kanal tarafından üretilen program içeriklerine (örneğin yerel haberler, canlı röportajlar ve benzeri) veya bunların bir kombinasyonuna kadar bir televizyon kanalının tüm programlarının yaratılmasını kapsamaktadır. Bu komple televizyon programları, ya yapımçı birim tarafından yayınlanmaktadır ya da kablolu yayın şirketleri veya uydu televizyon sağlayıcıları gibi bir üçüncü parti dağıtıcı tarafından nakledilmesi için yapılmaktadır. Programcılık genele veya özel bir gruba (örneğin; haberler, spor, eğitim veya gençlere yönelik programlar gibi sınırlı biçimler vb.) hitap eden yapıda olabilir. Bu sınıf yalnızca abonelik usulüne göre izlenebilen programcılığın yanı sıra, serbestçe erişilebilen programcılığı da kapsamaktadır. Talebe bağlı video kanalları programcılığı da burada ayrıca kapsamaktadır.

Ayrıca bu sınıf, televizyon yayıncılığı ile bütünleşik veri yayıncılığını da kapsamaktadır.

Kapsam dışı olanlar;

- yayıncılık ile ilgili olmayan televizyon programları unsurlarının (filmler, belgeseller, sohbet programları, ticari reklamlar, vb.) yapımcılığı, bkz. 59.11,
- programcılık olmaksızın, kanal paketi oluşturulması ve bu paketin dağıtımı, bkz. 61.

61 Telekomünikasyon

Bu bölüm; ses, veri, metin ve görüntü aktarımı sağlayan telekomünikasyon ve ilgili hizmetlerin sağlanmasını kapsamaktadır. Bu faaliyetleri gerçekleştiren yayın tesisleri tek bir teknolojiye veya bir teknoloji kombinasyonuna dayalı olabilmektedir. Bu bölümde sınıflandırılan faaliyetlerin ortak özelliği, içeriğin (yaratılması hariç) aktarılmasıdır. Bu bölümdeki ayırım işleyen altyapının türüne bağlıdır. Televizyon sinyallerinin iletimi durumunda, dağıtım için tüm programlama kanallarının (bölüm 60 içerisinde yapılan) program paketleri ile birleştirilmesini de içerebilir.

61.1 Kablolu telekomünikasyon faaliyetleri

61.10 Kablolu telekomünikasyon faaliyetleri

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- kablolu bir telekomünikasyon altyapısı kullanılarak ses, veri, metin ve görüntü iletimine yönelik tesislerin işletimi, bakımı ve buralara erişim sağlanması. Aşağıdakiler de kapsamaktadır;
  - yer hatları, mikrodalga veya yer hatları ile uydu bağlantılarının bir kombinasyonu vasıtasıyla noktadan noktaya iletişim sağlamak için anahtarlama ve iletim tesislerinin işletilmesi ve bakımı,
  - kablo dağıtım sistemlerinin işletilmesi (yani veri ve televizyon sinyallerinin dağıtımı için)
  - kendi tesislerini kullanan telgraf ve diğer sesli olmayan iletişim cihazlarının tedarik edilmesi. Bu faaliyetleri gerçekleştiren iletim tesisleri tek bir teknolojiye veya bir teknoloji kombinasyonuna dayalı olabilmektedir.

Ayrıca bu sınıf aşağıdakileri de kapsamaktadır;

- sahiplerinden ve şebeke operatörlerinden erişim ve şebeke kapasitesi satın alınması ve bu kapasitenin kullanılması suretiyle işletmelere ve hanelere telekomünikasyon hizmetlerinin sağlanması,
- kablolu altyapı operatörleri vasıtasıyla internet erişimi sağlanması

Kapsam dışı olanlar;

- telekomünikasyon hizmeti yeniden satıcıları, bkz. 61.90.

61.2 Kablosuz telekomünikasyon faaliyetleri

61.20 Kablosuz telekomünikasyon faaliyetleri

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- bir kablosuz telekomünikasyon altyapısı kullanılarak ses, veri, metin ve görüntü iletimine yönelik tesislerin işletimi, bakımı ve erişim sağlanması,
- hücreli ve diğer kablosuz telekomünikasyon şebekeleri de dahil çağrı sistemlerinin bakım ve işletimi. Bu iletişim tesisleri hava dalgaları vasıtasıyla her yöne iletim yapılmasını sağlamaktadır ve bunlar tek bir teknolojiye veya bir teknoloji kombinasyonuna dayalı olabilmektedir

Ayrıca bu sınıf aşağıdakileri de kapsamaktadır;

- şebeke sahiplerinden ve operatörlerinden erişim ve şebeke kapasitesi satın alınması ve bu kapasitenin kullanılması suretiyle işletmelere ve hanelere kablosuz (telsiz) telekomünikasyon hizmetlerinin (uydu hariç olmak üzere) sağlanması.
- kablosuz altyapı operatörü vasıtasıyla internet erişiminin sağlanması.

Kapsam dışı olanlar;

- telekomünikasyon hizmeti yeniden satıcıları, bkz. 61.90.

61.3 Uydu üzerinden telekomünikasyon faaliyetleri

61.30 Uydu üzerinden telekomünikasyon faaliyetleri

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- bir uydu telekomünikasyon altyapısı kullanılarak ses, veri, metin ve görüntü iletimine yönelik tesislerin işletimi, bakımı ve erişim sağlanması,
- kablolu şebekeler, yerel televizyon istasyonları veya radyo şebekelerinden alınan görsel, işitsel veya metin haldeki programların ev uydu sistemleri vasıtasıyla tüketicilere dağıtılması (burada sınıflandırılan birimler genellikle program unsurlarını oluşturmamaktadırlar).

Ayrıca bu sınıf aşağıdakileri de kapsamaktadır;

- uydu altyapı operatörü vasıtasıyla internete erişim sağlanması.

Kapsam dışı olanlar;

- telekomünikasyon hizmeti yeniden satıcıları, bkz. 61.90

61.9 Diğer telekomünikasyon faaliyetleri

61.90 Diğer telekomünikasyon faaliyetleri

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- uydudan izleme, iletişim telemetresi ve radar istasyonlarının uygulamaları gibi, özel

telekomünikasyon uygulamalarının sağlanması,

- uydu terminal istasyonlarının ve bir ya da daha fazla karasal iletişim sistemleri ile fiili olarak bağlı olup, telekomünikasyon iletim kapasitesine veya uydu sistemlerinden telekomünikasyon alma becerisine sahip olan bağlantılı tesislerin işletilmesi,
- çevirmeli internet erişimi ve benzerleri gibi, internet servis sağlayıcısına (İSS) ait olmayan veya İSS tarafından kontrol edilmeyen, istemci ve İSS arasındaki şebekeler üzerinden internete erişim sağlanması,
- halka açık tesislerde telefon ve internet erişiminin sağlanması,
- mevcut telekom bağlantıları üzerinden telekomünikasyon hizmetlerinin sağlanması:
- VOIP (İnternet Protokolü Üzerinden Ses İletimi) sağlanması,
- telekomünikasyon hizmeti yeniden satıcıları (yani, ilave hizmetler sağlanmaksızın şebeke kapasitesinin satın alınması ve yeniden satılması).

Kapsam dışı olanlar;

- telekomünikasyon altyapısı operatörleri tarafından internet erişiminin sağlanması, bkz. 61.10, 61.20, 61.30.

62 Bilgisayar programlama, danışmanlık ve ilgili faaliyetler

Bu bölüm, bilgi teknolojisi alanında uzmanlaşma sağlayan aşağıdaki faaliyetleri kapsamaktadır: Yazılımların yazılması, modifiye edilmesi, test edilmesi ve desteklenmesi; bilgisayar donanımları, yazılımı ve iletişim teknolojileri ile bütünleşik olan bilgisayar sistemlerinin planlanması ve tasarlanması; yerinden yönetim ve müşterilerin bilgisayar sistemlerinin ve/veya veri işleme tesislerinin işletilmesi; ve diğer profesyonel ve teknik bilgisayar bağlantılı faaliyetler.

62.0 Bilgisayar programlama, danışmanlık ve ilgili faaliyetler

62.01 Bilgisayar programlama faaliyetleri

Bu sınıf, yazılımların yazılması, modifiye edilmesi, test edilmesi ve desteklenmesi faaliyetlerini kapsamaktadır. Kullanıcıların talimatları doğrultusunda programların yazılması da burada kapsamaktadır. Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- aşağıdakileri oluşturmak ve yürütmek için gerekli yapı ve içeriğin tasarlanması ve gerekli bilgisayar kodlarının yazılması;
- sistem yazılımları (güncellemeler ve yamalar dahil),
- yazılım uygulamaları (güncellemeler ve yamalar dahil),
- veritabanları,
- web sayfaları,
- yazılımların müşterilerin isteğine göre uyarlanması, örneğin; müşterinin bilgi sistemi içerisinde uygulamanın işlevsel olabilmesi için bu mevcut uygulamanın amaca göre değiştirilmesi ve yapılandırılması

Kapsam dışı olanlar;

- paket yazılımların yayımlanması, bkz. 58.29,
- kendi hesabına belirli bir pazar için kişiye özel olmayan yazılımların dönüşümü veya uyarlanması, bkz. 58.29,
- sağlanan yazılım, entegre bir parça olsa bile bilgisayar donanımı, yazılımı ve iletişim teknolojileri ile bütünlük olan bilgisayar sistemlerinin planlanması ve tasarlanması, bkz. 62.02.

62.02 Bilgisayar danışmanlık faaliyetleri

Bu sınıf, bilgisayar donanımı, yazılımı ve iletişim teknolojileri ile bütünlük olan bilgisayar sistemlerinin planlanması ve tasarlanmasını içermektedir. Hizmetler, ilgili kullanıcı eğitimini de kapsayabilir.

Kapsam dışı olanlar;

- bilgisayar yazılım ve donanımlarının satışı, bkz. 46.51, 47.41.
- ana bilgisayar ve benzeri bilgisayarların kurulumu, bkz. 33.20,
- kişisel bilgisayarların kurulumu, bkz. 62.09.
- yazılımların kurulumu, bilgisayarları felaketten kurtarma, bkz. 62.09.

62.03 Bilgisayar tesisleri yönetim faaliyetleri

Bu sınıf, müşterilerin bilgisayar sistemlerine ve/veya veri işleme tesislerine yerinde yönetim sağlanmasını ve bunların işletilmesinin yanı sıra ilgili destek hizmetlerini kapsamaktadır.

62.09 Diğer bilgi teknolojisi ve bilgisayar hizmet faaliyetleri

Bu sınıf, başka yerde sınıflandırılmamış olan diğer bilgi teknolojisi ve bilgisayar ile ilgili faaliyetleri kapsamaktadır, örneğin:

- bilgisayarları felaketten kurtarma hizmetleri,
- kişisel bilgisayarların kurulumu,
- yazılım kurma hizmetleri.

Kapsam dışı olanlar;

- ana bilgisayar ve benzeri bilgisayarların kurulumu, bkz. 33.20,
- bilgisayar programcılığı, bkz. 62.01,
- bilgisayar danışmanlığı, bkz. 62.02,
- bilgisayar tesislerinin yönetimi, bkz. 62.03,
- veri işleme ve barındırma, bkz. 63.11.

63 Bilgi hizmet faaliyetleri

Bu bölüm, temel olarak bilgi sağlayan diğer faaliyetler de dahil, web arama portallarının faaliyetleri, veri işleme ve barındırma faaliyetlerini kapsamaktadır.

63.1 Veri işleme, barındırma ve ilgili faaliyetler; web portalları

Bu grup, internet için arama araçlarının ve diğer portalların sağlanması da dahil, barındırma, veri işleme hizmetleri ve ilgili faaliyetler için altyapının sağlanmasını kapsamaktadır.

63.11 Veri işleme, barındırma ve ilgili faaliyetler

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- barındırma, veri işleme hizmetleri ve ilgili faaliyetler için altyapının sağlanması,
- özelleştirilmiş barındırma faaliyetleri, örneğin;
  - web barındırma,
  - veri akış hizmetleri,
  - uygulama barındırma,
- uygulama hizmeti sağlama,
- müşterilere ana bilgisayarın kısa süreli kiralanması
- veri işleme faaliyetleri:
  - müşteriler tarafından temin edilen verilerin tümüyle işlenmesi,
  - müşteriler tarafından temin edilen verilerden özel raporların elde edilmesi,
- veri giriş hizmetlerinin sağlanması.

Kapsam dışı olanlar;

- bilgisayarları yalnızca bir araç olarak kullanan tedarikçi firmalar, gerçekleştirilen hizmetlerin yapısına göre sınıflandırılırlar.

63.12 Web portalları

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- kolaylıkla araştırılabilir bir formatta internet adresleri ve içeriklerin kapsamlı veri tabanlarının oluşturulması ve muhafaza edilmesi için bir arama motoru kullanan web sitelerinin işletilmesini kapsamaktadır
- periyodik olarak güncellenmiş içerik sağlayan medya siteleri gibi internet portalı olarak çalışan diğer web sitelerinin işletimini de kapsamaktadır.

Kapsam dışı olanlar;

- kitapların, gazetelerin, dergilerin v.b. internet aracılığıyla yayımlanması, bkz. Bölüm 58,
- internet yoluyla radyo yayıncılığı, bkz. Bölüm 60.

63.9 Diğer bilgi hizmet faaliyetleri

Bu grup, haber ajanslarının faaliyetlerini ve geride kalan tüm diğer bilgi hizmet faaliyetlerini kapsamaktadır.

Kapsam dışı olanlar;

- kütüphanelerin ve arşivlerin faaliyetleri, bkz. 91.01.

63.91 Haber ajanslarının faaliyetleri

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- medya için haber, resim ve röportaj tedarik eden haber bürosu ve haber ajanslarının faaliyetleri.

Kapsam dışı olanlar;

- bağımsız foto muhabirlerinin faaliyetleri, bkz. 74.20,

- bağımsız gazetecilerin faaliyetleri, bkz. 90.03.

63.99 Başka yerde sınıflandırılmamış diğer bilgi hizmet faaliyetleri

Bu sınıf başka yerde sınıflandırılmayan aşağıdaki gibi diğer bilgi hizmet faaliyetlerini kapsamaktadır:

- bilgisayar destekli telefon bilgi hizmetleri,
- bir ücret veya sözleşmeye dayalı olarak bilgi arama hizmetleri,
- gazete kupürleri hizmetleri, basın kupürleri hizmetleri vb.

Kapsam dışı olanlar;

- çağrı merkezlerinin faaliyetleri, bkz. 82.20.

K FİNANS VE SİGORTA FAALİYETLERİ

Bu kısım, sigortacılık, reasürans ve emeklilik fonu faaliyetleri ile finansal hizmetleri desteklemeye yönelik faaliyetler de dahil finansal hizmet faaliyetlerini kapsamaktadır.

Ayrıca bu kısım, holding şirketlerinin faaliyetleri ve trustların, fonların ve benzer finansal varlıkların faaliyetleri gibi holding varlıklarının faaliyetlerini kapsamaktadır.

64 Finansal hizmet faaliyetleri (Sigorta ve emeklilik fonları hariç)

Bu bölüm, sigortacılık veya emeklilik fonu ya da zorunlu sosyal güvenlik amaçları dışındaki fonların elde edilmesi ve yeniden dağıtılması faaliyetlerini kapsamaktadır.

Not: Ulusal düzeydeki kurumsal düzenlemelerin bu bölüm içerisindeki sınıflandırmanın

belirlenmesinde önemli bir rol oynaması muhtemeldir.

64.1 Parasal aracı kuruluşların faaliyetleri

Bu grup, transfer edilebilir mevduatlar şeklindeki fonların elde edilmesini; yani, parasal değeri sabit olan ve günlük bazda elde edilen, merkez bankasından ayrı olan, finans dışı kaynaklardan elde edilen fonları kapsamaktadır.

64.11 Merkez bankası faaliyetleri

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- ülke parasının emisyonu ve yönetimi,
- para arzının izlenmesi ve kontrolü,
- finansal kuruluşlar arasındaki takas işlemleri için mevduat kabul edilmesi,
- bankacılık işlemlerinin denetimi,
- ülkenin uluslararası rezervlerinin tutulması,
- hükümet için bankacılık rolü üstlenilmesi. Merkez bankalarının faaliyetleri kurumsal sebeplerden dolayı değişmektedir.

64.19 Diğer parasal aracılık faaliyetleri

Bu sınıf, mevduat kabul edilmesi ve/veya mevduat veya mevduat benzerlerinin kabul edilmesi ve kredi veya borç verme faaliyetlerini kapsamaktadır. Kredi verilmesi, krediler, ipotekli krediler (tut-sat), kredi kartları gibi çeşitli şekillerde olabilir. Bu faaliyetler, genellikle merkez bankaları dışındaki parasal kuruluşlar tarafından yapılmaktadır. Örneğin:

- bankalar (katılım bankaları dahil),
- tasarruf bankaları,
- kredi birlikleri.

Ayrıca bu sınıf aşağıdakileri de kapsamaktadır;

- posta havalesi ve posta tasarruf bankalarının faaliyetleri,
- mevduat kabul eden uzmanlaşmış kuruluşlarca konut kredisi verilmesi,
- para havalesi faaliyetleri.

Kapsam dışı olanlar;

- mevduat kabul etmeyen uzmanlaşmış kuruluşlarca konut kredisi verilmesi, bkz. 64.92,
- kredi kartı işlemleri ve ödeme işlemleri, bkz. 66.19.

64.2 Holding şirketlerinin faaliyetleri

64.20 Holding şirketlerinin faaliyetleri

Bu sınıf, holding şirketlerinin yani bağlı ortaklıklar grubunun (sermaye oranına göre denetimin olduğu) mal varlıklarını tutan ve başlıca faaliyeti grubun sahipliği olan birimlerin faaliyetlerini kapsamaktadır. Bu sınıf içerisindeki holding şirketleri, sermayelerinin olduğu işletmelere diğer herhangi bir hizmet sağlamamaktadırlar, yani diğer birimleri idare etmemekte ve yönetmemektedirler.

Kapsam dışı olanlar;

- şirket ve girişimlerin aktif yönetimi, stratejik planlaması ve şirket kararlarının verilmesi, bkz. 70.10.

64.3 Trustlar, fonlar ve benzeri mali varlıklar

64.30 Trustlar, fonlar ve benzeri mali varlıklar

Bu sınıf, hissedarların veya lehdarların adına, yönetim dahil olmaksızın, hisse senetleri ve diğer mali varlıkların bir araya getirilmesi için organize edilen yasal varlıkları kapsamaktadır.

Portföyler, çeşitleme, risk, kar oranı ve fiyat kararsızlığı gibi spesifik yatırım niteliklerinin sağlanmasına yönelik olarak müşterinin isteğine göre belirlenmektedir. Bu şirketler, faiz, kazanç payları ve diğer mal varlığı geliri elde etmektedirler, ancak ya çok az istihdam sağlanmakta ya da hiç istihdam sağlanmamaktadır ve hizmet satışlarından herhangi bir gelir elde etmemektedirler.

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- açık uçlu yatırım fonları,
- kapalı uçlu yatırım fonları,
- birimin yatırım trust fonları,
- bir trust sözleşmesi, vasiyetname veya acente sözleşmesinin şartları uyarınca lehdarlar adına idare edilen trustlar, emlaklar ve acente hesapları.

Kapsam dışı olanlar;

- malların ve hizmetlerin satışından gelir elde eden fonlar ve trustlar, başlıca faaliyetlerine göre NACE sınıfına bakınız,
- holding şirketlerinin faaliyetleri, bkz. 64.20,
- emeklilik fonu, bkz. 65.30,
- fonların yönetimi, bkz. 66.30.

64.9 Diğer finansal hizmet faaliyetleri (Sigorta ve emeklilik fonları hariç)

Bu grup, parasal kurumlarca yürütülenler dışındaki finansal hizmet faaliyetlerini kapsamaktadır.

Kapsam dışı olanlar;

- sigorta ve emeklilik fonları, bkz. bölüm 65.

64.91 Finansal kiralama

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- finansal kiralama, süre olarak malın beklenen ömrünü kapsayan ve kiralayanın asıl olarak malın kullanılmasından ortaya çıkan tüm faydaları elde ettiği ve malın sahipliği ile ilgili olan tüm riskleri aldığı kiralama. Malın sahipliği, sürenin sonunda başkasına aktarılabilir veya aktarılmayabilir. Böylesi kiralamalar faiz dahil tüm veya hemen hemen tüm maliyetleri kapsamaktadır.

Kapsam dışı olanlar;

- operasyonel leasing, kiralanın malların türüne göre bkz. bölüm 77.

64.92 Diğer kredi verme faaliyetleri

Bu sınıf, parasal aracılıkla uğraşmayan kuruluşlar tarafından yapılan kredi verme ile ilgili finansal hizmet faaliyetlerini kapsamaktadır. Kredi verme; kredi, ipotekli kredi (tut-sat), kredi kartları gibi çeşitli şekillerde olabilmektedir. Bu faaliyetler aşağıdaki türdeki hizmetleri sağlamaktadırlar;

- tüketici kredisi verilmesi,
- uluslararası ticari finansman,
- endüstri bankalarının endüstri için uzun vadeli finansman sağlanması,
- bankacılık sistemi dışında borç para verilmesi,
- mevduat kabul etmeyen uzmanlaşmış kuruluşlarca konut kredisi verilmesi,
- rehin karşılığında borç para verilmesi (rehinciler).

Kapsam dışı olanlar;

- mevduat kabul eden uzmanlaşmış kuruluşlarca konut kredi verilmesi, bkz. 64.19,
- operasyonel leasing, kiralanın malların türüne göre bkz. bölüm 77,
- üye organizasyonlarca hibe verme faaliyetleri, bkz. 94.99.

64.99 Başka yerde sınıflandırılmamış diğer finansal hizmet faaliyetleri (Sigorta ve emeklilik fonları hariç)

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- borç verme dışında esas olarak fonların dağıtımını ile ilgili diğer mali hizmetler:
- faktoring faaliyetleri,
- swap, opsiyon ve diğer riskten korunma sözleşmelerinin yazılması,
- poliçe devir şirketlerinin faaliyetleri,
- risk sermayesi şirketleri, yatırım kulüpleri gibi kendi hesabına yatırım faaliyetleri.

Kapsam dışı olanlar;

- finansal kiralama, bkz. 64.91,
- diğer kişilerin adına yapılan menkul kıymet alım satımı, bkz. 66.12,

- gayrimenkul ticareti, leasingi ve kiralanması, bkz. bölüm 68,
- çek, senet, vb. toplanması, bkz. 82.91,
- üyelik organizasyonları tarafından hibe verilmesi faaliyetleri, bkz. 94.99.

65 Sigorta, reasürans ve emeklilik fonları (Zorunlu sosyal güvenlik hariç)

Bu bölüm, gelecekteki alacaklara karşılık olarak kullanılacak bir finansal varlıklar portföyü oluşturulması için yıllık gelir sigortalarının (anüvite) ve sigorta poliçelerinin taahhüt edilmesini ve prim yatırımı yapılmasını kapsamaktadır. Doğrudan sigorta ve reasürans sağlanması da bu kapsama dahildir.

65.1 Sigorta

Bu grup, esas olarak bir tasarruf olsun veya olmasın hayat sigortası ve hayat dışı sigortaları kapsamaktadır.

65.11 Hayat sigortası

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- yıllık gelir sigortalarının (anüvite) ve hayat sigortası poliçelerinin, sakatlık geliri sigorta poliçelerinin ve kazaya bağlı ölüm ve yaralanma sigorta poliçelerinin taahhüt edilmesi (esas olarak bir tasarruf olsun veya olmasın).

65.12 Hayat sigortası dışındaki sigortalar

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- hayat sigortası dışındaki sigorta hizmetlerinin sağlanması:
  - kaza ve yangın sigortası,
  - sağlık sigortası,
  - seyahat sigortası,
  - mal sigortası,
  - motorlu araç, denizcilik, havacılık ve taşıma sigortası,
  - para kaybı ve mali sorumluluk sigortası.

65.2 Reasürans

65.20 Reasürans

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- aslen diğer sigorta şirketleri tarafından taahhüt edilen mevcut sigorta poliçelerine ilişkin riskin tamamının veya bir kısmının üstlenilmesi faaliyetleri.

65.3 Emeklilik fonları

65.30 Emeklilik fonları

Bu sınıf, sadece işveren veya katılımcı nam veya hesabına hareket eden kişilerin çalışanları veya üyeleri için emeklilik geliri menfaati sağlamak için oluşturulan yasal varlıkları (yani fonlar, planlar ve/veya programlar) kapsamaktadır. Bu, belirlenmiş katkı esaslı bireysel emeklilik planlarının yanı sıra belirlenmiş fayda esaslı emeklilik planlarını da kapsamaktadır.

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- personel sosyal yardım planları,
- emekli sandıkları ve planları,
- emeklilik planları.

Kapsam dışı olanlar;

- emeklilik fonlarının idaresi, bkz. 66.30,
- zorunlu sosyal güvenlik sistemleri, bkz. 84.30.

66 Finansal hizmetler ile sigorta faaliyetleri için yardımcı faaliyetler

Bu bölüm, finansal hizmet faaliyetlerine dahil olan veya bunlarla yakından bağlantılı olan ancak kendisi finansal hizmet sağlamayan hizmetlerin sağlanmasını kapsamaktadır. Bu bölümün temel ayrımı finansal işlemin ya da sağlanan fonun tipine bağlıdır.

66.1 Finansal hizmetler için yardımcı faaliyetler (Sigorta ve emeklilik fonları hariç)

Bu grup hisse senetlerinin, hisse senetleri opsiyonlarının, tahviller veya emtia sözleşmelerinin satın alınması ve satılmasını kolaylaştırmak amacıyla fiziksel ve elektronik piyasaların oluşturulmasını kapsamaktadır.

66.11 Finansal piyasaların yönetimi

Bu sınıf kamu otoriteleri tarafından yapılanlar dışında finansal piyasaların işletilmesini ve denetimini kapsamaktadır, örneğin:

- emtia sözleşmeleri borsası,
- vadeli emtia sözleşmeleri borsası,
- menkul kıymetler borsası,
- hisse senedi borsası,
- hisse senedi ve emtia opsiyon borsası.

66.12 Menkul kıymetler ve emtia sözleşmeleri aracılığı

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- finansal piyasalarda başkaları adına (borsa aracılığı) çalışılması ve ilgili faaliyetler,
- hisse senedi aracılığı,
- emtia sözleşmeleri aracılığı,
- döviz bürolarının faaliyetleri, vb.

Kapsam dışı olanlar;

- finansal piyasalarda kendi hesabına çalışılması, bkz. 64.99,
- bir ücret veya sözleşmeye dayalı portföy yöneticiliği, bkz. 66.30.

66.19 Finansal hizmetler için yardımcı diğer faaliyetler (Sigorta ve emeklilik fonları hariç)

Bu sınıf başka yerde sınıflandırılmamış finansal hizmet faaliyetleri için yardımcı faaliyetleri kapsamaktadır:

- kredi kartı işlemleri için olanlar dahil olmak üzere, finansal işlem ve ödeme yapılması faaliyetleri,
- yatırım danışmanlığı hizmetleri,
- ipotekli kredi (tut-sat) danışmanlarının ve aracılarının faaliyetleri.

Ayrıca bu sınıf aşağıdakileri de kapsamaktadır;

- bir ücret veya sözleşmeye dayalı olarak trust yöneticiliği, yediemin ve saklama hizmetleri.

Kapsam dışı olanlar;

- sigorta acentelerinin ve komisyoncularının faaliyetleri, bkz. 66.22,
- fonların idaresi, bkz. 66.30.

66.2 Sigorta ve emeklilik fonuna yardımcı faaliyetler

Bu grup, yıllık gelir sigortaları (anüvite) veya sigorta poliçelerini satmada acente (yani aracı) gibi hareket etmeyi veya çalışanlara yönelik diğer fayda sağlama ile hasar taleplerinin hesaplanması ve dışarıdan yönetim gibi sigorta ve emekliliğe ilişkin diğer hizmetleri kapsamaktadır.

66.21 Risk ve hasar değerlemesi

Bu sınıf sigorta tazminatının tespiti ve ödenmesi gibi, sigorta yönetim hizmetlerinin sağlanmasını kapsamaktadır. Bu, aşağıdakileri kapsamaktadır;

- sigorta tazminatının tespiti:
  - tazminatın hesaplanması,
  - risk tespiti,
  - risk ve zarar değerlendirmesi,
  - ortalama ve zarar hesaplanması,

- sigorta tazminatının ödenmesi.

Kapsam dışı olanlar;

- gayrimenkullerin kıymetlerinin belirlenmesi (ekspertiz), bkz. 68.31,
- diğer amaçlar için kıymet belirlenmesi (ekspertiz), bkz. 74.90,
- soruşturma faaliyetleri, bkz. 80.30.

66.22 Sigorta acentelerinin ve aracılarının faaliyetleri

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- yıllık gelir sigortalarının (anüvite), sigorta ve reasürans poliçelerinin satılması, pazarlanması ve müşteri aranması ile ilgili olarak sigorta acentelerinin ve simsarlarının (sigorta aracıları) faaliyetleri.

66.29 Sigorta ve emeklilik fonuna yardımcı diğer faaliyetler

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- sigorta ve emeklilik fonlarına dahil olan veya yakından ilgili olan faaliyetler (finansal aracılık, tazminatların hesaplanması ve sigorta acentelerinin faaliyetleri hariç):
  - kurtarılan sigortalı eşyanın idaresi,
  - aktüerya hizmetleri.

Kapsam dışı olanlar;

- deniz kazalarında malların kurtarılması faaliyetleri, bkz. 52.22.

66.3 Fon yönetimi faaliyetleri

66.30 Fon yönetimi faaliyetleri

Bu sınıf bireyler, işyerleri ve diğerleri için bir ücret veya sözleşmeye dayalı olarak portföy ve fon yönetimi faaliyetlerini kapsamaktadır. Örneğin;

- müşterek fonların yönetimi,
- diğer yatırım fonlarının yönetimi,
- emeklilik fonlarının yönetimi.

L GAYRİMENKUL FAALİYETLERİ

Bu kısım, aşağıdaki faaliyetlerden biri veya daha fazlası ile ilgilenen kiralayanlar, acenteler ve/veya brokerların faaliyetlerini kapsamaktadır: Gayrimenkul alınması veya satılması, gayrimenkul kiralınması, gayri menkule fiyat biçilmesi veya gayrimenkul emanet acenteleri olarak hareket edilmesi gibi diğer gayri menkul hizmetlerinin sağlanması. Bu kısımdaki faaliyetler şahsi veya kiralınmış gayri menkulde bir ücret veya sözleşme temeline dayalı olarak

yapılabilmektedir.

Bu kısım gayrimenkul varlık yöneticilerini de kapsamaktadır.

Mülkiyetin korunmasıyla veya bu gibi binaların leasingiyle birleşik olarak binaların inşa edilmesi de ayrıca kapsamaktadır.

68 Gayrimenkul faaliyetleri

68.1 Kendine ait gayrimenkulün alınıp satılması

68.10 Kendine ait gayrimenkulün alınıp satılması

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- kendine ait gayrimenkulün satın alınması ve satılması:

- apartmanlar ve müstakil evler,
- sergi salonları, özel depo binaları, alışveriş merkezleri dahil olmak üzere, ikamet amaçlı olmayan binalar,
- araziler.

Ayrıca bu sınıf aşağıdakileri de kapsamaktadır;

- arazi iyileştirilmesi olmaksızın, arazinin parsellenmesi.

Kapsam dışı olanlar;

- satış için inşaat projelerinin geliştirilmesi, bkz. 41.10,
- arazi iyileştirilmesi ile birlikte arazinin parsellenmesi, bkz. 42.99.

68.2 Kendine ait veya kiralanan gayrimenkulün kiraya verilmesi veya işletilmesi

68.20 Kendine ait veya kiralanan gayrimenkulün kiraya verilmesi veya işletilmesi

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- kendine ait veya kiralanan gayrimenkulün kiraya verilmesi ve işletilmesi:

- apartmanlar ve müstakil evler,
- sergi salonları, özel depo tesisleri dahil olmak üzere, ikamet amaçlı olmayan binalar,
- arazi.

-sürekli kullanım için, tipik olarak aylık veya yıllık bazda evlerin ve mobilyalı veya mobilyasız daireler veya apartmanların sağlanması.

Ayrıca bu sınıf aşağıdakileri de kapsamaktadır;

- kendi işletimi için inşaat projelerinin gerçekleştirilmesi,
- ikamete yönelik mobil ev alanlarının işletilmesi

Kapsam dışı olanlar;

- otellerin, suit otellerin, tatil evlerinin, pansiyonların, kamp yerlerinin, treyler (römork) parklarının ve diğer ikamet edilmeyen yerler veya kısa süreli konaklama yerlerinin işletilmesi, bkz. bölüm 55.

68.3 Bir ücret veya sözleşme temeline dayalı olan gayrimenkul faaliyetleri

68.31 Gayrimenkul acenteleri

Bu sınıf gayrimenkul acentelerince gayrimenkul faaliyetlerinin sağlanmasını kapsamaktadır:

- gayrimenkulün ücret veya sözleşme temeline dayalı olarak satın alınması, satılması ve kiralanmasında aracılık,
- gayrimenkulün ücret veya sözleşme temeline dayalı olarak satın alınmasıyla, satılmasıyla ve kiralanmasıyla ilgili danışmanlık faaliyetleri ve ekspertiz hizmetleri,
- gayrimenkul emanet acentelerinin faaliyetleri.

Kapsam dışı olanlar;

- hukuki faaliyetler, bkz. 69.10.

68.32 Bir ücret veya sözleşme temeline dayalı olarak gayrimenkulün yönetilmesi

Ayrıca bu sınıf aşağıdakileri de kapsamaktadır;

- kira toplama acenteleri.

Kapsam dışı olanlar;

- hukuki faaliyetler, bkz. 69.10,
- destekleyici hizmetler (genel iç temizlik, bakım ve küçük çaplı onarımlar, çöplerin toplanması, koruma ve güvenlik gibi hizmetlerin kombinasyonu), bkz. 81.10,
- askeri üsler, hapishaneler ve diğer tesisler gibi (bilgisayar tesislerinin idaresi hariç olmak üzere) tesislerin idare edilmesi, bkz. 81.10.

M MESLEKİ, BİLİMSEL VE TEKNİK FAALİYETLER

Bu kısım, uzmanlaşmış belirli mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetleri kapsamaktadır. Bu faaliyetler yüksek düzeyde bir eğitimi gerektirmektedir, ve kullanıcılara uzmanlık bilgisi ve kabiliyetleri sağlamaktadır.

69 Hukuk ve muhasebe faaliyetleri

Bu bölüm, mahkemeler veya diğer yargı birimlerinden önce olsun ya da olmasın, baro üyesi olan kişiler tarafından veya bunların denetiminde, hukuk davalarında danışmanlık ve temsil, ceza

davalarında danışmanlık ve temsil, iş anlaşmazlıklarında danışmanlık ve temsil gibi, bir tarafın menfaatinin diğer bir tarafa karşı hukuki olarak temsil edilmesini kapsamaktadır.

Bu aynı zamanda noterlerin, medeni hukuk noterlerinin, mübaşirlerin, hakemlerin, denetçilerin ve bilirkişilerin faaliyetlerinin yanı sıra şirket kuruluş belgeleri, ortaklık anlaşmaları veya şirket kuruluşu ile ilgili benzer belgelerin, patent ve telif haklarının, kanuni senetlerin, vasiyetnamelerin, krediler, trustlar ve benzerlerinin hazırlanması gibi hukuki belgelerin hazırlanmasını da kapsamaktadır. Muhasebe kayıtlarının denetlenmesi, mali beyannamelerin hazırlanması ve saklanması gibi muhasebe ve defter tutulması hizmetleri ayrıca kapsamaktadır.

69.1 Hukuk faaliyetleri

69.10 Hukuk faaliyetleri

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- mahkemeler veya diğer yargı birimlerinden önce olsun ya da olmasın, baro üyesi olan kişiler tarafından veya bunların denetiminde bir tarafın menfaatinin diğer bir tarafa karşı hukuki olarak temsil edilmesi:

- hukuk davalarında danışmanlık ve temsil,
- ceza davalarında danışmanlık ve temsil,
- iş anlaşmazlıkları ile bağlantılı danışmanlık ve temsil,
- genel danışmanlık ve tavsiye, yasal dokümanların hazırlanması;
- şirket teşekkülüne ilişkin şirket kuruluş belgesi, ortaklık anlaşmaları veya benzer dokümanlar
- patentler ve telif hakları,
- tapu senetlerinin, vasiyetlerin, kredilerin ve benzerlerinin hazırlanması,
- genel noterlerin, hukuk noterlerinin, mübaşirlerin, hakemlerin, müfettişlerin ve bilirkişilerin diğer faaliyetleri.

Kapsam dışı olanlar;

- adliyelerin faaliyetleri, bkz. 84.23.

69.2 Muhasebe, defter tutma ve denetim faaliyetleri; vergi danışmanlığı

69.20 Muhasebe, defter tutma ve denetim faaliyetleri; vergi danışmanlığı

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- şirketler ve diğerlerinin ticari işlemlerinin kaydedilmesi,
- finansal hesapların hazırlanması veya denetimi,
- hesapların incelenmesi ve doğruluklarının belgelendirilmesi,
- kişisel ve işletme geliri vergi iadesinin hazırlanması
- vergi otoritelerinden önce müşteriler adına danışmanlık faaliyetleri ve temsil.

Kapsam dışı olanlar;

- veri işleme ve çizelgeleme faaliyetleri, bkz. 63.11,
- muhasebe sistemlerine ve bütçe kontrol prosedürlerine ilişkin idari danışmanlık, bkz. 70.22,
- senet tahsilatı, bkz. 82.91.

70 İdare merkezi faaliyetleri; idari danışmanlık faaliyetleri

Bu bölüm işletmelere ve diğer organizasyonlara stratejik ve organizasyonel planlama; finansal planlama ve bütçeleme; pazarlama hedefleri ve politikaları; insan kaynakları politikaları, uygulamaları ve planlaması; üretim çizelgelemesi ve kontrol planlaması gibi idari konularda tavsiye ve yardım sağlanmasını kapsamaktadır.

Ayrıca aynı şirket veya girişimin diğer birimlerinin denetlenmesi ve idare edilmesi, yani idare merkezlerinin faaliyetleri de kapsamaktadır.

70.1 İdare merkezi faaliyetleri

70.10 İdare merkezi faaliyetleri

Bu sınıf şirket veya girişimlerin diğer birimlerinin idare edilmesi ve yönetilmesini; stratejik veya organizasyonel planlamanın ve şirket veya girişimin karar alma rolünün üstlenilmesini; operasyonel denetim uygulanmasını ve ilgili birimlerinin günlük operasyonlarının yönetimini kapsamaktadır.

Bu sınıf aşağıdaki faaliyetleri kapsamaktadır;

- idare merkezleri
- merkezi idari bürolar,
- müşterek bürolar,
- mahalli ve bölgesel bürolar,
- yardımcı yönetim büroları.

Kapsam dışı olanlar;

- holding şirketlerin (hissedar şirketlerin) faaliyetleri, yönetimde bağımsız olanlar, bkz. 64.20.

70.2 İdari danışmanlık faaliyetleri

70.21 Halkla ilişkiler ve iletişim faaliyetleri

Bu sınıf halkla ilişkiler ve iletişim konularında işletmelere ve diğer organizasyonlara lobicilik faaliyetleri dahil olmak üzere tavsiye, rehberlik ve operasyonel yardım sağlanmasını kapsamaktadır.

Kapsam dışı olanlar;

- reklam ajansları ve çeşitli medya reklamları için alan ve zamanın bir ücret veya sözleşmeye dayalı olarak satış hizmetleri, bkz. 73.1,
- piyasa araştırması ve kamuoyu yoklaması, bkz. 73.20.

70.22 İşletme ve diğer idari danışmanlık faaliyetleri

Bu sınıf stratejik ve organizasyonel planlama, iş süreçlerine değişim mühendisliği uygulanması, değişim yönetimi, maliyet azaltma ve diğer mali konular; pazarlama hedefleri ve politikaları; insan kaynakları politikaları, uygulamaları ve planlaması; ücret ve emeklilik stratejileri; üretim çizelgeleme ve kontrol planlaması gibi idari hususlarda işletmelere ve diğer organizasyonlara tavsiye, rehberlik ve operasyonel yardım sağlanmasını kapsamaktadır. Bu işletme hizmetlerinin sağlanması işletmelere ve ilgili kamu hizmetlerine aşağıdakilere ilişkin tavsiye, rehberlik veya operasyonel yardımı kapsayabilir:

- muhasebe yöntemlerinin veya prosedürlerinin, maliyet muhasebesi programlarının, bütçe kontrol prosedürlerinin tasarlanması,
- planlama, organizasyon, etkinlik ve kontrol, yönetim bilgisi gibi alanlarda işletmelere ve kamu hizmet birimlerine tavsiye ve yardımda bulunulması.

Kapsam dışı olanlar;

- muhasebe sistemleri için bilgisayar yazılımlarının tasarlanması, bkz. 62.01,
- hukuki tavsiye ve temsil, bkz. 69.10,
- muhasebe, defter tutma ve denetim faaliyetleri, vergi danışmanlığı, bkz. 69.20,
- mimari ve mühendislik danışmanlık faaliyetleri, bkz. 71.11, 71.12,
- çevre, agronomi, güvenlik ve benzeri danışmanlık faaliyetleri, bkz. 74.90,
- idari personel yerleştirme veya arama danışmanlık hizmetleri, bkz. 78.10,
- eğitim danışmanlığı faaliyetleri, bkz. 85.60.

71 Mimarlık ve mühendislik faaliyetleri; teknik test ve analiz faaliyetleri

Bu bölüm mimarlık hizmetlerinin, mühendislik hizmetlerinin, teknik resim hizmetlerinin, inşaat denetim hizmetlerinin ve yer ölçümü ve haritalama hizmetlerinin sağlanmasını kapsamaktadır.

Aynı zamanda fiziksel, kimyasal, ve diğer analitik test hizmetlerinin icrasını da kapsamaktadır.

71.1 Mimarlık ve mühendislik faaliyetleri ve ilgili teknik danışmanlık

Bu grup mimarlık hizmetlerinin, mühendislik hizmetlerinin, teknik resim hizmetlerinin, yapı denetim hizmetlerinin ve yer ölçümü ve haritalama hizmetlerinin ve benzerlerinin sağlanmasını kapsamaktadır.

71.11 Mimarlık faaliyetleri

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- mimari danışmanlık faaliyetleri:
- inşaat tasarımı ve teknik resim,
- şehir ve bölge planlaması ve peyzaj mimarlığı.

Kapsam dışı olanlar;

- bilgisayar danışmanlarının faaliyetleri, bkz. 62.02, 62.09,
- iç dekorasyon, bkz. 74.10.

71.12 Mühendislik faaliyetleri ve ilgili teknik danışmanlık

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- mühendislik tasarımı (yani makine, malzeme, alet, yapı, süreç ve sistemlerin tasarlanmasına fizik kanunlarının ve mühendislik ilkelerinin uygulanması) ve aşağıdakiler için danışmanlık faaliyetleri,
- makineler, endüstriyel süreçler ve endüstriyel tesisler,
- inşaat mühendisliği, hidrolik mühendisliği ve trafik mühendisliğini kapsayan projeler,
- su yönetimi projeleri,
- elektrik ve elektronik mühendisliği, maden mühendisliği, kimya mühendisliği, makine, endüstri ve sistem mühendisliği, iş güvenliği mühendisliği ile ilgili projelerin hazırlanması ve gerçekleştirilmesi,
- iklimlendirme, soğutma, sağlık ve kirlilik kontrol mühendisliği, ses (akustik) mühendisliği ve benzerlerinin kullanılması ile projelerin hazırlanması,
- jeofizik, jeolojik ve sismik ölçüm.
- jeodezik ölçüm faaliyetleri:
- arazi ve sınır ölçüm faaliyetleri,
- hidrolojik ölçüm faaliyetleri,
- yer altı ölçüm faaliyetleri,
- haritacılık ve uzay enformasyon faaliyetleri.

Kapsam dışı olanlar;

- madencilik işleri ile ilgili olarak test amaçlı sondaj, bkz. 09.10, 09.90,
- ortak yazılım geliştirilmesi veya yayınlanması, bkz. 58.29, 62.01,
- bilişim danışmanlarının faaliyetleri, bkz. 62.02, 62.09,
- teknik muayene faaliyeti, bkz. 71.20,
- mühendislikle ilgili araştırma ve geliştirme faaliyetleri, bkz. 72.1,
- endüstriyel tasarım, bkz. 74.10,
- hava fotoğrafçılığı, bkz. 74.20.

71.2 Teknik test ve analiz faaliyetleri

71.20 Teknik test ve analiz faaliyetleri

Bu sınıf aşağıdakiler gibi, her tür malzeme ve ürünün fiziksel, kimyasal ve diğer analitik testlerinin yapılmasını kapsamaktadır:

- akustik ve titreşim testleri,
- mineral ve benzerlerinin bileşiminin ve saflığının test edilmesi,
- yiyecek üretimine ilişkin veteriner muayenesi ve denetimi dahil olmak üzere, yiyecek hijyeni alanında test faaliyetleri,
- malzemelerin güç, kalınlık, dayanıklılık, radyoaktivite, vb. fiziksel karakteristiklerinin ve performanslarının test edilmesi,
- nitelik ve güvenilirlik testi,
- makinelerin tümüyle performans testi: motorlar, otomobiller, elektronik teçhizat ve benzeri,
- kaynaklar ve bağlantıların radyografik muayenesi,
- hata analizi,
- çevresel göstergelerin muayenesi ve ölçülmesi: hava ve su kirliliği ve benzeri,
- tüketim malları, motorlu kara taşıtları, uçaklar, basınçlı konteynerler, nükleer tesisler, vb. dahil olmak üzere, ürünlerin belgelendirilmesi,
- motorlu kara taşıtlarının periyodik yol güvenliği muayenesi,
- örnek ve modeller kullanılarak test etme (örneğin uçaklar, gemiler, barajlar ve benzeri),
- polis laboratuvarlarının işletilmesi.

Kapsam dışı olanlar;

- hayvan örneklerinin test edilmesi, bkz. 75.00,
- tanısal görüntüleme, tıbbi ve diş örneklerinin test edilmesi ve analizi, bkz. 86.

72 Bilimsel araştırma ve geliştirme faaliyetleri

Bu bölüm, üç tip araştırma ve geliştirme faaliyetini kapsamaktadır: 1) temel araştırma: öncelikle fenomen ve gözlemlenebilir gerçeklerin esaslarına temel teşkil eden yeni bilgiler elde edilmesi için yapılan, kısmi uygulaması veya görünürde bir kullanımı olmayan deneysel veya teorik çalışma, 2) uygulamalı araştırma: temel olarak belirli bir pratik hedef veya amaca yönelik, yeni bilgi elde etmek için gerçekleştirilen özgün araştırma ve 3) deneysel geliştirme: yeni malzemelerin, ürünlerin ve cihazların üretilmesine, yeni süreçlerin, sistemlerin ve hizmetlerin oluşturulmasına ve aslında zaten üretilmiş veya oluşturulmuş olanların geliştirilmesine yönelik, araştırma ve/veya pratik tecrübeden elde edilen mevcut bilgiyi kullanan sistematik çalışma. Bu bölüm içerisinde yer alan araştırma ve deneysel geliştirme faaliyetleri iki kategoriye ayrılmaktadır: Doğal bilimler ve mühendislik; sosyal ve beşeri bilimler.

Kapsam dışı olanlar;

- piyasa araştırması, bkz. 73.20.

72.1 Doğal bilimler ve mühendislikle ilgili araştırma ve deneysel geliştirme faaliyetleri

Bu grup, doğal bilimler ve mühendislik ile ilgili temel araştırma, uygulamalı araştırma, deneysel geliştirme faaliyetlerini kapsamaktadır.

72.11 Biyoteknolojiyle ilgili araştırma ve deneysel geliştirme faaliyetleri

Bu sınıf biyoteknoloji ile ilgili araştırma ve deneysel geliştirmeyi kapsamaktadır:

- DNA / RNA: genom, farmakogenetik, gen araştırması, genetik mühendisliği, DNA/RNA dizilimi/ birleştirilmesi/ kuvvetlendirilmesi, gen tanımlama profili ve genin işlevsizleştirilmesi teknolojisinin kullanımı,
- proteinler ve diğer moleküller: proteinlerin ve peptitlerin (büyük molekülü hormonlar dahil), dizilimi/ birleştirilmesi/ mühendisliği; büyük molekülü ilaçlar için geliştirilmiş dağıtım yöntemleri; proteomik (proteinler üzerine genetik bilim dalı), protein izolasyonu ve hücre reseptörlerinin arındırılması, işaretlenmesi, belirlenmesi,
- hücre ve doku aşılama ve mühendisliği: hücre/doku aşılama, doku mühendisliği (doku yapıları ve biyomedikal mühendislik dahil), hücresel birleşme, aşı/bağışıklık uyarıcıları, embriyo manipülasyonu,
- biyoteknoloji teknik işlemleri: biyoreaktör kullanarak fermantasyon, biyoproses, süzdürme, biyolojik kağıt hamuru üretimi, kağıt hamuru ağartma, biyolojik kükürt giderme, biyolojik iyileştirme, biyolojik filtreleme ve kirletici maddelerin topraktan bitkilere aktarılması (bitki kullanarak ıslah),
- gen ve RNA vektörleri: gen tedavisi, virüs vektörleri,
- biyoinformatik: genomlara, protein dizilerine ilişkin veritabanları oluşturulması; sistem biyolojisi dahil, karmaşık biyolojik süreçlerin modellenmesi,
- nanobiyoteknoloji: ilaç dağıtımındaki, teşhislerdeki, vb. uygulamalar ve işleyen biyosistemler için cihazlar oluşturmaya yönelik nano/mikro üretim araç ve işlemlerine uygulanması.

72.19 Doğal bilimler ve mühendislikle ilgili diğer araştırma ve deneysel geliştirme faaliyetleri

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- doğal bilimler ve mühendislikle ilgili biyoteknolojik araştırma ve deneysel geliştirme dışındaki araştırma ve deneysel geliştirme faaliyetleri:
  - doğal bilimler ile ilgili araştırma ve geliştirme,
  - mühendislikle ve teknolojiyle ilgili araştırma ve geliştirme,
  - tıp bilimleri ile ilgili araştırma ve geliştirme,
  - zirai bilimler ile ilgili araştırma ve geliştirme
  - ağırlıklı olarak doğal bilimler ve mühendislikle ilgili disiplinler arası araştırma ve geliştirme.

72.2 Sosyal bilimlerle ve beşeri bilimlerle ilgili araştırma ve deneysel geliştirme faaliyetleri

72.20 Sosyal bilimlerle ve beşeri bilimlerle ilgili araştırma ve deneysel geliştirme faaliyetleri

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- sosyal bilimlerle ilgili araştırma ve geliştirme,
- beşeri bilimlere ilişkin araştırma ve geliştirme,
- ağırlıklı olarak sosyal bilimler ve beşeri bilimlere ilişkin disiplinler arası araştırma ve geliştirme.

Kapsam dışı olanlar;

- piyasa araştırması, bkz. 73.20.

73 Reklamcılık ve piyasa araştırması

Bu bölüm reklam kampanyalarının oluşturulması ve bu reklamların dergi, gazete, radyo ve televizyonda veya diğer ortamlarda yer verilmesinin yanısıra, teşhir yapılarının ve alanlarının tasarlanmasını da kapsamaktadır.

73.1 Reklamcılık

73.11 Reklam ajanslarının faaliyetleri

Bu sınıf tavsiye, yaratıcılık hizmetleri, reklam materyallerinin üretilmesi ve satın alınması dahil olmak üzere tüm alanlardaki reklamcılık hizmetlerinin (işyerlerinin kendi kapasiteleri veya alt sözleşmeler yoluyla) sağlanmasını kapsamaktadır. Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- reklam kampanyalarının tasarlanması ve gerçekleştirilmesi:
  - reklamın yaratılması ve reklama gazete, dergi, radyo, televizyon, internet ve diğer ortamlarda yer verilmesi,
  - açık hava reklamının yaratılması ve sergilenmesi (büyük ilan tahtaları, panolar, broşürler, vb.), vitrin düzenlemesi, galeri/teşhir salonu tasarımı, araba ve otobüs afişlerinin hazırlanması,
  - hava araçları kullanılarak yapılan reklam,
  - reklam materyallerinin ve eşantyonların dağıtım ve teslimi,
  - stantların ve diğer teşhir yapı ve alanlarının oluşturulması,
- pazarlama kampanyalarının ve müşteri çekmeyi ve elde tutmayı amaçlayan diğer reklamcılık hizmetlerinin yürütülmesi,
  - ürünlerin promosyonu,
  - satış noktalarında pazarlama,
  - posta reklamcılığı,
  - pazarlama danışmanlığı.

Kapsam dışı olanlar;

- reklam materyallerinin yayımlanması, bkz. 58.19,
- televizyon ve filmlerde yayınlanması için ticari mesajların üretilmesi, bkz. 59.11,
- radyoda yayınlanması için ticari mesajların üretilmesi, bkz. 59.20,
- piyasa araştırması, bkz. 73.20,
- reklam fotoğrafçılığı, bkz. 74.20,
- toplantı ve ticari fuar organizatörleri, bkz. 82.30,
- postacılık faaliyetleri, bkz. 82.19.

73.12 Çeşitli medya reklamları için alan ve zamanın bir ücret veya sözleşmeye dayalı olarak satışı

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- çeşitli medya reklamları için alan ve zaman satışı veya yeniden satışı.

Kapsam dışı olanlar;

- reklam zaman ve alanının doğrudan zaman veya alan sahiplerince (yayımcı, vb) satışı, bkz. ilgili faaliyet sınıfı,
- halkla ilişkiler faaliyetleri, bkz. 70.21.

73.2 Piyasa ve kamuoyu araştırma faaliyetleri

73.20 Piyasa ve kamuoyu araştırma faaliyetleri

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- satışların artırılması ve yeni ürünlerin ve hizmetlerin geliştirilmesi amacıyla, sonuçların istatistiki analizi dahil olmak üzere, pazar potansiyeli, bilinirlik, mal ve hizmetlerin kabul edilirliliği, mala ve hizmete aşinalık ve tüketicilerin satın alma alışkanlıklarının araştırılması,
- politik, ekonomik ve sosyal konularla ilgili kamuoyu araştırmalarının ve bunların istatistiki analizlerinin yapılması.

74 Diğer mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler

Bu bölüm profesyonel, bilimsel ve teknik hizmetlerin sağlanmasını kapsamaktadır (hukuk ve muhasebe faaliyetleri; mimarlık ve mühendislik faaliyetleri; teknik muayene ve analiz; yönetim ve yönetim danışmanlığı faaliyetleri; araştırma ve geliştirme ve reklamcılık faaliyetleri hariç).

74.1 Uzmanlaşmış tasarım faaliyetleri

74.10 Uzmanlaşmış tasarım faaliyetleri

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- tekstil, giysi, ayakkabı, mücevher, mobilya ve diğer iç dekorasyon ve diğer moda mallarının

yanısına diğer kişisel eşyalar veya ev eşyaları ile ilgili moda tasarımı,

- endüstriyel tasarım, yani dağıtımda, kullanımda ve bakımında insan karakteristiklerini ve ihtiyaçlarını, güvenliğini, pazar cazibesini dikkate alarak, ürünün malzemelerinin, mekanizmasının, şeklinin, renginin ve yüzey bitirme işlemlerinin belirlenmesi de dahil olmak üzere ürünlerin kullanımını, değerini ve görünümünü optimize eden tasarımları ve özellikleri oluşturma ve geliştirme,
- grafik tasarımcılarının faaliyetleri.
- iç mimarların (dekoratörlerin) faaliyetleri.

Kapsam dışı olanlar;

- web sayfalarının tasarımı ve programlanması, bkz. 62.01,
- mimari tasarım, bkz. 71.11,
- mühendislik tasarımı, yani makine, malzeme, alet, yapı, süreç ve sistemlerin tasarlanmasına fizik kurallarının ve mühendislik ilkelerinin uygulanması, bkz. 71.12.

74.2 Fotoğrafçılık faaliyetleri

74.20 Fotoğrafçılık faaliyetleri

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- ticari amaçlı ve tüketiciye yönelik fotoğraf üretimi:
  - pasaportlar, okullar, düğünler vb. için portre fotoğrafçılığı,
  - ticari, yayın, moda, gayrimenkul veya turizm amaçlı fotoğrafçılık,
  - hava fotoğrafçılığı,
  - olayların videoya kaydedilmesi: düğünler, toplantılar gibi.
- filmin işlenmesi:
  - müşteriden alınan negatiflerin veya sinema filmlerinin banyo edilmesi, basılması ve çoğaltılması,
  - filmin banyo edilmesi ve fotoğraf basım laboratuvarları,
  - 1 saatte baskı yapan fotoğraf dükkanları (fotoğraf makinesi satan dükkanların bir parçası olmayanlar),
  - slaytların kaplanması,
  - fotoğraflarla ilgili olarak kopyalama ve onarma veya slayt rötuşlama,
- foto muhabirlerinin faaliyetleri.

Ayrıca bu sınıf aşağıdakileri de kapsamaktadır;

- dokümanların mikrofilm haline getirilmesi

Kapsam dışı olanlar;

- sinema filmi ve televizyon endüstrileri ile ilgili sinema filmlerinin işlenmesi, bkz. 59.12,
- haritacılık ve uzay bilgi faaliyetleri, bkz. 71.12,
- bozuk para ile çalışan fotoğraf makinelerinin (self servis) işletilmesi, bkz. 96.09.

74.3 Tercüme ve sözlü tercüme faaliyetleri

74.30 Tercüme ve sözlü tercüme faaliyetleri

74.9 Başka yerde sınıflandırılmamış diğer mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler

74.90 Başka yerde sınıflandırılmamış diğer mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler

Bu sınıf genellikle ticari müşterilere verilen geniş yelpazedeki hizmet faaliyetlerini kapsamaktadır. Bu sınıf daha ileri seviyede mesleki, bilimsel ve teknik yetenek düzeyleri gerektiren faaliyetleri kapsamaktadır ancak genellikle kısa süreli olan süregelen rutin işletme fonksiyonlarını hariç tutmaktadır.

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- şirket aracılığı faaliyetleri, yani profesyonel uygulamalar dahil, fakat gayrimenkul komisyonculuğu hariç olmak üzere, küçük ve orta ölçekli işletmelerin alım ve satımının düzenlenmesi,
- patent aracılığı faaliyetleri (patentlerin alım ve satımı için düzenleme yapılması),
- gayrimenkul ve sigorta için olanlar hariç ekspertiz faaliyetleri (antika eşyalar, mücevher, vb.),
- fatura denetimi ve navlun ücreti bilgisi,
- hava durumu tahmin faaliyetleri,
- güvenlik danışmanlığı,
- agronomi danışmanlığı,
- çevre danışmanlığı,
- diğer teknik danışmanlıklar,
- mimarlık, mühendislik ve idari danışmanlık dışındaki danışmanlık faaliyetleri,
- kesin hesap araştırma faaliyetleri.

Ayrıca bu sınıf aşağıdakileri de kapsamaktadır;

- sinema filmi, tiyatro eseri veya diğer eğlence ya da sportif etkinliklerde yer almak isteyen bireylerin adına acenta ve aracılar tarafından yürütülen faaliyetler ile kitap, oyun, sanat eseri, fotoğraf ve benzerlerinin yayıncılara, üreticilere ve benzerlerine sipariş edilmesi.

Kapsam dışı olanlar;

- kullanılmış motorlu kara taşıtlarının müzayede yoluyla toptan satışı, bkz. 45.1,
- çevrimiçi müzayede (perakende) faaliyetleri, bkz. 47.91,
- müzayede salonlarının faaliyetleri (perakende), bkz. 47.79,
- gayrimenkul araçlarının faaliyetleri, bkz. 68.31,
- defter tutma faaliyetleri, bkz. 69.20,
- idari danışmanların faaliyetleri, bkz. 70.22,
- mimarlık ve mühendislik danışmanlarının faaliyetleri, bkz. 71.1,

- endüstriyel tasarım ve makine tasarımı, bkz. 71.12, 74.10
- gıda üretimi ile ilgili olarak veteriner muayene ve denetimi, bkz. 71.20,
- reklamların ve diğer reklam tasarımlarının teşhir edilmesi, bkz. 73.11,
- stantların ve diğer teşhir yapı ve alanlarının oluşturulması, bkz. 73.11,
- toplantı ve ticari gösteri organizatörlerinin faaliyetleri, bkz. 82.30,
- bağımsız müzayedecilerin faaliyetleri, bkz. 82.99,
- müşteri bağlılık programlarının yönetilmesi, bkz. 82.99,
- tüketici kredisi ve borç danışmanlığı, bkz. 88.99.

75 Veterinerlik hizmetleri

Bu bölüm, çiftlik hayvanları veya ev hayvanları için hayvan sağlığı bakım ve kontrol hizmetlerinin sağlanmasını kapsamaktadır. Bu faaliyetler, nitelikli veterinerler tarafından veterinerlik hastanelerinde yürütülebileceği gibi, çiftliklerin, köpek kulübelerinin veya evlerin ziyareti sırasında, kendi danışma ve muayenehane odalarında veya başka bir yerde de yerine getirilebilmektedir.

Bu aynı zamanda hayvan ambulans hizmetlerini de kapsamaktadır.

75.0 Veterinerlik hizmetleri

75.00 Veterinerlik hizmetleri

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- çiftlik hayvanları için hayvan sağlığı bakım ve kontrol faaliyetleri,
- ev hayvanları için hayvan sağlığı bakım ve kontrol faaliyetleri. Bu faaliyetler, nitelikli veterinerler tarafından veterinerlik hastanelerinde yürütülebileceği gibi, çiftliklerin, köpek kulübelerinin veya evlerin ziyareti sırasında, kendi danışma ve muayenehane odalarında veya başka bir yerde de yerine getirilebilmektedir.

Ayrıca bu sınıf aşağıdakileri de kapsamaktadır;

- veteriner asistanlarının veya yardımcı diğer veteriner personelinin faaliyetleri,
- hayvanlara ilişkin klinik-patalojik ve diğer tanısal (diyagnostik) faaliyetler,
- hayvan ambulansı faaliyetleri.

Kapsam dışı olanlar;

- sağlık bakımı olmaksızın çiftlik hayvanlarına barınak sağlanması faaliyetleri, bkz. 01.62,
- koyunların kırılması, bkz. 01.62,
- sürü test etme (süt vb. testi) hizmetleri, sürülerin güdülmesi hizmetleri, başkalarına ait hayvanların beslenmesi hizmetleri, kümes hayvanlarının semizleşmesi için kısırlaştırılması, bkz. 01.62,
- yapay dölleme ile ilgili faaliyetler, bkz. 01.62,

- sağlık bakımı olmaksızın ev hayvanlarına barınak sağlanması faaliyetleri, bkz. 96.09.

N İDARİ VE DESTEK HİZMET FAALİYETLERİ

Bu kısım işletmelerin genel işleyişini destekleyen pek çok faaliyeti kapsamaktadır. Bu faaliyetler kısım M`de yer alan faaliyetlerden farklılaşmaktadır, çünkü bu faaliyetlerin başlıca amacı uzmanlık bilgisinin aktarılması değildir.

77 Kiralama ve leasing faaliyetleri

Bu bölüm müşteriler için periyodik bir kiralama veya leasing ödemesi karşılığında otomobiller, bilgisayarlar, tüketim malları, ve endüstri makineleri ve teçhizatı gibi geniş kapsamlı bir dizi maddi malları içermek üzere, maddi ve finans dışı maddi olmayan varlıkların kiralanması ve leasingini kapsamaktadır. Bu, alt bölümlere ayrılabilir: (1) motorlu kara taşıtlarının kiralanması, (2) eğlence ve spor teçhizatının ve kişisel ve ev teçhizatının kiralanması, (3) diğer taşıma teçhizatını kapsamak üzere işletme faaliyetleri için kullanılan türdeki diğer makine ve teçhizatın leasingi ve (4) kişisel hakların (sahiplik hakkı olan ürünlerin) ve benzeri ürünlerin kiralanması.

Sadece operasyonel leasingin sağlanması bu kısma dahil olmaktadır.

Kapsam dışı olanlar;

- finansal leasing, bkz. 64.91,
- gayrimenkul kiralanması, bkz. Kısım L,
- operatörü ile birlikte teçhizatın kiralanması, bu teçhizatla gerçekleştirilen faaliyetlere ilişkin sınıflara bakınız, örneğin inşaat (kısım F), ulaştırma (kısım H).

77.1 Motorlu kara taşıtlarının kiralanması ve leasingi

77.11 Motorlu hafif kara taşıtlarının ve arabaların kiralanması ve leasingi

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- aşağıdaki taşıtların kiralanması ve operasyonel leasing:
- sürücüsüz olarak yolcu arabaları ve motorlu diğer hafif kara taşıtları (3.5 tondan daha az).

Kapsam dışı olanlar;

- otomobillerin ve motorlu hafif kara taşıtlarının sürücü ile birlikte kiralanması veya leasingi, bkz. 49.32, 49.39.

77.12 Kamyonların kiralanması ve leasingi

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- aşağıdaki taşıt türlerinin kiralanması ve operasyonel leasingi:

- kamyonlar, treylerler (römorklar) veya motorlu ağır kara taşıtları (3.5 tondan daha fazla),
- eğlence taşıtları.

Kapsam dışı olanlar;

- ağır eşya taşıtlarının veya kamyonlarının sürücü ile birlikte kiralanması veya leasingi, bkz. 49.41.

77.2 Kişisel eşyaların ve ev eşyalarının kiralanması ve leasingi

Bu grup, eğlence ve spor teçhizatının ve video kasetlerinin kiralanmasının yanı sıra kişisel eşyaların ve ev eşyalarının kiralanmasını kapsamaktadır. Kimi durumlarda eşyalar daha uzun süreler için kiralanabilse de, faaliyetler genellikle eşyaların kısa süreli kiralanmasını kapsamaktadır.

77.21 Eğlence ve spor eşyalarının kiralanması ve leasingi

Bu sınıf eğlence ve spor teçhizatının kiralanmasını kapsamaktadır:

- gezi tekneleri, kanolar, yelkenliler,
- bisikletler,
- plaj sandalyeleri ve şemsiyeleri,
- diğer spor teçhizatı,
- kayaklar.

Kapsam dışı olanlar;

- gezinti teknelerinin ve yelkenli teknelerin mürettebatıyla birlikte kiralanması, bkz. 50.10, 50.30,
- video kasetlerin ve disklerin kiralanması, bkz. 77.22,
- başka yerde sınıflandırılmamış diğer kişisel ve ev eşyalarının kiralanması, bkz. 77.29,
- eğlence tesislerinin bütünleşik bir parçası olan eğlence ve spor teçhizatının kiralanması, bkz. 93.29.

77.22 Video kasetlerin ve disklerin kiralanması

Bu sınıf video kasetlerin, plakların, CD`lerin, DVD`lerin ve benzerlerinin kiralanmasını kapsamaktadır.

77.29 Başka yerde sınıflandırılmamış diğer kişisel ve ev eşyalarının kiralanması ve leasingi

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- her çeşit ev eşyasının veya kişisel eşyanın hanehalklarına veya sanayiye kiralanması (eğlence ve spor ekipmanlarının kiralanması hariç):
  - tekstil, giyim eşyası ve ayakkabı,
  - mobilya, çömlek ve cam, mutfak ve yemek takımı, elektrikli aletler ve ev eşyaları,

- mücevher, müzikal aletler, dekor ve kostümler,
- kitaplar, gazeteler ve dergiler,
- bir hobi olarak amatörler tarafından kullanılan makine ve ekipmanlar, örneğin, evde tamirler için kullanılan aletler vb.,
- çiçekler ve bitkiler,
- evde kullanım için elektronik ekipmanlar.

Kapsam dışı olanlar;

- otomobillerin, kamyonların, treylerlerin (römorkların) ve eğlence taşıtlarının sürücüsüz olarak kiralanması, bkz. 77.1,
- eğlence ve spor eşyalarının kiralanması, bkz. 77.21,
- video kasetlerin ve plakların kiralanması, bkz. 77.22,
- büro mobilyalarının kiralanması, bkz. 77.33,
- motosiklet ve karavanların sürücüsüz olarak kiralanması, bkz. 77.39,
- yatak örtülerinin, iş kıyafetlerinin ve ilgili diğer eşyaların çamaşırhaneler tarafından sağlanması, bkz. 96.01.

77.3 Diğer makine, ekipman ve maddi malların kiralanması ve leasingi

77.31 Tarımsal makine ve ekipmanların kiralanması ve leasingi

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- operatörsüz olarak tarım ve ormancılık makine ve ekipmanlarının kiralanması ve operasyonel leasingi:
- sınıf 28.30`da üretilen ürünlerin (örneğin tarımsal traktörler, vb.) kiralanması.

Kapsam dışı olanlar;

- tarım ve orman makine ve ekipmanlarının operatörü ile birlikte kiralanması, bkz. 01.61, 02.40.

77.32 Bina ve bina dışı inşaatlarda kullanılan makine ve ekipmanların kiralanması ve leasingi

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- operatörsüz olarak bina ve bina dışı inşaatlarda kullanılan makine ve ekipmanların kiralanması ve operasyonel leasingi:
- vinç kamyonları,
- yapı iskeleleri ve çalışma platformları (kurma ve sökme hariç).

Kapsam dışı olanlar;

- operatör ile birlikte bina ve bina dışı inşaatlarda kullanılan makine ve ekipmanların kiralanması, bkz. 43.

77.33 Büro makine ve ekipmanlarının (bilgisayarlar dahil) kiralanması ve leasingi

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- operatörü olmaksızın büro makine ve ekipmanlarının kiralanması ve operasyonel leasingi:
- bilgisayar ve bilgisayar çevre donanımları,
- çoğaltma makineleri, daktilolar ve kelime işlem makineleri,
- muhasebe makineleri ve ekipmanları: yazarkasa, elektronik hesap makinesi ve benzerleri,
- büro mobilyaları.

77.34 Su yolu taşımacılığı ekipmanının kiralanması ve leasingi

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- operatör olmaksızın su yolu taşımacılığı ekipmanlarının kiralanması ve operasyonel leasingi:
- ticari tekneler ve gemiler.

Kapsam dışı olanlar;

- su yolu taşımacılığı ekipmanlarının operatörü ile birlikte kiralanması, bkz. bölüm 50.
- gezinti teknelerinin kiralanması, bkz. 77.21.

77.35 Hava taşımacılığı araçlarının kiralanması ve leasingi

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- operatör olmaksızın hava taşımacılık teçhizatının kiralanması ve operasyonel leasingi:
- uçaklar,
- sıcak hava balonları.

Kapsam dışı olanlar;

- hava taşımacılık teçhizatının operatör ile birlikte kiralanması, bkz. bölüm 51.

77.39 Başka yerde sınıflandırılmamış diğer makine, ekipman ve eşyaların kiralanması ve leasingi

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- operatörsüz olarak genellikle endüstriler tarafından sermaye malları olarak kullanılan diğer makine ve ekipmanların kiralanması ve operasyonel leasingi:
- motorlar ve türbinler,
- takım tezgahları,
- madencilik ve petrol çıkarma alanı teçhizatı,
- profesyonel radyo, televizyon ve iletişim teçhizatı,
- sinema filmi prodüksiyon ekipmanı,
- ölçüm ve kontrol ekipmanı,
- diğer bilimsel, ticari ve endüstriyel makineler.
- sürücüsüz olarak kara taşımacılığı araçlarının (motorlu kara taşıtları hariç) kiralanması ve

operasyonel leasing:

- motosiklet, karavan ve kamp araçları vb.,
- demir yolu taşıtları.

Ayrıca bu sınıf aşağıdakileri de kapsamaktadır;

- konaklama ve büro amaçlı konteynerlerin kiralanması,
- hayvanların kiralanması (örneğin; hayvan sürüleri, yarış atları),
- konteynerlerin kiralanması,
- paletlerin kiralanması.

Kapsam dışı olanlar;

- bisikletlerin kiralanması, bkz. 77.21,
- tarımsal ve orman makine ve ekipmanlarının kiralanması, bkz. 77.31,
- bina ve bina dışı inşaat işlerinde kullanılan makine ve ekipmanların kiralanması, bkz. 77.32,
- bilgisayarlar dahil olmak üzere, büro makineleri ile ekipmanlarının kiralanması, bkz. 77.33.

77.4 Fikri mülkiyet haklarının ve benzer ürünlerin leasingi (Telif hakkı alınmış olan çalışmalar hariç)

77.40 Fikri mülkiyet haklarının ve benzer ürünlerin leasingi (Telif hakkı alınmış olan çalışmalar hariç)

Bu sınıf, bir telif ücreti veya lisans ücreti ödenen ürün sahibine (yani varlık sahibine) kişisel hakların (sahiplik hakkı olan ürünlerin) ve benzeri ürünlerin kullanılması için diğer kişilere izin verilmesi faaliyetlerini kapsamaktadır. Bu ürünlerin leasingi çeşitli şekillerde olabilir, örneğin; çoğaltma için izin verilmesi, sonraki süreçler ve ürünlerde kullanım, bir ayrıcalık hakkı uyarınca çalışan işletmeler gibi. Bugünkü sahipleri bu ürünleri vücuda getirmiş ya da getirmemiş olabilirler. Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- kişisel hakların (sahiplik hakkı olan ürünlerin) ve benzeri ürünlerin leasingi (kitaplar veya bilgisayar yazılımı gibi telif hakkı saklı olan çalışmalar hariç olmak üzere),
- aşağıdakilerin kullanılması için telif veya lisans ücretlerinin alınması:
  - patentli varlıklar,
  - ticari markalar ve hizmet markaları,
  - marka adları,
  - maden arama ve değerlendirme,
  - imtiyaz sözleşmeleri.

Kapsam dışı olanlar;

- hakların kazanımı ve ilan edilmesi, bkz. bölüm 58 ve 59,
- telif hakkı saklı olan çalışmaların üretimi, çoğaltılması ve dağıtılması (kitaplar, bilgisayar yazılımı, film), bkz. bölüm 58, 59,
- gayrimenkulün leasingi, bkz. 68.20,
- maddi varlıkların leasingi, bkz. gruplar 77.1, 77.2, 77.3.

78 İstihdam faaliyetleri

Bu bölüm, boş iş kadrolarının listelenmesi, istihdam acentelerinin çalışanları hariç olmak üzere, istihdam amacıyla başvuruların önerilmesi veya işe yerleştirilmesi, müşterinin işgücünü desteklemek amacıyla sınırlı bir süre için müşterilerin işyerlerine personel temin edilmesi faaliyetleri ile diğer insan kaynaklarının sağlanması faaliyetlerini kapsamaktadır. Bu bölüm aşağıdakileri kapsamaktadır:

- yönetici araştırma ve yerleştirme faaliyetleri,
- oyunculuk ajanslarının faaliyetleri.

Kapsam dışı olanlar;

- bağımsız sanatçılar için acentelerin faaliyetleri, bkz. 74.90.

78.1 İş bulma acentelerinin faaliyetleri

78.10 İş bulma acentelerinin faaliyetleri

Bu sınıf, istihdam kadrolarının listelenmesi ve başvuran veya yerleştirilen kişilerin istihdam acentelerinin çalışanları hariç olmak üzere, istihdam için adayların başvurusu ve yerleştirilmesini kapsamaktadır. Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- yönetici yerleştirme ve araştırma faaliyetleri dahil olmak üzere personel araştırması, seçimi, gönderilmesi ve yerleştirilmesi faaliyetleri,
- oyuncu seçme ajansları ve bürolarının faaliyetleri, örneğin; tiyatral rol dağıtım ajansları,
- çevrim içi iş bulma acentelerinin faaliyetleri.

Kapsam dışı olanlar;

- kişisel tiyatral veya sanatsal aracılar veya acentelerin faaliyetleri, bkz. 74.90.

78.2 Geçici iş bulma acentelerinin faaliyetleri

78.20 Geçici iş bulma acentelerinin faaliyetleri

Bu sınıf, geçici olarak müşteri işletmenin işgücünün yerini almak veya işgücüne katkıda bulunmak için sınırlı zaman sürecinde müşteri işletmelere aynı zamanda geçici yardım hizmet biriminin çalışanı olan işçilerin sağlanması faaliyetlerini kapsamaktadır. Bununla birlikte, burada sınıflandırılan birimler müşterilerin çalışma alanlarında işçilere ilişkin olarak doğrudan denetim sağlamazlar.

78.3 Diğer insan kaynaklarının sağlanması

78.30 Diğer insan kaynaklarının sağlanması

Bu sınıf, müşteri işletmeler için insan kaynakları sağlanması faaliyetlerini kapsamaktadır. Burada sınıflandırılan birimler bordrolar, vergiler, ve diğer mali ve insan kaynakları konuları ile ilgili hususlarda çalışanlar için işvereni resmi olarak temsil etmektedirler, ancak bunlar çalışanların yönetim ve denetiminden sorumlu değildir. İnsan kaynaklarının sağlanması, tipik olarak uzun dönemli veya sürekli olarak gerçekleştirilmekte olup, burada sınıflandırılan birimler, geniş bir yelpazedeki insan kaynağı ve personel yönetimi görevlerini yerine getirmektedir.

Kapsam dışı olanlar;

- insan kaynakları fonksiyonlarının işin denetimi veya yürütülmesi ile birlikte sağlanması, bu işlere karşılık gelen ekonomik faaliyetlerin sınıfına bakınız,
- müşterinin işgücünü geçici olarak yerleştirmek ya da katkıda bulunmak amacıyla insan kaynaklarının sağlanması, bkz. 78.20.

79 Seyahat acentesi, tur operatörü ve diğer rezervasyon hizmetleri ve ilgili faaliyetler

Bu bölüm, temel olarak halk ve ticari müşteriler için seyahat, tur, ulaşım ve konaklama hizmetlerinin satışı ile uğraşan acentelerin faaliyetini, seyahat acenteleri aracılığıyla veya tur operatörleri gibi doğrudan aracılar tarafından satılan turların düzenlenmesi ve bir araya getirilmesi faaliyetini ve rezervasyon hizmetleri dahil olmak üzere seyahatle ilgili diğer hizmetleri kapsamaktadır.

Ayrıca turist rehberliği ve turizme destek faaliyetleri de buraya dahil olmaktadır.

79.1 Seyahat acentesi ve tur operatörlerinin faaliyetleri

Bu grup, temel olarak halk ve ticari müşteriler için seyahat, tur, ulaşım ve konaklama hizmetlerinin satışı ile uğraşan acentelerin faaliyetlerini ve seyahat acenteleri aracılığıyla veya tur operatörleri gibi doğrudan aracılar tarafından satılan turların düzenlenmesi ve bir araya getirilmesi faaliyetlerini kapsamaktadır.

79.11 Seyahat acentesi faaliyetleri

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- temel olarak halk ve ticari müşteriler için seyahat, tur, ulaşım ve konaklama hizmetlerinin toptan veya perakende satışı ile uğraşan acentelerin faaliyetleri.

79.12 Tur operatörü faaliyetleri

Bu sınıf, aşağıdakileri kapsamaktadır;

- seyahat acenteleri aracılığıyla satılan veya doğrudan tur operatörleri tarafından turların

düzenlenmesi ve bir araya getirilmesi. Turlar aşağıdakilerin herhangi birini veya tümünü kapsayabilmektedir;

- ulaşım,
- konaklama,
- yiyecek,
- müzelerin, tarihi veya kültürel alanların ziyaret edilmesi, tiyatro, müzik ve spor etkinlikleri.

79.9 Diğer rezervasyon hizmetleri ve ilgili faaliyetler

79.90 Diğer rezervasyon hizmetleri ve ilgili faaliyetler

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

-seyahat ile ilgili diğer rezervasyon hizmetleri;

- ulaşım, oteller, restoranlar, araba kiralama, eğlence ve spor ve benzerleri için yer ayırma (rezervasyon),
- devre mülk takas hizmetleri,
- tiyatro, spor ve diğer eğlence etkinlikleri için bilet satılması faaliyetleri,
- ziyaretçiler için danışmanlık,
- ziyaretçiler için gezilerle ilgili bilgi sağlanması,
- turist rehberliği faaliyetleri,
- turizme destek faaliyetleri.

Kapsam dışı olanlar;

- seyahat acentelerinin ve tur operatörlerinin faaliyetleri, bkz. sınıflar 79.11 ve 79.12,
- toplantı, kongre ve konferans benzeri etkinliklerin organizasyonu ve yönetimi, bkz. 82.30.

80 Güvenlik ve soruşturma faaliyetleri

Bu bölüm güvenlik ile ilgili hizmetleri kapsamaktadır, örneğin; soruşturma ve detektiflik hizmetleri; koruma ve karakol hizmetleri; para, makbuz, veya diğer değerli şeylerin taşıma esnasında korunması için personel ve ekipmanla birlikte toplanması ve dağıtımı; sistemlerin uzaktan kontrolüne odaklı olduğunda hırsız ve yangın alarmları gibi elektronik güvenlik alarm sistemlerinin işletilmesi (bu faaliyetler sıklıkla satış, kurulum ve onarım hizmetlerini de kapsamaktadır). Eğer, satış, kurulum ve onarım bileşenleri ayrı olarak sağlanmaktaysa, bunlar bu bölümün kapsamı dışındadır ve perakende satış, inşaat, vb. içerisinde sınıflandırılmaktadır.

80.1 Özel güvenlik faaliyetleri

80.10 Özel güvenlik faaliyetleri

Bu sınıf, aşağıdakilerden bir veya birden fazlasının sağlanmasını kapsamaktadır: Koruma ve devriye hizmetleri, taşıma esnasında para, makbuz, veya diğer değerli şeylerin korunması için

personel ve ekipmanla birlikte toplanması ve dağıtımı. Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- zırhlı otomobil hizmetleri,
- koruma hizmetleri,
- yalan makinesi hizmetleri,
- parmak izi alınması hizmetleri,
- güvenlik görevlilerinin hizmetleri,
- herhangi bir ortamdaki bilginin güvenli bir şekilde öğütülmesi.

Kapsam dışı olanlar;

- kamu düzeni ve güvenliği faaliyetleri, bkz. 84.24.

80.2 Güvenlik sistemleri hizmet faaliyetleri

80.20 Güvenlik sistemleri hizmet faaliyetleri

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- kurulumu ve bakımı dahil olmak üzere, hırsız ve yangın alarmları gibi elektronik güvenlik alarm sistemlerinin kontrolü ve uzaktan kontrolü,
- daha sonra kontrolünü ve uzaktan kontrolünü gerçekleştirmek üzere mekanik veya elektronik kilitleme cihazlarının, kasaların ve güvenlik bölmelerinin montajı, onarımı, yeniden inşası ve ayarlarının yapılması. Bu faaliyetleri yerine getiren birimler bu gibi güvenlik sistemlerinin, mekanik veya elektronik kilitleme cihazlarının, kasaların ve güvenlik bölmelerinin satışı ile de ilgilenebilmektedirler.

Kapsam dışı olanlar;

- daha sonra kontrolü olmaksızın, hırsız ve yangın alarmı benzeri güvenlik sistemlerinin kurulumu, bkz. 43.21,
- kontrol, kurulum veya bakım hizmetleri olmaksızın, elektrikli güvenlik alarm sistemlerinin, mekanik veya elektronik kilitleme cihazlarının, kasaların ve güvenlik bölmelerinin uzmanlaşmış mağazalarda perakende satışı, bkz. 47.59,
- güvenlik danışmanları, bkz. 74.90,
- kamu düzeni ve güvenliği faaliyetleri, bkz. 84.24,
- anahtar çoğaltma hizmetlerinin sağlanması, bkz. 95.29.

80.3 Soruşturma faaliyetleri

80.30 Soruşturma faaliyetleri

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- soruşturma ve dedektiflik hizmet faaliyetleri,
- müşteri türünden veya soruşturma amacından bağımsız olarak tüm özel dedektiflerin faaliyetleri.

81 Binalar ile ilgili hizmetler ve çevre düzenlemesi faaliyetleri

Bu bölüm, bir müşterinin tesisleri içerisinde yer alan her tür binanın iç ve dış temizliği, endüstri makinelerinin temizliği, trenlerin, otobüslerin, uçakların ve benzerlerinin temizliği, kara yolu ve deniz tankerlerinin içlerinin temizliği faaliyetlerini, binalar, gemiler, trenler ve benzerleri için dezenfekte ve böcek, kemirgen, vs. imha faaliyetlerini, şişelerin temizliği, caddelerin süpürülmesi, kar ve buzun kaldırılması, çevre düzenleme ve bakım hizmetlerinin sağlanması ve bu hizmetlerin çevre düzenlemesi planları ve/veya kaldırım inşaatları (örneğin montaj), istinat duvarları, döşemeler, parmaklıklar, havuzlar, ve benzer yapıların düzenlenmesi gibi destek hizmetlerinin bir bileşiminin sağlanması benzeri belli sayıda genel destek hizmetlerinin sağlanmasını kapsamaktadır.

81.1 Tesis bünyesindeki kombine destek hizmetleri

81.10 Tesis bünyesindeki kombine destek hizmetleri

Bu sınıf, bir müşterinin tesisleri içerisinde destek hizmetlerinin bir kombinasyonunun sağlanmasını kapsamaktadır. Bu hizmetler, genel iç temizlik, bakım, çöplerin yok edilmesi, koruma ve güvenlik, posta dağıtımı, resepsiyon, çamaşırhane ve tesisler içerisinde yardımcı işlemlerle ilgili hizmetleri kapsamaktadır. Bu yardımcı faaliyetler, müşterinin işi veya faaliyetleri içerisinde yer almayan veyahut bunlardan sorumlu olmayan fonksiyonel personel tarafından gerçekleştirilmektedir.

Kapsam dışı olanlar;

- yardımcı hizmetlerin (örneğin; genel iç temizlik hizmetleri) veya görevlerin (örneğin; ısıtma) yalnızca birinin sağlanması, sağlanan hizmete göre uygun sınıfa bakınız,
- müşterinin kuruluşunun tümüyle işletilmesi için idarecilerin ve fonksiyonel personelin sağlanması, örneğin bir otel, restoran, maden, veya hastane, işletilen birimin sınıfına bakınız,
- bir müşterinin bilgisayar sistemleri ve/veya veri işleme olanaklarının yerinde idare edilmesi ve çalıştırılmasının sağlanması, bkz. 62.03,
- bir sözleşme veya ücret temelinde ıslah evlerinin işletilmesi, bkz. 84.23.

81.2 Temizlik faaliyetleri

Bu grup, her türlü binanın genel iç temizliği, binaların dış temizliği faaliyetlerini, binalar için uzman temizlik faaliyetlerini veya diğer uzman temizlik faaliyetlerini, endüstri makinelerinin temizliği, kara yolu ve deniz tankerlerinin içlerinin temizliği faaliyetlerini, binalar ve endüstri makineleri için dezenfekte ve böcek, kemirgen, vs. imha faaliyetlerini, şişelerin temizliği, caddelerin süpürülmesi, kar ve buzun kaldırılmasını kapsamaktadır.

Kapsam dışı olanlar;

- tarımsal zararlıların kontrolü, bkz. 01.61,
- yeni binaların inşaat sonrasında temizlenmesi, bkz. 43.39,
- bina dış yüzeyleri için, buharla temizleme, kum püskürtme ve benzeri faaliyetler, bkz. 43.99,
- halı ve kilim yıkanması, tül ve perdelerin temizliği, bkz. 96.01.

81.21 Binaların genel temizliği

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır:

-her türlü binanın genel (uzmanlaşmamış) temizliği, örneğin:

- bürolar,
- daireler veya apartmanlar,
- fabrikalar,
- dükkanlar,
- kuruluşlar.

-diğer işletmeler ve mesleki binalar ile çok birimli yerleşim binalarının genel (uzmanlaşmamış) temizliği. Bu faaliyetler pencereler veya koridorlar gibi ortak dış alanları kapsamakla birlikte daha çok iç temizliktir.

Kapsam dışı olanlar;

- uzmanlaşmış temizlik faaliyetleri, örneğin pencerelerin temizlenmesi, bacaların temizlenmesi, şöminelerin, fırınların, kalorifer kazanlarının, ocakların, buhar kazanlarının, havalandırma kanallarının, egzoz ünitelerinin temizlenmesi gibi, bkz. 81.22.

81.22 Diğer bina ve endüstriyel temizlik faaliyetleri

Bu sınıf şu faaliyetleri kapsamaktadır:

- bürolar, fabrikalar, dükkanlar, kuruluşlar ve diğer işletmeler ve mesleki binalar ve çok birimli ikamet amaçlı binalar dahil olmak üzere, her türlü binanın dış temizliği,
- pencere temizliği, bacaların temizlenmesi ve şöminelerin, fırınların, kalorifer kazanlarının, ocakların, buhar kazanlarının, havalandırma kanallarının, egzoz ünitelerinin temizlenmesi gibi binalar için uzmanlaşmış temizlik faaliyetleri,
- endüstriyel makinelerin temizliği,
- başka yerde sınıflandırılmamış diğer bina ve endüstriyel temizlik faaliyetleri.

Kapsam dışı olanlar;

- bina dış yüzeyleri için, buharla temizleme, kum püskürtme ve benzeri faaliyetler, bkz. 43.99.

81.29 Diğer temizlik faaliyetleri

Bu sınıf şu faaliyetleri kapsamaktadır:

- yüzme havuzlarının temizliği ve bakımı faaliyetleri,

- trenlerin, otobüslerin, uçakların ve benzerlerinin temizliği,
- kara yolu ve deniz tankerlerinin içlerinin temizliği,
- dezenfekte ve böcek, kemirgen, vs. imha faaliyetleri,
- şişe temizliği,
- caddelerin süpürülmesi ve kar ve buzun kaldırılması,
- başka yerde sınıflandırılmamış diğer temizlik faaliyetleri.

Kapsam dışı olanlar;

- tarımsal zararlıların kontrolü, bkz. 01.61,
- otomobil temizliği, araba yıkama, bkz. 45.20.

81.3 Çevre düzenlemesi ve bakımı faaliyetleri

81.30 Çevre düzenlemesi ve bakımı faaliyetleri

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

Aşağıdakilerin dikim, bakım ve onarımı:

- aşağıdakiler için parklar ve bahçeler,
- özel ve kamu konutları,
- kamusal ve yarı kamusal binalar (okullar, hastaneler, idari binalar, kilise binaları, vb.),
- belediyeye ait alanlar (parklar, yeşil alanlar, mezarlıklar, vb.),
- kara yolu yeşil alanları (yollar, tren hatları ve tramvay hatları, su kanalları, havaalanları),
- endüstriyel ve ticari binalar,
- aşağıdakiler için yeşil alanlar:
- binalar (çatı bahçeleri, bina cephesi yeşil alanları, bina içindeki bahçeler),
- spor alanları (futbol sahaları, golf alanları gibi), oyun alanları, güneş banyosu için çimenlikler ve diğer eğlence parkları,
- durgun ve akan sular (havuzlar, dalgalı alanlar, göletler, yüzme havuzları, hendekler, ırmaklar, fabrika kanalizasyon sistemleri),
- gürültü, rüzgar, erozyon, görünürlük ve yansımaya karşı koruyucu bitkiler.

Kapsam dışı olanlar;

- bitkilerin, ağaçların ticari üretimi için ticari üretim ve dikim, bkz. bölümler 01, 02,
- ağaç fidanlıkları ve orman ağacı fidanlıkları, bkz. 01.30, 02.10,
- toprağın tarımsal kullanım için uygun çevresel koşullarda korunması, bkz. 01.61,
- çevre düzenlemesi amacıyla gerçekleştirilen inşaat faaliyetleri, bkz. kısım F,
- çevre düzenlemesi için tasarım faaliyetleri ile mimarlık faaliyetleri, bkz. 71.11.

82 Büro yönetimi, büro destek ve iş destek faaliyetleri

Bu bölüm, bir sözleşme veya ücret temelinde devam eden rutin işlerin yanı sıra bir dizi günlük büro yönetim hizmetlerinin sağlanmasını da kapsamaktadır.

Bu bölüm aynı zamanda tipik olarak başka bir yerde sınıflandırılmamış olan işletmelere sağlanan tüm destek hizmet faaliyetlerini kapsamaktadır

Bu bölümde sınıflandırılan birimler, bir işletmenin tüm işlevlerini yerine getirmek için fonksiyonel personel sağlamamaktadırlar.

82.1 Büro yönetimi ve destek faaliyetleri

Bu grup, bir dizi günlük büro yönetim hizmetlerinin sağlanmasını kapsamaktadır, örneğin bir sözleşme veya ücret temelinde diğerleri için finansal planlama, faturalama ve kayıtların tutulması, personel ve fiziksel dağıtım ve lojistik.

Bu grup aynı zamanda diğerleri için bir sözleşme veya ücret temelinde şirketlerin ve organizasyonların geleneksel olarak kendileri için yaptıkları devam eden rutin işler olan destek faaliyetlerini kapsamaktadır.

Bu grupta sınıflandırılan birimler bir işletmenin tüm işlevlerini yerine getirmek için fonksiyonel personel sağlamamaktadırlar. Bu faaliyetlerin belirli bir yönüyle işigal eden birimler bu belirli faaliyete göre sınıflandırılmaktadırlar.

82.11 Kombine büro yönetim hizmeti faaliyetleri

Bu sınıf, bir sözleşme veya ücret temelinde diğerleri için resepsiyon, finansal planlama, faturalama ve kayıtların tutulması, personel ve posta hizmetleri gibi günlük büro yönetim hizmetlerinin bir kombinasyonunun sağlanmasını kapsamaktadır.

Kapsam dışı olanlar;

- bu faaliyetlerin sadece belirli bir kısmının sağlanması, bu belirli faaliyete karşılık gelen sınıfa bakınız.
- denetim olmaksızın fonksiyonel personel sağlanması, bkz. 78.

82.19 Fotokopi çekme, doküman hazırlama ve diğer uzmanlaşmış büro destek hizmetleri

Bu sınıf, çeşitli kopyalama, doküman hazırlama ve uzmanlaşmış büro destek faaliyetlerini kapsamaktadır. Buraya dahil olan doküman kopyalama/basım faaliyetleri yalnızca kısa süreli türdeki basım faaliyetlerini kapsamaktadır.

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- doküman hazırlama,
- dokümanın redaksiyonu ve düzeltilmesi,
- daktilo ile yazma ve metin işleme,

- sekreteryaya destek hizmetleri,
- dokümanların uyarlanması ve diğer sekreteryaya hizmetleri,
- mektup veya özet yazımı,
- posta kutularının kiralanması ve postalanacak mektup, kartpostal, vb.nin sıralanması, üzerlerine adres yazılması gibi postaya verme hizmetlerinin sağlanması,
- fotokopi,
- çoğaltma,
- ozalit baskı,
- diğer doküman kopyalama hizmetleri (ofset baskı, hızlı baskı, dijital baskı, baskı öncesi hizmetler gibi basım hizmetleri sağlanmaksızın).

Kapsam dışı olanlar;

- dokümanların basımı (ofset baskı, hızlı baskı v.b.), bkz. 18.12,
- ön baskı hizmetleri, bkz. 18.13,
- posta reklam kampanyalarını geliştirme ve organize etme, bkz. 73.11,
- mahkeme raporlaması gibi özel stenotip hizmetleri, bkz. 82.99,
- genel stenografi hizmetleri, bkz. 82.99.

82.2 Çağrı merkezlerinin faaliyetleri

82.20 Çağrı merkezlerinin faaliyetleri

Bu sınıf aşağıdakilerin faaliyetlerini kapsamaktadır:

- operatörler, otomatik çağrı yönlendirme, bilgisayar telefon entegrasyonu, etkileşimli (interaktif) cevaplama sistemleri veya sipariş almak, ürün bilgisi sağlamak, yardım için müşteri taleplerine cevap vermek ve müşteri şikayetleri ile ilgilenmek için benzer yöntemler kullanılarak müşterilerden gelen çağrılara cevap veren gelen çağrı merkezleri,
- malları veya hizmetleri potansiyel müşterilere satmak veya pazarlamak, müşteriler için piyasa araştırması veya kamuoyu araştırması ve benzer faaliyetleri gerçekleştirmek için benzer yöntemler kullanan giden çağrı merkezleri.

82.3 Kongre ve ticari gösteri organizasyonu

82.30 Kongre ve ticari gösteri organizasyonu

Bu sınıf, ticari gösteriler, kongreler, konferanslar ve toplantılar gibi etkinliklerin bu etkinliklerin gerçekleştirildiği tesislerin işletilmesi için yönetim ve personel sağlanması dahil olsun veya olmasın düzenlenmesini, tanıtımını ve/veya yönetimini kapsamaktadır.

82.9 Başka yerde sınıflandırılmamış işletme destek hizmet faaliyetleri

Bu grup, tahsilat daireleri, kredi kayıt büroları ve başka bir yerde sınıflandırılmamış olan işletmelere tipik olarak sağlanan tüm destek faaliyetlerini kapsamaktadır.

82.91 Tahsilat daireleri ve kredi kayıt bürolarının faaliyetleri

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- müşterilerden alacaklar için olan ödemelerin ve havale ödemelerinin toplanması, örneğin; fatura ve borç toplama hizmetleri.
- bilgi toplama, örneğin kişilerin kredi ve çalışma geçmişleri, işletmelerin kredi geçmişleri ve bu kişilerin ve işletmelerin güvenilirliklerinin değerlendirilmesi ihtiyacını duyan finansal kuruluşlara, perakendecilere, ve diğerlerine bilgi sağlanması.

82.92 Paketleme faaliyetleri

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- otomatik bir sürece dahil olsun ya da olmasın bir ücret veya sözleşme temeline dayalı olarak yapılan paketleme faaliyetleri:
  - içecekler ve yiyecek dahil olmak üzere, sıvıların şişelenmesi,
  - katı maddelerin paketlenmesi (köpüklü ambalaj, folyo ile kaplama vb.),
  - eczacılık müstahzarlarının güvenli paketlenmesi,
  - etiketleme, damgalama ve marka basma,
  - koli paketleme ve hediye paketleme.

Kapsam dışı olanlar;

- meşrubatların imalatı ve mineral su üretimi, bkz. 11.07,
- taşımacılık faaliyetine destekleyici olarak paketleme faaliyetleri, bkz. 52.29.

82.99 Başka yerde sınıflandırılmamış diğer işletme destek hizmet faaliyetleri

Bu sınıf destek faaliyetlerini kapsamaktadır, örneğin:

- birebir raporlama ve adli kovuşturmaların stenotip olarak kayıt edilmesi ve kayıtlı malzemelerin sonradan yazılmasının sağlanması, örneğin:
  - mahkeme raporlaması veya stenotip kayıt hizmetleri,
  - genel stenografi hizmetleri.
- toplantıların, konferansların canlı televizyon gösterimlerine gerçek zamanlı (yani eş zamanlı) alt yazı geçilmesi,
- adres barkodlama hizmetleri,
- barkod basım hizmetleri,
- bir sözleşme veya ücret temelinde kaynak geliştirme organizasyon hizmetleri,
- borcu ödenmeyen malların geri alınması hizmetleri,
- park sayacından madeni paraların toplanması hizmetleri,

- bağımsız müzayedecilerin faaliyetleri,
- sadakat programlarının yönetilmesi,
- başka bir yerde sınıflandırılmamış işletmelere tipik olarak sağlanan diğer destek faaliyetleri.

Kapsam dışı olanlar;

- dokümandan kopya çıkarma hizmetlerinin sağlanması, bkz. 82.19,
- film veya bantlara alt yazı veya alt başlık yazılması hizmetlerinin sağlanması, bkz. 59.12.

O KAMU YÖNETİMİ VE SAVUNMA; ZORUNLU SOSYAL GÜVENLİK

Bu kısım, genel olarak kamu idaresi tarafından yerine getirilen, hükümet ile ilgili faaliyetleri kapsamaktadır. Bu yasama faaliyetleri, vergilendirme, ulusal savunma, kamu düzeni ve güvenliği, göçmenlik hizmetlerine dayalı idari programlar ile dışişleri ve hükümet programlarının yanı sıra kanunların ve bunlara uygun düzenlemelerin yasalaştırılması ve hukuki olarak yorumlanmasını kapsamaktadır. Bir önceki paragrafta doğası gereği belirlenen faaliyet dışında, yasal veya kurumsal statü bu kısım içerisinde yer alan bir faaliyet için başlı başına belirleyici etken değildir. Bu kamu birimlerince yerine getirilse dahi, NACE içerisinde başka bir yerde sınıflandırılan söz konusu faaliyetlerin bu kısma dahil olmadığı anlamına gelmektedir. Örneğin, okul sisteminin (düzenlemeler, denetimler, müfredat programı gibi) idaresi bu kısma dahil olmaktadır, öğretimin kendisi dahil değildir (bkz. kısım P), ve bir hapisane hastanesi veya askeri hastane sağlık (bkz. kısım Q) içerisinde sınıflandırılmaktadır. Benzer şekilde, bu kısım içerisinde yer alan kimi faaliyetler sivil toplum birimleri tarafından yerine getirilmektedir.

Bu kısım aynı zamanda, zorunlu sosyal güvenlik faaliyetlerini de kapsamaktadır.

84 Kamu yönetimi ve savunma; zorunlu sosyal güvenlik

84.1 Ülke yönetimi ve toplumun ekonomik ve sosyal politikalarının yönetimi

Bu grup, sosyal ve ekonomik yaşam alanında genel yönetim (hükümetin her seviyesinde yürütme, yasama, finansal yönetim gibi) ve denetimi kapsamaktadır.

84.11 Genel kamu idaresi faaliyetleri

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- merkezi, bölgesel ve yerel organların idari ve yasal yönetimi.
- finansal işlerin yönetimi ve denetimi:
  - vergilendirme planlarının uygulanması,
  - mallara ilişkin harç/vergi toplanması ve vergi ihlal incelemesi,
  - gümrük idaresi.
- bütçe uygulaması ve kamu fonlarının ve kamu borcunun yönetimi:
  - paraların toplanması ve alınması, bunların paylaşılmasının denetimi,

- tüm (sivil) araştırma ve geliştirme politikalarının ve ortak fonların yönetimi,
- devletin çeşitli seviyelerindeki tüm ekonomik ve sosyal planlama ve istatistik hizmetlerinin yönetimi ve uygulanması.

Kapsam dışı olanlar;

- devletin kendisine ait veya kullandığı binaların işletilmesi, bkz. 68.2, 68.3,
- kişisel refahın artırılmasına yönelik araştırma ve geliştirme politikalarının ve ortak fonların yönetimi, bkz. 84.12,
- ekonomik performans ve rekabet edilebilirliği artırmaya yönelik araştırma ve geliştirme politikalarının yönetimi, bkz. 84.13,
- araştırma ve geliştirme politikaları ve ortak fonlarla ilgili savunma yönetimi, bkz. 84.22,
- devlet arşivlerinin işletilmesi, bkz. 91.01.

84.12 Sağlık, eğitim, kültürel hizmetler ve diğer sosyal hizmetleri sağlayan kuruluşların faaliyetlerinin düzenlenmesi (Sosyal güvenlik hariç)

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- kişisel refahın artırılmasını hedefleyen programlarının yönetilmesi:
  - sağlık,
  - eğitim,
  - kültür,
  - spor,
  - eğlence,
  - çevre,
  - iskan,
  - sosyal hizmetler,
- araştırma ve geliştirme politikalarının ve bu alanlarla ilgili fonların kamu tarafından idaresi.

Ayrıca bu sınıf aşağıdakileri de kapsamaktadır;

- eğlence ve kültürel faaliyetlere sponsor olunması,
- sanatçılara imtiyaz sağlanması,
- içme suyu kaynak programlarının idare edilmesi,
- atıkların toplanması ve tasarrufu faaliyetlerinin idare edilmesi,
- çevre koruma programlarının yönetilmesi,
- iskan programlarının yönetilmesi.

Kapsam dışı olanlar;

- kanalizasyon, çöplerin ortadan kaldırılması ve iyileştirme faaliyetleri, bkz. bölümler 37, 38, 39,
- zorunlu sosyal güvenlik faaliyetleri, bkz. 84.30,
- eğitim faaliyetleri, bkz. kısım P,
- insan sağlığı ile ilgili faaliyetler, bkz. bölüm 86,
- müzeler ve diğer kültürel kuruluşlar, bkz. bölüm 91,

- devletçe işletilen kütüphanelerin ve arşivlerin faaliyetleri, bkz. 91.01,
- spor veya diğer eğlence faaliyetleri, bkz. bölüm 93.

84.13 İş etkinliğinin artırılmasına yönelik katkı ve düzenleme faaliyetleri

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- farklı ekonomik sektörler için sübvansiyon dağıtımı dahil olmak üzere, kamu idaresi ve düzenlemesi:

- tarım,
- toprak kullanımı,
- enerji ve maden kaynakları,
- altyapı,
- ulaşım,
- iletişim,
- oteller ve turizm,
- toptan ve perakende ticaret,

- ekonomik performansın artırılması için araştırma ve geliştirme politikalarının ve ortak fonların yönetimi,

- genel çalışma ilişkilerinin yönetimi,

- bölgesel politika tedbirlerinin gerçekleştirilmesi, örneğin işsizliğin azaltılması.

Kapsam dışı olanlar;

- araştırma ve deneysel geliştirme faaliyetleri, bkz. bölüm 72.

84.2 Bir bütün olarak topluma hizmetlerin sağlanması

Bu grup, dışişleri, savunma, kamu düzeni ve güvenlik faaliyetlerini kapsamaktadır.

84.21 Dışişleri ile ilgili hizmetler

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- dışişleri bakanlığının yönetimi ve faaliyeti ile yurt dışında veya uluslararası organizasyonlardaki bürolarda diplomatik ve konsolosluk görevleri,

- ulusal sınırların dışına yayılmak amacıyla bilgi ve kültür hizmetlerinin yönetimi, işletilmesi ve desteklenmesi,

- uluslararası organizasyonlar aracılığıyla gönderilsin ya da gönderilmesin yabancı ülkeler için yardım,

- yabancı ülkeler için askeri yardım sağlanması,

- dış ticaret ilişkilerinin, uluslararası finansal ilişkilerin ve dış teknik ilişkilerin yönetimi.

Kapsam dışı olanlar;

- uluslararası felaket ve savaş mülteci hizmetleri, bkz. 88.99.

84.22 Savunma faaliyetleri

Bu sınıf, aşağıdakileri kapsamaktadır:

- askeri savunma işlerinin ve aşağıdakiler gibi kara, deniz, hava ve uzay savunma kuvvetlerinin yönetimi, denetimi ve çalıştırılması:
  - kara kuvvetleri, donanma ve hava kuvvetleri,
  - mühendislik, sevkiyat, muhabere, istihbarat, malzeme, personel ve diğer savaş gücü dışındaki kuvvetler ve diğer kuvvetler,
  - savunma oluşturmada kullanılan yedek ve yardımcı kuvvetler,
  - askeri lojistik (teçhizat, yapı, kaynak ve benzerlerinin sağlanması),
  - arazideki askeri personel için sağlık faaliyetleri,
- sivil savunma kuvvetlerinin idaresi, çalıştırılması ve desteklenmesi,
- muhtemel durum planlarının desteklenmesi ve sivil kuruluşları ve sivil halkı kapsayan tatbikatların gerçekleştirilmesi,
- savunma ile bağlantılı araştırma ve geliştirme politikalarının ve ilgili fonların idare edilmesi.

Kapsam dışı olanlar;

- araştırma ve deneysel geliştirme faaliyetleri, bkz. bölüm 72,
- yabancı ülkelere askeri yardım sağlanması, bkz. 84.21,
- askeri mahkemelerin faaliyetleri, bkz. 84.23,
- barış dönemlerinde yaşanan felaketlerde yurtiçi acil durumlarda kullanılmak üzere kaynak sağlanması, bkz. 84.24,
- askeri okulların, kolejlerin ve akademilerin eğitim faaliyetleri, bkz. 85.4,
- askeri hastanelerin faaliyetleri, bkz. 86.10.

84.23 Adalet ve yargı organlarının faaliyetleri

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- idari, hukuk ve ceza mahkemelerinin, askeri mahkemelerin ve adli sistemin yönetilmesi ve işletilmesi. Devlet adına veya hükümet tarafından nakit veya hizmet sağlanarak yapılan yasal temsil ve danışmanlığı da kapsar.
- kanun hükümlerinin ve yorumlarının icrası,
- hukuk davalarının tahkimi,
- idarelerinin ve işletilmelerinin devlet birimlerince veya bir sözleşme veya ücret temeline dayalı olarak özel birimlerce yapılıp yapılmamasına bakılmaksızın, rehabilitasyon hizmetleri dahil olmak üzere, ceza infaz kurumu (hapishane) yönetimi ve ıslah hizmetlerinin sağlanması.

Kapsam dışı olanlar;

- hukuk, ceza ve diğer davalarda danışmanlık ve temsil, bkz. 69.10,
- ceza infaz kurumu (hapishane) okullarının faaliyetleri, bkz. bölüm 85,
- ceza infaz kurumu hastanelerinin faaliyetleri, bkz. 86.10.

84.24 Kamu düzeni ve güvenliği ile ilgili faaliyetler

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- trafik kuralları, yabancı uyrukluların kaydı, tutuklama kayıtlarının saklanması dahil olmak üzere, resmi birimlerce desteklenen düzenli ve yardımcı polis kuvvetlerinin, liman, sınır, sahil koruma ve diğer özel polis kuvvetlerinin idare ve sevki,
- barış dönemlerinde yaşanan felaketlerde yurtiçi acil durumlarda kullanılmak üzere kaynak sağlanması.

Kapsam dışı olanlar;

- polis laboratuvarlarının işletilmesi, bkz. 71.20,
- askeri silahlı kuvvetlerin idare ve sevki, bkz. 84.22.

84.25 İtfaiye hizmetleri

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- yangınla mücadele ve yangının önlenmesi:
  - yangın önlemede, yangınla mücadelede, insan ve hayvanların kurtarılmasında, felaketlerde, sel basmalarında, yol kazaları ve benzerlerine yardımda, düzenli ve yardımcı itfaiyecilerin idaresi ve sevki.

Kapsam dışı olanlar;

- orman yangını önleme ve yangınla mücadele hizmetleri, bkz. 02.40.
- petrol ve gaz alanlarında yangınla mücadele söndürme, bkz. 09.10.
- uzmanlaşmamış birimlerce yapılan havaalanlarındaki yangın söndürme ve yangınla mücadele hizmetleri, bkz. 52.23.

84.3 Zorunlu sosyal güvenlik faaliyetleri

84.30 Zorunlu sosyal güvenlik faaliyetleri

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- hükümet tarafından sağlanan sosyal güvenlik programlarının finanse edilmesi ve yönetilmesi:
  - hastalık, iş kazası ve işsizlik sigortası,
  - emekli aylığı,
  - doğum, geçici sakatlık, dulluk ve benzerlerinden kaynaklı gelir kayıplarını kapsayan programlar.

Kapsam dışı olanlar;

- zorunlu olmayan sosyal güvenlik, bkz. 65.30,
- refah hizmetlerinin ve sosyal hizmetlerin sağlanması (konaklama olmaksızın) bkz. 88.10, 88.99.

P EĞİTİM

Bu kısım her düzeyde veya her meslek dalı için eğitimi kapsamaktadır. Eğitimler sözlü veyahut yazılı olabilir ve radyo, televizyon, internet veya yazışma aracılığıyla sağlanabilmektedir. Bu yetişkin eğitimi, okuma yazma programları ve benzerinin yanı sıra düzenli okul sistemi içerisinde farklı kurum ve kuruluşlarca farklı düzeylerde verilen eğitimi kapsamaktadır. Askeri okullar ve akademiler, ceza infaz kurumu (hapishane) okulları ve benzeri kendi düzeylerinde buna dahildir. Bu kısım özel eğitim kuruluşlarının yanı sıra kamu kurumları tarafından verilen eğitimi de kapsamaktadır. Temel eğitimin her düzeyi için, sınıflar fiziksel ve zihinsel olarak özrümlü öğrenciler için özel eğitimi kapsamaktadır. Bu kısımda yer alan kategorilerdeki ayırım ISCED 1997 düzeylerinde tanımlandığı şekilde öngörülen eğitim düzeylerini temel almıştır. ISCED'in 0. seviyesinde kurs veren eğitim kuruluşlarının faaliyetleri 85.10 içerisinde, 1. seviyedekiler 85.20 içerisinde, 2. - 3. seviyedekiler grup 85.3 içerisinde, 4. seviyedekiler 85.41 içerisinde ve 5. - 6. seviyedekiler 85.42 içerisinde sınıflandırılmaktadır.

Bu kısım aynı zamanda tenis veya golf ve eğitime yardımcı faaliyetler gibi spor ve eğlence faaliyetleri ile ilgili temel eğitimi kapsamaktadır.

85 Eğitim

85.1 Okul öncesi eğitim

85.10 Okul öncesi eğitim

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- okul öncesi eğitim (ilk düzeyden önce gelen eğitim). Okul öncesi eğitim, öncelikle çok ufak çocukları okul ortamına alıştırmak, yani ev ve okul arasında bir köprü kurmak amacıyla tasarlanmış organize bir başlangıç düzeyi öğrenimi olarak tanımlanmaktadır.

Kapsam dışı olanlar;

- çocuk gündüz bakım (kreş) faaliyetleri, bkz. 88.91.

85.2 İlköğretim

85.20 İlköğretim

Bu sınıf temel eğitimi kapsamaktadır: öğrencilere okuma, yazma ve matematik ile tarih, coğrafya, doğa bilimi, sosyal bilim, sanat ve müzik gibi diğer konularda temel bir anlayış veren akademik kursların ve ortak kurs çalışmasının sağlanması. Böylesi eğitim genellikle çocuklar için sağlanmaktadır, bununla birlikte, içerik olarak ilköğretim programlarına benzeyen ancak temel okullara girmek için yaşlı olduğu düşünülen kişilere yönelik olan, okul sistemi içerisinde veya

dışında okuma yazma programlarının (örneğin, yetişkinlere yönelik okuma yazma programları) sağlanması da kapsamaktadır.

Kapsam dışı olanlar;

- 85.5 içerisinde tanımlanan yetişkin eğitimi,
- çocuk gündüz bakım (kreş) faaliyetleri, bkz. 88.91.

85.3 Ortaöğretim

Bu grup genel ortaöğretim ve teknik ve mesleki ortaöğretim eğitimini kapsamaktadır.

Kapsam dışı olanlar;

- 85.5 içerisinde tanımlanan yetişkin eğitimi.

85.31 Genel ortaöğretim

Bu sınıf yaşam boyu öğrenimi ve insan gelişimini hedef alan ve daha ileri eğitim fırsatlarına elverişli eğitim türünün sağlanmasını kapsamaktadır. Bu gibi birimler genellikle daha çok uzman öğretmenlerin ve daha çok uzmanlık alanlarındaki sınıfları idare eden çeşitli öğretmenlerin istihdam edildiği konu odaklı modellere dayalı programlar sağlamaktadır. Bu seviyedeki konu uzmanlığının genel bir programı takip edenlerin eğitim deneyimleri üzerinde de kimi etkileri olmaya başlamaktadır. Bu gibi programlar öğrencilere ya teknik veya mesleki eğitim sağlamak için ya da herhangi bir özel konu ön şartı olmaksızın daha yüksek eğitime giriş için tasarlanmaktadır.

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- zorunlu okul periyoduna az ya da çok karşılık gelen daha alt düzeyde genel ortaöğretim,
- ilke olarak daha yüksek eğitime giriş sağlayan daha üst düzey genel ortaöğretim.

85.32 Teknik ve mesleki orta öğretim

Bu sınıf, hem teorik geçmişi hem de bugün ve gelecekteki istihdamla ilgili pratik becerilerde tipik olarak konu-içerik uzmanlığını ve öğretimini vurgulayan eğitimin sağlanmasını kapsamaktadır.

Bir programın amacı, genel istihdam alanlarına hazırlıktan spesifik bir işe kadar çeşitlilik gösterebilmektedir. Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- 85.4'te tanımlanan yüksek öğrenim düzeyinin altındaki teknik ve mesleki eğitim.

Ayrıca bu sınıf aşağıdakileri de kapsamaktadır;

- turist rehber eğitimi,
- şefler, otel yöneticileri ve restoran sahipleri için eğitim,
- kozmetik ve kuaför okulları,
- bilgisayar onarım eğitimi,
- mesleki sürücüler için sürücülük kursları (örneğin, kamyonlar, otobüsler), profesyonel pilotlar

için okullar.

Kapsam dışı olanlar;

- teknik ve mesleki yüksek öğretim, bkz. 85.4,
- eğlence, hobi ve kendi kendini geliştirme amaçları için güzel sanatlar eğitimi, bkz. 85.52,
- mesleki sürücülere yönelik olmayan otomobil sürücülük okulları, bkz. 85.53,
- konaklama hizmeti sağlanmaksızın sosyal iş faaliyetlerinin parçasını oluşturan iş eğitimi, bkz. 88.10 ve 88.99.

85.4 Ortaöğretim sonrası yükseköğretim derecesinde olmayan eğitim ve yükseköğretim

Bu grup, lise sonrası yüksek eğitim dışında ve akademik kursların sağlanmasını ve mezuniyet diploması, mezuniyet ve mastır derecesi verilmesini kapsamaktadır. Kabul için koşul en az lise eğitim derecesi üzerinde bir diploma olmasıdır.

Kapsam dışı olanlar;

- 85.5`te tanımlandığı şekilde yetişkin eğitimi.

85.41 Ortaöğretim sonrası yükseköğretim derecesinde olmayan eğitim

Bu sınıf yükseköğretim olarak kabul edilmeyen ortaöğretim sonrası eğitimin sağlanmasını kapsamaktadır. Örneğin yükseköğretime veya ortaöğretim sonrası yükseköğretim derecesinde olmayan mesleki eğitime hazırlık için tamamlayıcı ortaöğretim sonrası eğitim sağlanması.

85.42 Yükseköğretim

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- yükseköğrenimin birinci, ikinci ve üçüncü aşamaları:

Ayrıca bu sınıf aşağıdakileri de kapsamaktadır.

- yükseköğretim sağlayan sahne sanatları okulları.

85.5 Diğer eğitim

Bu grup herhangi bir meslek, hobi veya kendini geliştirme amaçları için genel sürekli eğitim ve sürekli mesleki eğitim ve öğretimi kapsamaktadır.

Gruplara veya kişilere spor faaliyetleri kapsamında eğitim sağlayan kamplar ve okulları, yabancı dil eğitimi, sanat, drama, müzik eğitimleri veya 85.1 - 85.4 gruplarındaki eğitim ile kıyaslanamayan, diğer eğitimler ya da uzmanlaşmış eğitimler kapsamaktadır.

Bu grup, gruplar 85.1-85.4`te ana hatları çizilmiş olan okul öncesi eğitim hizmetleri, ilköğretim, ortaöğretim veya ortaöğretim sonrası yükseköğretim derecesinde olmayan eğitim ve yükseköğretim faaliyetlerini kapsamaktadır.

85.51 Spor ve eğlence eğitimi

Bu sınıf, bireysel gruplara spor faaliyetleri içerisinde örneğin, kamplar ve okullarca eğitim sağlanmasını kapsamaktadır. Konaklamalı veya konaklamasız eğitim kampları yine bu kapsam içerisinde. Akademik okulları, kolejleri ve üniversiteleri hariç tutmaktadır. Eğitim bir çok yerde sağlanabilmektedir, örneğin birimin veya müşterinin eğitim tesislerinde, eğitim kurumlarında veya diğer vasıtalarla. Bu sınıfta sunulan eğitim resmi olarak düzenlenmektedir. Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- spor eğitimi (beyzbol, basketbol, kriket oyunu, futbol ve benzeri),
- kamplar, spor eğitimi,
- jimnastik eğitimi,
- binicilik eğitimi, akademiler veya okullar,
- yüzme eğitimi,
- profesyonel spor eğitimcileri, öğretmenleri, koçları,
- dövüş sporları eğitimi,
- kart oyunu eğitimi (briç oyunu gibi),
- yoga eğitimi.

Kapsam dışı olanlar;

- kültürel eğitim, bkz. 85.52.

85.52 Kültürel eğitim

Bu sınıf sanat, drama ve müzik üzerine eğitim sağlanmasını kapsamaktadır. Bu tür eğitimleri veren birimler `okullar`, `stüdyolar`, `sınıflar` ve benzeri olarak isimlendirilebilir. Bunlar daha çok hobi, eğlence veya kendini geliştirme amaçları için resmi olarak düzenlenmiş eğitim sağlamaktadırlar. Ancak bu eğitimler profesyonel bir diploma, lisans veya lisans üstü derece sağlamamaktadırlar.

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- piyano öğretmenleri ve diğer müzik eğitimi,
- sanat eğitimi,
- dans eğitimi ve dans stüdyoları,
- drama okulları (akademik olanlar hariç),
- güzel sanatlar okulları (akademik olanlar hariç),
- sahne sanatları okulları (akademik olanlar hariç),
- fotoğrafçılık okulları (ticari olanlar hariç).

Kapsam dışı olanlar;
- yabancı dil eğitimi, bkz. 85.59.

85.53 Sürücü kursu faaliyetleri

Ayrıca bu sınıf aşağıdakileri de kapsamaktadır;
- ticari sertifikalar ve izinler vermeyen havacılık, yelkencilik, gemicilik okulları.

Kapsam dışı olanlar;
- mesleki sürücüler için sürücülük kursları, bkz. 85.32.

85.59 Başka yerde sınıflandırılmamış diğer eğitim

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;
- derece ile belirlenmeyen eğitim,
- akademik özel ders verme hizmetleri,
- yardımcı kurslar sunan öğrenim merkezleri,
- profesyonel sınav bilgileri tazeleme kursları,
- dil eğitimi ve konuşma becerileri eğitimi,
- bilgisayar eğitimi,
- dini eğitim.

Ayrıca bu sınıf aşağıdakileri de kapsamaktadır;
- cankurtaranlık eğitimi,
- hayatta kalma eğitimi,
- topluluğa konuşma eğitimi,
- hızlı okuma eğitimi.

Kapsam dışı olanlar;
- yetişkin okuma yazma programları, bkz. 85.20,
- genel ortaöğretim, bkz. 85.31,
- teknik ve mesleki ortaöğretim, bkz. 85.32,
- ortaöğretim sonrası yükseköğretim derecesinde olmayan eğitim ve yükseköğretim, bkz. 85.4.

85.6 Eğitimi destekleyici faaliyetler

85.60 Eğitimi destekleyici faaliyetler

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;
- eğitim süreçlerini veya sistemlerini destekleyen öğrenim dışı faaliyetlerin sağlanmasını kapsamaktadır;
• eğitim danışmanlığı,

- eğitim rehberlik danışmanlık hizmetleri,
- eğitim test değerlendirme hizmetleri,
- eğitim deneme hizmetleri,
- öğrenci değişim programlarının organizasyonu.

Kapsam dışı olanlar;

- sosyal bilimler ve beşeri bilimlere ilişkin araştırma ve deneysel gelişme, bkz. 72.20.

Q İNSAN SAĞLIĞI VE SOSYAL HİZMET FAALİYETLERİ

Bu kısım, sağlık ve sosyal hizmet faaliyetlerinin sağlanmasını kapsamaktadır. Faaliyetler, hastaneler ve diğer yerlerde eğitilmiş tıbbi profesyonellerce sağlanan sağlık bakımından başlayarak, sosyal hizmet faaliyetleri için bir dereceye kadar sağlık bakım faaliyetlerini (sağlık bakımı veren profesyoneller hariç) içeren yatılı bakım faaliyetlerine kadar çok çeşitli faaliyetleri kapsamaktadır.

86 İnsan sağlığı hizmetleri

Bu bölüm kısa veya uzun süreli hastaneleri, genel ve ihtisaslaşmış tıbbi, cerrahi, psikiyatrik hastaneler ve madde bağımlılığı hastaneleri, sanatoryum, prevantoryum, tıbbi hemşire bakımlı evler, sığınma evleri, ruh ve sinir hastalıkları hastaneleri, rehabilitasyon merkezleri, cüzzam ve barınma olanakları bulunan ve çok çeşitli tıbbi olanaklarla hastalara teşhis ve tıbbi tedavi sağlamakla uğraşan diğer insan sağlığı kuruluşlarının faaliyetlerini kapsamaktadır.

Aynı zamanda genel pratisyenler ve tıp uzmanları ve cerrahları tarafından gerçekleştirilen genel ve ihtisaslaşmış tıp alanında tıbbi danışmanlık ve tedaviyi kapsamaktadır. Genel veya ihtisaslaşmış diş ameliyatı faaliyetlerini ve ortodontik faaliyetleri kapsamaktadır. Ayrıca, bu bölüm insan sağlığı için hastaneler veya uygulayıcı tıp doktorları tarafından yerine getirilmeyen ancak hastaların tedavi edilmesinde yasal olarak tanınmış olan paramedikal uygulayıcıların faaliyetlerini de kapsamaktadır.

86.1 Hastane hizmetleri

86.10 Hastane hizmetleri

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- kısa ve uzun süreli hastane faaliyetleri: örneğin, genel hastanelerin (belediye ve bölgesel hastaneler, kar amacı gütmeyen kuruluşların hastaneleri, üniversite hastaneleri, askeri hastaneler ve hapisane hastaneleri gibi) ve ihtisaslaşmış hastanelerin (ruh sağlığı ve madde bağımlılığı hastaneleri, bulaşıcı hastalıklar için hastaneler, doğum evleri, ihtisaslaşmış sanatoryumlar gibi) tıbbi, teşhis ve tedavi faaliyetleri. Faaliyetler temel olarak hastanede yatan hastalara yöneliktir, tıp doktorlarının doğrudan denetimi altında gerçekleştirilirler ve aşağıdakileri kapsarlar;

- tıp hekimleri ve paramedikal sağlık personelinin hizmetleri,
- radyoloji ve anestezi hizmetleri dahil olmak üzere laboratuvar ve teknik hizmetler,
- acil servis hizmetleri,
- ameliyathane hizmetlerinin, eczacılık hizmetlerinin, yiyecek ve diğer hastane hizmetlerinin sağlanması,
- yatılı olarak kısırlaştırma ve doğumun sona erdirilmesi gibi tıbbi tedavileri sağlayan aile planlama merkezlerinin hizmetleri.

Kapsam dışı olanlar;

- tıbbi olanlar hariç olmak üzere laboratuvar testi ve her tür madde ve ürünün incelenmesi, bkz. 71.20,
- veterinerlik faaliyetleri, bkz. 75.00,
- arazideki askeri personel için sağlık faaliyetleri, bkz. 84.22,
- genel ve ihtisaslaşmış dişçilik faaliyetleri, örneğin, diş hekimliği, endodonti ve pedodonti; oral patoloji, ortodonti faaliyetleri, bkz. 86.23,
- hastanede yatan hastalar için özel danışmanlık hizmetleri, bkz. 86.2,
- tıbbi laboratuvar testleri, bkz. 86.90,
- ambulans taşıma faaliyetleri, bkz. 86.90.

86.2 Tıp ve dişçilik ile ilgili uygulama faaliyetleri

Bu grup, cerrahlar, dişçiler ve benzerleri de dahil olmak üzere genel tıp pratisyenleri ve tıp uzmanları tarafından gerçekleştirilen tıbbi danışmanlık ve tedaviyi kapsamaktadır. Bu faaliyetler, hastaların evlerinde gerçekleştirilebildiği gibi, özel muayenehanelerde, grup muayenehanelerinde, hastane ayakta tedavi polikliniklerinde ve şirketlere, okullara, huzurevlerine, iş örgütlerine ve yardım örgütlerine bağlı kliniklerde de gerçekleştirilebilmektedir.

Ayrıca bu sınıf aşağıdakileri de kapsamaktadır;

- hastanede yatan hastalara yönelik özel danışmanlık hizmetleri.

86.21 Genel hekimlik uygulama faaliyetleri

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- genel pratisyenler tarafından genel tıp alanında gerçekleştirilen tıbbi danışmanlık ve tedavi.

Kapsam dışı olanlar;

- yatılı hastane faaliyetleri, bkz. 86.10,
- ebeler, hemşireler ve fizyoterapistlerce gerçekleştirilen paramedikal faaliyetler, bkz. 86.90.

86.22 Uzman hekimlik ile ilgili uygulama faaliyetleri

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- uzman hekimler ve operatörler tarafından ihtisaslaşmış tıp alanında gerçekleştirilen tıbbi danışmanlık ve tedavi.

Ayrıca bu sınıf aşağıdakileri de kapsamaktadır;

- yatılı olmayan kısırlaştırma ve gebeliğin sona erdirilmesi gibi tıbbi tedavileri sağlayan aile planlama merkezleri.

Kapsam dışı olanlar;

- yatılı hastane faaliyetleri, bkz. 86.10,
- ebeler, fizyoterapistler ve diğer paramedikal pratisyenlerin faaliyetleri, bkz. 86.90.

86.23 Dişçilik ile ilgili uygulama faaliyetleri

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- genel veya ihtisaslaşmış dişçilik faaliyetleri, örneğin dişçilik, endodonti ve pedodonti; oral patoloji,
- ortodonti faaliyetleri.

Ayrıca bu sınıf aşağıdakileri de kapsamaktadır;

- ameliyathanelerdeki dişçilik faaliyetleri.

Kapsam dışı olanlar;

- diş laboratuvarları tarafından yapay diş, protez ve protez aletlerin üretilmesi, bkz. 32.50,
- yatılı hastane faaliyetleri, bkz. 86.10,
- diş hijyenistleri gibi paramedikal diş sağlığı personeli faaliyetleri, bkz. 86.90.

86.9 İnsan sağlığı ile ilgili diğer hizmetler

86.90 İnsan sağlığı ile ilgili diğer hizmetler

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- insan sağlığı için hastaneler veya tıp doktorları veya diş hekimleri tarafından gerçekleştirilmeyen faaliyetler:

- hemşirelerin, ebelerin, fizyoterapistlerin veya optometri (göz muayenesi), hidroterapi, tıbbi masaj, mesleki terapi, konuşma tedavisi, ayak bakımı, homeopati, şiropratik, akupunktur ve benzeri alanlardaki diğer paramedikal pratisyenlerin faaliyetleri. Bu faaliyetler, özel muayenehanelerde ve hastaların evlerinde gerçekleştirilebildiği gibi, şirketlere, okullara, huzurevlerine, iş örgütlerine ve yardım örgütlerine bağlı kliniklerde, hastaneler dışındaki yatılı sağlık tesislerinde veya başka bir yerde de gerçekleştirilebilmektedir.

Ayrıca bu sınıf aşağıdakileri de kapsamaktadır;

- diş hekimlerinden ayrı çalışan ancak düzenli olarak diş hekimlerince denetlenen diş terapistleri, okul diş hemşireleri ve diş sağlık bilimcileri gibi paramedikal diş sağlık personelinin faaliyetleri.
- aşağıdakiler gibi tıbbi laboratuvarların faaliyetleri:
  - X-ray laboratuvarları ve diğer teşhis görüntüleme merkezleri,
  - kan analiz laboratuvarları,
- kan bankalarının, sperm bankalarının, organ nakli bankalarının ve benzerlerinin faaliyetleri,
- uçaklar dahil olmak üzere herhangi bir ambulans araç ile hastaların taşınması. Bu hizmetler genellikle acil bir tıbbi durum süresince sağlanmaktadır.

Kapsam dışı olanlar;

- diş laboratuvarları tarafından yapay diş, protez ve protez aletlerin üretilmesi, bkz. 32.50,
- tıbbi müdahale teçhizatı ve tıp personeli olmaksızın hastaların nakli, bkz. 49, 50, 51,
- tıbbi olmayan laboratuvar testleri, bkz. 71.20,
- gıda hijyeni alanındaki test faaliyetleri, bkz. 71.20,
- hastane hizmetleri, bkz. 86.10,
- tıbbi ve dişçilik uygulama faaliyetleri, bkz. 86.2,
- hemşireli yatılı bakım tesisleri, bkz. 87.10.

87 Yatılı bakım faaliyetleri

Bu bölüm, hemşirelik, denetim ve yatılı olanların gereksinim duydukları diğer bakım türleri ile bağlantılı yatılı bakımının sağlanmasını kapsamaktadır. Tesisler üretim sürecinin önemli bir parçasıdır ve sağlanan bakım, sağlık hizmetleri ile sosyal hizmetlerin bir karışımıdır. Buradaki sağlık hizmetleri, hemşirelik hizmetleri düzeyinden daha geniştir.

87.1 Hemşireli yatılı bakım faaliyetleri

87.10 Hemşireli yatılı bakım faaliyetleri

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- yaşlılar için hemşire bakımı verilen evler,
- bakım evleri,
- hemşire bakımı verilen huzur evleri,
- hemşire bakımı verilen tesisler,
- hemşireli özel bakım üniteleri.

Kapsam dışı olanlar;

- sağlık bakımı profesyonellerince evde sağlanan hizmetler, bkz. bölüm 86,
- asgari hemşire bakımı olsun ya da olmasın yaşlılar için evlerin faaliyetleri, bkz. 87.30,
- yatılı sosyal hizmet faaliyetleri, yetimhaneler, çocuk bakım evleri ve yurtlar, geçici evsiz barınakları, bkz. 87.90.

87.2 Zihinsel engellilik, ruh sağlığı ve madde bağımlılığına y3nelik yatılı bakım faaliyetleri

87.20 Zihinsel engellilik, ruh sağlığı ve madde bağımlılığına y3nelik yatılı bakım faaliyetleri

Bu sınıf, zihinsel engelli, zihinsel rahatsızlık veya madde bağımlılığı problemleri olan insanlara yatılı bakım (ancak lisanslı hastane bakımı değil) sağlanması kapsamaktadır. Tesisler oda, yiyecek, koruyucu denetim ve danışmanlık ve kimi sağlık bakımlarını sağlamaktadır.

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır:

- aşağıdakilerin faaliyetleri:

- alkolizm veya ilaç bağımlılığı tedavisi için tesisler,
- psikiyatrik bakım evleri,
- duygusal rahatsızlıkları olanlar için yatılı grup evleri,
- zihinsel engelliler için tesisler,
- zihinsel engelliler için uyum sağlanmasına y3nelik evler.

Ayrıca bu sınıf aşağıdakileri de kapsamaktadır;

- zihinsel rahatsızlığı ve madde bağımlılığı olan hastalara yatılı bakım ve tedavinin sağlanması.

Kapsam dışı olanlar;

- akıl hastaneleri, bkz. 86.10,
- geçici evsiz barınakları gibi yatılı sosyal hizmet faaliyetleri, bkz. 87.90.

87.3 Yaşlılara ve bedensel engellilere y3nelik yatılı bakım faaliyetleri

87.30 Yaşlılara ve bedensel engellilere y3nelik yatılı bakım faaliyetleri

Bu sınıf, kendilerine bakamayan ve/veya kendi başlarına yaşamak istemeyen yaşlılar ve bedensel engelliler için yatılı ve kişisel bakım hizmetlerinin sağlanmasını kapsamaktadır. Bakım tipik olarak oda, yiyecek, denetim ve ev işleri gibi g3ndelik hayata yardımı kapsamaktadır. Kimi durumlarda bu birimler ayrı tesislerde kalan yatılılar için uzman hemşire bakımı sağlamaktadırlar.

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır:

- aşağıdakilerin faaliyetleri:

- destekli yaşam tesisleri,
- emeklilere s3rekli bakım sağlayan topluluklar,
- yaşlılar için en d3ř3k seviyede hemşire bakımı verilen evler,
- hemşire bakımı olmayan huzurevleri.

Kapsam dışı olanlar;

- yaşlılar için hemşire bakımlı evlerin faaliyetleri, bkz. 87.10,

- tıbbi tedavi veya eğitimin öncelikli unsurlar olmadığı durumda barınma hizmeti ile birlikte sosyal hizmet faaliyetleri, bkz. 87.90.

87.9 Diğer yatılı bakım faaliyetleri

87.90 Diğer yatılı bakım faaliyetleri

Bu sınıf, yaşlılar ve bedensel engelliler dışında kendilerine bakamayan ve/veya kendi başlarına yaşamak istemeyen kişiler için konaklama ve kişisel bakım hizmetlerinin sağlanmasını kapsamaktadır.

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- çocuklara ve kişisel bakım kabiliyetinde kimi sınırlamalar olan belirli kategorideki insanlara sosyal yardım sağlanması için gece ve gündüz temelinde sağlanan, ancak tıbbi tedavi veya eğitimin önemli unsurlar olmadığı faaliyetler:

- yetimhaneler,
- çocuk bakım evleri ve yurtlar,
- geçici evsiz barınakları,
- evli olmayan anneler ve çocukları için bakım sağlayan kuruluşlar.

Faaliyetler devlet birimleri veya özel organizasyonlar tarafından yerine getirilebilmektedir.

Ayrıca bu sınıf aşağıdakileri de kapsamaktadır:

- aşağıdakilerin faaliyetleri:

- sosyal veya kişisel sorunları olan kişiler için grup bakım evleri,
- suçlular ve sabıkalılar için bakım evleri,
- çocuk ıslah evleri.

Kapsam dışı olanlar;

- zorunlu sosyal güvenlik programlarının finanse edilmesi ve idaresi, bkz. 84.30,
- hemşire bakımlı tesislerin faaliyetleri, bkz. 87.10,
- yaşlılar ve engelliler için yatılı bakım faaliyetleri, bkz. 87.30,
- evlat edinilmesi faaliyetleri, bkz. 88.99,
- afetzedeler için kısa süreli barınak faaliyetleri, bkz. 88.99.

88 Barınacak yer sağlanmaksızın verilen sosyal hizmetler

Bu bölüm, müşterilere doğrudan çeşitli sosyal yardım hizmetleri sağlanmasını kapsamaktadır. Bu bölümdeki faaliyetler, kısa süreli olanlar dışında konaklama hizmetlerini kapsamamaktadır.

88.1 Yaşlılar ve bedensel engelliler için barınacak yer sağlanmaksızın verilen sosyal hizmetler

88.10 Yaşlılar ve bedensel engelliler için barınacak yer sağlanmaksızın verilen sosyal hizmetler

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- kendi evlerinde veya başka bir yerde, hükümet birimlerince veya özel organizasyonlar, ulusal veya yerel kendi kendine yetmeye yönelik organizasyonlar ve danışmanlık hizmetleri sağlayan uzmanlar tarafından gerçekleştirilen, yaşlılar ve bedensel engellilere yönelik sosyal hizmetler, danışma, refah, nakil hizmetleri, vb.:

- yaşlılar ve bedensel engellilerin ziyaret edilmesi,
- yaşlılar ve engelli yetişkinler için günlük bakım faaliyetleri,
- bedensel engelliler için eğitim içeriğinin sınırlı olduğu mesleki rehabilitasyon ve eğitim faaliyetleri.

Kapsam dışı olanlar;

- zorunlu sosyal güvenlik programlarının finanse edilmesi ve idaresi, bkz. 84.30,
- bu sınıf içerisinde tanımlanan ancak yatılı olan benzer faaliyetler, bkz. 87.30,
- engelli çocuklar için günlük bakım (kreş) faaliyetleri, bkz. 88.91.

88.9 Barınacak yer sağlanmaksızın verilen diğer sosyal hizmetler

88.91 Çocuk gündüz bakım (kreş) faaliyetleri

Ayrıca bu sınıf aşağıdakileri de kapsamaktadır;

- engelli çocuklar için gündüz bakım (kreş) faaliyetleri de dahil, öğrenciler için kreş faaliyetleri.

88.99 Başka yerde sınıflandırılmamış barınacak yer sağlanmaksızın verilen diğer sosyal yardım hizmetleri

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- kendi evlerinde veya başka bir yerde ve hükümet birimleri veya özel organizasyonlar, afet yardım organizasyonları ve ulusal veya yerel kendi kendine yetme organizasyonlar ve danışmanlık hizmetleri sağlayan uzmanlar tarafından yerine getirilen sosyal, danışmanlık, refah, sığınma, nakil ve benzer hizmetler:

- çocuklar ve gençler için refah ve rehberlik faaliyetleri,
- evlat edindirme faaliyetleri, çocuklara ve diğerlerine şiddetin önlenmesine yönelik faaliyetler,
- aile bütçe danışmanlığı, evlilik ve aile rehberliği, kredi ve borç danışmanlık hizmetleri,
- topluluk ve komşuluk faaliyetleri,
- geçici veya daha uzun süreli barınak sağlanması dahil olmak üzere afetzedeler, mülteciler, göçmenler ve benzerlerine yönelik faaliyetler,
- eğitim içeriği sınırlı olarak işsiz kişilere yönelik mesleki rehabilitasyon ve eğitim faaliyetleri,
- refah yardımı, kira desteği ve yiyecek kuponu ile ilgili olarak uygun kişilerin belirlenmesi,
- evsizler ve diğer sosyal açıdan zayıf gruplar için günlük tesisler,
- sosyal hizmet amaçlı para toplama veya diğer yardımcı faaliyetler gibi yardım faaliyetleri.

Kapsam dışı olanlar;

- zorunlu sosyal güvenlik programlarının finanse edilmesi ve idaresi, bkz. 84.30,
- bu sınıf içerisinde tanımlanan ancak barınma hizmeti sağlayan benzer faaliyetler, bkz. 87.90.

R KÜLTÜR, SANAT, EĞLENCE, DİNLENCE VE SPOR

Bu kısım, canlı gösteriler, müzelerin işletilmesi, kumar, spor ve eğlence faaliyetleri de dahil olmak üzere halkın çeşitli kültürel ve eğlenceye yönelik ilgilerini karşılama amaçlı çok çeşitli faaliyetleri kapsamaktadır.

90 Yaratıcı sanatlar, gösteri sanatları ve eğlence faaliyetleri

Bu bölüm, tesislerin işletilmesi ve müşterilerin kültürel ve eğlenceye yönelik ilgilerinin karşılanması faaliyetlerini içermektedir. Halkın görmesi için canlı gösterilerin, olayların veya sergilenebilir eserlerin üretilmesi, tanıtımı ve bunlara katılımı; sanatsal ürünlerin ve canlı gösterilerin üretilmesi için sanatsal, yaratıcı veya teknik becerilerin sağlanması kapsamaktadır.

Kapsam dışı olanlar;

- her çeşit müzenin, botanik ve zoolojik bahçelerin işletilmesi; tarihi alanların korunması; ve doğal alanların korunması faaliyetleri, bkz. bölüm 91,
- kumar ve bahis faaliyetleri, bkz. bölüm 92,
- spor, eğlence ve dinlence faaliyetleri, bkz. bölüm 93. Kültürel tesisler ve hizmetler ile eğlence ve spor tesisleri ve hizmetleri sağlayan bazı birimler diğer bölümlerde sınıflandırılmaktadır, örneğin:
- sinema filmi ve video üretimi ve dağıtımı, bkz. 59.11, 59.12 ve 59.13,
- sinema filmi gösterimi, bkz. 59.14,
- radyo ve televizyon yayıncılığı, bkz. 60.1 ve 60.2.

90.0 Yaratıcı sanatlar, gösteri sanatları ve eğlence faaliyetleri

Bu grup, yaratıcı sanatlar, gösteri sanatları ve ilgili faaliyetler içerisinde yer alan faaliyetleri kapsamaktadır.

90.01 Gösteri sanatları

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- canlı tiyatro gösterilerinin, konserlerin ve opera veya dans yapımlarının ve diğer sahne yapımlarının sahneye konulması:
- gruplar, sirkler veya kumpanyalar, orkestralar ve bandoların faaliyetleri,
- aktörler, dansçılar, müzisyenler, konuşmacılar ve sunucular gibi bağımsız sanatçıların faaliyetleri.

Kapsam dışı olanlar;

- kişisel tiyatro veya sanat ajanslarının faaliyetleri, bkz. 74.90,
- oyuncu seçme faaliyetleri, bkz. 78.10.

90.02 Gösteri sanatlarını destekleyici faaliyetler

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- canlı tiyatro oyunlarının, konserler ve opera veya dans ve diğer sahne temsillerinin sahneye konulmasına yönelik sahne sanatlarına yardımcı faaliyetler:
  - yönetmenler, yapımcılar, sahne tasarımcıları, dekoratörler, sahne değiştiricileri, ışık mühendisleri ve benzerlerinin faaliyetleri.

Ayrıca bu sınıf aşağıdakileri de kapsamaktadır;

- tesislerde olsun ya da olmasın, canlı sanat etkinliklerinin yapımcıları veya girişimcilerinin faaliyetleri.

Kapsam dışı olanlar;

- kişisel tiyatro veya sanat ajanslarının faaliyetleri, bkz. 74.90,
- oyuncu seçme faaliyetleri, bkz. 78.10.

90.03 Sanatsal yaratıcılık faaliyetleri

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- heykeltıraşlar, ressamalar, karikatüristler, gravürcüler, hat sanatçıları, ebru sanatçıları, tezhip sanatçıları, oymacılar ve benzeri bağımsız sanatçıların faaliyetleri,
- kurgusal yazarlık, teknik yazarlık da dahil tüm konular için bağımsız yazarların faaliyetleri,
- bağımsız gazetecilerin faaliyetleri,
- tablo vb. gibi sanat eserlerinin restorasyonu.

Kapsam dışı olanlar;

- özgün yaratıcılık dışındaki heykellerin yapımı, bkz. 23.70,
- orgların ve diğer tarihi müzikal enstrümanların yenilenmesi (restorasyon), bkz. 33.19,
- sinema filmi ve video filmi yapımı (prodüksiyonu), bkz. 59.11 ve 59.12,
- mobilyaların yenilenmesi (müze tarzı restorasyon hariç olmak üzere), bkz. 95.24.

90.04 Sanat tesislerinin işletilmesi

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- konser ve tiyatro salonlarının ve diğer sanat tesislerinin işletilmesi.

Kapsam dışı olanlar;

- sinemaların işletilmesi, bkz. 59.14,

- bilet ajanslarının işletilmesi, bkz. 79.90,
- her çeşit müzenin işletilmesi, bkz. 91.02.

91 Kütüphaneler, arşivler, müzeler ve diğer kültürel faaliyetler

Bu bölüm kütüphaneler ve arşivlerin faaliyetlerini; her çeşit müzenin, botanik ve zoolojik bahçelerin işletilmesini; tarihi alanların işletilmesini; ve doğal koruma alanlarına ilişkin faaliyetleri kapsamaktadır.

Aynı zamanda tarihi, kültürel ve eğitimsel ilgi uyandıran eşyaların, alanların ve doğa harikalarının korunmasını ve sergilenmesini kapsamaktadır. (örneğin dünya kültürel miras alanları gibi)

Kapsam dışı olanlar;

- plajların ve dinlenme parklarının işletilmesi gibi spor, ve eğlence ve oyun faaliyetleri, bkz. bölüm 93.

91.0 Kütüphaneler, arşivler, müzeler ve diğer kültürel faaliyetler

91.01 Kütüphane ve arşivlerin faaliyetleri

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- devlet arşivlerinin işletilmesinin yanı sıra, her çeşit kütüphanenin, halka veya öğrenci, bilim adamı, personel ve üyeler gibi belli müşterilere hizmet sağlayan okuma, dinleme ve izleme salonlarının, halka açık arşivlerin dokümantasyon ve enformasyon faaliyetleri:
  - uzmanlaşmış olsun veya olmasın bir koleksiyonun düzenlenmesi,
  - koleksiyonların katalog haline getirilmesi,
  - kitapların, haritaların, dergilerin, filmlerin, plakların, bantların, sanat çalışmaları ve benzerlerinin ödünç verilmesi ve saklanması,
  - bilgi talepleri ve benzerleri ile uyumlu olması için düzeltme faaliyetleri,
- fotoğraf arşivleri (stok fotoğraf) ve sinema kütüphaneleri ve hizmetleri.

91.02 Müzelerin faaliyetleri

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- her tür müzenin işletilmesi
  - sanat müzeleri, mücevher, mobilya, kostüm, seramik, gümüş eşya müzeleri,
  - askeri müzeler dahil olmak üzere doğa tarihi, bilim ve teknoloji müzeleri, tarih müzeleri,
  - diğer ihtisaslaşmış müzeler,
  - açık hava müzeleri.

Kapsam dışı olanlar;

- ticari sanat galerilerinin faaliyetleri, bkz. 47.78,

- sanat eserlerinin ve müze koleksiyon eşyalarının yenilenmesi, bkz. 90.03,
- kütüphanelerin ve arşivlerin faaliyetleri, bkz. 91.01.

91.03 Tarihi alanlar ve yapılar ile benzeri turistik yerlerin işletilmesi

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- tarihi alanların ve yapıların işletilmesi ve korunması.

Kapsam dışı olanlar;

- tarihi alanların ve yapıların yenilenmesi ve restore edilmesi, bkz. kısım F.

91.04 Botanik bahçeleri, hayvanat bahçeleri ve tabiatı koruma alanlarıyla ilgili faaliyetler

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- çocuklar için hayvanat bahçeleri de dahil, botanik ve hayvanat bahçelerinin işletilmesi,
- yaban hayatın korunması da dahil, tabiatı koruma alanlarının işletilmesi.

Kapsam dışı olanlar;

- peyzaj ve bahçıvanlık hizmetleri, bkz. 81.30,
- spor amaçlı balıkçılık ve avcılık ile ilgili koruma alanlarının işletilmesi, bkz. 93.19.

92 Kumar ve müşterek bahis faaliyetleri

Bu bölüm kumarhaneler, bingo oyun salonları ve video oyun terminalleri gibi kumarhane tesislerinin işletilmesi ve piyangolar ve bahisler gibi kumarhane hizmetlerinin sağlanmasını kapsamaktadır.

92.0 Kumar ve müşterek bahis faaliyetleri

92.00 Kumar ve müşterek bahis faaliyetleri

Bu sınıf kumar ve bahis faaliyetlerini kapsamaktadır, örneğin:

- piyango biletlerinin satışı,
- bozuk para ve jeton ile çalışan kumar makinelerinin çalıştırılması (işletilmesi),
- sanal kumar web sitelerinin işletilmesi,
- spor bahisleri ve diğer bahis etkinlikleri,
- at yarışları,
- yüzer kumarhaneler dahil olmak üzere, kumarhanelerin işletilmesi.

93 Spor faaliyetleri, eğlence ve dinlence faaliyetleri

Bu bölüm eğlence, dinlence ve spor faaliyetlerinin sağlanmasını kapsamaktadır (müze faaliyetleri, tarihi alanların, botanik ve hayvanat bahçeleri ile tabiatı koruma alanlarının korunması ile kumar ve müşterek bahis faaliyetleri hariç).

Canlı tiyatro gösterilerinin, konserlerin ve opera veya dans yapımlarının ve diğer sahne yapımlarının sahneye konulması gibi dramatik sanatlar, müzik ve diğer sanatlar ile eğlence faaliyetleri bu bölümün kapsamı dışındadır, bkz. bölüm 90

93.1 Spor faaliyetleri

Bu grup, spor tesislerinin işletilmesini; temel olarak ücret ödeyen seyircilerin önünde gerçekleştirilen canlı spor karşılaşmalarında yer alan spor takımları veya kulüplerinin faaliyetlerini; ücret ödeyen seyircilerin önünde gerçekleştirilen canlı spor ve yarış faaliyetlerinde yer alan bağımsız atletleri; temel olarak yarışma faaliyetlerine veya seyircili diğer spor faaliyetlerine araba, köpek, at ve benzerlerini sokan sahiplerini; spor faaliyetleri ve yarışmalarındaki katılımcıların desteklenmesi için uzmanlık hizmetleri sağlayan spor eğitimcilerini; arenaların ve stadyumların işletilmesi; spor faaliyetlerinin organizasyonu, promosyonu veya yönetimi gibi diğer faaliyetleri kapsamaktadır.

93.11 Spor tesislerinin işletilmesi

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- kapalı veya açık spor karşılaşmaları için tesislerin işletilmesi (izleyici koltukları olsun ya da olmasın, açık, kapalı veya üstü kapalı):

- futbol, hokey, kriket, beyzbol, ragbi sahaları,
- otomobil, köpek ve at yarışları için yarış pistleri,
- yüzme havuzları ve stadyumlar,
- atletizm stadyumları,
- kış sporları arenaları ve stadyumları,
- buz hokeyi arenaları,
- boks arenaları,
- golf sahaları,
- bowling alanları,

- organizasyonlar tarafından kendi tesisleri ile profesyoneller ve amatörler için açık veya kapalı spor karşılaşmalarının düzenlenmesi ve bu tesislerin işletilmesi.

Bu sınıf, yukarıda bahsedilen tesislerin işletilmesi için personelin sağlanmasını ve yönetilmesini kapsamaktadır.

Kapsam dışı olanlar;

- telesiyelerin işletilmesi, bkz. 49.39,
- eğlence ve spor ekipmanının kiralanması, bkz. 77.21,

- form tutma salonlarının faaliyetleri bkz. 93.13,
- park ve plaj faaliyetleri, bkz. 93.29.

93.12 Spor kulüplerinin faaliyetleri

Bu sınıf ister profesyonel, ister yarı profesyonel veya amatör kulüpler olsun üyelerine spor faaliyetleri ile uğraşabilme olanağı sağlayan spor kulüplerinin faaliyetlerini kapsamaktadır. Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- spor kulüplerinin işletilmesi:
- futbol kulüpleri,
- bowling kulüpleri,
- yüzme kulüpleri,
- golf kulüpleri,
- boks kulüpleri,
- kış sporları kulüpleri,
- satranç kulüpleri,
- pist ve saha kulüpleri,
- atıcılık kulüpleri, vb.

Kapsam dışı olanlar;

- bağımsız öğretmenler, çalıştırıcılar tarafından sağlanan spor eğitimi, bkz. 85.51,
- spor tesislerinin işletilmesi, bkz. 93.11,
- spor kulüpleri tarafından kendi tesisleri ile profesyoneller ve amatörler için açık veya kapalı spor karşılaşmalarının düzenlenmesi ve bu tesislerin işletilmesi, bkz. 93.11.

93.13 Form tutma salonları ile vücut geliştirme salonları

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- form tutma salonları ile vücut geliştirme kulüpleri ve tesisleri.

Kapsam dışı olanlar;

- bağımsız öğretmenler, çalıştırıcılar tarafından verilen spor eğitimi, bkz. 85.51.

93.19 Diğer spor faaliyetleri

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- tesislerde olsun veya olmasın, spor karşılaşmalarının düzenleyicileri ve organizatörlerinin faaliyetleri,
- kendi hesabına çalışan atlet, hakem, zaman tutucular, eğitmen, antrenör vb. sporcuların faaliyetleri,
- spor ligleri ve düzenleyici birimlerin faaliyetleri,
- spor karşılaşmalarının teşvikiyle ilgili faaliyetler,

- yarış atı ahırlarının, yarış köpeği barınaklarının ve yarış garajlarının faaliyetleri,
- balıkçılık ve avcılık spor alanlarının idaresi,
- dağ rehberlerinin faaliyetleri,
- spor veya eğlence amaçlı avcılık ve balıkçılık için yardımcı faaliyetler.

Kapsam dışı olanlar;

- spor teçhizatının kiralanması, bkz. 77.21,
- spor ve oyun okullarının faaliyetleri, bkz. 85.51,
- spor eğitmenlerinin, öğretmenlerinin, çalıştırıcılarının faaliyetleri, bkz. 85.51,
- spor kulüpleri tarafından kendi tesisleri ile gerçekleştirilsin veya gerçekleştirilmesin profesyoneller ve amatörler için açık veya kapalı spor karşılaşmalarının düzenlenmesi ve bu tesislerin işletilmesi, bkz. 93.11, 93.12,
- park ve plaj faaliyetleri, bkz. 93.29.

93.2 Eğlence ve dinlence faaliyetleri

Bu grup, müşterilerinin çeşitli eğlence taleplerini karşılamak için tesisler işleten veya hizmetler sağlayan pek çok birimleri kapsamaktadır. Mekanik at ve arabalar, su kaydırakları, oyunlar, gösteriler, eğlence (lunapark, panayır vb.) alanları ve piknik alanları gibi çeşitli eğlendirilerin yürütülmesini kapsamaktadır.

Bu grup spor faaliyetlerini ve dramatik sanatları, müzik ve diğer sanat ve eğlenceleri kapsamamaktadır.

93.21 Eğlence parkları ve lunaparkların faaliyetleri

Bu sınıf, eğlence parklarının ve lunaparkların faaliyetlerini kapsamaktadır. Mekanik at ve arabalar, su kaydırakları, oyunlar, gösteriler, fuarlar ve piknik alanları gibi çeşitli eğlendirilerin yürütülmesini kapsamaktadır.

93.29 Diğer eğlence ve dinlence faaliyetleri

Bu sınıf başka yerde sınıflandırılmamış olan eğlence ve dinlence ile ilgili faaliyetleri (dinlence ve eğlence parkları hariç) kapsamaktadır;

- bozuk para ve jeton ile çalışan oyunların işletilmesi,
- dinlence parklarının faaliyetleri (konaklama olmaksızın),
- marina, vb. dinlence amaçlı ulaştırma tesislerinin işletilmesi,
- kayak alanlarının işletilmesi,
- dinlence tesislerinin bütünleyici bir parçası olarak spor ve eğlence teçhizatının kiralanması,
- eğlenceye yönelik fuar ve gösteriler,
- soyunma odaları, dolaplar, sandalyeler gibi olanakların kiralanmasını da kapsamak üzere plaj faaliyetleri,

- dans pistlerinin işletilmesi.

Ayrıca bu sınıf, tesislerde olsun veya olmasın sanat ve spor faaliyetleri dışındaki canlı etkinliklerin yapımcılarının ve girişimcilerinin faaliyetlerini de kapsamaktadır.

Kapsam dışı olanlar;

- teleferiklerin, funiküler hatların, telesiyelerin işletilmesi, bkz. 49.39,
- balıkçılık seferleri, bkz. 50.10 ve 50.30,
- dinlence parkları ve ormanları ile kamp alanlarındaki ziyaretçilerin kısa süreli konaklamaları için yer ve tesis sağlanması, bkz. 55.30,
- treyler (römork) parkları, dinlence kampları, avcılık ve balıkçılık kampları, kamp alanları ve kamp yerleri, bkz. 55.30,
- diskotekler (temel olarak içecek hizmeti sunanlar), bkz. 56.30,
- tiyatro ve sirk grupları, bkz. 90.01.

S DİĞER HİZMET FAALİYETLERİ

Bu kısım, (yan bir kategori olarak) üye organizasyonların faaliyetlerini, bilgisayarların, kişisel ve ev eşyalarının onarımını ve sınıflamada başka bir yerde kapsanmamış çeşitli kişisel hizmet faaliyetlerini içermektedir.

94 Üye olunan kuruluşların faaliyetleri

Bu bölüm halk için özel grupların taleplerini veya girişimci düşüncelerini temsil eden kuruluşların faaliyetlerini kapsamaktadır. Bu organizasyonlar genellikle bir seçim bölgesi olan üyelere oluşmaktadır, ancak bunların faaliyetleri üye olmayanları da kapsayabilmekte ve onlara da fayda sağlayabilmektedir. Bu bölümün temel ayrımı, bu organizasyonların hizmet sağlama amaçlarına göre belirlenmektedir. Bu organizasyonlar, işverenler, serbest meslek mensupları ve bilimsel topluluk (grup 94.1) ve çalışanların menfaatlerine (grup 94.2) veya dini, politik, kültürel, eğitici veya eğlenceye dayalı düşünce ve faaliyetlerin (grup 94.9) artırılmasına hizmet ederler.

94.1 İş, işveren ve meslek kuruluşlarının faaliyetleri

Bu grup, işletmeler ve işveren organizasyonlarının üyelerinin menfaatlerini destekleyen birimlerin faaliyetlerini kapsamaktadır.

Profesyonel üyelik organizasyonları örneğinde, aynı zamanda meslek üyelerinin mesleki menfaatlerinin desteklenmesi faaliyetlerini de kapsamaktadır.

94.11 İş ve işveren kuruluşlarının faaliyetleri

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- çiftçilik dahil olmak üzere, üyelerinin ilgilerinin belirli bir sektör veya ticaret konusunda girişimlerin gelişimine ve refahına veya belirli bir coğrafik alanın iklimine ve ekonomik gelişimine veya iş alanına bakılmaksızın siyasi alt gruba odaklandığı organizasyonların faaliyetleri,
- bu gibi birliklerin federasyon faaliyetleri,
- ticaret odalarının, esnaf birliklerinin ve benzer organizasyonların faaliyetleri,
- bilginin yayılması, hükümet birimleri önünde temsil, halkla ilişkiler ve işyerinin işçi müzakereleri ve işveren organizasyonları.

Kapsam dışı olanlar;

- sendikaların faaliyetleri, bkz. 94.20.

94.12 Profesyonel meslek kuruluşlarının faaliyetleri

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- üyelerinin ilgilerinin temel olarak belirli bir bilimsel disiplin veya mesleki uygulama veya teknik alanda odaklandığı kuruluşların faaliyetleri, örneğin tıbbi birlikler, yasal birlikler, muhasebe birlikleri, mühendislik birlikleri, mimarlık birlikleri ve benzeri,
- bilimsel, akademik ve kültürel faaliyetlerle ilgilenen uzmanların üye olduğu birliklerinin faaliyetleri, örneğin yazarların, ressamların, çeşitli dallardaki performans sanatçılarının, yazarların ve benzerlerinin birlikleri,
- bilginin yayılması, uygulama standartlarının oluşturulması ve denetlenmesi, hükümet birimleri karşısında temsil ve mesleki organizasyonların halkla ilişkileri.

Ayrıca bu sınıf aşağıdakileri de kapsamaktadır;

- bilimsel derneklerin faaliyetleri.

Kapsam dışı olanlar;

- bu organizasyonlar tarafından sağlanan eğitim, bkz. bölüm 85.

94.2 Sendika faaliyetleri

94.20 Sendika faaliyetleri

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- organize olmuş işçilerin ve birlik çalışanlarının menfaatlerinin desteklenmesi.

Ayrıca bu sınıf aşağıdakileri de kapsamaktadır;

- üyeleri, esas olarak maaş ve çalışma koşullarıyla ilgili görüşlerinin temsil edilmesini isteyen ve organizasyon aracılığıyla ortak hareket etmekle ilgilenen ücretli çalışanlar olan birliklerin faaliyetleri,

- şirket birliklerinin, bağlı branşlardan oluşan birliklerin ve ticari, bölge, organizasyon yapısı ve diğer kriterlere dayalı olarak bağlı birliklerin oluşturduğu işçi organizasyonlarının faaliyetleri.

Kapsam dışı olanlar;

- bu gibi organizasyonlarca sağlanan eğitim, bkz. bölüm 85.

94.9 Diğer üyelik organizasyonlarının faaliyetleri

Bu grup, üyelerinin menfaatlerini destekleyen birimlerin (iş ve işveren organizasyonları, mesleki organizasyonlar, işçi sendikaları hariç) faaliyetlerini kapsamaktadır.

94.91 Dini kuruluşların faaliyetleri

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- kiliseler, camiler, tapınaklar, sinagoglar veya diğer yerlerde ibadet edenlere doğrudan hizmet sağlayan dini organizasyonların veya kişilerin faaliyetleri,
- manastırlara hizmet sağlayan organizasyonların faaliyetleri,
- dini inziva faaliyetleri.

Ayrıca bu sınıf aşağıdakileri de kapsamaktadır;

- dini cenaze törenleri hizmetleri.

Kapsam dışı olanlar;

- bu gibi organizasyonlarca sağlanan eğitim, bkz. bölüm 85,
- bu gibi organizasyonlarca sağlanan sağlık faaliyetleri, bkz. bölüm 86,
- bu gibi organizasyonlarca sağlanan sosyal çalışma faaliyetleri, bkz. bölümler 87 ve 88.

94.92 Siyasi kuruluşların faaliyetleri

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- siyasi organizasyonların ve siyasi partilerin gençlik kolları gibi yardımcı organizasyonların faaliyetleri. Bu organizasyonlar temel olarak parti üyelerinin veya parti sempatanlarının politik görevlere yerleştirilmeleri yoluyla kamu yönetim birimlerindeki karar alma sürecini etkilemeye çalışmaktadırlar ve bilginin yayılmasında, halkla ilişkilerde, fon toplanmasında yer almaktadırlar.

94.99 Başka yerde sınıflandırılmamış diğer üye olunan kuruluşların faaliyetleri

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- halkın eğitilmesi, politik etki, para toplama vb. yollarla bir kamu davasını veya meselesini savunan, politik bir partiyle doğrudan bağlı olmayan organizasyonların faaliyetleri:
  - vatandaşların girişimi veya protesto eylemleri,

- çevresel ve ekolojik eylemler,
- başka yerde sınıflandırılmamış, toplumu ve eğitimi destekleyen organizasyonlar,
- özel grupların, örneğin etnik ve azınlık gruplar, korunmasına ve iyileştirilmesine yönelik organizasyonlar,
- savaş gazileri birlikleri dahil olmak üzere vatanseverlik amaçlı birlikler,
  - tüketici birlikleri,
  - otomobil birlikleri,
  - rotary kulüpler, localar gibi sosyal tanışma amaçlı birlikler,
  - gençlik birlikleri, gençlerin dernekleri, öğrenci birlikleri, kulüpler ve kardeşlik dernekleri,
  - şiir, edebiyat ve kitap kulüpleri, tarih kulüpleri, bahçecilik kulüpleri, film ve fotoğraf kulüpleri,
  - müzik ve sanat kulüpleri, el sanatları ve koleksiyonculuk kulüpleri, sosyal kulüpler, karnaval kulüpleri gibi kültürel veya eğlencesel bir faaliyet veya hobi (sporlar veya oyunlar dışında) uğraşlarına ilişkin dernekler.

Ayrıca bu sınıf aşağıdakileri de kapsamaktadır;

- üye olunan organizasyonlar veya diğerleri tarafından yapılan bağış faaliyetleri.

Kapsam dışı olanlar;

- sosyal yardım fonu kurma amaçlı hayır faaliyetleri, bkz. 88.99,
- profesyonel sanatçı grupları veya organizasyonlarının faaliyetleri, bkz. 90.0,
- spor kulüplerinin faaliyetleri, bkz. 93.12,
- mesleki kuruluşların faaliyetleri, bkz. 94.12.

95 Bilgisayarların, kişisel eşyaların ve ev eşyalarının onarımı

Bu bölüm masaüstü, diz üstü bilgisayarlar, bilgisayar terminalleri, bellek aygıtları ve yazıcılar gibi bilgisayar ve bilgisayar çevre birimlerinin bakım ve onarımını kapsamaktadır.

Aynı zamanda faks makineleri, alıcı ve verici radyo cihazları gibi iletişim teçhizatı ve radyo ve televizyonlar gibi tüketici elektroniği ürünleri, çim biçme makineleri ve vantilatörler gibi ev ve bahçe teçhizatı, ayakkabı ve deri eşyalar, mobilya ve ev döşemeleri, giysi ve giyim aksesuarları, spor eşyaları, müzik aletleri, hobi eşyaları ve diğer kişisel ve ev eşyalarının onarımını kapsamaktadır.

Bu bölümün kapsamı dışında olanlar ise, tıbbi ve teşhis görüntüleme ekipmanı, ölçüm ve kadastro aletleri, laboratuvar aletleri, radar ve sonar ekipmanlarıdır, bkz. 33.13.

95.1 Bilgisayarların ve iletişim araç ve gereçlerinin onarımı

Bu grup bilgisayarların ve bilgisayar çevre birimleri ile iletişim araç ve gereçlerinin onarım ve bakımını kapsamaktadır.

95.11 Bilgisayarların ve bilgisayar çevre birimlerinin onarımı

Bu sınıf bilgisayarlar ve hesap makineleri ve bilgisayar çevre birimlerinin onarımını kapsamaktadır. Bu sınıf aşağıdakilerin onarım ve bakımını kapsamaktadır:

- masaüstü bilgisayarlar,
- diz üstü bilgisayarlar,
- manyetik disk sürücüler, flash sürücüler ve diğer bellek aygıtları,
- optik disk sürücüler (CD-RW, CD-ROM, DVD-ROM, DVD-RW),
- yazıcılar,
- monitörler,
- klavyeler,
- fareler, kumanda kolları (joysticks) ve iztopu (trackball) aksesuarları,
- dahili ve harici bilgisayar modemleri,
- bağlı bilgisayar terminalleri,
- bilgisayar sunucuları,
- barkod tarayıcılar dahil olmak üzere tarayıcılar,
- akıllı kart okuyucuları,
- sanal gerçeklik başlıkları,
- bilgisayar projektörleri.

Ayrıca bu sınıf aşağıdakilerin onarım ve bakımını da kapsamaktadır:

- otomatik vezne makineleri (ATM`ler) gibi bilgisayar terminalleri; mekanik olarak işlemeyen satış noktaları terminalleri (POS),
- el bilgisayarları (PDA`lar).

Kapsam dışı olanlar;

- taşıyıcı cihaz modemlerinin onarım ve bakımını, bkz. 95.12.

95.12 İletişim araç ve gereçlerinin onarımı

Bu sınıf aşağıdakiler gibi iletişim teçhizatının onarım ve bakımını kapsamaktadır:

- kablosuz telefonlar,
- cep telefonları,
- taşıyıcı cihaz modemleri,
- faks makineleri,
- iletişim aktarma teçhizatı (örneğin yönlendiriciler, köprüler, modemler),
- alıcı ve verici radyolar,
- ticari televizyon kameraları ile video kameraları.

95.2 Kişisel eşyalar ile ev eşyalarının onarımı

Bu grup kişisel eşyalar ile ev eşyalarının onarım ve bakımını kapsamaktadır.

95.21 Tüketici elektroniği ürünlerinin onarımı

Bu sınıf tüketici elektroniği eşyalarının onarım ve bakımını kapsamaktadır.

- tüketici elektroniği eşyalarının onarımı:
- televizyon ve radyo,
- video kaset kayıt cihazları (VCR),
- CD oynatıcılar,
- ev tipi video kameralar.

95.22 Evde kullanılan cihazlar ile ev ve bahçe gereçlerinin onarımı

Bu sınıf evde kullanılan cihazların, ev ve bahçe gereçlerinin onarım ve bakımını kapsamaktadır:

- ev eşyalarının bakım ve onarımı,
- buzdolapları, fırınlar, çamaşır makineleri, giysi kurutma makineleri, oda klimaları, vb.,
- ev ve bahçe gereçlerinin onarım ve bakımı,
- çim biçme makineleri, malalar, kar ve yaprak püskürtme cihazları, makaslar, vb.

Kapsam dışı olanlar;

- elektrikli el aletlerinin onarımı, bkz. 33.12,
- merkezi havalandırma sistemlerinin onarımı, bkz. 43.22.

95.23 Ayakkabı ve deri eşyaların onarımı

Bu sınıf ayakkabı ve deri eşyaların onarım ve bakımını kapsamaktadır:

- botların, ayakkabıların, valiz ve benzerlerinin onarımı,
- topukların çakılması.

95.24 Mobilyaların ve ev döşemelerinin onarımı

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- büro mobilyası da dahil ev mobilyalarının yeniden döşenmesi, kaplanması, onarımı ve yenilenmesi.

95.25 Saatlerin ve mücevherlerin onarımı

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- saatlerin ve saat kovanı ve tüm metal gövdeler; manivela, kronometreler gibi saat parçalarının onarımı,
- mücevherlerin onarımı.

Kapsam dışı olanlar;

- işe giriş ve çıkış zamanlarını kaydeden cihazlar ile zaman/tarih damgalarının, saatli kilitlerin ve benzer zaman tutma cihazlarının onarımı, bkz. 33.13.

95.29 Başka yerde sınıflandırılmamış diğer kişisel eşyaların ve ev eşyalarının onarımı

Bu sınıf kişisel eşyaların ve ev eşyalarının onarımını kapsamaktadır:

- bisikletlerin onarımı,
- giyim eşyalarının onarım ve tadilatı,
- spor eşyalarının onarımı (spor amaçlı silahların onarımı hariç) ve kamp malzemelerinin onarımı,
- kitapların onarımı,
- müzik aletlerinin onarımı,
- oyuncakların ve benzer eşyaların onarımı,
- diğer kişisel eşyaların ve ev eşyalarının onarımı,
- piyano akordu.

Kapsam dışı olanlar;

- endüstriyel metal oymacılığı, bkz. 25.61,
- sporla ilgili ve eğlenceye yönelik silahların onarımı, bkz. 33.11,
- elektrikli el aletlerinin onarımı, bkz. 33.12.

96 Diğer hizmet faaliyetleri

Bu bölüm, başka yerde sınıflandırılmayan tüm hizmet faaliyetlerini kapsamaktadır. Özellikle tekstil ürünlerinin ve kürk ürünlerinin yıkanması ve (kuru) temizlenmesi, kuaförlük ve diğer güzellik uygulamaları, cenaze ve ilgili faaliyetler gibi hizmet tiplerini kapsamaktadır.

96.0 Diğer hizmet faaliyetleri

96.01 Tekstil ve kürk ürünlerinin yıkanması ve (kuru) temizlenmesi

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- halk için ya da endüstriyel veya ticari müşteriler için, mekanik teçhizatla, el ile veya jetonla çalışan makineler vasıtasıyla her tür giysinin ve tekstil ürünlerinin (kürk dahil olmak üzere) yıkanması ve kuru temizlenmesi, ütülenmesi vb.
- çamaşır toplama ve dağıtımı,
- müşterinin evinde olsun yada olmasın halı ve kilim yıkanması ile tül ve perde temizliği,
- yatak örtülerinin, iş üniformalarının ve ilgili diğer kalemlerin çamaşırhaneler tarafından sağlanması,
- bebek bezi sağlama hizmetleri.

Kapsam dışı olanlar;

- bu eşyaların temizliği, bu faaliyetin tamamlayıcı bir parçası olsa da iş üniformaları dışındaki giysilerin kiralanması, bkz. 77.29,
- giysi onarım ve tadilatı, bkz. 95.29.

96.02 Kuaförlük ve diğer güzellik salonlarının faaliyetleri

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- erkekler ve kadınlar için saç yıkama, şekil verme ve kesim, düzeltme, boyama, renklendirme, dalgalandırma, toplama ve benzer faaliyetler,
- sakal tıraşı,
- yüz masajı, manikür ve pedikür, makyaj vb.

Kapsam dışı olanlar;

- peruk yapımı, bkz. 32.99.

96.03 Cenaze işleri ile ilgili faaliyetler

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- insan ve hayvan naaşlarının defnedilmesi ve yakılması ve ilgili faaliyetler:
- defin veya yakma ve mumyalama için ölünün hazırlanması ve cenaze kaldırma hizmetleri,
- defin veya yakma hizmetlerinin sağlanması,
- cenaze salonlarında ekipmanlı alanların kiralanması,
- mezarlıkların kiralanması veya satışı,
- mezarlıkların ve mozolelerin bakımı.

Kapsam dışı olanlar;

- mezarlık bahçıvanlığı, bkz. 81.30,
- cenaze töreni ile ilgili dini faaliyetler, bkz. 94.91.

96.04 Hamam, sauna, solaryum salonu, masaj salonu ve benzeri yerlerin faaliyetleri

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- Türk hamamlarının, sauna ve buhar banyolarının, solaryumların, zayıflama ve incelme salonlarının, masaj salonlarının ve benzeri yerlerin faaliyetleri.

Kapsam dışı olanlar;

- tıbbi masaj ve terapi, bkz. 86.90,
- form tutma salonları ve vücut geliştirme kulüpleri ve tesislerinin faaliyetleri, bkz. 93.13.

96.09 Başka yerde sınıflandırılmamış diğer hizmet faaliyetleri

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- astrolojik ve tinsel faaliyetler,
- refakat hizmetleri, arkadaş bulma hizmetleri, evlendirme büroları gibi sosyal faaliyetler,
- besleme, kuaförlük ve eğitim gibi ev hayvanı bakım hizmetleri,
- soyağacı organizasyonları,
- dövme ve piercing (iğneyle delme) atölyelerinin faaliyetleri,
- ayakkabı boyacıları, hamallar, araba park görevlileri vb.,
- jeton ile çalışan kişisel hizmet makinelerinin bayilik işletmesi (fotoğraf kabinleri, tartı aletleri, tansiyon ölçen makineler, jetonla çalışan dolaplar vb.).

Kapsam dışı olanlar;

- veterinerlik faaliyetleri, bkz. 75.00,
- bozuk para ile çalışan kumar makineleri, bkz. 92.00,
- bozuk para ile çalışan çamaşır makineleri, bkz. 96.01.

T HANEHALKLARININ İŞVERENLER OLARAK FAALİYETLERİ; HANEHALKLARI TARAFINDAN KENDİ KULLANIMLARINA YÖNELİK OLARAK AYRIM YAPILMAMIŞ MAL VE HİZMET ÜRETİM FAALİYETLERİ

97 Ev içi çalışan personelin işverenleri olarak hanehalklarının faaliyetleri

97.0 Ev içi çalışan personelin işverenleri olarak hanehalklarının faaliyetleri

97.00 Ev içi çalışan personelin işverenleri olarak hanehalklarının faaliyetleri

Bu sınıf, hizmetçi, aşçı, garson, uşak, kahya, çamaşırı, bahçıvan, kapıcı, seyis, şoför, bekçi, mürebbiye, bebek bakıcısı, özel öğretmen, sekreter ve benzeri gibi ev içi çalışan personelin işverenleri olarak hanehalklarının faaliyetlerini kapsamaktadır.

Bu sınıfta, ev içi personel olarak istihdam edilenlerin, sayım ve anketlerde faaliyet olarak, bir birey dahi olsa işverenin faaliyetini (Ev içi çalışan personelin işverenleri olarak hanehalklarının faaliyetleri) ifade etmesi amaçlanmıştır. Bu faaliyet ile üretilen ürün işveren hanehalkı tarafından tüketilmektedir.

Kapsam dışı olanlar;

- yemek pişirme, bahçıvanlık ve benzeri hizmetlerin bağımsız hizmet sağlayıcılar (şirketler veya kişiler) tarafından sağlanması, hizmet türüne göre bakınız.

98 Hanehalkları tarafından kendi kullanımına yönelik olarak üretilen ayırım yapılmamış mal ve hizmetler

Bu bölüm, hanehalklarının geçimleri için yaptıkları ayırım yapılmamış malların üretimi ile hizmetlerin üretimi faaliyetlerini kapsamaktadır.

Hanehalkları yalnızca hanehalkının geçim faaliyeti için başlıca bir faaliyet belirlenmesinin mümkün olmadığı durumlarda burada sınıflandırılmalıdır. Eğer hanehalkı pazarlama faaliyetleri ile uğraşıyorsa, bu faaliyet gerçekleştirilen birincil pazarlama faaliyetine göre sınıflandırılmalıdır.

98.1 Hanehalkları tarafından kendi kullarımlarına yönelik olarak üretilen ayırım yapılmamış mallar

98.10 Hanehalkları tarafından kendi kullarımlarına yönelik olarak üretilen ayırım yapılmamış mallar

Bu sınıf, hanehalklarının ayırım yapılmamış geçim malı üretim faaliyetlerini, yani kendi geçimleri için mallar üretmelerine yönelik olarak çeşitli faaliyetlerde bulunan hanehalklarının bu faaliyetlerini kapsamaktadır. Bu faaliyetler içerisinde avcılık ve toplayıcılık, çiftçilik, barınak ve giyecek üretimi ile hanehalkları tarafından kendi geçimleri için üretilen diğer mallar yer almaktadır.

Hanehalkları piyasaya yönelik olan malların üretimi ile de ilgileniyorlarsa, bunlar NACE`nin ilgili malların üretim endüstrisi ile ilgili kısımları içerisinde sınıflandırılmaktadırlar. Eğer bunlar temel olarak geçim için gerekli belirli malların üretim faaliyetleri ile uğraşıyorlarsa, bunlar da NACE`nin ilgili malların üretim endüstrisi ile ilgili kısımları içerisinde sınıflandırılmaktadırlar.

98.2 Hanehalkları tarafından kendi kullarımlarına yönelik olarak üretilen ayırım yapılmamış hizmetler

98.20 Hanehalkları tarafından kendi kullarımlarına yönelik olarak üretilen ayırım yapılmamış hizmetler

Bu sınıf, hanehalklarının ayırım yapılmamış geçim amaçlı hizmet üretim faaliyetlerini kapsamaktadır. Bu faaliyetler, hanehalkının geçimi için hanehalkı tarafından üretilen aşçılık, öğretmenlik, aile üyelerinin bakımı ve diğer hizmetleri kapsamaktadır.

Eğer, hanehalkları geçim amacıyla birden fazla malın üretimi ile uğraşıyorlarsa, bunlar hanehalklarının geçimine yönelik olarak üretilen ayırım yapılmamış malların üretim faaliyetleri içerisinde sınıflandırılmaktadırlar.

U ULUSLARARASI ÖRGÜTLER VE TEMSİLCİLİKLERİNİN FAALİYETLERİ

99 Uluslararası örgütler ve temsilciliklerinin faaliyetleri

99.0 Uluslararası örgütler ve temsilciliklerinin faaliyetleri

99.00 Uluslararası örgütler ve temsilciliklerinin faaliyetleri

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- Birleşmiş Milletler ve Birleşmiş Milletler sisteminin uzmanlaşmış ajansları, bölgesel teşkilatlar, vb., Uluslararası Para Fonu, Dünya Bankası, Dünya Gümruk Örgütü, Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı, Petrol İhraç Eden Ülkeler Örgütü, Avrupa Toplulukları, Avrupa Serbest Ticaret Bölgesi (EFTA) gibi uluslararası örgütlerin faaliyetleri.

Ayrıca bu sınıf aşağıdakileri de kapsamaktadır;

- temsil ettikleri ülkenin dışında, yerleşimlerinin bulunduğu ülkede yürüttükleri diplomatik ve konsolosluk görevlerine ilişkin faaliyetler.